

Programmabegroting

Gemeente Almelo

2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Leeswijzer	5
3. Financiële keuzes	6
3.1 Financieel Meerjarenperspectief	6
3.2 Robuuste financiële positie	6
3.3 Mutaties Financieel Meerjarenperspectief	10
3.4 Overzicht lasten en baten per hoofdtakveld	14
4. Beleidsbegroting	16
4.1 Programmaplan	16
4.2 Basisbegroting	49
5. Paragrafen	103
5.1 Lokale heffingen	103
5.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing	108
5.3 Onderhoud kapitaalgoederen	113
5.4 Financiering	121
5.5 Bedrijfsvoering	124
5.6 Verbonden partijen	129
5.7 Grondbeleid	131
5.8 Dienstverlening	135
5.9 Wet open overheid	137
5.10 Majeure projecten	143
6. Financiële begroting	145
6.1 Incidentele baten en lasten	145
6.2 Uiteenzetting financiële positie	147
7. Bijlagen	159
7.1 Verbonden partijen	159
7.2 Delegatieregister	167
7.3 Stand van zaken moties	170
7.4 Overzicht van baten en lasten	172
7.5 Openbaarheidsparagraaf, informatiewetten	180

1. Inleiding

Inleiding

Voor u ligt de Programmabegroting 2026 – de laatste begroting van deze raadsperiode. Deze programmabegroting is de uitwerking van de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Perspectiefnota 2026-2029.

Met gepaste trots kijken we terug op wat we samen als gemeente en als stad hebben bereikt. De afgelopen jaren is een stevig fundament voor een sterker en toekomstbestendiger Almelo neergelegd. We hebben geïnvesteerd in onze stad en dat heeft zichtbaar resultaat opgeleverd: een veerkrachtige economie, de samenwerking voor leefbare wijken en dorpen en belangrijke stappen in de stedelijke ontwikkeling op basis van een duidelijke investeringsagenda. Zo bereiden we ons voor op de bouw van nieuwe woningen, passend bij de groeiende vraag en in lijn met de afspraken met het Rijk en Provincie. Ook zetten we in op duurzaamheid, het vergroten van kansengelijkheid en het vergroten van de beleving.

Voor de komende jaren hebben we een duidelijke koers uitgezet. In de Perspectiefnota 2026–2029 zijn vijf grote uitdagingen benoemd die bepalend zijn voor de toekomst van Almelo: het opleidingsniveau van de beroepsbevolking, de versterking van het stedelijk voorzieningenniveau, het aanpakken van de stapeling van achterstanden, verdringing en mismatch op de arbeidsmarkt en het borgen van de veiligheid. De onderstaande zes kaders vormen de basis voor de langjarige opgaven die hieruit voortvloeien.

1. Uitdagingen zijn langjarig (15 tot 20 jaar) en vergen ook langjarig commitment;
2. Aantrekkelijkheid en Balans hangen met elkaar samen. Verbetering kan alleen op basis van integraliteit;
3. Verbind de fysieke en economische opgaven veel steviger met de sociaal-maatschappelijke opgave en vice versa;
4. Breng focus aan en verbeter op specifieke domeinen (inhoudelijk en op buurten met een zeer hoge achterstand);
5. Investeer ongelijk op basis van de onderzoeksresultaten waardoor gelijkheid wordt bevorderd;
6. Heb aandacht voor: stedelijke voorzieningen, opleidingsniveau (met name onderadvisering en startkwalificatie), inkomen (met name energiearmoede/verduurzaming en schulden), gezondheid (met name gezonde levensstijl) en veiligheid.

Omdat we willen blijven investeren in een aantrekkelijke stad in balans en ook de financiële uitdagingen het hoofd moeten bieden, is het van belang om de ingezette koers ten aanzien van de vastgestelde besparingsmaatregelen vast te blijven houden. De twee jaar uitstel van het Ravijnjaar geeft ons de mogelijkheid om onvoorziene nadelige effecten van de besparingsmaatregelen, zoals vertraging op de effecten van de besparingsmaatregelen en tegenvallers bij de uitvoering van beleid, te kunnen opvangen. Het is daarom van belang dat onze algemene reserve een goede buffer is voor het opvangen van onze risico's en ruimte biedt om te kunnen blijven investeren in een aantrekkelijke stad in balans, waar inwoners prettig wonen en verblijven, ondernemers ruimte krijgen en bezoekers zich welkom voelen.

Het financieel meerjarenperspectief

De gemeente heeft in de Perspectiefnota 2024–2027 een zorgvuldig en flexibel proces opgesteld om te komen tot een structureel sluitende begroting, waarbij besparingsmaatregelen centraal staan. De eerste positieve resultaten zijn zichtbaar in de Perspectiefnota 2025–2028 en de Programmabegroting 2025, waarin de begroting sluitend is gemaakt. Voor de jaren na 2025 zijn ideeën aangedragen via raadsbrief (RAAD-8463) om toekomstige tekorten op te lossen. Daarnaast zijn aanvullende maatregelen verkend binnen het sociaal domein en het onderhoud van de openbare ruimte voor de Perspectiefnota 2026–2029.

Na een grondige analyse, waarbij ook rekening is gehouden met de ingezette beweging om te komen tot een herontwerp van het sociaal domein, zijn binnen het sociaal domein, aanvullend op de eerdere besparingsmaatregelen, extra besparingsmaatregelen gevonden. Dit betekent een verschuiving in de rol van de gemeente: de focus komt nadrukkelijker te liggen op ondersteuning van de meest kwetsbare groepen. Om inwoners hierbij te betrekken en goed te informeren, is een publiekscampagne gestart. Om het herontwerp van het sociaal domein verder vorm te geven wordt aan een plan gewerkt om de beweging naar een toekomstbestendig sociaal domein in lijn met de langjarige opgaven voor Almelo te duiden, in gang te brengen en te houden.

De meicirculaire 2025 van het Rijk heeft extra middelen toegekend aan gemeenten. Deze middelen zijn echter grotendeels incidenteel van aard. Er zijn onder andere incidentele middelen toegekend om jeugdzorg te herontwerpen. In de Zomerrapportage 2025 zijn de financiële effecten toegelicht. Vanaf 2028 ontstaat opnieuw een structureel tekort. Daarom is het

van groot belang om vast te houden aan de ingezette koers: een behoedzame en flexibele aanpak, gericht op een gezonde financiële toekomst voor Almelo.

Programmabegroting 2026

De programmabegroting 2026 is een vertaling van de Perspectiefnota 2026-2029 en houdt rekening met de wijzigingen uit de meicirculaire van 2025. In deze Programmabegroting maken we concreet wat we in 2026 willen bereiken, welke acties we daarvoor ondernemen en wat dat mag kosten.

Bij de besluitvorming rondom de Perspectiefnota resteerde nog een bezuinigingsopgave van 1,74 miljoen euro. Door financiële bijstellingen uit de meicirculaire en wijzigingen in het meerjarenperspectief is de programmabegroting 2026 in evenwicht. Verdere bezuinigingen zijn op dit moment dan ook niet noodzakelijk.

De gemeente Almelo heeft de afgelopen periode in Twents verband ingezet op besparingen bij de verbonden partijen. Dit heeft geresulteerd in het, samen met de andere Twentse gemeenten, indienen van twee zienswijzen. De verwachting is dat deze zienswijzen, indien van toepassing, in de toekomstige begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen worden verwerkt. Dit betekent dat het risico op aanvullende bijdragen van de gemeente aan de gemeenschappelijke regelingen wordt verkleind.

2. Leeswijzer

Financiële keuzes

In hoofdstuk 3 vindt u de financiële keuzes voor de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029. Deze keuzes presenteren we als mutaties op het financieel meerjarenperspectief. Ook geven we in dit hoofdstuk inzicht in de incidentele en structurele begrotingssaldi.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting (hoofdstuk 4) bestaat uit een uitwerking van de programma's en de basisbegroting. De programma's vormen de speerpunten in deze raadsperiode. In de basisbegroting wordt ook aandacht besteed aan reguliere taken. Daartoe wordt per taakveld toegelicht wat we in 2026 gaan doen. Verder is de basisbegroting stabiel en verandert het alleen als het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dat voorschrijft.

Paragrafen

Hoofdstuk 5 bevat de verplichte paragrafen lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid en de additionele paragrafen dienstverlening, Wet open overheid en de majeure projecten.

Financiële begroting

In de financiële begroting (hoofdstuk 6) geven we de uiteenzetting van de financiële positie weer. Met het meerjarig investeringsplan (MIP) wordt inzicht gegeven in de investeringsprojecten die gepland staan voor het begrotingsjaar 2026 en de drie jaren daarna. In het overzicht met incidentele baten en lasten geven we een toelichting op de incidentele posten.

Bijlagen

In de bijlagen presenteren we de wijzigingen in het delegatieregister en bespreken we de stand van zaken van de aangenomen moties. Ook is het overzicht van baten en lasten per taakveld als bijlage opgenomen. Tot slot is detailinformatie over de Openbaarheidsparagraaf opgenomen in de bijlage bij deze begroting.

3. Financiële keuzes

3.1 Financieel Meerjarenperspectief

In onderstaande tabel is het Financieel Meerjarenperspectief (FMP) voor de periode 2026-2029 gepresenteerd.

De begroting 2026 is reëel en structureel sluitend. Dit betekent dat de structurele lasten worden afgedekt met structurele baten. Daarmee wordt voldaan aan het belangrijkste criterium voor repressief (regulier) provinciaal toezicht. De meerjarenraming vanaf 2028 laat een fors negatief begrotingssaldo zien. In 2028 is het nadelig structureel begrotingssaldo 4,6 miljoen euro dat verder oploopt naar circa 6,3 miljoen euro vanaf 2029. Dit wordt vooral veroorzaakt door de lagere uitkering vanuit het gemeentefonds.

Financieel meerjarenperspectief	Begroting 2026	N/V	Raming 2027	N/V	Raming 2028	N/V	Raming 2029	N/V
Totaal lasten	384,77	N	393,20	N	395,86	N	403,07	N
Totaal baten	-391,93	V	-397,69	V	-394,62	V	-400,19	V
Saldo van baten en lasten	-7,17	V	-4,48	V	1,24	N	2,88	N
Storting reserves	8,48	N	8,55	N	6,04	N	6,04	N
Onttrekking reserves	-5,43	V	-5,43	V	-2,82	V	-2,82	V
Saldo reserve mutaties	3,05	N	3,12	N	3,23	N	3,23	N
Begrotingssaldo	-4,12	V	-1,36	V	4,47	N	6,11	N
Waarvan: incidentele baten en lasten	2,75	N	-0,15	V	-0,15	V	-0,15	V
Structureel begrotingssaldo	-6,87	V	-1,22	V	4,62	N	6,26	N

Bedragen x 1 miljoen euro

3.2 Robuuste financiële positie

Inleiding

In de Perspectiefnota 2026-2029 is aangegeven dat de ontwikkelingen in het financieel meerjarenperspectief onzeker zijn door geopolitieke onrust, zoals de voortdurende oorlog in Oekraïne en het onvoorspelbare beleid van de regering-Trump, met name op het gebied van importheffingen. Nederland heeft een open economie, importheffingen hebben hierop een grote impact. De DNB heeft in haar Voorjaarsraming van juni 2025 de economische groei van Nederland naar beneden bijgesteld tot 1,1% in 2025 en voor 2026 en 2027 tot 1% per jaar.

In ons eigen land is de onzekerheid op belangrijke dossiers toegenomen door de val van het kabinet Schoof, waardoor er nieuwe verkiezingen zijn op 29 oktober 2025.

Bij de meicirculaire 2025 hebben gemeenten wat lucht gekregen doordat het "Ravijnjaar" is opgeschoven van 2026 naar 2028. Daarnaast heeft het kabinet incidenteel 728 miljoen euro vrijgemaakt waar de gemeenten over 2023 en 2024, in lijn met het advies van de commissie-Van Ark, recht op hadden. De financiële onzekerheid wordt echter slechts verplaatst. Dit bemoeilijkt voor gemeenten het voeren van een gedegen financieel meerjarenbeleid. De gemeente Almelo blijft zich in VNG-verband inzetten voor opheffing van de disbalans tussen middelen en taken. Daarnaast heeft de Eerste Kamer verscherpte aandacht voor de problematiek door een motie aan te nemen waarin het kabinet wordt verzocht de disbalans in beeld te brengen. Tot slot zal de commissie-Van Ark begin 2027 onder andere haar oordeel vellen over de verhouding tussen kosten en budget voor jeugd over de jaren 2025 en 2026, maar ook over de jaren daarna. Dit oordeel moet worden afgewacht. In het kader van de beleidslijn voor een behoedzaam en flexibele besparingsstrategie worden er daarom geen aanvullende besparingsmaatregelen voorgesteld om het meerjarenperspectief vanaf 2028 sluitend te krijgen.

Koers houden

Al in een vroeg stadium, bij de [Perspectiefnota 2024-2027](#), zijn de kaders met bijbehorende zoekrichtingen bepaald waarlangs de besparingen gezocht moesten worden. Deze besparingen zijn in de daaropvolgende P&C documenten verder uitgewerkt tot een totaal besparingsbedrag van ruim 30 miljoen euro. Daarnaast is er vanuit het scherper, offensiever begroten, een aantal besparingen doorgevoerd, waardoor het totale besparingsbedrag oploopt tot ruim 33 miljoen euro.

Gelet op de ambities vanuit een aantrekkelijke stad en de blijvende financiële druk die met name vanaf 2028 toeneemt, is het van belang om de bij de Perspectiefnota 2024-2027 ingezette koers vast te houden.

Besparingsmaatregelen

De door de raad vastgestelde besparingen kunnen in drie categorieën worden ingedeeld:

1. Dekkingsmaatregelen
2. Taakstellende maatregelen
3. Beleidsmaatregelen

1. Dekkingsmaatregelen

Dit betreffen maatregelen die zorgen voor dekking van de lasten. Voorbeelden zijn de extra OZB-verhoging van 2,5% per jaar ([Programmabegroting 2025](#)) en het structureel ramen van het positieve saldo op beschermd wonen van 1 miljoen euro per jaar ([Perspectiefnota 2024-2027](#)).

2. Taakstellende maatregelen

Taakstellende maatregelen leiden tot verlaging van budgetten die in redelijke mate door de gemeente beïnvloedbaar zijn. Een voorbeeld hiervan zijn de subsidiebudgetten die bij de Programmabegroting 2025 met een lagere index zijn verhoogd.

Een kenmerk van dekking- en taakstellende maatregelen is dat deze, na vaststelling door de Raad, worden verwerkt in de begroting en daarmee ook zijn gerealiseerd. Specifieke periodieke verslaglegging en monitoring van deze maatregelen is niet noodzakelijk. De maatregelen worden via de regulier P&C-cyclus gemonitord en verantwoord.

3. Beleidsmaatregelen

Dit betreffen maatregelen die verandering van beleid vergen. Het is van te voren niet met zekerheid te stellen of de financiële besparing volledig gehaald wordt en of de beoogde effecten ook daadwerkelijk gerealiseerd worden. Er spelen namelijk factoren mee waarop de gemeente geen of zeer beperkt invloed heeft. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld demografische ontwikkelingen en Rijksbeleid. Daarnaast kan er een mate van onvoorspelbaarheid zijn in hoe maatregelen op elkaar ingrijpen. Bij de invoering van deze beleidsmaatregelen is daarom een goede monitoring van belang, zodat eventueel tijdig kan worden bijgestuurd.

Stand van zaken besparingsmaatregelen

Van het totale besparingsbedrag, oplopend naar ruim 33 miljoen euro in 2029, is in de periode 2024-2025 een bedrag, oplopend naar ruim 13 miljoen euro in 2029 gerealiseerd. Dit resulteert in een openstaand besparingsbedrag van ruim 20 miljoen euro vanaf 2029.

Ten aanzien van de besparingen op verbonden partijen heeft de gemeente Almelo hier in Twents verband inzet op gepleegd. Dit heeft geresulteerd in het, samen met de andere Twentse gemeenten, indienen van twee zienswijzen. De eerste ging over de wijziging van de loon- en prijsindexatie bij gemeenschappelijke regelingen, door deze gelijk te stellen met de indexaties in de gemeentebegroting vanaf het begrotingsjaar 2027. De tweede zienswijze ging over het door gemeenschappelijke regelingen zelf opvangen van de korting van het Rijk op specifieke uitkeringen. Op basis van de reacties op de zienswijzen vanuit de gemeenschappelijke regelingen, is de verwachting dat de zienswijzen, indien van toepassing, in de toekomstige begrotingen worden verwerkt. Dit betekent dat het risico op aanvullende bijdragen van de gemeente aan de gemeenschappelijke regelingen wordt verkleind.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de gerealiseerde en nog openstaande besparingsmaatregelen.

Gerealiseerde besparingsmaatregelen

Omschrijving	Herkomst	2026	2027	2028	2029
<i>Dekkingsmaatregelen</i>					
Vrijval BTW compensatiefonds ²	PN2024-2027	-1,59	-1,59	-1,59	-1,59
Beschermd wonen	PN2024-2027	-1	-1	-1	-1
Aanvullende loon-/ prijscompensatie	PN2024-2027	-1	-1	-1	-1
Areaal uitbreiding	PN2024-2027	-0,23	-0,3	-0,3	-0,3
Inkomstenverhoging OZB 2,5% per jaar ¹	PN2025-2028	-1,5	-2,4	-3,3	-3,3
Totaal beleidsmaatregelen		-5,32	-6,29	-7,19	-7,19
<i>Taakstellende budgetten</i>					
Stelpost onvoorzien	PN2024-2027	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Offensief begroting	PN2024-2027/B2024	-0,82	-0,82	-0,82	-0,82
Beperking verhoging subsidiebudgetten 2025	B2025	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Temporiseren geplande investeringen	B2025	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45
Herijken budgetten	B2025	-0,68	-0,68	-0,68	-0,68
Overige aanvullende besparingsmaatregelen	B2025	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Onderhoud en beheer openbare ruimte	PN 2026-2029	-1,97	-1,97	-1,97	-1,97
Totaal taakstellende budgetten		-4,82	-4,82	-4,82	-4,82
<i>Beleidsmaatregelen</i>					
BUIG/Bijstand	PN2024-2027	-1	-1	-1	-1
Sociaal domein	PN2025-2028	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Totaal beleidsmaatregelen		-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
TOTAAL		-11,44	-12,41	-13,31	-13,31

Bedragen x 1 miljoen euro

¹ Onder voorbehoud van jaarlijkse heroverweging raad naar aanleiding van aangenomen motie PN2026-2029

² Kan jaarlijks fluctueren naar aanleiding van de meicirculaire van het gemeentefonds

Openstaande besparingsmaatregelen

Omschrijving	Herkomst	2026	2027	2028	2029
<i>Beleidsmaatregelen</i>					
Sociaal domein ¹	PN 2025-2028	-5,5	-7,92	-8,72	-8,72
Ingevuld	Zomerrapp. 2025/B2026	0,3	0,3	0,3	0,3
Sociaal domein ²	PN 2026-2029	-5,04	-6,58	-7,98	-8,97
Totaal beleidsmaatregelen		-10,24	-14,2	-16,4	-17,39
<i>Taakstellende budgetten</i>					
Taakstelling organisatie	B2025	-0,5	-1	-1,5	-1,5
Ombuiging datagedreven werken	B2023	-1,44	-1,44	-1,44	-1,44
Totaal taakstellende budgetten		-1,94	-2,44	-2,94	-2,94
TOTAAL		-12,18	-16,64	-19,34	-20,33

Bedragen x 1 miljoen euro

¹ Inclusief in te vullen besparingsopgave 2025 van 1,24 miljoen euro

² Na amendement PN2026-2029 collectieve ziektekostenverzekering

Totaal besparingsmaatregelen

	2026	2027	2028	2029
Totaal gerealiseerde besparingsmaatregelen	-11,44	-12,41	-13,31	-13,31
Totaal openstaande besparingsmaatregelen	-12,18	-16,64	-19,34	-20,33
Totaal besparingsmaatregelen	-23,62	-29,05	-32,65	-33,64

Bedragen x 1 miljoen euro

3.3 Mutaties Financieel Meerjarenperspectief

Het vertrekpunt voor het financieel meerjarenperspectief (FMP) is de perspectiefnota 2026-2029. Onderstaande tabel geeft inzicht in de mutaties die na de perspectiefnota 2026-2029 zijn verwerkt in de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029.

Financieel Meerjarenperspectief (FMP)	2026	2027	2028	2029
A. Perspectiefnota 2026-2029 (structureel)	0,00	3,73 N	3,46 N	4,15 N
Programmabegroting 2025 (incidenteel)	2,90 N	0,00	0,00	0,00
B. Perspectiefnota 2026-2029 (incl. incidenteel)	2,90 N	3,73 N	3,46 N	4,15 N
Autonome ontwikkelingen				
Meicirculaire gemeentefonds	-9,36 V	-7,25 V	-1,22 V	0,57 N
Kapitaallasten	-2,19 V	0,20 N	0,94 N	1,65 N
Treasury	-3,05 V	-3,05 V	-3,32 V	-3,45 V
Sociaal domein	0,85 N	0,91 N	0,96 N	1,02 N
Grondexploitatie	0,46 N	0,42 N	0,00	0,00
Onroerende zaakbelasting	0,03 N	0,01 N	0,02 N	-0,90 V
Loon- en prijsontwikkelingen	1,07 N	0,71 N	0,90 N	0,36 N
Sportbedrijf	0,37 N	0,34 N	0,30 N	0,30 N
Camerahandhaving binnenstad	0,05 N	0,05 N	0,05 N	0,05 N
Streekomroep	0,00	0,14 N	0,00	0,00
Overig	-0,04 V	-0,09 V	-0,19 V	-0,20 V
C. Totaal autonome ontwikkelingen	-11,81 V	-7,61 V	-1,55 V	-0,59 V
Bestaande ontwikkelingen				
Accountantskosten	0,05 N	0,05 N	0,05 N	0,05 N
Aanvullende besparingsmaatregelen PN2026-2029	1,74 N	1,74 N	1,74 N	1,74 N
Algemene reserve structureel	2,20 N	0,00	0,00	0,00
Amendement PN2026-2029 - Collectieve zorgverzekering voor minima	0,50 N	0,50 N	0,50 N	0,50 N
Sportpark	0,00	0,08 N	0,08 N	0,08 N
Invasieve exoten - Japanse duizendknoop	0,15 N	0,15 N	0,15 N	0,15 N
D. Totaal bestaande ontwikkelingen	4,64 N	2,52 N	2,52 N	2,52 N
Nieuwe ontwikkelingen				
Reconstructie en renovatie TM en afvalbrengpunt	0,00	0,00	0,25 N	0,25 N
Reconstructie en renovatie TM en afvalbrengpunt, hogere heffing	0,00	0,00	-0,22 V	-0,22 V
Versterking lobby/ public affairs	0,15 N	0,00	0,00	0,00
Motie "Nieuwe camperplaats"	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Totaal nieuwe ontwikkelingen	0,15 N	0,00	0,04 N	0,04 N
F. Geactualiseerd perspectief (B + C + D + E)	-4,12 V	-1,37 V	4,47 N	6,11 N

Bedragen x 1 miljoen euro

Dit betreft het perspectief inclusief incidentele mutaties. Het structurele perspectief ziet er als volgt uit:

Financieel Meerjarenperspectief (FMP)	2026	2027	2028	2029
Geactualiseerd perspectief na mutatie reserves	-4,12 V	-1,37 V	4,47 N	6,11 N
Waarvan: incidentele baten en lasten	2,75 N	-0,15 V	-0,15 V	-0,15 V
Financieel Meerjarenperspectief structureel	-6,87 V	-1,22 V	4,62 N	6,26 N

Bedragen x 1 miljoen euro

Toelichting

Autonome ontwikkelingen

Meicirculaire 2024 gemeentefonds ([D/25/767228](#))

Het begrotingssaldo verbetert in 2026 en 2027 incidenteel fors met respectievelijk 9,4 miljoen euro en 7,2 miljoen euro. In 2028 is de verbetering 1,2 miljoen euro, waarna deze omslaat in een nadeel vanaf 2029 van 0,6 miljoen euro.

Kapitaallasten

De kapitaallasten van bestaande investeringen en de stelposten voor kapitaallasten zijn meerjarig doorerekend. Hierbij is kritisch gekeken naar de planning ten aanzien van het gereedkomen van de investeringen. Naar aanleiding hiervan zijn de kapitaallasten meerjarig geactualiseerd, wat resulteert in een voordeel in 2026.

Treasury

De leningenportefeuille van opgenomen en uitgezette gelden is voor deze begroting geactualiseerd. De gemeentelijke liquiditeitspositie is in de afgelopen jaren verbeterd. Dit maakt dat diverse leningen die in de afgelopen tijd zijn afgelost, niet opnieuw gefinancierd hoefden te worden. Ook in 2026 verwachten wij nog geen nieuwe langlopende leningen aan te hoeven trekken. In 2027 wordt herfinanciering van bestaande leningen weer noodzakelijk en zal er aanvullende financiering aangetrokken moeten worden. Wij houden daarbij rekening met een jaarlijkse renteparameter van 3,5% over de jaren 2026 tot en met 2029.

Sociaal domein

Het nadelig financieel effect in het sociaal domein wordt vooral veroorzaakt door autonome ontwikkelingen waarop wij geen invloed hebben. Met name de prijsindexatie welke wij contractueel en wettelijk op basis van de AMvB reële prijzen moeten doorvoeren, heeft een nadelig effect op ons begrotingssaldo.

Grondexploitaties

De grondexploitaties zijn geactualiseerd voor de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029. Dit resulteert in een aanpassing van de jaarschijf 2026 met ruim 0,45 miljoen euro nadelig.

Onroerende zaakbelasting

Voor de jaren 2026 tot en met 2028 betreft het bijstellingen in ozb-opbrengsten. Het voordeel van 0,9 miljoen euro in 2029 wordt veroorzaakt door de toevoeging van de jaarschijf 2029.

Loon-en prijsontwikkelingen

Jaarlijks worden de prijsgevoelige budgetten geïndexeerd en worden de salarissen en sociale lasten opnieuw berekend op basis van de vastgestelde formatie en de verwachte loonontwikkeling. De uitgangspunten voor de te hanteren indexpercentages zijn vastgesteld bij de Perspectiefnota 2026-2029. Dit leidt tot een aanpassing van 0,62 miljoen euro nadelig in 2026. Dit nadeel loopt af naar een voordeel van 0,17 miljoen euro in 2029.

Per 1 januari 2025 zijn de medewerkers voor het dagelijks beheer en exploitatie van de zes wijkaccommodaties, die voorheen in dienst waren van Accres, in dienst gekomen bij de gemeente Almelo. Vanaf 1 januari 2026 dienen deze medewerkers te vallen onder de gemeentelijke CAO. Met name deze CAO-wijziging leidt tot hogere personele kosten voor deze zes wijkaccommodaties van structureel 450.000 euro.

Sportbedrijf (Raadsbrief [D/25/761381](#))

De financiële situatie van het Sportbedrijf is de afgelopen jaren structureel verslechterd. Dit wordt met name veroorzaakt door de hogere kosten van de exploitatie van de Topsporthal IISPA, de stijgende energie- en personeelskosten en de daling van de zwembadopbrengsten door sluiting van het buitenbad. Daarnaast is de bijdrage van de gemeente aan het Sportbedrijf niet meegegroeid met de inflatie.

Er worden een aantal maatregelen in gang gezet om het Sportbedrijf weer financieel gezond en toekomstbestendig te maken:

- Het Sportbedrijf gaat 5% besparen vanaf 2025
- Onderzoek naar een efficiënter gebruik van de Topsporthal IISPA en eventuele alternatieve inzet van deze hal.
- Efficiënter vastgoedbeheer
- De indexatie voor de prestatieovereenkomst en de huur worden gesynchroniseerd.

Ondanks deze maatregelen zal er een tekort blijven bestaan. Voor 2025 zal het tekort naar verwachting 400.000 euro bedragen en dit loopt terug naar 300.000 euro structureel vanaf 2028. Het Sportbedrijf heeft de tekorten eerst vanuit de eigen middelen opgevangen, waardoor dit geheel is verdampt. Om de continuïteit van het Sportbedrijf te waarborgen zal de gemeentelijke bijdrage dienen te worden verhoogd.

Camerahandhaving binnenstad

In 2022 is besloten tot invoering van camerahandhaving in de binnenstad en de geslotenverklaring Nijreessingel. Hiervoor is destijds subsidie verkregen. De verwachting was dat de inzet van Boa-capaciteit gelijk zou blijven. Tijdens de invoering is gebleken dat die veronderstellingen niet juist is. Voor de uitvoering is structureel 24 uur per week extra inzet nodig. Dit leidt tot een structureel knelpunt van 50.000 euro.

Streekomroep (R 2408134)

Tot de vorming naar de nieuwe streekomroep zou aan de huidige omroep een extra bijdrage van 135.000 euro per jaar beschikbaar worden gesteld. De verwachting was dat deze nieuwe streekomroep vanaf 2027 gerealiseerd zou zijn. De ingangsdatum van de wijzigingen van de wet is echter met een jaar vertraagd en gaat naar verwachting in per 2028. Dit betekent dat aan de huidige omroep ook voor het jaar 2027 de extra bijdrage van 135.000 euro beschikbaar wordt gesteld.

Overig

Dit betreft diverse kleinere mutaties.

Bestaande ontwikkelingen

Accountantskosten (R 2508794)

In 2025 is een gezamenlijke aanbesteding van de accountantsfunctie voor de gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Hengelo, Losser, Oldenzaal, Twenterand en de gemeenschappelijke regelingen Stadsbank Oost Nederland, SWB Midden Twente, GBTwente en Samen Twente en recreatieschap Twente uitgevoerd. Deze aanbesteding werd ondersteund en begeleid door de afdeling inkoop van de gemeente Enschede en Almelo. Voor de controleperiode 2026 tot en met 2028, met een optionele verlenging voor de periode 2029-2031 is Eshuis Accountants aangewezen als accountant. Het nieuwe contract leidt tot structureel 50.000 euro hogere kosten.

Aanvullende besparingsmaatregelen (Perspectiefnota 2026-2029)

Bij de Perspectiefnota 2026-2029 resteerde voor de jaarschijf 2026 een besparingsopgave van structureel 1,74 miljoen euro, welke betrokken zou worden bij de begroting 2026. De bij de Perspectiefnota 2026-2029 verwachte extra middelen vanuit het gemeentefonds zijn bij de meicirculaire 2025 geëffectueerd waardoor de besparingsopgave van structureel 1,74 miljoen euro is gerealiseerd.

Algemene reserve structureel (Perspectiefnota 2025-2028)

Om de jaarschijf structureel sluitend te hebben zijn bij de Perspectiefnota 2025-2028 een aantal aanvullende maatregelen opgenomen. In het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen hebben de VNG, provincies en het Rijk afgesproken dat gemeenten onder bepaalde voorwaarden een deel van de algemene reserve (incidentele middelen) mogen inzetten ter dekking van structurele lasten. Van deze mogelijkheid is bij de Perspectiefnota 2025-2028 gebruik gemaakt voor de jaarschijven 2025 en 2026. Aangezien de jaarschijf 2026 structureel sluit, is deze maatregel voor 2026 niet van toepassing.

Amendement Perspectiefnota 2026-2029 – Collectieve zorgverzekering voor minima

Bij de raadsbehandeling van de Perspectiefnota 2026-2029 is het amendement aangenomen om de besparingsmaatregel om de collectieve zorgverzekering voor minima af te schaffen niet te effectueren.

Sportpark (Raadsbrief [D/25/783995](#))

Er is een extra investeringskrediet van 2,1 miljoen euro benodigd, met een bijbehorende structurele extra kapitaallast vanaf 2027 van 75.000 euro per jaar. Dit krediet wordt met name ingezet voor het buitenterrein, vanwege een hoger ambitieniveau. In de oorspronkelijke plannen uit 2021 was het uitgangspunt een basale functionele inrichting. In het nieuwe inrichtingsplan is meer aandacht besteed aan klimaatadaptatie, zoals meer groen en extra waterberging. Daarnaast zijn er een aantal verbeteringen doorgevoerd ten aanzien van de parkeervoorzieningen, de toegankelijkheid en de aansluiting met het toekomstige Kanaalpark. Ook wordt er gebruik gemaakt van robuuster materiaal.

Invasieve exoten – Japanse duizendknoop

De Japanse duizendknoop vormt een steeds groter probleem voor Almelo. De plant is op veel locaties aangetroffen en veroorzaakt schade aan infrastructuur, gebouwen en natuur. Zonder actieve bestrijding lopen de maatschappelijke en financiële gevolgen snel op:

- Hoge herstelkosten door schade aan wegen en funderingen
- Vertraging van bouwprojecten door besmette grond
- Verlies van biodiversiteit

Een proactieve aanpak is noodzakelijk om verdere schade met bijbehorende kosten te voorkomen en onze leefomgeving toekomstbestendig te houden. Deze aanpak bestaat uit het zeven van de grond en deze grond vervolgens na te behandelen. Hiervoor is een bedrag van structureel 150.000 euro benodigd.

Nieuwe ontwikkelingen

Reconstructie en renovatie afvalbrengpunt en locatie Twente Milieu en verhoging heffing

De afvalinzameling, gladheidsbestrijding en materieelonderhoud voor de gemeente wordt uitgevoerd door Twente Milieu. De gebouwen en het afvalbrengpunt zijn in eigendom van de gemeente en worden verhuurd aan Twente Milieu. De gebouwen zijn aan het eind van hun levensduur. Daarnaast zijn de gebouwen voor een belangrijk deel fysiek verbonden met de gemeentewerf, waarvoor nieuwbouw gepland is (Raadsbrief [D/25/772884](#)).

Het afvalbrengpunt functioneert niet goed en moet worden aangepast om nieuwe wettelijk verplichte reststromen te kunnen scheiden.

De raad wordt voorgesteld om voor deze noodzakelijke aanpassing een vervangingskrediet beschikbaar te stellen van 7,2 miljoen euro. De kapitaallasten worden gedekt uit de huurinkomsten van Twente Milieu. Echter, Twente Milieu heeft aangegeven dat zij een deel van de huurverhoging zal doorbelasten. Dit leidt tot een structureel hogere last voor gladheidsbestrijding en onderhoudskosten voor tractie van structureel 45.000 euro. Daarnaast nemen de kosten voor afvalinzameling toe met structureel 215.000 euro vanaf 2028. Omdat het uitgangspunt is dat de afvalinzameling kostendekkend dient plaats te vinden, staat tegenover deze kostenverhoging een verhoging van de bate aan heffingen met 215.000 euro.

Versterking lobby/ public affairs

Met een incidenteel projectbudget van 150.000 euro kan voor de periode 2026-2029 de deelname aan invloedrijke netwerkevenementen, de organisatie van werkbezoeken voor sleutelpersonen en de inzet van externe expertise voor gerichte lobbytrajecten geïntensiveerd worden.

Motie "Nieuwe camperplaats"

Naar aanleiding van de aangenomen motie "Nieuwe camperplaats" is er onderzoek gedaan naar een betere locatie voor de camperplaats. Op basis van dit onderzoek kan de nieuwe camperplaats het beste gerealiseerd worden aan de zuidzijde van het kanaal Almelo-Nordhorn, ter hoogte van het nieuwe Sportpark. De raad wordt voorgesteld om hiervoor een krediet van 60.000 euro beschikbaar te stellen. De bijbehorende kapitaallast van structureel ruim 2.000 euro kan gedekt worden uit de reeds beschikbare middelen in de begroting.

3.4 Overzicht lasten en baten per hoofdtakveld

Onderstaande tabel presenteert de begrotingssaldi voor de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. Het begrotingssaldo bestaat uit het saldo van baten en lasten en het saldo van de reservemutaties. De tabel geeft ook inzicht in de hoogte van de lasten en baten per hoofdtakveld.

Lasten	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
0 Bestuur en ondersteuning	69.343	82.343	90.085	101.362
1 Veiligheid	9.547	9.547	9.547	9.547
2 Verkeer en vervoer	16.672	17.938	18.627	18.986
3 Economie	5.038	7.077	4.343	4.343
4 Onderwijs	13.692	14.944	15.111	15.731
5 Sport, cultuur en recreatie	20.054	19.856	19.874	20.006
6 Sociaal domein	203.388	197.804	195.193	193.628
7 Volksgezondheid en milieu	28.614	28.446	28.744	28.770
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	18.420	15.245	14.334	10.701
Totaal lasten	384.768	393.201	395.858	403.074

Bedragen x 1.000 euro

Baten	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
0 Bestuur en ondersteuning	-292.797	-300.460	-300.740	-310.160
1 Veiligheid	-45	-45	-45	-45
2 Verkeer en vervoer	-945	-945	-945	-945
3 Economie	-1.880	-4.149	-1.618	-1.618
4 Onderwijs	-5.277	-5.277	-5.393	-5.393
5 Sport, cultuur en recreatie	-766	-309	-287	-287
6 Sociaal domein	-51.444	-51.107	-51.111	-51.112
7 Volksgezondheid en milieu	-26.264	-26.136	-26.434	-26.518
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	-12.515	-9.257	-8.046	-4.113
Totaal baten	-391.933	-397.686	-394.619	-400.190

Bedragen x 1.000 euro

Saldo van baten en lasten	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
0 Bestuur en ondersteuning	-223.454	-218.117	-210.655	-208.797
1 Veiligheid	9.502	9.502	9.502	9.502
2 Verkeer en vervoer	15.727	16.993	17.682	18.041
3 Economie	3.158	2.927	2.725	2.724
4 Onderwijs	8.415	9.667	9.718	10.338
5 Sport, cultuur en recreatie	19.288	19.547	19.587	19.719
6 Sociaal domein	151.944	146.698	144.082	142.516
7 Volksgezondheid en milieu	2.351	2.310	2.309	2.252
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	5.904	5.988	6.288	6.588
Totaal saldo van baten en lasten	-7.165	-4.485	1.239	2.884

Bedragen x 1.000 euro

Reserves	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Storting reserves	8.482	8.552	6.044	6.044
Onttrekkingen reserves	-5.432	-5.432	-2.817	-2.817
Totaal reserves	3.050	3.120	3.227	3.227

Bedragen x 1.000 euro

Begrotingssaldo	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Begrotingssaldo	-4.115	-1.365	4.466	6.111

Bedragen x 1.000 euro

4. Beleidsbegroting

4.1 Programmaplan

4.1.1 Programma Stedelijke ontwikkeling

Voor de zomer 2022 is er een nieuw akkoord opgesteld, 'Samen bouwen aan kansen voor iedereen'. De keuze voor een programma stedelijke ontwikkeling kwam destijds niet uit de lucht vallen. Het is een weloverwogen besluit. Almelo is namelijk aan het veranderen. Binnen het programma zijn drie belangrijke strategische doelen opgeschreven:

1. **Kwalitatief aantrekkelijke stad**
2. **Netwerken en positionering**
3. **Kennis en professionalisering**

De basis van deze doelen is gelegd in totstandkoming van de eenheid Stedelijke Ontwikkeling in 2023 met bijbehorende personele versterking, die de verschillende activiteiten uit het programma oppakt en tot uitvoering brengt, o.a. de verdere uitwerking en realisatie van de prioritaire gebieden vanuit de uitvoeringsagenda.

Daarnaast is de Regionale Stedelijke Investeringsagenda 2030-2040 (RSIA) samen met de gemeente Enschede, Hengelo en de provincie Overijssel opgesteld en is er een position paper opgesteld namens alle 14 gemeenten in Twente en de provincie Overijssel. Deze ontwikkelingen zijn een aanleiding om het programma verder te brengen en een verdiepingsslag te slaan in de strategische doelen die opgesteld zijn.

Borging in de eenheid (lijn) stedelijke ontwikkeling

Doordat de eenheid stedelijke ontwikkeling nu staat, zijn een groot deel van de operationele doelen en bijbehorende inspanningen geland in de eenheid. De verantwoording van de werkzaamheden zal ook door de lijn worden gedaan.

4.1.1.1 Meerjarige programmaopgaven

4.1.1.1.1 Kwalitatieve aantrekkelijke stad

Strategisch doel:

Het realiseren van een veerkrachtigere, gezondere en inclusievere stad voor onze huidige en nieuwe inwoners en bedrijven, waarin we strategische keuzes maken die aansluiten bij de stedelijke, regionale en nationale opgave die we verwerken in de verstedelijkingsstrategie voor Twente. Hiermee versterken we onze regionale en nationale functie en bouwen we verder aan onze toekomst als aantrekkelijke stad voor onze bestaande en toekomstige inwoners, bedrijven en bezoekers.

Met het opstellen van de Regionale Stedelijke Investeringsagenda 2030-2050 (RSIA) heeft Almelo samen met gemeente Hengelo, gemeente Enschede en de provincie Overijssel ervoor gezorgd dat Almelo door het Rijk benoemd wordt als een regio waar een schaa sprong mogelijk is.

Op dit moment werken we samen met het Rijk, de Provincie, het Waterschap en alle Twentse Gemeenten aan een verstedelijkingsstrategie, onder de naam Ruimtelijke Ontwikkelstrategie (ROS) Twente. Om te komen tot een ROS Twente zal op strategische niveau een afweging gemaakt moeten worden welke bijdrage Almelo wil leveren en wat uiteindelijk ook kan leveren.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Activiteit 1: Integrale Samenwerking	We zetten in op een integraal strategisch kernteam (eenheid overstijgend) dat zich bezighoudt met de belangrijkste strategische opgaven voor Almelo, die ook op regionaal en op nationaal niveau van belang zijn. Het kernteam zal de verschillende opgaven integraal afwegen en coördineren. Wij trekken nadrukkelijk op met andere Twentse gemeenten op verschillende thema's om de overkoepelende belangen in relatie tot de verstedelijkingsstrategie op elkaar af te stemmen en afspraken te maken. Daarnaast nemen we deel aan de overlegstructuren met de regio en het Rijk in het kader van de verstedelijkingsstrategie voor Twente. Vanuit het programma zetten we in op een integrale coördinatie van verschillende thema's.
Activiteit 2: Opgave in beeld	Door middel van groeiscenario's worden mogelijke toekomstbeelden geschetst van Almelo. Dit zal helpen om te komen tot een toekomstbestendige en vitale stad en het bepalen van een bijdrage in regionale en nationale samenwerkingen. Door inventarisering van bestaand beleid en bestaande strategische plannen zal in beeld worden gebracht welke direct of indirect invloed hebben op de fysieke leefomgeving en waar de blinde vlekken van onze opgave liggen. In de omgevingsvisie wordt de vertaling van alle langjarige strategische ambities integraal afgewogen en samengebracht. Uiteindelijk zal dit leiden tot concrete beleidsdocumenten, programma's en acties onder de omgevingsvisie.
Activiteit 3: Verstedelijkingsstrategie	We zullen aansluiten bij overlegstructuren voor en meeschrijven aan verstedelijkingsstrategie waar we samenwerken met verschillende partners (o.a. waterschap, onze regiopartners en het Rijk) om te komen tot een gezamenlijke strategie. We maken afspraken om te komen tot een uitvoering in de toekomst; • Voorwaarden afspreken met het Rijk • Aanvragen rijksregelingen • Regio specifieke zaken afstemmen met buurgemeenten en andere samenwerkingspartners • Door vertaling naar omgevingsvisie, programma's, beleid en/of projecten Concreet zal het programma het volgende oppakken: • De Almelose bijdrage aan de verstedelijkingsstrategie verscherpen en verwerken in omgevingsvisie. • Verkenning voor de opgave van regio Almelo.
Activiteit 4: Brede welvaart**	Bij integrale gebiedsontwikkeling is het belangrijk om vanaf het begin een perspectief vanuit brede welvaart te hanteren. Concreet zal het programma in 2026 dit als afwegingskader opnemen in de omgevingsvisie. Dat betekent dat we aandacht besteden aan: • Kwaliteit van de leefomgeving (zoals aanwezigheid van groen, lage geluidsoverlast, schone lucht, passende kwaliteit van publieke ruimtes en sociale cohesie). • Gevolgen voor toekomstige generaties. • De verdeling van baten en lasten over de relevante betrokken groepen (verdelingseffecten binnen- en buiten de regio). • Extra aandacht richten op infrastructuur voor mogelijke knelpunten. • Agglomeratie-effecten en deze op waarde schatten. • De milieu effecten

* Een verstedelijkingsstrategie is een plan of beleid dat gericht is op het beheren, sturen of bevorderen van de groei en ontwikkeling van stedelijke gebieden. Deze strategieën kunnen verschillende doelstellingen hebben, afhankelijk van de specifieke behoeften en omstandigheden van een stad, regio of land. De verstedelijkingsstrategie van Twente zal effect hebben op de steden Almelo, Hengelo en Enschede, maar zal ook kansen bieden voor omliggende landelijke gemeenten in Twente.

** Brede welvaart is een 360 graden-review voor een beleidsterrein of onderwerp. Het CPB, PBL en SCP onderscheiden acht thema's die relevant zijn voor de mate van brede welvaart in een land: subjectief welzijn, gezondheid, consumptie en inkomen, onderwijs en opleiding, ruimtelijke samenhang en kwaliteit, economisch kapitaal, natuurlijk kapitaal en sociaal kapitaal.

4.1.1.1.2 Netwerken en positioneren

Strategisch doel:

We zetten in op een stevige positie in de samenwerking met onze strategische partners in de regio, het Rijk en positie binnen het ruimtelijk domein. We bouwen aan een stad met een duidelijker en meer onderscheidend profiel in regio en zullen dit ook uitdragen in onze omgevingsvisie.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Activiteit 1: Profilering Almelo	Almelo zal een onderscheidende bijdrage leveren aan de regionale verstedelijkingsstrategie van Twente als bod op de Rijksnota Ruimte. Rekening houdend met de huidige en toekomstige bewoners, ondernemers en bedrijven. In het programma werken we aan het toekomstige profiel van Almelo, de stad waar je wil wonen en werken. Ook gaan we verkennen wat de sub-regionale opgaven rond Almelo zijn. Deze ambitie zal landen in de omgevingsvisie en uiteindelijk uitgewerkt worden in programma's, beleid en/of projecten.
Activiteit 2: Lobby Stedelijke Ontwikkeling en Bereikbaarheid	De samenwerking met stakeholders in de stad, de regio, het Rijk, de provincie en andere gemeenten rondom stedelijke ontwikkeling en bereikbaarheid is onmisbaar. Als gemeente kunnen we het niet alleen. We nemen daarom actief deel aan bestaande netwerken rondom stedelijke ontwikkeling. Tevens hebben we een netwerk geïnitieerd voor Twente West. Stedelijke Ontwikkeling en Bereikbaarheid is de komende jaren één van de drie strategische kernlobbydossiers. Vanuit het programma zal hier dus nadrukkelijk inzet op worden gepleegd. Zowel op de inhoud als de relatie. Samen met de lobbyist richten wij ons in kader van de verstedelijkingsstrategie op het vergroten van de aanwezigheid en zichtbaarheid in de regio en Den Haag.
Activiteit 3: Omgevingsvisie als basis van strategische opgave	We zetten vanuit het programma in op een integrale afweging voor grote strategische opgave en doelen in de verstedelijkingsstrategie. We zetten in op een interne integrale werkwijze gekoppeld aan de omgevingsvisie van Almelo. Dit verplicht ons om de vele ruimtelijke opgave integraal af te wegen en strategische keuze te maken. Dit zal gaan om opgave op stadsniveau, maar ook de verschillende opgave op (sub-)regionaal en nationaal niveau moeten hierin worden meegenomen.

4.1.1.1.3 Kennis en professionalisering

Almelo is bezig om stevige stappen te zetten op het gebied van stedelijke ontwikkeling. Er is een eenheid Stedelijke ontwikkeling opgericht die zich doorontwikkelt tot een nog steviger, professionelere en daarmee klantgerichte organisatie rondom stedelijke ontwikkeling waar onze partners in de stad graag mee samenwerken en onze medewerkers met plezier voor werken.

Het opstellen van een verstedelijkingsstrategie, de samenwerking met onze (regionale) partners hierin en de borging van onze ambities vraagt een doorvertaling van dit strategisch doel. Daarin richt het programma zich op de borging van de (langjarige) ambities in de omgevingsvisie en organiseren van een professionelere en klantgerichtere organisatie rondom integrale ruimtelijke kwaliteit. Keuzes zullen gemaakt worden en prioriteiten rondom stedelijke ontwikkelingen zullen verduidelijkt worden. Dit is van groot belang voor de toekomst van de stad.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Activiteit 1: Ontwikkelen Almelo aanpak Omgevingsvisie	Het cyclische proces rondom de omgevingsvisie omvat een reeks stappen van voorbereiding, analyse, visievorming, besluitvorming, implementatie, monitoring en evaluatie, en continue verbetering. Door dit proces herhaaldelijk uit te voeren, kan de omgevingsvisie voortdurend worden aangepast aan veranderende omstandigheden en nieuwe inzichten, waardoor een dynamische en toekomstbestendige planning mogelijk is. Vanuit het programma zal ingezet worden op dit proces om de langjarige ambities op een passende manier op te nemen in onze omgevingsvisie.
Activiteit 2: Beleidsontwikkeling	Integrale beleidsontwikkeling voor het programma is van groot belang. Vanuit het programma wordt in beeld gebracht welke strategische thema's prioritair zijn. Vanuit de organisaties worden strategisch adviseurs op thema's gevraagd advies te geven in het kader van de verstedelijkingsstrategie. Dit zijn thema's zoals wonen, bereikbaarheid, economische ontwikkeling, water, natuur en bodem en culturele- en sociale voorzieningen. Thema's zullen op een integrale wijze afgewogen worden in de verstedelijkingsstrategie.

4.1.1.2 Wat mag het kosten?

Programma Stedelijke ontwikkeling	Beschikbaar	Werkelijk / Prognose
Jaar 2023	400	44
Jaar 2024	400	48
Jaar 2025	400	
Jaar 2026	400	
Totaal	1.600	92

Bedragen x 1.000 euro

Programmamiddelen

De programmamiddelen zijn voor vier jaar beschikbaar gesteld. De werkelijke uitputting kan gedurende de periode 2023-2026 plaatsvinden. Naar verwachting wordt het volledige programmabudget gedurende de resterende programmaperiode uitgegeven.

4.1.2 Programma Sociaal en vitaal

Het programma Sociaal en vitaal blijft doelgericht werken aan het behalen van haar visie:

Kinderen in Almelo ontwikkelen zich optimaal naar eigen vermogen, ongeacht waar hun wieg heeft gestaan.

Onze inwoners helpen elkaar en kijken naar elkaar om. Iedereen is en voelt zich onderdeel van de samenleving. Onze inwoners zijn weerbaar en veerkrachtig. Al onze inwoners krijgen hierbij gelijke kansen.

Zodat iedereen ook mee kan en gaat doen aan onze samenleving.

Het programma nadert haar laatste jaar, 2026. De effecten van onze inzet wordt steeds duidelijker. Het team heeft, met vele partners in de stad, hard gewerkt aan alle drie lijnen van het programma. Daar waar dat niet al is gebeurd zullen we in 2026 de focus leggen op borging van de in gang gezette ontwikkelingen.

Onze activiteiten richten zich voornamelijk op preventie en op het ontwikkelen van algemene voorzieningen. Om zo een goede sociale basis te realiseren waar onze inwoners, die net een beetje ondersteuning nodig hebben, terecht kunnen. We doen dat in nauwe samenwerking met de eenheid Uitvoering Sociaal en in nauwe afstemming met de herontwerpopgave die daar ligt en de opgave om te bezuinigen.

De GALA-gelden hebben mede bijgedragen aan nieuwe samenwerkingen in de keten en de start van laagdrempelige inloopvoorzieningen. We blijven streven naar duurzame samenwerkingen en voorzieningen die hun waarde bewijzen voor een blijvend bestaan.

Binnenkort verschijnt de nieuwe wijzigingsregeling van de Brede SPUK GALA in de Staatscourant. Hierin staat, zoals al door het kabinet is aangekondigd, dat de budgetkorting van 10% voor de Brede SPUK en de SPUK IZA per 1-1-2026 wordt doorgevoerd. En dat er geen indexatie over 2025 en 2026 zal gaan plaatsvinden. Ook wordt de regeling vereenvoudigd door ontschotting.

De resultaten tot op heden, de landelijke en lokale ontwikkelingen maken ons duidelijk dat de rol van preventie en het voorliggende veld steeds belangrijker worden. Dat we een beweging naar de voorkant moeten maken.

Dat wij samen met onze partners in de stad met andere ogen moeten kijken naar het sociaal domein.

Uitspraken AZWA akkoord mogelijk van toepassing begroting

In juli 2025 is het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord gesloten. Het AZWA betreft een aanvullend akkoord op het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het IZA bevat afspraken van zorgpartijen en gemeenten die een impuls geven aan de beweging van zorg naar gezondheid, zodat onze inwoners zoveel mogelijk kans hebben op een gezond leven. Met het AZWA wordt ingezet op een verbreding, intensivering en concretisering van het IZA, waarin gelijkwaardigere toegang tot zorg en welzijn en het afwenden van het arbeidsmarkttekort centraal staan. Ook krijgen in het AZWA het sociaal domein en de publieke gezondheid een explicietere plek.

Het AZWA staat voor een beweging naar de voorkant door:

- Versterking van de samenwerking tussen partijen op het snijvlak (eerstelijns)zorgdomein en sociaal domein. Naar verwachting betekent dit dat een groter aantal cliënten gebruik gaat maken van ondersteuning binnen het sociaal domein, en dat er voor een groter aantal cliënten Wmo-voorzieningen geïndiceerd zullen worden. In de jaren 2026 en 2027 wordt de werkwijze verder ontwikkeld, om vervolgens in 2028 structureel onderdeel te zijn van de lokale preventie en zorginfrastructuur.
- In het sociaal domein wordt een basisinfrastructuur ingericht ter ondersteuning van de basisfunctionaliteiten. Onderdeel van deze basisinfrastructuur is de structurele inbedding van de ketenaanpakken die in het kader van het Gezond en actief leven akkoord (GALA) zijn ingevoerd: dat betekent dat gemeenten structureel verantwoordelijk zijn voor de regie, samenwerking en gemeentelijke aanbod op de terreinen van valpreventie, volwassenen en kinderen naar gezond gewicht, welzijn op recept en kansrijke start.
- Andere onderdelen van deze basisinfrastructuur zijn onder meer voor alle inwoners toegankelijke laagdrempelige inloop en –informatievoorzieningen op het terrein van mentale gezondheid en gezond leven.
- Het rijk komt de gemeenten in 2026 tegemoet voor de eerste en extra kosten voor het inrichten van de basisinfrastructuur via de brede SPUK GALA. Hoe het rijk de gemeenten vanaf 2027 tegemoet komt, zal later bekend gemaakt worden.

4.1.2.1 Meerjarige programmaopgaven

4.1.2.1.1 Mentaal veerkrachtige inwoners

Strategisch doel:

In 2026 hebben we een beter werkend ecosysteem waardoor onze kwetsbare inwoners zich beter redden met minder hulp van de overheid en mentaal weerbaarder en veerkrachtiger zijn.

Operationele doelen:

- We helpen Kwetsbare inwoners eerder met hun mentale problemen;
- Onze inwoners voelen zich veerkrachtiger;
- Onze inwoners voelen zich minder eenzaam.

Toelichting

Ook in 2026 blijven we inzetten op preventie door vroegtijdig te signaleren en samenwerking met partners te versterken. Zo kunnen we sneller inspelen op belangrijke levensgebeurtenissen en veerkracht vergroten om escalatie en problemen te voorkomen. Inwoners worden daardoor eerder en doelgerichter geholpen.

Daarbij werken we in de regio samen aan een fundamentele transformatie waarbij de focus verschuift van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag, een beweging die we in Almelo al hadden ingezet. Dit doen we door te participeren in het Transformatieplan Mentaal Gezond Twente van Twentse Koers en Twente Beter.

We zetten het Leeflab en Mentaal gezond Almelo voort. Verder continueren wij onze deelname in de Coalities Mentaal Gezond Almelo en KomErbij Almelo, één tegen de eenzaamheid, en in het Netwerk Dementie Almelo.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Mentaal gezond Almelo	In 2025 is het regionale Transformatieplan Mentaal Gezond Twente opgesteld. Twente Beter en Twentse Koers zijn hiervoor de opdrachtgever. De beoogde transformatie gaat gepaard met een verschuiving van zorg naar meer zelf- en samenredzaamheid in het eigen netwerk van de inwoner. De ontwikkelingen die we in Almelo al in gang hadden gezet met Mentaal Gezond Almelo hebben een plek gekregen in dit transformatieplan. Gemeenten, Zorgverzekeraars en zorgorganisaties zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Elke gemeente stelt een uitvoeringsplan op. Dit plan zal voor Almelo naar verwachting eind 2025 klaar zijn; in 2026 wordt gestart met de uitvoering. Deels zal dit bestaan uit het voortzetten van de reeds ingezette ontwikkelingen. De drie veranderateliers voor Zelfregie en Herstel, Verkennend Gesprek en Consultatie hebben werkplannen opgeleverd waarop verder gebouwd kan worden in 2025 en 2026. Voor het Verkennend Gesprek is in 2025 in Almelo een pilot gestart. Financiering van het transformatieplan komt vanuit de Zorgverzekeringswet en IZA SPUK en is gerelateerd aan te behalen KPI's. Het financieel kader moet op dit moment (medio 2025) nog worden opgesteld en zal aan de colleges van B&W worden voorgelegd ter accordering.
Zelfregie en herstel	Voor inwoners die laagdrempelige ondersteuning zoeken is het zelfregie- en herstelcentrum Mens door Mens. Zij werken met ervaringsdeskundigen. Om deze functie voor de stad te behouden en te versterken zetten we in op samenwerking tussen organisaties die met ervaringsdeskundigen werken. Daarbij ontwikkelen we de expertisefunctie van ervaringsdeskundigheid verder door in samenspraak met de partners in de Coalitie Mentaal Gezond Almelo. De gemeente is bij dit proces betrokken vanuit de programma's S&V en Z&V.
Communicatie over mentale	We blijven inzetten op communicatie met onze inwoners over

Activiteiten 2026	Omschrijving
weerbaarheid	onderwerpen zoals eenzaamheid, dementie en mentale veerkracht. Om taboes te doorbreken en te stimuleren dat mensen naar elkaar omkijken. En om aan te geven wat ze kunnen doen in moeilijke situaties. Voor alle pijlers communiceren wij onder meer via social media, de pagina Almelo Actueel in het Almelo's Weekblad, onze eigen huis-aan-huis magazine Goed Bezig in Almelo, Twentse Koers en communicatiekanalen van onze partners. Ook onze coaches spelen een belangrijke rol in de communicatie met onze inwoners over deze onderwerpen.
Inzetten op actieplan eenzaamheidsbestrijding	Het aanpakken van eenzaamheid is een opgave die verschillende sectoren in de samenleving raakt en in samenwerking met onze stedelijke partners dient te worden voortgezet. Ook in 2026 blijven we met de coalitie KomErbij inzetten op het actieplan eenzaamheidsbestrijding 2023-2026. Gefocust wordt op: • Continueren bewustwording van onze inwoners op het fenomeen eenzaamheid en in hoeverre gemeenschapszin, “het elkaar zien”, hieraan kan bijdragen. • De inwoners de mogelijkheid te blijven bieden elkaar veelvuldig te ontmoeten, en hierbij in te steken op natuurlijke vindplaatsen zoals de ontmoetingsplek op de begraafplaats 't Groenedael. • Starten en monitoren van een geïntegreerde ketenaanpak in een specifieke wijk, inclusief gemeenschapsactiviteiten en lokale steunpunten. • Het maken van afspraken voor het borgen van de inzet op de eenzaamheidsbestrijding door de coalitie en het samenstellen van een actieplan voor na 2026.
Leeflab	<i>Een lerend experiment in de wijk</i> Het Leeflab is een driejarig sociaal experiment dat in 2024 is gestart en doorloopt tot en met 2026. In samenwerking met partners uit wijk De Riet onderzoeken we hoe beter en sneller geanticipeerd kan worden op ingrijpende levensgebeurtenissen, ter voorkoming van verlies aan veerkracht en het ontstaan van problematiek. In 2026 zetten we de volgende stap binnen het Leeflab. Na twee jaar experimenteren, leren en samenwerken in de Riet, verschuift de focus van verkennen naar versterken en borgen. Daarbij staan drie concrete acties centraal: • <i>Voortzetting van de straatacties</i> We blijven actief in de wijk met laagdrempelige straatacties, gericht op signalering, contact en vroegtijdige ondersteuning bij ingrijpende gebeurtenissen. Deze acties blijven een belangrijk middel om inwoners en professionals met elkaar te verbinden. • <i>Doorontwikkeling van de Veerkrachtscan</i> De Veerkrachtscan, ontwikkeld als hulpmiddel om kwetsbaarheid tijdig te signaleren, wordt inhoudelijk aangescherpt en breder getest. In 2026 werken we aan verdere integratie in de dagelijkse praktijk van wijkteams en ketenpartners. • <i>Borgen van de geleerde lessen</i> We gaan op basis van datgene wat we de afgelopen jaren hebben geleerd, kijken of en hoe we dit een structurele plek kunnen geven binnen de werkwijze van alle wijkteams. Bijvoorbeeld o.a. door training en door het opnemen van elementen in werkprocessen en monitoring.
Mentale gezondheid jeugd	In 2026 zetten we binnen het kader van de activiteiten rondom

Activiteiten 2026	Omschrijving
	'oriëntatie op jezelf en de wereld' gericht in op plekken waar jongeren zich daadwerkelijk bevinden, zoals sportverenigingen en jongerencentra, in plaats van alleen op schoollocaties. We starten met de implementatie van <i>het programma THINK</i> op twee middelbare scholen. THINK biedt jongeren lessen over mentaal welbevinden, waarbij thema's als stress, zelfbeeld en sociale druk bespreekbaar worden gemaakt. Het burgerinitiatief het <i>TEJO-huis</i> is gestart in 2024 in Almelo. Het TEJO-huis biedt een laagdrempelige plek voor jongeren om in gesprek te gaan met professionals die daar op vrijwillige basis werken. Het TEJO-huis blijkt een belangrijke aanvulling op het bestaande aanbod aan algemene voorzieningen voor jeugd in Almelo. Ze bieden zowel individuele gesprekken voor jongeren als groepsgesprekken op scholen. De gemeente heeft in 2024 en 2025 vanuit het programma subsidie verstrekt. TEJO-huis heeft zowel in 2024 als het eerste half jaar van 2025 ruimschoots de gestelde doelen behaald. De intentie is om het TEJO-huis ook in 2026 voort te zetten en structureel in te bedden. Besluitvorming hierover wordt momenteel voorbereid.
Aanpak Licht Verstandelijke Beperking (LVB)	In Almelo komt problematiek gerelateerd aan licht verstandelijke beperking vaak voor. De sociale wijkteams en huisartsen krijgen er steeds meer mee te maken. Vanuit de programma's Sociaal en Vitaal en Zorg en Veiligheid is aansluiting gezocht bij het Netwerk LVB en het project 'Versterken zelf- en samenredzaamheid bij mensen met een LVB' binnen Twentse Koers. Vanuit Twentse Koers is een projectleider gestart die de omvang van de problematiek in beeld brengt en een gerichte aanpak ontwikkelt. In 2026 zullen we de aanbevelingen gaan implementeren. Daarnaast is in september 2025 een pilot gestart om inzicht te krijgen in het effect dat het werken volgens sociale netwerkstrategieën (Sonestra) heeft op de zelf- en samenredzaamheid van inwoners met LVB. We doen deze pilot samen met Aveleijn en JP van den Bent, met projectleiderschap van Twentse Koers. In 2026 verwachten we de resultaten van deze pilot.
Doorontwikkeling inloopvoorzieningen	Almelo kent verschillende inloopvoorzieningen. Deze algemene preventieve voorzieningen zijn laagdrempelig bereikbaar voor onze inwoners en verminderen de druk op de indicatieve zorg. Komende periode onderzoeken we of de inloopvoorzieningen kunnen uitbreiden in omvang maar mogelijk ook door meer of ander aanbod binnen de huidige voorzieningen. De omvang moet goed aansluiten bij de vraag. Deze zoektocht doen we samen met de Coalitie Mentaal Gezond Almelo.
Dementievriendelijk Almelo	Het Netwerk Dementie Almelo is opgericht. We blijven daarin participeren in 2026 vanuit een passende rol als gemeente.
Suïcidepreventie	Vanaf 2026 wordt de Wet Integrale Suïcidepreventie van kracht, waarmee gemeenten de verantwoordelijkheid krijgen voor beleid op het gebied van preventie van suïcide. Op regionaal niveau bekijken we wat hiervoor de meest effectieve aanpak is, aansluitend bij de landelijke aanbevelingen. We kijken vervolgens wat dit betekent voor de implementatie in Almelo.

4.1.2.1.2 Gezond en vitaal

Strategisch doel 2:

Onze inwoners zijn zich bewuster van de noodzaak om gezond en vitaal te leven.

Operationele doelen

- Onze inwoners vinden gezond en vitaal leven belangrijk;
- Meer inwoners sporten

In 2023 zijn de gemeentes partner geworden van het Gezond en Actief Leven Akkoord dat op landelijk niveau is afgesloten. In 2040 moet er sprake zijn van gezonde generaties. Om dit te bereiken wordt van gemeenten gevraagd om een actieve samenwerking te smeden tussen sociaal domein en zorg, en binnen de gemeentelijke domeinen initiatieven te ontwikkelen om de gezondheid en een actieve leefstijl van de inwoners te bevorderen. Daarnaast is het van belang dat er op regionaal niveau samengewerkt wordt met andere gemeenten, Samen Twente, Twentse Koers en Menzis. Samen zorgen we voor een regionale preventie-infrastructuur.

De opdracht vanuit het GALA betekent voor de gemeente Almelo dat we versterkt inzetten op onze bestaande doelstellingen binnen het programma. In 2026 wordt het plan van aanpak Integrale gezondheid in Almelo verder uitgevoerd. In dit jaar zullen een aantal onderdelen niet meer vanuit het GALA gefinancierd worden. Tegelijkertijd verwachten we dat 2026 het eerste jaar is waarin het AZWA (aanvullend zorg en welzijnsakkoord) van kracht zal zijn.

We zoeken versterking van coalities en verbinding van bestaande initiatieven aan gezondheidsdoelstellingen, zoals wijkevenementen, wijkkamers, etc. Waarbij we er zorg voor dragen dat gezondheid integraal onderdeel is van nieuw op stellen dan wel aan te passen visies (zoals mobiliteitsvisie en omgevingsvisie).

Activiteiten 2026	Omschrijving
Voortzetten en uitbreiden preventieagenda op thema's gezondheid en vitaliteit.	In 2026 werken we verder aan een sluitende infrastructuur en een verbeterde ketensamenwerking op het gebied van preventie. Scheiden zonder schade heeft een lokale en bovenlokale component, de lokale component is onderdeel van de lokale zorginfrastructuur. Hierdoor wordt te laat ingezette zorg en zwaardere zorg voorkomen. De vraag om ondersteuning van ouderen om langer gezond en vitaal zelfstandig te wonen is, met de demografische ontwikkelingen, groeiende. De druk op het sociaal domein wordt daarbij versterkt door de ontwikkelingen binnen het zorgdomein. Door, conform het AZWA, op wijkniveau inloopplekken te organiseren voor informatie en advies, sport, beweging en ontmoeting te stimuleren worden inwoners passend en snel geholpen aan informatie, ondersteuning en passende zorg. Ook de samenwerking binnen de domeinoverstijgende ketens zal zo veel mogelijk wijkgericht plaatsvinden. In 2026 zal bezien worden of en hoe de leefstijlmakelaar onderdeel wordt van de basisinfrastructuur.
Communicatie over vitaal en gezond leven	We blijven inzetten op communicatie met de inwoners over vitaliteit en gezondheid. Om het belang te agenderen en in gesprek te blijven over het stimulerend aanbod. Waar mogelijk sluiten we aan bij bestaande regionale en landelijke campagnes zoals Praat nu over later.
Integraal gezondheidsbeleid	De vanuit het Rijk beschikbaar gestelde meerjarige (2023- 2026) Specifieke Uitkering Brede gezondheid (SPUK), behorende bij het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), geeft ons de mogelijkheid en verplichting om te werken vanuit één integraal gezondheidsplan. In dit plan wordt aandacht geschonken aan de onderwerpen sport, combinatiefunctionaris sport en cultuur, terugdringen gezondheidsachterstanden, kansrijke start, mentale gezondheid, aanpak overgewicht, valpreventie, vroegsignalering alcohol, mantelzorg,

Activiteiten 2026	Omschrijving
	eenzaamheidsbestrijding, welzijn op recept, versterken van de sociale basis en van de leefomgeving. In 2026 worden Kind naar gezond gewicht en Volwassenen naar gezond gewicht als nieuwe activiteiten uitgevoerd. Dit jaar is ook het eerste jaar waarin het AZWA van toepassing zal zijn.
Valpreventie	De aandacht blijft gericht op signalering en een sluitende keten valpreventie, met een tijdige risicosignalering bij ouderen en een passend aanbod van activiteiten. De onderlinge samenwerking binnen de kring fysiotherapeuten is in 2025 gegroeid. De focus in 2026 blijft op het betrekken van meer organisaties van zorg en welzijn bij valpreventie opdat we meer mensen in beeld krijgen en een breed preventief aanbod ontstaat. Ook in 2026 draaien 30 groepen valpreventie op wijkniveau. In 2026 zal in de ketenaanpak ook aandacht zijn voor de zorg- en consumententechnologie die kan bijdragen aan het voorkomen van valincidenten.
Terugdringen gezondheidsverschillen in relatie tot wijkopgaven	Een succesvolle aanpak van gezondheidsverschillen vraagt om een aanpak die past binnen de infrastructuur en bij de inwoners van een buurt. Er wordt daarom per wijk gekeken welke initiatieven om ondersteuning vragen. Daarnaast zijn sportbuurtcoaches actief om bewoners te stimuleren meer in hun eigen omgeving te bewegen. In de wijk Schelfhorst wordt ingezet op het gebruik van de motoriekroute door inwoners onder begeleiding van fysiotherapeuten.
Samenwerking ZGT	Met het programma Economie en Arbeidsmarkt wordt er samengewerkt met het ZGT op de terreinen economie, arbeidsmarkt, stadspromotie en zorg. We werken met het ziekenhuis samen op het terrein van voorlichting en informatie. De mogelijkheden om de samenwerking verder uit te breiden op het gebied van preventie en gezondheid, bijvoorbeeld voor patiënten met overgewicht en (dreigende) diabetes, worden onderzocht.
Voortzetting project Zorg en technologie	We blijven inzetten op de mogelijkheden van zorgtechnologie zodat kwetsbare inwoners zelfredzaam blijven en langer zelfstandig kunnen blijven wonen. We werken samen met TZA (Technologie en Zorg Academie, specifiek de leerkring gemeenten) en met Twentse Koers (project Praat samen over later). In 2026 zetten we in op een probeerservice van zorg- en consumententechnologie voor de Almelose inwoners; op verzoek komen vrijwilligers technologie installeren bij inwoners die dat zelf niet kunnen en niemand in hun netwerk hebben die dat voor ze kan doen. Ze kunnen de technologie een aantal weken uitproberen. Bij gebleken succes kunnen inwoners de technologie overnemen tegen kostprijs. Helpt de technologie niet (voldoende) dan wordt deze weer weggehaald door de vrijwilliger. Binnen de dienstverlening aan cliënten wordt meer gebruik gemaakt van digitale en technische toepassingen.

4.1.2.1.3 Kansengelijkheid jeugd

Strategisch doel:

Onze 0-23 jarige Almeloërs groeien gezonder en vitaler op en ze ontwikkelen hun talenten beter.

Operationele doelen

- Elk kind dat meedoet aan de rijke schooldag heeft een stijging in de eindresultaten groep 8 en/of in zijn of haar sociaal emotionele ontwikkeling;
- Het percentage schoolaanwezigheid groeit;
- Onze 12-18 jarigen voelen zich vitaal en doen mee aan onze samenleving;
- Het gemiddelde cijfer dat kinderen zichzelf geven voor hun welbevinden groeit.

Toelichting

Wij zetten ons in voor het bevorderen van gelijke kansen voor kinderen, met als doel een meer evenwichtige samenleving te realiseren. Vanuit het programma bieden wij, aanvullend op het reguliere curriculum, extra activiteiten aan op scholen. Deze activiteiten richten zich onder andere op sport, cultuur, techniek en het welbevinden van leerlingen. De rijkssubsidie School en Omgeving loopt door tot einde schooljaar 2027-2028, waarna deze structureel geborgd wordt.

Het verbinden van de drie leefwerelden – school, thuis, omgeving – speelt een rol in het bevorderen van gelijke kansen. Dit raakt aan het beleid om kansenongelijkheid te verminderen en sluit aan bij de hervormingsagenda jeugd, waarin samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang centraal staat op de thema's sociale en pedagogische basis, normaliseren en collectief hulpaanbod. Door de ingezette bezuinigingen wordt deze aansluiting nog crucialer.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Steungezinnen	Eind 2025 vindt de evaluatie van de inzet steungezinnen plaats. Op basis van deze evaluatie zal besloten worden of en in welke omvang we dit vanaf 2026 structureel gaan voort te zetten. Uit de eerste effectmetingen blijkt dat alle matches een kostenbesparing binnen het jeugdhulp budget opleveren. Voor de inzet gaan we op dit moment uit van een gemiddelde kostenbesparing van 10.000 euro per match.
Lokale coalitie "Rijke schooldag basisonderwijs / School en omgeving"	De laatste tijdelijke subsidieronde vanuit school en omgeving bestrijkt 3 schooljaren en loopt hiermee van schooljaar 2025-2026 tot schooljaar 2027-2028. Met uitzondering van één basisschool hebben alle basisscholen die al participeerden deze subsidie opnieuw ontvangen. Met deze rijkssubsidie wordt voor 10 uur per week een naschools programma aangeboden, alle leerlingen van deze scholen en (buitenschoolse opvang) kunnen hier gebruik van maken. In 2026 willen we gezamenlijk met het onderwijs, kinderopvang, welzijn en gemeente werk maken van het vergroten van het bereik onder leerlingen. Hiermee willen we ons richten op leerlingen voor wie deze verrijking het meest van belang is. Het Rijk is bezig met het borgen van de nu nog incidentele subsidies school en omgeving, brugfunctionaris en schoolmaaltijden naar structurele financieringen. Na de programmaperiode is de inhoudelijke borging voorzien in de Lokale Educatieve Agenda (LEA) die wordt opgesteld voor de leeftijdsgroep -10 maanden tot 12 jaar. Tegelijkertijd willen we ook binnen de stuurgroep 12-18 jaar de LEA mee ontwikkelen om een overkoepelende LEA op te stellen die de gehele ontwikkelingslijn van -10 maanden tot 18 jaar verbindt. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden voor een bredere, integrale LEA die eventueel doorloopt tot 23 of zelfs 27 jaar.
De samenwerkingsstructuur	De bestuurlijke samenwerkingsstructuur tussen de voortgezet

Activiteiten 2026	Omschrijving
12-18 jarigen voortzetten en uitbouwen	onderwijs scholen, Avedan, het sportbedrijf, Kaliber kunstenschool, GGD Twente, de bibliotheek en de gemeente Almelo wordt voortgezet. Voor de uitvoering van het actieplan netwerk 12 - 18 jarigen zijn werkgroepen samengesteld welke zich in 2026 gaan focussen op: 1. <i>Jongerenparticipatie;</i> In 2026 benutten we de uitkomsten van het jongerenonderzoek dat in Almelo is uitgevoerd in 2025 om onze aanpak voor de leeftijdsgroep 12–18 jaar verder te versterken. De wensen, behoeften en signalen van jongeren vormen een belangrijke leidraad voor het vervolg van de acties van de werkgroep 12–18 jaar. 2. <i>Mentaal welbevinden;</i> Als onderdeel van deze speerpunt starten we in 2025/2026 met de implementatie van het programma THINK op twee middelbare scholen. THINK biedt structurele lessen over mentaal welbevinden, waarin thema's zoals stress, zelfbeeld en sociale druk centraal staan. Jongeren leren omgaan met uitdagingen in hun leefwereld en versterken hun mentale weerbaarheid 3. <i>Ouderbetrokkenheid;</i> We organiseren een stedelijke ouderavond in 2026. Deze ouderavond faciliteert ontmoeting, kennisdeling en bewustwording onder ouders van jongeren van verschillende scholen. Het biedt handvatten om signalen van mentale problemen vroegtijdig te herkennen en bespreekbaar te maken binnen het gezin 4. <i>Sociale kaart preventie.</i> Het gebruiken van een gezamenlijke sociale kaart op het gebied van preventie draagt bij aan het eerder kunnen inzetten van laagdrempelige ondersteuning.
Activiteiten in de kader van de rijke schooldag op vindplaatsen van jongeren.	Op basis van de evaluatie van het schooljaar 2024/2025 Rijke Schooldag VO benutten we deze regeling in 2026 gericht: niet binnen scholen, maar juist activiteiten in de kader van de rijke schooldag op vindplaatsen van jongeren zoals sportverenigingen en jongerencentra. Daarmee willen we problematiek op het gebied van mentaal welbevinden en sociale ongelijkheid vroegtijdig voorkomen en bijdragen aan meer kansengelijkheid.
Communicatie over kansengelijkheid en talentontwikkeling jongeren	In deze pijler richt de communicatie zich op onze jeugd en hun ouders/verzorgers en betreft onder meer gezondheid (mentaal en fysiek), burgerschap en talentontwikkeling bij de jeugd. Een concrete activiteit hierbinnen is de hier bovengenoemde stedelijke ouderavond die in 2026 georganiseerd wordt.
Schooladviezen	Een onderzoek wordt ingesteld om de oorzaken van onderadvisering in Almelo te achterhalen en om duidelijk te krijgen waar de betrokken partijen op kunnen inzetten om dit te verbeteren. Het voorkomen van een grote tegenslag als onderadvies kan helpen verder escaleren naar spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten te vermijden. De gemeentebrede gedragen motie “goed geschoold advies” ondersteunt de inzet op onderzoek en borging van afspraken binnen de op te stellen LEA.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Leeftijd 18 – 23 (27)	In 2026 wordt binnen het programma een pilot gestart die zich richt op een integrale benadering van leerlingen die dreigen uit te vallen. Hierbinnen bereiden we ons voor op de wet van school naar duurzaam werk.

4.1.2.2 Wat mag het kosten?

Programma Sociaal en vitaal	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2023	400	142
Jaar 2024	400	553
Jaar 2025	400	
Jaar 2026	400	
Totaal	1.600	695

Bedragen x 1.000 euro

Programmamiddelen

Voor het uitvoeren van het programma Sociaal en vitaal is jaarlijks 400.000 euro beschikbaar. De incidentele programmamiddelen zijn voor vier jaar beschikbaar gesteld. De werkelijke uitputting kan gedurende de periode 2023-2026 plaatsvinden. 2026 is dus het laatste jaar waarin de middelen uitgegeven kunnen worden. Met de in deze begroting beschreven activiteiten zullen we het volledige programmabudget uitgegeven.

Overige middelen

1 miljoen euro structureel voor Sociaal en vitaal

In 'Samen bouwen aan kansen voor iedereen' is afgesproken dat er structureel 1 miljoen euro per jaar beschikbaar is voor Sociaal en Vitaal Almelo. Deze middelen zijn beschikbaar voor structurele uitgaven binnen taakveld 6, het sociaal domein. Ondertussen is een groot deel van het budget al structureel uitgegeven. En zal de borging van programma-activiteiten en de focus op preventie vanuit het herontwerp sociaal domein en de bezuinigingsopgave ervoor zorgen dat ook het restant structureel belegd wordt.

Overige geoormerkte budgetten

We beschikken verder ook nog over een ander geoormerkt budget. Concreet gaat het daarbij om middelen voor strategisch doel 3: de subsidie voor de School en Omgeving Basisonderwijs.

Ook hebben we in mei 2023 een beschikking gekregen voor de SPUK GALA 2023-2026. In totaal gaat het om bijna 5,6 miljoen euro voor deze 4 jaar. Deze middelen zijn bedoeld voor het terugdringen van gezondheidsverschillen door alle beleidsterreinen heen. Daarbij heeft het Rijk de middelen al geoormerkt voor 15 vooraf vastgestelde thema's. Daar waar mogelijk zetten we ook eerst in op de besteding van deze budgetten. Concreet gaat het vooral om bestedingen op doelen 1 en 2, zoals bijvoorbeeld voor mentale gezondheid, eenzaamheid, mantelzorg, valpreventie of aanpak overgewicht.

4.1.3 Programma Zorg en veiligheid

De visie van het programma Zorg en veiligheid luidt:

‘Onze inwoners leven in een veilige samenleving en zijn daarin weerbaar en veerkrachtig’.

In Almelo willen we dat iedereen mee kan doen aan onze samenleving. We gaan uit van de eigen kracht van inwoners, maar er is ook een groep inwoners die het niet alleen redt. Daarom biedt de gemeente of één van de samenwerkingspartners hen passende ondersteuning. Ook vanuit het perspectief van veiligheid is dat van groot belang. Deze groep betreft vaak kwetsbare mensen, die mogelijk een risico vormen voor zichzelf, de omgeving en de openbare orde en veiligheid. Deze problematieken kunnen ervoor zorgen dat mensen kwetsbaarder zijn om slachtoffer te worden van misbruik of te vervallen in (ondermijnende) criminaliteit. Om de zorg voor kwetsbare mensen en hun omgeving blijvend te verbeteren en bijbehorende veiligheidsproblematiek aan te pakken is intensieve samenwerking tussen zorgprofessionals en hun veiligheidspartners nodig. Vanuit de gemeente werken we vanuit team Veiligheid, Eenheid Uitvoering Sociaal en het programma aan een veilige stad

4.1.3.1 Meerjarige programmaopgaven

4.1.3.1.1 Meer veilige situaties bij kwetsbare inwoners

Strategisch doel 1:

Meer veilige situaties op persoons-, omgevings- en samenlevingsniveau bij kwetsbare inwoners.

Beoogde maatschappelijke effecten in 2026 bij strategisch doel 1:

- Minder incidenten met veiligheidsrisico's door kwetsbare inwoners.
- Minder overlast door kwetsbare inwoners.

Toelichting

Wat is daarvoor nodig?

Activiteiten 2026	Omschrijving
Actieplan onbegrepen gedrag	Het actieplan bestaat uit 9 bouwstenen die de basis vormen voor de interventies binnen het programma. In 2026 gaan we verder met de ingezette interventies, waarbij we inzetten op o.a. de inbreng van personen met onbegrepen gedrag, vroegsignalering in buurten en samenwerking en maatwerk bij passende zorg, ondersteuning en straf. We blijven aangehaakt op regionale- en landelijke ontwikkelingen en zullen onze interventies daarop aanvullen en prioriteren.
Waakvlamfunctie	De waakvlamfunctie is relevant bij het afschalen van AVE3 casuïstiek om tijdig ondersteuning in te zetten bij dreigende escalatie. De waakvlamfunctie wordt op verschillende manieren vormgegeven: het is een onderdeel van de werkzaamheden van de wijk GGD, maar kan ook bij zelfregie-centra en verschillende inloopvoorzieningen ingebed worden. In 2026 gaan we hier verder vorm aan geven.
Passende zorg en ondersteuning bij complexe problematiek	De domeinoverstijgende samenwerking met Hengelo, Enschede en het zorgkantoor wordt vervolgd. Vanuit een gezamenlijke opdracht wordt gewerkt aan een passend zorglandschap en effectieve samenwerking rondom inwoners met complexe problemen en op verschillende levensgebieden. Hiervoor is inzicht in het zorglandschap nodig, vraag en beschikbaar aanbod. Er wordt gewerkt aan twee procesafspraken om meer samenhang te verkrijgen in de domeinen zorg, wonen en woonomgeving. Samenwerkingsafspraken worden gemaakt om te komen tot passende oplossingen bij opgeschaalde casuïstiek, zowel binnen de Wmo als de Wlz.
Versterken zelfregie en inzet ervaringsdeskundigheid	Voor inwoners die laagdrempelige ondersteuning zoeken is er het zelfregie- en herstelcentrum Mens door Mens. Zij werken met ervaringsdeskundigen.

Activiteiten 2026	Omschrijving
	Om deze functie voor de stad te behouden en te versterken zetten we in op samenwerking tussen organisaties die met ervaringsdeskundigen werken. Daarbij ontwikkelen we de expertisefunctie van ervaringsdeskundigheid verder door in samenspraak met de partners in de Coalitie Mentaal Gezond Almelo. De gemeente is bij dit proces betrokken vanuit de programma's SenV en ZenV.
Opvolging in de wijk	Het actieonderzoek naar vroegsignalering van onbegrepen gedrag laat zien dat investeren in sociale infrastructuur in de wijk noodzakelijk is. Bewoners willen signaleren, maar missen handelingsperspectief en voelen zich niet altijd gehoord. Versterking van buurtkracht voorkomt escalatie en vergroot veiligheid. Tot medio 2027 richt het project zich op het versterken van bewoners en hun netwerk. Dit gebeurt via trainingen, bewustwording en buurtgerichte interventies, afgestemd op lokale behoeften. De pilot in Wester Sluiterseveldlanden dient als basis voor opschaling. • Structurele inzet op bewonersparticipatie en netwerkversterking. • Middelen voor trainingen en interventies op maat. • Borging van de rol van Wijk-GGD'er en ervaringsdeskundigen als verbindende schakels.
Onderzoeken samenlevingsperspectief(vanuit het Leeflab)	Almelo is vanuit het programma Sociaal en Vitaal gestart met het Leeflab. Hierin wordt samen met partners gewerkt aan een duurzame verandering in de samenwerking. Een samenwerking waarin we elkaar goed weten te vinden en elkaar versterken ten behoeve van onze inwoners. Vanuit het programma Zorg en Veiligheid gaan we het perspectief van de samenleving op onbegrepen gedrag toevoegen aan de experimenten van het Leeflab. Hierbij richten we ons op het versterken van het gevoel van regie op eigen leven. Daarbij is er aandacht voor de directe omgeving en andere gezinsleden en voor signalering in de wijk.
Voortzetten pilot Wijk GGD en actieonderzoek	De inzet van de wijk GGD is met een jaar verlengd. Deze professional is cruciaal als brug tussen sociaal domein, zorg en veiligheid, vooral bij inwoners met complexe problematiek die nog buiten beeld zijn. De verlenging focust op: • Preventie, vroegsignalering (ook via de omgeving) en lichte interventies voor inzet van reguliere hulp. • Een waakvlamfunctie bij afgeschaalde casuïstiek. • Advisering over de structurele borging.
Implementatie en monitoring professionele onafhankelijke cliëntondersteuning	Onafhankelijke cliëntondersteuning is een dienst die de inwoner helpt bij het organiseren van zorg of ondersteuning. Zodra de situatie van de inwoner complex is en er veiligheidsrisico's zijn is een professionele cliëntondersteuner nodig. In 2026 zetten we de professionele OCO in en brengen we de effecten in kaart.

4.1.3.1.2 Meer veilige omgeving voor jongeren

Strategisch doel:

Meer veilige omgeving voor jongeren, waarin zij in staat zijn om eigen keuzes te maken om op het rechte pad te blijven.

Beoogde maatschappelijke effecten 2026 bij strategisch doel 2:

- Minder onveilige situaties veroorzaakt door jongeren.
- Minder overlast door jongeren.
- Minder jongeren glijden af richting criminaliteit.

Toelichting

Wat is daarvoor nodig?

Activiteiten 2026	Omschrijving
Versterken weerbaarheid jongeren	We gaan door met inzet om de weerbaarheid van jongeren te vergroten. Daarbij hoort het bieden van perspectief en het aangeven van grenzen. Onderdeel daarvan is het contact met kwetsbare jongeren in de wijken.
Bevorderen bewustwording veiligheidsthema's bij scholen en het netwerk rond jongeren	Veiligheid in en om scholen (VIOS) is een van de pijlers binnen Preventie met Gezag. Aandacht zal worden besteed aan het versterken van het netwerk onder jongeren met als doel het vergroten van bewustwording en gedragsverandering
Proces groepsaankpak	Voorkeur is om individuele jongeren zoveel mogelijk via de reguliere wegen te bespreken en zorg en straf ook te laten aansluiten bij reguliere processen. In sommige gevallen zal de conclusie zijn dat er een groep in beeld is waar iets extra's voor nodig is. Hiervoor heeft het Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid een 7-stappen model ontwikkeld. We vertalen dit model naar Almelo.
Verbinding programma met Preventie met Gezag (PMG)	Preventie met Gezag (PmG) richt zich op een specifieke doelgroep, namelijk de meest kwetsbare jongeren, waarbij het risico aanzienlijk is dat ze in de ondermijnende en georganiseerde criminaliteit terecht komen. Dit voorkomen en hierop een aanpak ontwikkelen is het doel van Preventie met Gezag. Dit ligt in het verlengde van het programma Zorg en Veiligheid. Activiteiten in het programma Z&V en PmG zullen elkaar aanvullen.

4.1.3.1.3 Partners in het zorg- en veiligheidsdomein

Strategisch doel 3:

Partners in het zorg- en veiligheidsdomein handelen meer vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Beoogde maatschappelijke effecten 2026 bij strategisch doel 3:

- Kwetsbare inwoners met veiligheidsrisico's krijgen passende zorg en ondersteuning.
- Inwoners, naasten en buurten en de samenleving hebben vertrouwen in de betrokken instanties en weten wat ze wel en niet kunnen verwachten.

Toelichting

Wat is daarvoor nodig?

Activiteiten 2026	Omschrijving
Versterking regionale doorzetttingsmacht	Gemeenten en andere betrokken partijen werken samen om besluiten te nemen en in te grijpen wanneer reguliere zorg- en hulpverleningstrajecten niet toereikend zijn en er sprake is van veiligheidsrisico's. Dit voorkomt dat complexe (GGZ-) casuïstiek langdurig blijft voortbestaan zonder adequate oplossing. In Twente volgen we in de samenwerkingsstructuur Zorg, Veiligheid & Straf de afspraken rond regionale doorzetttingsmacht. Doel is om te zorgen dat functionarissen van de partners in Z&V, van uitvoerend professional tot bestuurder, over het mandaat beschikken om tot een oplossing komen bij vastgelopen casuïstiek. Onderdeel daarvan is de samenwerking in het Zorg- en veiligheidshuis Twente.
Monitoring Huis van Herstel	Met ingang van 2026 is het Huis van Herstel geen pilotproject meer van het ministerie van Justitie en Veiligheid, maar een reguliere dienst van Dienst Justitiële Inrichtingen. Gefinancierd door de Twentse gemeenten, vanuit de regionale middelen voor Beschermd Wonen en arbeidsmarktbeleid, voor een periode van twee jaar. De gemeenten monitoren de resultaten van het Huis van Herstel en evalueren de maatschappelijke effecten. Over de structurele borging blijven we in gesprek met het Rijk.
Proeftuin Ketenkracht: Triple problematiek en veiligheidsrisico's	De proeftuin 'ketenkracht triple problematiek en veiligheidsrisico's' loopt door in 2026 met kernpartners Dimence, Tactus, Trajectum, Politie en Gemeente. Andere partners in Zorg en Veiligheid participeren in de proeftuin. Doel proeftuin: Effectieve oplossingen en doorbraken realiseren door gezamenlijke verantwoordelijkheid en vernieuwende benaderingen. De resultaten vormen input voor lobby naar ministeries en parlement, met als doel ruimte te creëren voor betere organisatie en financiering van zorg en ondersteuning, mogelijk leidend tot herziening van wet- en regelgeving.

4.1.3.2 Wat mag het kosten?

Programma Zorg en veiligheid	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2023	380	40
Jaar 2024	385	371
Jaar 2025	400	-
Jaar 2026	400	-
Totaal	1.565	411

Bedragen x 1.000 euro

Programmamiddelen

Voor het uitvoeren van het programma Zorg en veiligheid is jaarlijks 400.000 euro beschikbaar. De incidentele programmamiddelen zijn voor vier jaar beschikbaar gesteld. De werkelijke uitputting kan gedurende de periode 2023-2026 plaatsvinden.

Overige middelen

Subsidieregelingen

De gemeente doet een beroep op rijkssubsidie in het Actieprogramma 'Grip op onbegrip'. Hiermee werken we samen met andere partijen aan projecten die bijdragen aan het realiseren van de programmadoelen van Zorg en veiligheid.

4.1.4 Programma Economie en arbeidsmarkt

Almelo: Hier wil je werken, hier wil je ondernemen, hier wil je recreëren!

Wij werken samen met onze ondernemers, onderwijsinstellingen, organisaties en partners in Twente aan een sterke, veerkrachtige economie voor nu en in de toekomst.

Dit is onze visie waar we met de uitvoering van het programma Economie en Arbeidsmarkt aan werken. We ontwikkelen nieuwe perspectieven en jagen initiatieven aan op een aantal belangrijke uitdagingen voor Almelo:

- De ruimtelijke ontwikkeling van werklocaties
- De arbeidsmarkt
- De aantrekkelijkheid van de stad door haar water en groen

Want we willen ondernemers perspectief kunnen bieden: zodat ze de mogelijkheid hebben om te groeien, te innoveren, zich te vestigen; de goede mensen aan te trekken, te behouden en op te leiden.

Een goede economie is een voorwaarde voor een gezond en goed leefklimaat, en het vormt de basis voor de voorzieningen in de stad. Een gezonde economie is een dynamische economie. In Almelo spelen we (in samenwerking met onze partners in de stad en regio) in op nieuwe ontwikkelingen waaronder de voorziene investeringen in defensie als ook nieuwe samenwerkingen over de grens.

Onze economisch-ruimtelijke visie concludeert dat de economie van Almelo een evenwichtige basis kent met sterke sectoren als de tech-(maak)industrie, de zorg, de logistiek en de handel. De ligging aan verschillende corridors biedt een goede uitgangspositie. Voor de toekomst kiezen we voor het behoud en versterken van dit profiel: de plek waar we bedenken en maken! Naast de ontwikkeling van XL-2 voor grootschalige tech/maakindustrie vraagt dit om een strategie, gericht op het behoud van bestaande (bedrijfs)ruimte en een zorgvuldige en afgewogen, maar beperkte uitbreiding ook voor ons MKB bedrijfsleven. De raad heeft hierbij de opdracht gegeven om over een periode van 15 jaar op zoek te gaan naar een beperkte uitbreiding van 35 ha en te zoeken naar (en realiseren van) nog eens 35 ha inbreiding. Hier zijn we volop mee aan de slag. Voor wat betreft mogelijke nieuwe uitbreidingslocaties volgen we hierbij het (integrale afwegings) proces van de omgevingsvisie.

Almelo maakt deel uit van een sterk Twents netwerk en economie. We hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in het opzetten van gezamenlijke (lobby)programma's, de ontwikkeling van bedrijventerreinen en samenwerking met de Twenteboard en stakeholders. Vanuit dit programma trekken we hierbij vooral op met onze collega's uit Enschede en Hengelo.

4.1.4.1 Meerjarige programmaopgaven

4.1.4.1.1 Almelo, banenmotor in een krachtige Twentse economie

Strategisch doel:

Almelo heeft een meer herkenbaar en onderscheidend profiel in de groene technologische topregio Twente.

Toelichting

Twente ambieert een toonaangevende groene technologische topregio. De Twenteboard (samenwerking van overheden, bedrijfsleven en onderwijs/kennisinstellingen in Twente) wil met een gedragen economische agenda, talent, bedrijven en kapitaal in Twente samenbrengen. Met als doel het versterken van de sociaaleconomische structuur van Twente.

Almelo speelt hierin een belangrijke rol. De grootste groei in de hightech werkgelegenheid vindt hier plaats.

In 2024 groeide de Twentse werkgelegenheid met 1,2%, dat is een groei met ruim 4.000 arbeidsplaatsen. Deze groei vond vooral in Almelo plaats met plus 1610 banen erbij (3,4%). Voor Twente is belangrijk dat de investeringen zowel voor het start-up, scale-up als grown-up bedrijfsleven renderen. De steden Enschede, Hengelo en Almelo zijn hierin complementair. Vanuit het programma zetten wij in op het faciliteren van en zichtbaar maken van de Almelse bijdrage.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Uitvoeren van de economisch-ruimtelijke visie	Uitvoering geschiedt vooral via de tweede en de derde lijn van dit programma.
Lobby economische dossiers	Wij initiëren en nemen deel aan een structurele samenwerking op economische thema's en projecten met de steden Hengelo en Enschede.

4.1.4.1.2 Almelo biedt ruimte voor ondernemerschap en bedrijvigheid

Strategisch doel:

Het versterken en behouden van een aantrekkelijk ondernemersklimaat/ behoud en verbetering top 10 positie MKB-vriendelijkste steden.

Toelichting

Bieden van ruimte voor groei

Een aantrekkelijk ondernemersklimaat hangt nauw samen met de mate waarin ondernemingen kunnen groeien en de ruimte hebben om hun plannen te realiseren. Een grote uitdaging blijft het bieden van ruimte voor de groei van bedrijvigheid. De gemeente Almelo beschikt over 19 bedrijventerreinen met een totale oppervlakte van 600 hectare. Deze terreinen zijn grotendeels bezet, waardoor we niet kunnen voldoen aan de uitbreidingsbehoefte van ondernemers. Dit zet de aantrekkelijkheid van ons ondernemersklimaat onder druk.

In 2026 vervolgen we het onderzoek naar zowel mogelijke uitbreiding van bedrijventerreinen (voor MKB) als ook mogelijke opties voor inbreiding.

Verhogen organisatiegraad op bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen verenigen zich om uiteenlopende redenen, waarbij zowel bedrijven als gemeenten baat kunnen hebben. Voor gemeenten kan een hoge mate van organisatie het mogelijk maken om verschillende onderwerpen aan te kaarten, zoals energietransitie, arbeidsmarkt en bereikbaarheid. De intensiteit en professionaliteit van deze samenwerking wordt gemeten door de organisatiegraad van de bedrijven. Door onze inspanningen de afgelopen jaren zijn er nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan en hebben ondernemersverenigingen een BIZ (Bedrijven Investerings Zone) opgericht.

Ondernemersvriendelijkheid en dienstverlenende organisatie

We willen een ondernemersvriendelijke gemeente zijn en daar hoort een goede dienstverlening bij. In 2026 zetten we verder op het vergroten van onze klantgerichtheid. Aandacht voor de kleine ondernemer en de ondernemers in de binnenstad worden daarbij speerpunten.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Uitbreidingsruimte en schuifruimte MKB	In 2025 zijn mogelijke uitbreidingslocaties voor nieuwe bedrijventerreinen in kaart gebracht. In 2026 zetten we dit traject voort met verdiepende studies naar haalbaarheid, ruimtelijke inpassing en ontwikkelpotentie. Deze analyses vormen de basis voor eventuele vervolgstappen, zoals het voorbereiden van een vestiging van voorkeursrecht.
Vervolg Bedrijventerreinpaspoorten	In 2026 starten we met de uitwerking van de bedrijventerreinpaspoorten. Enerzijds doen we dit via een pilot op een specifiek bedrijventerrein, waarin we de kansen voor inbreiding concreet in beeld brengen en toetsen hoe het paspoort bijdraagt aan beter inzicht, samenwerking en ruimtelijke kwaliteit. Anderzijds formuleren we beleidsvoorstellen die gericht zijn op het creëren van de juiste randvoorwaarden voor toekomstbestendig en multifunctioneel ruimtegebruik. Hiermee zetten we een volgende stap richting een effectievere benutting van de ruimte op bedrijventerreinen.
Acquisitieplan Businesspark XL 2	In 2026 wordt het afgestemde acquisitieplan met de Twentse gemeenten en Twentse bedrijfsleven uitgevoerd.
Verlenging BIZ Bornsestraat	De huidige BIZ-periode voor bedrijventerrein Bornsestraat loopt eind 2026 af. Het bestuur en de ondernemers willen deze graag voortzetten. Daarom wordt in 2026 een nieuw meerjarenplan opgesteld en vindt in het vierde kwartaal een nieuwe draagvlakmeting plaats.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Regionale programmeringsafspraken bedrijventerreinen	In 2026 worden nieuwe regionale programmeringsafspraken opgesteld voor bedrijventerreinen. Deze zijn gericht op een evenwichtige afstemming van vraag en aanbod, met oog voor zorgvuldig ruimtegebruik en versterking van de regionale samenwerking. In deze versie brengen we ook de gewenste uitbreidingsruimte van 10 hectare in.
Samenwerking Twentepoort	In 2025 zijn de voorbereidingen gestart voor het opzetten van een nieuwe ondernemersvereniging voor Twentepoort Oost en West. In 2026 vindt de lancering plaats.
Organiseren netwerkbijeenkomsten	In 2026 organiseren wij (met partners) 3 netwerkbijeenkomsten. Daarnaast nemen wij deel aan bijeenkomsten/kennissessies die door derden worden georganiseerd.
Marketing- en communicatieplan	Met externe partijen zetten we in op de profilering van Almelo als ondernemende stad. We realiseren dit door het met bedrijven opzetten van een gemeenschappelijk platform

4.1.4.1.3 Almelo bindt en boeit talent op alle niveaus

Strategisch doel:

- **Werkenden in Almelo ontwikkelen zich om daarmee goed inzetbaar te blijven op de arbeidsmarkt**
- **Een betere match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.**

Toelichting

De arbeidsmarkt was in 2025 onverminderd gespannen. Vooral in de hightech maakindustrie, de zorg en de handel inclusief transport en logistiek blijft er een grote vraag naar medewerkers.

Door vergrijzing en minder schoolverlaters met een diploma waar ze de vacatures mee kunnen vervullen zorgt voor druk op het bedrijfsleven en overheidsorganisaties.

Er is en blijft een grote vraag naar (jonge) gekwalificeerde arbeidskrachten. Daarvoor hebben we diverse woningbouwprogramma's waarmee we jonge mensen en internationale medewerkers naar Almelo aantrekken. Met betaalbare en diverse soort woningen, een goede bereikbaarheid en een groeiend aanbod aan banen. Onze inspanningen zijn ook gericht op de aanwezigheid en komst van arbeidsmigranten. Een deel van de arbeidsmigranten blijft wonen in Almelo omdat zij voor langere tijd kunnen voorzien in de gevraagde arbeid en bijvoorbeeld het aangaan van relaties en stichten van een gezin. Daarnaast is er op het gebied van ongezien/ onbenut talent een stap te maken. Voorbeelden daarvan zijn basisschoolleerlingen die een lager advies krijgen dan past bij hun mogelijkheden, de onder- advisering. Verder blijkt dat een hogere deelname van vrouwen in het arbeidsproces kan bijdragen.

In het bedrijfsleven zien we hoe op het gebrek aan gekwalificeerd personeel wordt geanticipeerd. Ook in 2026 werken zij aan oplossingen met kunstmatige intelligentie, automatisering en digitalisering. Dit leidt tot een verandering van de vraag. Dat zien we in onze industrie en logistiek. In 2026 zetten bedrijven vol in op duurzame productie en circulaire economie. Logistieke centra en magazijnen passen hun processen aan door robotisering en geavanceerde planningssoftware. Dit resulteert in een verandering van banen: minder fysieke arbeid, meer behoefte aan technisch geschoold personeel.

Ook in de zorg zien we deze ontwikkeling terug. Er is een tekort aan verpleegkundigen, verzorgenden en gespecialiseerde zorgverleners. Tegelijkertijd ontstaan er nieuwe functies op het snijvlak van zorg en technologie. En voor onderwijs en scholing geldt evenzeer een grote druk. Opleidingsinstituten in Almelo anticiperen op de veranderende arbeidsmarkt door flexibele leertrajecten en leven lang leren-trajecten. Dat zorgt voor een groeiende behoefte aan docenten, mentoren en loopbaanbegeleiders die jongeren en zij-instromers kunnen begeleiden.

Voor de strategische doelen, een goede inzetbaarheid van werkenden op de arbeidsmarkt en een betere match tussen vraag en aanbod, werken we volgens de arbeidsmarktstrategie die we in 2024 hebben opgesteld. We richten ons op drie pijlers;

1. Perspectief bieden voor alle inwoners op de arbeidsmarkt. Alle mensen die kunnen werken bieden we de gelegenheid zich te ontwikkelen. Zowel werkzoekenden en werkenden.
2. Stimuleren van technisch, zorg- en logistiek talent. In onze dragende sectoren is de roep om gekwalificeerd personeel het grootst.
3. Behouden en aantrekken van (internationaal) talent. De krapte op de arbeidsmarkt is niet alleen op te vullen met werknemers uit de regio Twente. We zien het belang van het behouden van het huidige talent en het aantrekken van talent van buiten de regio of zelfs buiten de grenzen van ons land.

Voor de drie pijlers gaan we te werk via actielijnen. Zie hieronder voor de acties in 2026:

Activiteiten 2026	Omschrijving
Versterken LLO-aanpak (Leven Lang Ontwikkelen) / doorontwikkelen van het	Er zijn diverse landelijke en regionale LLO-regelingen. Het Almelose bedrijfsleven is bij veel regelingen koploper in het gebruik ervan. Zoals het Twents Fonds voor Vakmanschap.
Twents Fonds voor Vakmanschap	De arbeidsmarktregio Twente actualiseert in 2026 de LLO-visie. Bij die ontwikkelen sluiten we ons aan. LLO krijgt een stevige positie in de agenda van de arbeidsmarktregio Twente, de uitvoeringsplannen en in de werkprocessen van het regionaal werkcentrum. En dat draagt bij aan het verder versterken van LLO in Almelo. Gelijktijdig wordt extra inzet gepleegd op Praktijkleren, een vorm van onderwijs waar mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt meer arbeidsmarktperspectief krijgen.
Aantrekken van nieuw talent in Almelo en de regio	De uitkomsten van een onderzoek in samenwerking met Enschede, Hengelo en Twente board naar de behoeften van talent uitrollen in de organisatie. In 2026 komt er via Twenteboard een programma Talent.
Faciliteren en stimuleren van initiatieven gericht op talent (techniek, zorg en logistiek)	Ondersteunen en aanjagen van initiatieven gericht op talent, zoals Ontdek Hightech Twente, Week van de Techniek, House of Skills, het Young Professionals netwerk, en Techniek Tastbaar. Deze opsomming is niet limitatief. Samenwerking met het ZGT. Het boeien en binden van talent in de zorg is onderdeel van onze arbeidsmarktstrategie.
Faciliteren en aanjagen samenwerking onderwijs en bedrijfsleven	Versterken van samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Met de lancering van het House of Skills is een fysieke plek gecreëerd in Almelo waar studenten en scholieren kennis kunnen maken met techniek in een inspirerende omgeving. In 2026 zal dit concept van het onderwijs en bedrijfsleven verder door ontwikkeld worden.
Actieve bijdrage aan Hettrix	Hettrix is het samenwerkingsverband van regionale bedrijven, Heracles, gemeente en Twentse onderwijsinstellingen. Krachten worden gebundeld voor het behouden, binden en boeien van technisch talent. Wij leveren een actieve bijdrage aan de organisatie van activiteiten op gebied van duurzaamheid, talent behouden, vitaliteit en trots op onze stad en voetbalclub.

4.1.4.1.4 Almelo unieke beleving door het water en het groen

Strategisch doel:

Meer bezoekers en inwoners ervaren en waarderen het groen en blauw in Almelo

Toelichting

Dit strategisch doel maakt steeds meer onderdeel uit van de opgave voor de stadsontwikkeling en staat dus minder op zichzelf, zoals bij de start van het programma economie en arbeidsmarkt het geval was. De aandacht vanuit dit programma gaat uit naar de gebiedsontwikkeling Westerdok en het stimuleren van de vrijetijdseconomie. Recent onderzoek van de provincie laat zien dat in Almelo een tekort is/ontstaat aan recreatiemogelijkheden. Dat willen we nader onderzoeken.

Activiteiten 2026	Omschrijving
We werken aan het (meer) bevaarbaar maken van het water in Almelo.	We vervolgen de uitvoering van fase 1 van het project Almelo Waterstad, gericht op het bevaarbaar maken van het kanaal Almelo-Nordhorn tot en met het Banisgemaal. Deze maatregelen: o.a. 2 bruggen en een sluis zijn onderdeel geworden van de integrale gebiedsontwikkeling visie Kanaalpark/Westerdok en draagt bij aan recreatie, klimaatadaptatie en groen- en blauwbeleving.
Onderzoeken en uitvoering Actieprogramma 'Water en vrije tijd in Almelo'.	We faciliteren en ondersteunen bestaande en nieuwe initiatieven die de waterbeleving in Almelo versterken zoals de wateractiviteiten van Zomers Almelo, een theatervoorstelling en een actief-event op het water.
Versterken relatie Almelo Nordhorn.	We bouwen verder aan de samenwerking met Nordhorn. De ontwikkeling van een grensoverschrijdende beleefroute en gezamenlijke promotieactiviteiten staan op de agenda. Dit sluit aan bij de ambitie om een euregionaal vrijetijdscuster te vormen en is een stimulans voor de vrijetijdseconomie.
Onderzoek naar versterken vrijetijdseconomie/recreatiemogelijkheden	Op basis van de bevindingen en resultaten uit het 'Onderzoek inzicht vrijetijdsaanbod Almelo' voeren we in 2026 een verdieping uit naar de verbetering van bestaand én realisatie van nieuw vrijetijdsaanbod. Dit richt zich op drie doelgroepen en moet leiden tot inzicht in de haalbaarheid van de concrete aanbevelingen voor nieuwe voorzieningen en arrangementen.

4.1.4.2 Wat mag het kosten?

Programma Economie en arbeidsmarkt	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2023	475	205
Jaar 2024	400	223
Jaar 2025	400	
Jaar 2026	400	
Totaal	1.675	428

Bedragen x 1.000 euro

Programmamiddelen

Voor het uitvoeren van het programma Economie en participatie is jaarlijks 400.000 euro beschikbaar. De incidentele programmamiddelen zijn voor vier jaar beschikbaar gesteld. De werkelijke uitputting kan gedurende de periode 2023-2026 plaatsvinden. Voor het opstellen van de economisch ruimtelijke visie is in 2023 een bijdrage ontvangen vanuit Stedelijke Ontwikkeling van 75.000 euro.

4.1.5 Programma Klimaat en milieu

Almelo wil een duurzame stad zijn. Dat houdt in dat we streven naar een minimale CO₂-uitstoot. Het energetisch verbeteren van woningen heeft onze eerste prioriteit. Sommige inwoners hebben hier wat hulp bij nodig, anderen weten de weg naar isolerende maatregelen en subsidies goed zelf te vinden. Voor iedere inwoner is er een ondersteuningsaanbod, afgestemd op de persoonlijke situatie. Onze speciale aandacht gaat uit naar inwoners in energiearmoede. Zij worden zoveel als mogelijk begeleid bij het verduurzamen van de woning en het vinden van financiering daarvoor.

Een stap verder dan verduurzaming is het aardgasvrij maken van woningen en gebouwen. Dit is nodig om de CO₂-uitstoot terug te dringen. We werken aan duurzame, lokale warmtealternatieven en werken hiervoor samen met ons netwerk aan partners in de stad. Per buurt wordt gaandeweg steeds duidelijker welk warmtealternatief geschikt en betaalbaar is. Uiteraard spelen we hierbij in op innovaties en andere kansen in de stad.

Een andere kant van de energietransitie is het opwekken van energie. Almelo wekt al veel duurzame energie op. Naast zonne-energie op daken en op land is windenergie een belangrijk onderdeel van de energiemix. Tevens is windenergie belangrijk voor het benutten van de mogelijkheden van het elektriciteitsnetwerk.

Tot slot wil Almelo steeds meer circulair worden en CO₂-uitstoot via het gebruik van grondstoffen en materialen beperken.

Om de doelen te bereiken, werken we onder andere samen met Leefbare wijken en dorpen, Stedelijke Ontwikkeling, programma Economie en arbeidsmarkt, programma Zorg en veiligheid en Uitvoering Sociaal en Fysiek.

4.1.5.1 Meerjarige programmaopgaven

4.1.5.1.1 Energiebesparing

Strategisch doel:

In Almelo wordt jaarlijks meer energie bespaard.

Operationele doelen:

1. Inwoners en ondernemers gaan aan de slag met verduurzamen en wij ondersteunen hen.
2. In 2026 zijn tenminste 2.000 woningeigenaren ondersteund met isoleren.

Toelichting

Isoleren is de eerste stap naar verduurzamen. Door meer energie te besparen, hoeft er minder energie opgewekt te worden. Almelo heeft ruim 34.000 woningen en 5.000 andere gebouwen. Op nieuwbouw na moeten deze gebouwen in meer of mindere mate worden verduurzaamd. De woningcorporaties zijn verantwoordelijk voor het verduurzamen van hun eigen (huur)woningen met als het doel dat deze woningen in 2028 gemiddeld energielabel B hebben. Een megaklus die om gezamenlijke afspraken vraagt.

Ook particuliere woningeigenaren moeten aan de slag om te verduurzamen. We stemmen de activiteiten af met de stedelijke ontwikkelingsprojecten.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Aanjagen van bewustwording en advisering van inwoners die belemmeringen ervaren bij het verduurzamen van hun woning	We zoeken inwoners op en gaan met ze in gesprek, bijvoorbeeld door bijeenkomsten en op markten te staan. Energieloketten.nl/Almelo is een helpdesk voor inwoners die zelfstandig aan de slag gaan. Ook is er een fysiek energiesprekeuur. Met de inzet van de Specifieke Uitkering Energiearmoede van het Rijk ondersteunen wij inwoners met een smallere beurs om wooncomfort te verbeteren en energiearmoede te bestrijden. Deze inwoners kunnen gebruik maken van: • De FIXbrigade die huurders helpt met inzicht in gedrag en kleine energiebesparende maatregelen aanbrengt in de woning. De Fixers wijzen de bewoners expliciet op de Voorzieningenwijzer; • De energiecoaches geven inwoners met een eigen woning een onafhankelijk, op maat gemaakt advies om te verduurzamen en kijken van welke landelijke regelingen de inwoner gebruik kan maken. Deze inwoner gaat daarna zelf aan de slag met het opvragen

Activiteiten 2026	Omschrijving
	van offertes en het vervolgtraject. De bouwadviseur begeleid eigenaar-bewoners van een oudere woning met een lage WOZ-waarde. De bouwadviseur ondersteunt bij het maken van een verduurzamingsplan en eventuele bouwtechnische verbeteringen, het zoeken naar subsidies/leningen en het opvragen en beoordelen van offertes.
Uitvoering Lokale Aanpak Isolatie	Almelo heeft middelen aangevraagd en ontvangen uit de landelijke regeling: Nationaal Isolatieprogramma (NIP), voor een lokale aanpak in wijken waar energiearmoede het hoogst is. Woningeigenaren met een woning onder de WOZ-grenswaarde van 353.000 euro (peiljaar 2024) kunnen hierdoor gebruik maken van een gemeentelijke voucherregeling voor isolatie van maximaal 1.750 euro. Het Nationaal Isolatieprogramma is beschikbaar tot 2030.
Lobby voortzetten richting Rijk samen met Enschede en Hengelo en G40	De lobby bij het Rijk zetten wij voort om meer middelen om de energietransitie toegankelijker te maken, specifiek voor inwoners die in energiearmoede leven. In 2026 zijn de lessen uit de pilotwijk van de Renovatiedaal waar we samen met de woningbouwcorporatie (Beter Wonen) huur- en koopwoningen verduurzaamd hebben, in beeld.
Lokale initiatieven stimuleren	Almelo Energie en het Buurtteam Windmolenbroek organiseren initiatieven voor inwoners om inzicht te geven in de mogelijkheden om hun huis te verduurzamen. Voor 2026 is de intentie om de werkzaamheden van Almelo Energie verder uit te breiden. We zijn voornemens om samen met Almelo Energie een drietal aspecten verder uit te werken: 1. De coördinatie van de FIXbrigade bij Almelo Energie onder te brengen, 2. Inwoners en bedrijven, in het kader van lokaal eigendom, mee te laten investeren bij grootschalige opwekprojecten 3. Het meedenken en organiseren van participatie bij de warmtetransitie.

4.1.5.1.2 Duurzame energie opwek en opslag bebouwde omgeving

Strategisch doel 2:

In 2026 wordt meer duurzame energie opgewekt. Duurzame energie wordt deels lokaal opgeslagen.

Operationele doelen:

1. In 2026 zijn - om in het jaar 2030 te voldoen aan de vastgestelde RES-opgave - relevante vergunningen bij de provincie aangevraagd en bestemmingsplanprocedures voor de opwek van duurzame zonne- en windenergie doorlopen.
2. Minimaal 50% van de nieuwe opwek van duurzame energie is in lokaal eigendom.

Toelichting

Elke gemeente in Nederland draagt bij aan de landelijke hoeveelheid duurzaam opgewekte energie. Een deel van de energie die in Almelo wordt opgewekt wordt ook in Almelo gebruikt, het overige deel wordt via het elektriciteitsnet elders gebruikt. Bij de opwek van duurzame energie komt geen CO₂ vrij, daarom draagt duurzame energieopwekking bij aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. Hierbij gaat het om zonne- en windenergie. In Almelo is de komende jaren sprake van netcongestie. Een andere manier van energie opslaan kan een tussentijdse oplossing zijn, maar netcongestie kan innovatie juist ook aanjagen.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Energieopslag en slimme netwerkcongestie oplossingen	Er wordt momenteel wetgeving voorbereid om energie-uitwisseling mogelijk te maken. Tegelijkertijd wordt geprobeerd inzicht te krijgen in de initiatieven waar dit haalbaar is. Bij verschillende projecten zoals de woonboulevard, de Waterstofhub, Dollegoor Turfkade, XL en bedrijvenpark Twente-Noord, onderzoeken we kansen voor energie-uitwisseling en -opslag tussen bedrijven.
Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van waterstof en Kernenergie	We volgen de regionale en provinciale ontwikkelingen in waterstof en kernenergie.
Lokaal eigendom stimuleren en faciliteren	Lokaal eigendom van duurzame energieprojecten stimuleert de betrokkenheid van de gemeenschap en houdt opbrengsten lokaal. Projecten zoals het energiegebied Almelo, Tubbergen, Twenterand (ATT) en de Duurzaamheidsroute A35 streven naar 100% lokaal eigendom, met een minimum van 50%. Wij bevorderen en faciliteren dit proces.
Lobby inzake netcongestie	Het terugleveren en afnemen van elektriciteit is een uitdaging in Almelo voor grootverbruikers. We streven naar een snelle oplossing en lobbyen bij netbeheerders voor innovatieve methoden, zoals energie-uitwisseling tussen bedrijven. Onze samenwerking met andere overheden verloopt via de Energyboard, PMIEK, de provinciale Energievisie en de Energiestrategie Twente. Hierin werken we samen met mobiliteit, planologie, economie en stedelijke ontwikkeling.
Doorontwikkeling van energieopwekking door windenergie in Almelo noord	Samen met Tubbergen en Twenterand werken we aan de ontwikkeling van windenergie. De initiatiefnemers zijn bekend, en de provincie begeleidt het proces om te komen tot een projectbesluit. Als gemeente zijn wij betrokken bij dit proces.
Project Duurzaamheidsroute A35	Eind 2025 wordt de planologische procedure (PIP) afgerond, waardoor de ruimtelijke inpassing van de Duurzaamheidsroute A35 mogelijk wordt. Daarna kan de ontwikkeling en realisatie beginnen.
Energiestrategie Twente	De Energiestrategie Twente is vastgesteld. Binnen de Energiestrategie Twente ligt de komende jaren de nadruk op de warmtetransitie, het bevorderen van groengas, innovatie en het aanpakken van netcongestie.
Omgevingsfonds	Het participatieproces bij zonnepark Aadijk 2 heeft geleid tot een budget voor een omgevingsfonds dat in 2026 in werking zal zijn. Dit wordt afgestemd met Leefbare Wijken en Dorpen.

4.1.5.1.3 Warmtetransitie

Strategisch doel:

In 2026 zijn er meer woningen aardgasvrij of gereed om van het aardgas af te gaan.

Operationele doel:

In 2026 zijn er drie wijkuitvoeringsplannen (WUP) vastgesteld en is de uitvoering gestart.

Toelichting

De warmtetransitie wordt gezien als de grootste verbouwing van Nederland na de Tweede Wereldoorlog. Het geeft aan hoe groot de impact van de warmtetransitie is. Uiterlijk in 2050 zijn alle woningen en gebouwen aardgasvrij. Om dit te bereiken moet er voor elk gebouw dat nu nog gebruik maakt van aardgas een duurzaam en betaalbaar warmtealternatief komen. In de Warmtevisie worden de eerste gebieden benoemd waar een aardgasvrij of aardgasvrij ready oplossing komt. Het programma Warmte geeft meer duidelijkheid over mogelijke duurzame warmtealternatieven voor andere wijken en de planning wanneer de betreffende wijk qua nader onderzoek opgepakt gaat worden. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wetgeving, techniek en stedelijke ontwikkeling worden nadrukkelijk betrokken. Voor wijken die geschikt zijn voor een collectief warmtealternatief komt een wijkuitvoeringsplan. Voor wijken waarbij dat niet lukt, en dus gebruik gemaakt moet worden van individuele warmtealternatieven komen wijkstimuleringsplannen.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Buurtanalyse Binnenstad	In 2026 starten we met het nadere onderzoek naar aardgasvrije alternatieven voor het cluster Binnenstad. Dit zijn de buurten Binnenstad Noord, Binnenstad Zuid, en Ulk en omgeving. De nieuwbouwprojecten in de binnenstad worden nadrukkelijk meegenomen.
Aardgasvrije bedrijventerreinen	Voor het aardgasvrij maken van bedrijventerreinen in Almelo ontwikkelen we een strategie Aardgasvrije Bedrijventerreinen. Hierin onderzoeken we wat bedrijventerreinen nodig hebben en hoe de gemeente daar met andere stakeholders in kan faciliteren.
Project Aalderinkshoek	In 2026 starten we met de voorbereiding op de uitvoering van een aardgasvrij alternatief voor het PAW-gebied in Aalderinkshoek. Dit doen we samen met inwoners, netbeheerders en drie woningbouwcorporaties.
Project Restwarmte Urenco	In 2026 werken we naar een investeringsvoorstel met de deelnemers van het project voor realisatie van het warmtenet. Deze investering gaat over het aansluiten van de deelnemende organisaties en inwoners.
Strategie Netbewuste nieuwbouw	Alle nieuwbouw moet verplicht aardgasvrij worden ontwikkeld. Dit kan alleen niet altijd in verband met netcongestie. In de strategie Netbewuste nieuwbouw werken we uit op welke manier nieuwbouwprojecten ontwikkeld kunnen worden, rekening houdend met de beperkte netcapaciteit.
Uitwerking governance structuur warmtebedrijf	Met de komst van de nieuwe Wet collectieve warmte moeten warmtenetten minimaal 51% in publiek eigendom zijn. Voor de realisatie van grote warmtenetten (meer dan 1.500 aansluitingen) werken we de governance structuur uit voor een publiek warmtebedrijf in Almelo dat voldoet aan de nieuwe wet- en regelgeving.
Gemeentelijke visie op ontwikkeling warmtenetten	Hoe ziet de uitrol van warmtenetten er op de middellange en lange termijn uit? Waar liggen koppelkansen met nieuwbouw, ruimtelijke plannen, vernieuwen van wegen etc.

4.1.5.1.4 Circulaire economie

Strategisch doel:

In Almelo worden minder grondstoffen gebruikt en meer materialen hergebruikt om te komen tot een circulaire economie.

Operationeel doel:

We streven ernaar 25% van de inkopen van de gemeente circulair aan te besteden in 2026.

Toelichting

Bij het gebruik van nieuwe grondstoffen komt CO₂ vrij. De oplossing zit in het circulair kunnen gebruiken van de grondstoffen zodat er geen nieuwe CO₂ wordt uitgestoten, maar reeds gebruikte grondstoffen hergebruikt kunnen worden. De komende jaren wordt het belang van circulariteit steeds groter. Primaire grondstoffen raken op en dat kan belemmerend werken voor bedrijven en inwoners. We moeten op zoek naar een andere manier van denken en doen. In een circulaire economie gebruiken bedrijven en individuen zo min mogelijk nieuwe grondstoffen en wordt er geen afval geproduceerd. Nationaal zijn de ambities reeds vastgesteld: In 2030 het gebruik van primaire grondstoffen met 50% verminderen en in 2050 volledig circulair zijn. Ook voor de gemeente ligt hier een belangrijke taak.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Circulaire inkoop en aanbesteding	In 2026 starten we met het toepassen van Total Cost of Ownership bij de eerste inkooptrajecten. Hiermee geven we invulling aan de door de raad vastgestelde nota 'Almelo Circulair 2050'.
Circulariteit in de openbare ruimte	In 2026 starten we met de eerste pilotprojecten waarin we circulair gaan werken. Hiermee geven we invulling aan de door de raad vastgestelde nota 'Almelo Circulair 2050'.
Scholenprojecten ondersteunen	We sluiten aan bij projecten met scholen en kennisinstellingen om jongeren te betrekken bij de transitie naar een circulaire economie.
Bedrijven inspireren en faciliteren om voorbereid te zijn op circulaire economie	We faciliteren bedrijven die circulariteit hoog in het vaandel hebben staan om kennis te delen met andere (Almelose) bedrijven.
Week van de Circulaire economie	Dit jaar doen we weer mee met de Week van de Circulaire economie. Dit is een landelijke campagne, die dit jaar voor de tiende keer wordt georganiseerd. De Week van de Circulaire economie is in maart.

4.1.5.2 Wat mag het kosten?

Programma Klimaat en milieu	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2023	400	122
Jaar 2024	400	315
Jaar 2025	400	
Jaar 2026	400	
Totaal	1.600	437

Bedragen x 1.000 euro

Programmamiddelen

Voor het uitvoeren van het programma Klimaat en milieu is jaarlijks 400.000 euro beschikbaar. Daarnaast zijn de middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor de uitvoering van klimaat- en energieprojecten aan de programmamiddelen toegevoegd. De incidentele programmamiddelen zijn voor vier jaar beschikbaar gesteld. De werkelijke inzet kan in de periode 2023-2026 plaatsvinden.

Overige middelen

Personeel

Het Rijk stelt jaarlijks middelen beschikbaar voor de uitvoering (personele capaciteit) van het Klimaatakkoord. Deze gelden komen geheel ten goede aan het programma Klimaat en milieu om de complexe opgave te realiseren.

Subsidieregelingen

De gemeente maakt gebruik van verschillende subsidieregelingen van het Rijk, provincie zoals de specifieke uitkeringen Lokale aanpak isolatie (tranches 1, 2 en 3), Energiearmoede, en Overijssel Verbouwt, en de subsidie Proeftuin Aardgasvrije Wijken.

4.1.6 Leefbare wijken en dorpen

Almelo bestaat uit tien wijken en twee dorpen die vervolgens weer bestaan uit 67 verschillende buurten. Deze dorpen, wijken en buurten zijn allemaal uniek. Het is niet uniek dat inwoners van deze buurten in een schone, veilige en plezierige buurt, wijk of dorp, willen wonen; in een leefbare omgeving. Wanneer inwoners hun wijk of dorp leefbaar vinden, is er sprake van een vitale en levendige stad. De visie van 'Leefbare wijken en dorpen', is dan ook:

'Almelo is een levendige vitale en veilige stad waar het volgens inwoners en ondernemers fijn wonen, werken en verblijven is'.

Een leefbare omgeving begint bij een basis 'schoon, heel en veilig'. Niet in alle Almelse buurten is dit gelijk. Daar waar de leefbaarheid onder druk staat, ligt voor de komende jaren een belangrijke opgave om de leefbaarheid op peil te houden dan wel te verbeteren. Ook de overige dorpen en wijken krijgen aandacht maar er kunnen en mogen verschillen zijn in de inzet en aanpak. Wij gebruiken de definitie van RIGO- research en advies voor het begrip leefbaarheid:

'In een leefbare wijk of buurt sluit de woonomgeving goed aan bij de wensen en behoeften van de mensen die er wonen. De beleving van de bewoners staat daarbij centraal.'

RIGO onderscheidt vier belangrijke thema's die van invloed zijn op de leefbaarheid van een woonomgeving; (1) de fysieke kenmerken van de woonomgeving, (2) de sociale kenmerken van de woonomgeving, (3) overlast en (4) veiligheid. Het is van belang om de betrokkenheid van de inwoners bij hun wijk of dorp te vergroten. Het gaat immers over hun toekomst in de wijk of het dorp. Zij typeren de leefbaarheid van hun woonomgeving.

De afgelopen jaren is de gemeente Almelo steeds meer gaan werken vanuit de belevingswereld van de inwoner. Om de leefbaarheid op peil te houden dan wel te verbeteren zetten we de komende jaren in op de doorontwikkeling van het wijkgericht werken. Centraal hierin staat het behalen van resultaten in de wijken en dorpen vanuit de vraag en beleving van de inwoner. Dit doen we door het verder uitrollen van de 'aanpak van onderop'. Ook is een goede en integrale samenwerking binnen de gemeente als ook met partners zoals woningcorporaties, welzijnswerk, onderwijs- en zorgorganisaties een vereiste. Hier is de komende jaren winst te behalen. Door met de verschillende partijen vanuit een gezamenlijke visie te werken en plannen eerder op elkaar af te stemmen kan samen meer bereikt worden. Dit lijkt simpel maar vraagt over en weer veel vertrouwen in elkaar te hebben.

Met de wijkopgaven geven we uitvoering aan deze aanpak. Elke wijk en dorp heeft een eigen wijkopgave. Deze stelden we in 2023 op samen met maatschappelijke partners en inwoners. De wijkopgave geeft enerzijds aan met welke uitdagingen we in de wijk of dorp te maken hebben. Anderzijds de bestemming, onze stip op de horizon voor de wijk of het dorp. Ook staan er een aantal activiteiten beschreven die we het komende jaar uitvoeren. Met de wijkopgaven krijgen alle dorpen en wijken onze aandacht maar verschil mag er zijn. Specifieke aandacht is er voor de buurten Kerkelanden en Westeres en de wijken De Riet, Ossenkoppelerhoek, Nieuwstraatkwartier en Sluitersveld.

'Leefbare wijken en dorpen' wil flexibel meebewegen met onverwachte gebeurtenissen en inspelen op ontwikkelingen en kansen die zich voordoen. Kortom: 'Leefbare wijken en dorpen' koerst op een brede ambitie en pakt kansen die het onderweg tegenkomt. Leidraad hierbij is dat we aansluiten bij de identiteit en dynamiek van de wijk of het dorp. Verschil mag er zijn. Het gaat om behalen van resultaten vanuit de vraag en belevingswereld van de inwoner.

4.1.6.1 Meerjarige opgaven

Strategisch doel:

Verbeteren van de leefbaarheid (sociaal en fysiek) in heel Almelo

Toelichting:

De inzet van 'Leefbare wijken en dorpen' is niet om alle wijken en dorpen naar een gemiddeld niveau te tillen, er is verschil tussen de wijken en dorpen en dat mag blijven bestaan. Wel willen we in de wijken waar de leefbaarheid onder druk staat zorgen dat de basis op orde is en blijft waarmee we stappen zetten in het vergroten van de leefbaarheid. Voor de wijken waar de leefbaarheid voldoende dan wel goed is, willen we de leefbaarheid op peil houden en daar waar mogelijk vergroten.

De definitie van RIGO volgend zetten we voor het verbeteren van de leefbaarheid in op de volgende werkvelden:

- In de wijk of dorp is het schoon, heel en veilig.
- Wijken en dorpen zijn meer sociaal toekomstbestendig
- Wijken en dorpen zijn meer fysiek toekomstbestendig

Versterken van de integrale samenwerking in én met wijken en dorpen

Strategisch doel:

Versterken van de integrale samenwerking in en met wijken en dorpen.

Toelichting:

Om Almelo een levendige en vitale stad te laten zijn, is goede samenwerking nodig met én tussen inwoners, strategische partners als ook binnen de eigen gemeentelijke organisatie. De verschillende samenwerkingen en deze (integraal) bij elkaar te brengen vraagt de komende jaren de nodige aandacht.

We zetten daarom in op de volgende werkvelden:

- Het versterken van participatie door het verbeteren van bewonersparticipatie, overheidsparticipatie en participatie door maatschappelijke organisaties
- Het versterken van het wijkgericht werken door het verbeteren van de samenwerking tussen lijn- programma en wijksturing

Wat gaan we daarvoor doen?

De projecten en activiteiten die we voor leefbare wijken en dorpen uitvoeren dragen veelal bij aan het realiseren van de beide doelstellingen 'Willen we samen meer bereiken op het verbeteren van de leefbaarheid dan moeten we beter samenwerken. Andersom door de integrale samenwerking tussen partijen te verbeteren, kan samen meer worden bereikt voor de leefbaarheid in de wijken en dorpen. Daarom worden de activiteiten voor beide doelstellingen in één paragraaf en in één tabel weergegeven.

Om de leefbaarheid in Almelo te vergroten zetten we in op onderstaande activiteiten. Dit doen we zoveel mogelijk samen met inwoners, externe partners en verschillende disciplines binnen de gemeentelijke organisatie. De wijkregisseur is hierbij vaak de aanjager en de spin in het web, hij /zij heeft contacten met zowel bewonersgroepen, wijkgerichte organisaties als de collega's binnen de eigen organisatie.

Activiteiten 2026	Omschrijving
Wijk- en dorpsopgaven	In 2023 zijn we gestart met het opstellen van wijk- en dorpsopgaven voor de periode tot en met 2026. Deze wijk- en dorpsopgaven beschrijven de strategische opgaven per wijk en dorp en bevatten ook een concreet jaarplan. We maken deze opgaven in nauwe samenwerking met de woningcorporaties, maatschappelijke partners, inwoners en de gemeentelijke collega's. Door samen te werken, komen we tot een integrale aanpak per wijk en dorp. We richten ons op het behouden en verbeteren van de leefbaarheid in de wijken en dorpen. De wijkregisseur voert regie op het uitvoeren van de wijk- en dorpsopgave. Hierbij wordt ingezet op het nog beter samenbrengen van plannen en belangen van interne- en externe partners

Activiteiten 2026	Omschrijving
	en inwoners. In 2026 geven we samen met de inwoners, woningcorporaties en andere partners uitvoering aan het laatste jaar van de wijkopgaven 2023-2026. De wijk- en dorpsopgaven zijn een krachtig instrument om focus aan te brengen en samenwerking te versterken. Ze bundelen de inzet van verschillende partijen en zorgen voor samenhang tussen projecten in de wijken en dorpen. Gezien deze positieve ervaring, starten we vanaf het tweede kwartaal van 2026 met het opstellen van nieuwe opgaven voor de periode 2027–2030. We beginnen met een brede analyse van de wijken en dorpen, gebaseerd op de BuurtBarometer, Veerkrachtkarten en onderzoeken van PON-Telos en Atlas.
Bewonersinitiatieven (regulier en Almelo Buurt Samen)	We ondersteunen bewonersinitiatieven om inwoners te motiveren zich in te zetten voor de leefbaarheid in hun buurt. Daarmee dragen we bij aan het versterken van de sociale samenhang. In 2024 startten we met een pilot van Almelo Buurt Samen (ABS) in de wijken Windmolenbroek en Sluitersveld. Via het platform kunnen inwoners het hele jaar door initiatieven indienen. Elk huishouden ontvangt twee keer per jaar een voucher van 7,50 euro die zij kunnen doneren aan een initiatief naar keuze. Zodra het streefbedrag is behaald, voeren bewoners het initiatief zelf uit. Zo hebben inwoners directe invloed op het wijkbudget en geven zij aan welk initiatief zij belangrijk vinden voor hun buurt/wijk. Op basis van de resultaten van deze pilot rollen we in het najaar van 2025 en het voorjaar van 2026 Almelo Buurt Samen gemeentebreed uit. Behalve initiatieven voor de eigen buurt of wijk kunnen ook gemeentebrede initiatieven op het platform worden geplaatst. Met deze werkwijze verwachten we meer inwoners te bereiken die zich willen inzetten voor hun buurt, wijk, dorp en stad dan voorheen.
Aanpak van onderop	De afgelopen jaren hebben we in verschillende buurten ervaring opgedaan met een zogenaamde ‘aanpak van onderop’. Deze werkwijze is gestart in het Nieuwstraatkwartier en daarna verder ontwikkeld in buurten zoals Wester-Sluitersveldlanden, de Boomsplaats, Kerkelanden, de Mennistenhoek en Ossenkoppelerhoek Midden-Noord. Bij deze aanpak luisteren we naar signalen van bewoners en kijken we naar de talenten en kwaliteiten die al in de wijk aanwezig zijn. We sluiten aan bij wat er al is en werken samen met bewoners aan wat zij belangrijk vinden. In 2026 zetten we deze aanpak voort in de bestaande buurten én starten we in nieuwe gebieden. Dit doen we op verschillende manieren. In de Riet blijven we dit doen via het Leeflab dat zich richt op leefbaarheid, sociale samenhang en veerkracht in kwetsbare straten. Straatacties spelen hierin een belangrijke rol. Door zichtbaar aanwezig te zijn met een vast team van wijkprofessionals, signalen op te volgen en samen met bewoners aan verbeteringen te werken, versterken we het vertrouwen in elkaar en in de overheid. In 2026 richten we ons niet alleen op de uitvoering van de aanpak, maar ook op het toekomstbestendig maken ervan. We verankeren de werkzame onderdelen van het Leeflab in onze reguliere werkwijze, zodat deze aanpak ook op de lange termijn blijft bijdragen aan een sterke en leefbare wijk. In Ossenkoppelerhoek-Midden-Zuid (Jan Steenstraat en omgeving) en Drakensteyn starten we in 2026 samen met Avedan en Beter Wonen/Sint Joseph een ‘aanpak van onderop’. We beginnen met het ophalen van verhalen en signalen uit de buurt en zoeken samen met bewoners naar

Activiteiten 2026	Omschrijving
	ideeën om de leefbaarheid te verbeteren.
Doorontwikkeling gemeentelijke wijkaccommodaties	Vanaf 1 januari 2025 exploiteert en beheert de gemeente zes van de tien gemeentelijke wijkaccommodaties. Dit betreft de Schöppe, de Schelf, de Goossenmaat, MFA Eninver, de Driehoek en Möll'nwiek. In 2026 zetten we, net als in 2025, in op de uitvoering van de twee speerpunten in de door de raad vastgestelde visie op de gemeentelijke wijkaccommodaties* (7 november 2023) te weten: 1. een wijkaccommodatie is een plek waar de inwoners centraal staan, zich thuis voelen en elkaar kunnen ontmoeten; 2. een wijkaccommodatie is een plek waar ondersteuning, preventie en informatie te vinden is. Als gevolg van de wetswijziging rondom de bibliotheek, onderzoeken we hoe we in één of twee wijkaccommodaties een plek kunnen bieden voor een bibliotheekvoorziening. De situatie rondom wijkcentrum De Trefhoek in Sluitersveld is op dit moment (zomer 2025) nog onzeker, omdat de stichting in juni 2025 faillissement heeft aangevraagd. Het is nog niet duidelijk of het wijkcentrum blijft bestaan en in welke vorm. In 2026 bekijken we hoe we met de wijkaccommodatievoorziening in Sluitersveld omgaan. De exploitatie en het beheer van de overige drie wijkaccommodaties ('t Aahoes, 't Brookshoes, 't Dok) blijft in handen van de stichtingen van de betreffende accommodaties. Zij kunnen hiervoor een subsidie aanvragen. *De tien gemeentelijke wijkaccommodaties zijn: 't Aahoes (Aadorp), 't Brookshoes (Bornerbroek), 't Dok (Binnenstad), de Trefhoek (Sluitersveld), de Schöppe (De Riet) MFA Eninver (Wierdensehoek), de Goossenmaat (Nieuwstraatkwartier), de Driehoek (Ossenkoppelerhoek), de Schelf (Schelfhorst) en Möll'nwiek (Windmolenbroek)
Communicatie	Inwoners geven aan dat ze niet altijd weten waar ze informatie over hun wijk of dorp kunnen vinden, en missen daardoor soms belangrijke berichten. We zien kansen om beter aan te sluiten bij de manier waarop inwoners het liefst informatie ontvangen. Daarom experimenteren we in 2026 met nieuwe vormen van communicatie. Eén van die vormen is Almelo Buurt Samen, dat naast het ondersteunen van bewonersinitiatieven ook dient als communicatiekanaal. Via dit platform laten we zien wat er speelt in de buurt, wijk en stad, en welke initiatieven de gemeente ondersteunt. Wijkregisseurs gebruiken Almelo Buurt Samen ook als werktitel om zichtbaar te maken dat inwoners met ideeën bij hen terecht kunnen, bijvoorbeeld via bedrukte kleding. Daarnaast zetten we in op 'WijkConnect'. Dit is een online platform dat mensen in een wijk met elkaar verbindt. Bewoners, ondernemers en organisaties kunnen elkaar hier makkelijk vinden. Op het platform staat een sociale kaart van de wijk, een agenda, een prikbord, burenhulp en informatie over activiteiten en voorzieningen. In Windmolenbroek neemt het Noaberhoes het voortouw in de uitvoering van 'WijkConnect'. Het eigenaarschap ligt dus bij de bewoners. Dit zorgt voor een levendig en actueel overzicht dat past bij wat er in de wijk speelt. Wij ondersteunen en faciliteren dit. Aan het eind van 2026 evalueren we de werking in Windmolenbroek. Bij een positieve evaluatie kijken we of we dit ook in andere wijken en dorpen kunnen uitvoeren.

Activiteiten 2026	Omschrijving
	Daarnaast maken we wijkpagina's op de website van de gemeente Almelo. Voor elke wijk en elk dorp komt er een eigen pagina met relevante en actuele informatie. Zo zorgen we ervoor dat inwoners snel en makkelijk kunnen vinden wat er speelt in hun wijk.
Samenwerking met interne en externe partners	In de afgelopen periode hebben we een stevige basis gelegd in de samenwerking met zowel de interne als externe partners. Samen met maatschappelijke partners zoals de woningcorporaties en Avedan hebben we wijk- en dorpsopgaven opgesteld en uitgevoerd. Ook organiseren we samen 'buurtfestivals' en bijeenkomsten in de buurten, al dan niet in het kader van de aanpakken van onderop. Ook intern weten de wijkregisseurs en collega's van andere teams en eenheden elkaar steeds beter te vinden. In 2026 zetten we in op het verder versterken van deze samenwerkingen. Het doel is om de verschillende projecten en opgaven in de wijken nog beter op elkaar af te stemmen en elkaar aan de voorkant van processen meer te betrekken.

4.1.6.2 Wat mag het kosten?

Thema Leefbare wijken en dorpen	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2023	625	317
Jaar 2024	642	474
Jaar 2025	625	
Jaar 2026	625	
Totaal	2.517	791

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:

We sluiten aan bij de dynamiek van de wijken en dorpen. Daarom ontwikkelen we per wijk of dorp een op maat gemaakte aanpak. Dit betekent ook dat de middelen worden ingezet daar waar ze het meest nodig zijn. De ene wijk of dorp heeft immers meer uitdagingen dan de ander. Deze middelen worden ingezet voor het "laaghangend fruit" (zaken die inwoners belangrijk vinden en gemakkelijk te realiseren zijn), het ondersteunen van bewonersinitiatieven en het uitvoeren van de wijkopgaven. De uitputting van de beschikbaar gestelde middelen vindt plaats in de periode 2023 tot en met 2026. Voor 2026 zijn er middelen gereserveerd voor de uitrol van Almelo Buurt Samen over de hele stad.

4.1.7 Overige prioritaire opgaven

4.1.7.1 Overige prioritaire opgaven

Dierenwelzijn

De gemeente Almelo heeft een wettelijke taak met betrekking tot dierennoodhulp en dierenwelzijn. Deze wettelijke taak is uitbesteed aan de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren (Dierenbescherming), regio Noordoost. Met hen is een basisarrangement afgesproken. Het basisarrangement omvat alle gezelschapsdieren. Hieronder wordt verstaan: alle dieren die primair voor gezelschap, sport of liefhebberij worden gehouden, niet zijnde dieren die primair voor veeteelt worden gehouden of in het wild levende dieren. Het basisarrangement bestaat uit een aantal prestatieafspraken:

1. Bereikbaarheid: de Dierenbescherming voorziet in een meldkamer Dierennoodhulp, die 24 uur per dag, 7 dagen per week telefonisch bereikbaar is.
2. Registratie van melding van vermiste dieren: het bijhouden van een deugdelijke registratie van alle inkomende (en uitgaande) dieren.
3. Registratie van melding van gevonden (gehouden) dieren: het bijhouden van een deugdelijke registratie van gevonden dieren.
4. Transport: indien een dier vervoerd dient te worden dan vindt dit plaats door een dierenambulance.
5. Veterinaire zorg: dit wordt verleend door personen die handelen conform de Wet dieren en het Besluit diergeneeskundigen. De dieren zullen alle wettelijk verplichte vaccinaties ontvangen. Indien nodig, wordt het dier door een dierenarts onderzocht en/of behandeld.
6. Opvang van gevonden dieren: er wordt zo veel mogelijk samengewerkt met dierenopvangcentra, die het kwaliteitskeurmerk 'Erkend door de Nederlandse Vereniging tot bescherming van Dieren' of 'Keurmerk Dierenopvang van de stichting Dierkeur' dragen.
7. Hereniging gevonden dier met eigenaar: er is een inspanningsverplichting om de eigenaar met het gevonden dier te herenigen.
8. Eigendomsoverdracht van gevonden dieren.

Op het gebied van dierenwelzijn, zijn de volgende prestaties van toepassing:

- Verwijderen van kadavers: het vervoeren van kadavers binnen de bebouwde kom en in het zicht vanaf de openbare weg naar een daartoe geschikte instantie.
- Dieren in het wild: het vervoer van zieke en/of gewonde, in het wild levende dieren binnen de Gemeentegrenzen naar een opvangcentrum (asiel) en/of zo nodig, naar een dierenarts.
- Huisontruiming: gedurende een 'opslagtermijn' van 13 weken zorgdragen voor opvang van achtergelaten gezelschapsdieren.

In 2026 is voor de dierenopvang ongeveer 65.000 euro beschikbaar en voor de dierenambulance ongeveer 13.000 euro.

4.2 Basisbegroting

4.2.1 Inleiding

De verplichte taakvelden en indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording vormen de basisbegroting. Deze opzet is stabiel voor een langere periode om zo de herkenbaarheid en herleidbaarheid in de planning en control documenten te vergroten.

De [verplichte indicatoren](#) zijn ook te vinden op [waarstaatjegemeente.nl](#) (kies bij gemeente 'Almelo' en bij vergelijken met '50.000-100.000' inwoners). Wij zijn bij de verplichte indicatoren afhankelijk van de publicatie op [waarstaatjegemeente.nl](#). Dit kan betekenen dat wij gegevens over recente jaren soms nog niet beschikbaar hebben.

Bij financieel terugkijken vergelijken we de begroting 2026 met de begroting 2025 na vaststelling van de zomerrapportage. Veel afwijkingen worden verklaard door toegepaste loon- en prijscompensatie en een gewijzigde omvang van kapitaallasten. Deze afwijkingen zullen wij niet nader toelichten, tenzij ze bepalend zijn voor het financiële beeld van het (hoofd)taakveld.

Bij financieel vooruitkijken geven we inzicht in de meerjarenraming per taakveld. Afwijkingen per jaarschijf lichten we kort toe.

4.2.2 Bestuur en ondersteuning

Het hoofdtaakveld Bestuur en ondersteuning omvat alle taken van raad en college op het terrein van het openbaar bestuur en de ondersteuning en dienstverlening hierbij door de gemeentelijke organisatie. Hiertoe behoren ook de algemene dekkingsmiddelen.

4.2.2.1 Vastgestelde nota's

[Nota activabeleid 2022](#)

[Nota reserves en voorzieningen 2022](#)

[Nota kapitaalgoederen openbare ruimte 2021-2024](#)

[Nota Grond- en Vastgoedbeleid gemeente Almelo 2020](#)

[Kadernota governance 2015](#)

[Treasurystatuut 2023](#)

[Digitale Agenda gemeente Almelo 2028](#)

[Nota misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2025](#)

[Protocol geheimhouding gemeente Almelo 2025](#)

[Kadernota subsidiebeleid](#)

[Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Almelo 2023](#)

4.2.2.2 Uitgelichte activiteiten

Beheer gebouwen en gronden

Vastgoedbeleid en vastgoedmanagement

Het actualiseren van het vastgoedbeleid is in volle gang en de besluitvorming/vaststelling hiervan zal in het laatste kwartaal 2025 zijn. Ook zijn er grote stappen gemaakt binnen professioneel vastgoedmanagement. Begin 2026 verwachten we de structuur van het vastgoedmanagement te hebben staan. Professioneel vastgoedmanagement bestaat uit drie kernactiviteiten:

- Portfolio management (strategisch)

Binnen deze kernactiviteit horen het ontwikkelen van beleidskaders en langetermijnplannen. Denk daarbij aan vastgoedstrategie, accommodatieplan of integraal huisvestingsplan. De strategie is per pand en grondstuk in 2024 geactualiseerd en wordt eind 2025 vastgesteld, gelijktijdig met de actualisatie van het grond- en vastgoedbeleid. Vervolgens vindt jaarlijks een actualisatie plaats.

Stedelijke Ontwikkeling zal de advisering verzorgen voor het ontwikkelvastgoed en de bedrijfsvoering voor de kernportefeuille en niet-kernportefeuille. De door de raad van algemeen belang verklaarde panden vallen hier niet onder. De raad zal jaarlijks geïnformeerd worden over de portefeuille strategie (wijzigingen) die door college zijn vastgesteld, beginnend in 2026. Het resultaat zal als basis dienen voor assetmanagement.

- Asset- en accountmanagement (tactisch)

Deze kernactiviteit stuurt aan op de prestaties van gebouwen, waarbij er gekeken wordt naar energetisch, bouwkundig, installatietechnisch en financieel rendement. Ook wordt er gekeken naar de algehele bezettingsgraad en eventueel de tevredenheid van huurders en gebruikers.

Beheer en onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen behoort tot de (dagelijkse) kerntaken van de gemeente. Daarom achten we het noodzakelijk om, naast het scherper definiëren van het gewenste onderhoudsniveau, ook per object (strategie) vast te leggen welke maatregelen benodigd zijn om de klimaatdoelstellingen (CO₂ -neutraal voor 2050 = gebouwgebonden energieneutraal) te behalen. De panden, passend binnen de strategie kernportefeuille, zijn inmiddels bouwkundig, energetisch en installatietechnisch in kaart gebracht. Per pand zijn benodigde maatregelen uitgewerkt om de uiteindelijke (wettelijke) klimaatdoelstelling te behalen. Deze maatregelen worden, samen met de onderhoudsmaatregelen die passen bij het gewenste onderhoudsniveau, per strategie verder uitgewerkt. Na de structuur te hebben staan (verwachting eind 2025) zullen verschillende scenario's uitgewerkt worden (renovatie, sloop/nieuwbouw, groot onderhoud, verduurzaming). Deze scenario's zullen voorgelegd worden aan het college, waarna er een besluit genomen kan worden op welke wijze, op welk moment en op welk energetisch en onderhoudsniveau het vastgoed wordt gebracht en gehouden. Uiteraard zullen de nieuw verworven panden toegevoegd worden aan de kernportefeuille, dan wel ontwikkelvastgoed. Ook voor deze panden zal inzichtelijk gemaakt worden wat er benodigd is om ze op het gewenste niveau te krijgen en te houden.

- Property management (operationeel)

Property management omvat de kwaliteit en staat van onderhoud van gebouwen. Het administratief en financieel beheren van gebouwen hoort hier ook bij. Het Databeheer, welke nodig is voor assetmanagement, wordt (opnieuw) vormgegeven. De marktpartijen, welke de operationele taken zoals onderhoud aan de gebouwen gaan uitvoeren, worden beoordeeld op basis van prestatie-indicatoren. Er worden resultaatgerichte afspraken op langere termijn gemaakt i.p.v. eenmalige onderhoudswerkzaamheden.

Grondzaken algemeen

Voor het bepalen of er een stuk grond verkocht kan worden, wordt nu veelal gebruik gemaakt van kennis vanuit de gemeentelijke organisatie. Wat ooit begonnen is als groencommissie voor de overweging van snippergroen, is het nu uitgegroeid tot een commissie welke advies geeft over alle voorkomende verzoeken betreft grondverkoop (intern en extern). Om dit meer vorm te geven en te zorgen voor toekomstbestendigheid, willen we deze uitbreiden naar en positioneren als een uitgiftecommissie. Deze commissie beoordeelt en besluit binnen de (beleids-) kaders die zijn vastgesteld door college en/of raad.

Pachtgronden (agrarische)

In 2025 is er nieuw pachtbeleid (geliberaliseerde pacht) opgesteld als onderdeel van het grond- en vastgoedbeleid. De huidige aanpak is om bij de geliberaliseerde overeenkomsten een duur van één jaar te hanteren. Indien mogelijk en wenselijk, zal er een termijn van drie aaneengesloten jaren gegund worden.

Dit om duurzaam gebruik van de grond te stimuleren. De praktijk wijst namelijk uit dat, hoe langer een agrariër de grond mag gebruiken, des te duurzamer met de grond wordt omgegaan, de onderwerpen duurzaamheid, biodiversiteit en bodemkwaliteit hangen samen met het beheer van agrarische grond en zal een plaats krijgen in het nieuwe beleid.

Voor de uitgifte van geliberaliseerde pachtgronden kan de gemeente verschillende methoden hanteren:

- Hoogste inschrijving: de agrariër die de hoogste prijs biedt, mag de grond pachten;
- Op volgorde van inschrijving: de agrariër die het eerste op een perceel inschrijft, mag pachten;
- Toewijzing door gemeente: bijv. op basis van ligging van het bedrijf, of (maatschappelijke) aard of initiatief van het bedrijf;
- Loting: elke agrariër mag voorkeurspercelen aangeven en d.m.v. loten wordt bepaald wie welk perceel mag pachten;
- Puntensysteem: de gemeente stelt (beleidsmatige) voorwaarden op en kent, op basis hiervan, punten toe aan de inschrijvingen.

Om voldoende flexibel te zijn en mee te kunnen bewegen met de markt/vraag, wil Almelo alle vormen (mogelijk) inzetten.

4.2.2.3 Taakvelden

Taakveld
0.1 Bestuur Loonkosten raad, rekenkamer, griffie en college. (Internationale, landelijke en regionale) bestuurlijke samenwerking. Accountantscontrole.
0.2 Burgerzaken Verstreken paspoorten, rijbewijzen, uittreksels. Organisatie verkiezingen en voltrekken huwelijken.
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden Beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen en gronden die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.
0.4 Overhead Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces zoals loonkosten ondersteunende organisatie en management, ICT kosten, huisvesting, bestuursondersteuning, gereedschappen en voertuigen.
0.5 Treasury Financiering, dividenden en verhuur/pacht gronden.
0.61 OZB woningen Belasting eigendom woningen, heffing en waardering onroerende zaken. Bijdrage Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente (GBTwente).
0.62 OZB niet-woningen Belasting eigendom en gebruik bedrijven, heffing en waardering onroerende zaken.
0.63 Parkeerbelasting Opbrengsten parkeergarage, straat parkeren, parkeervergunningen, abonnementen, etc.
0.64 Belastingen overig Reclameopbrengsten en precariorechten.
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds Algemene- integratie- en decentralisatie uitkeringen van het gemeentefonds.
0.8 Overige baten en lasten Nog functioneel toe te rekenen stelposten en taakstellende bezuinigingen, onvoorzien.
0.90 Vennootschapsbelasting (VpB) Het te betalen bedrag voor vennootschapsbelasting.
0.10 Mutaties reserves Storting en onttrekkingen aan algemene - en bestemmingsreserves.
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten Overschot of tekort ten opzichte van de begroting.

4.2.2.4 Indicatoren

Indicator	2026
Formatie Fte per 1.000 inwoners	12,6
Bezetting Fte per 1.000 inwoners	12,3
Apparaatskosten Kosten per inwoner	1.330
Externe inhuur Kosten als percentage van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen	0.7%
Overhead Percentage van totale lasten	12,1%

Formatie en bezetting is inclusief SW-ers

4.2.2.5 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
0 Bestuur en ondersteuning			
0.1 Bestuur	8.975	6.564	4.431
0.2 Burgerzaken	2.816	3.885	3.455
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5.288	9.467	8.556
0.4 Overhead	49.878	43.746	47.564
0.5 Treasury	763	-1.316	-1.573
0.61 OZB woningen	897	997	964
0.62 OZB niet-woningen	143	115	114
0.63 Parkeerbelasting	64	18	30
0.64 Belastingen overig	179	195	207
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	11	-	1.800
0.8 Overige baten en lasten	146	8.844	3.720
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	68	75	75
Totaal lasten	69.228	72.590	69.343

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
0 Bestuur en ondersteuning			
0.1 Bestuur	-1.528	-	-
0.2 Burgerzaken	-1.793	-1.626	-1.977
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-6.955	-9.449	-6.720
0.4 Overhead	-7.821	-6.951	-7.148
0.5 Treasury	-24.439	-2.500	-1.573
0.61 OZB woningen	-11.283	-11.814	-12.487
0.62 OZB niet-woningen	-15.502	-16.592	-18.585
0.63 Parkeerbelasting	-2.157	-1.689	-1.689
0.64 Belastingen overig	-302	-238	-339
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-226.372	-234.944	-240.242
0.8 Overige baten en lasten	-264	-268	-2.037
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-
Totaal baten	-298.415	-286.073	-292.797

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
0 Bestuur en ondersteuning			
0.1 Bestuur	7.448	6.564	4.431
0.2 Burgerzaken	1.022	2.260	1.478
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-1.667	18	1.835
0.4 Overhead	42.057	36.794	40.417
0.5 Treasury	-23.676	-3.816	-3.145
0.61 OZB woningen	-10.385	-10.817	-11.523
0.62 OZB niet-woningen	-15.359	-16.478	-18.471
0.63 Parkeerbelasting	-2.093	-1.671	-1.659
0.64 Belastingen overig	-123	-44	-132
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-226.360	-234.944	-238.442
0.8 Overige baten en lasten	-118	8.576	1.683
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	68	75	75
Totaal saldo	-229.187	-213.482	-223.454

Bedragen x 1.000 euro

Reserves	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Storting reserves	20.508	16.600	8.482
Onttrekking reserves	-22.770	-27.630	-5.432
Saldo reserves	-2.262	-11.029	3.050

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

0.1 Bestuur

In 2025 is in de zomerrapportage een incidenteel bedrag opgenomen voor de afrekening van het overschot Beschermd Wonen 2024 aan de regiogemeenten. Dit verklaart het verschil tussen de begroting 2025 en 2026.

0.2 Burgerzaken

Op 29 oktober 2025 worden de Tweede Kamer verkiezingen gehouden, wat resulteert in extra uitgaven in 2025.

De verwachte opbrengsten leges burgerzaken en de verwachte Rijksafdrachten zijn geactualiseerd. Vanwege de stijging van de aantallen uit te geven documenten zien we aan de lastenkant eveneens een stijging.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

De afwijkingen vanaf 2026 aan zowel de lasten- als de batenkant hangen samen met de kapitaallasten en huurinkomsten van de onlangs aangekochte rechtbank.

De resterende stijging aan de lastenkant wordt voornamelijk veroorzaakt door kapitaallasten van nieuwe investeringen die vanaf 2026 ingaan en door indexatie.

0.4 Overhead

De hogere lasten in 2026 worden voornamelijk veroorzaakt doordat in de Programmabegroting 2025 2,0 miljoen euro beschikbaar was gesteld voor de programma's Zorg en veiligheid, Economie en arbeidsmarkt, Sociaal en vitaal, Klimaat en milieu en Stedelijke ontwikkeling. Deze middelen waren geraamd op hoofdtakveld 0 Bestuur en ondersteuning en zijn administratief toegevoegd aan de betreffende programmabudgetten. Om die reden zijn ze overgeheveld naar diverse hoofdtakvelden. In 2026 zijn deze middelen echter nog geraamd op hoofdtakveld 0 Bestuur en ondersteuning, omdat de overheveling in 2026 plaatsvindt.

Daarnaast dragen ook de bijgestelde salarissen en sociale lasten, gebaseerd op de verwachte premieontwikkeling en de cao gemeenten, bij aan de hogere lasten.

0.5 Treasury

De leningenportefeuille van opgenomen en uitgezette gelden is voor deze begroting geactualiseerd. De gemeentelijke liquiditeitspositie is in de afgelopen periode verbeterd, voornamelijk als gevolg van de verkoopresultaten van de grondexploitaties en de incidentele dividendopbrengsten. Dit maakt dat diverse leningen die in de afgelopen tijd zijn afgelost, niet opnieuw gefinancierd hoefden te worden.

0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet woningen

De OZB-opbrengsten worden jaarlijks aangepast aan de areaaluitbreiding en inflatie, waarbij rekening wordt gehouden met de waardestijging of -daling van het onroerend goed.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

De algemene uitkering en de overige uitkeringen uit het gemeentefonds zijn verwerkt conform de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds ([D/25/748215](#)).

0.8 Overige baten en lasten

Op dit taakveld zijn de reserveringen voor loon- en prijscompensatie en de reserveringen uit de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds verwerkt. Daarnaast is de vrijval van kapitaallasten vanwege de actualisatie van de investeringskredieten op dit taakveld geraamd.

Reserves

Zie 6.2.4 Overzicht reserves en voorzieningen.

4.2.2.6 Financieel vooruitkijken

Lasten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	4.431	4.463	4.463	4.463
0.2 Burgerzaken	3.455	3.486	3.225	3.486
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	8.556	10.145	7.709	7.837
0.4 Overhead	47.564	46.946	46.715	46.668
0.5 Treasury	-1.573	-2.125	-2.002	-1.943
0.61 OZB woningen	964	964	964	964
0.62 OZB niet-woningen	114	114	114	114
0.63 Parkeerbelasting	30	30	30	30
0.64 Belastingen overig	207	207	207	207
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	1.800	1.800	1.800	1.800
0.8 Overige baten en lasten	3.720	16.237	26.785	37.662
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	75	75	75	75
Totaal lasten	69.343	82.343	90.085	101.362

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	-	-	-	-
0.2 Burgerzaken	-1.977	-1.977	-1.977	-1.977
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-6.720	-6.763	-4.327	-4.327
0.4 Overhead	-7.148	-7.280	-7.392	-7.496
0.5 Treasury	-1.573	-1.572	-971	-971
0.61 OZB woningen	-12.487	-13.179	-13.902	-14.310
0.62 OZB niet-woningen	-18.585	-19.546	-20.551	-21.087
0.63 Parkeerbelasting	-1.689	-1.989	-1.989	-1.989
0.64 Belastingen overig	-339	-339	-339	-339
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-240.242	-245.989	-246.055	-254.399
0.8 Overige baten en lasten	-2.037	-1.827	-3.238	-3.266
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-
Totaal baten	-292.797	-300.460	-300.740	-310.160

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	4.431	4.463	4.463	4.462
0.2 Burgerzaken	1.478	1.509	1.248	1.509
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.835	3.383	3.382	3.510
0.4 Overhead	40.417	39.666	39.323	39.173
0.5 Treasury	-3.145	-3.697	-2.973	-2.914
0.61 OZB woningen	-11.523	-12.215	-12.938	-13.346
0.62 OZB niet-woningen	-18.471	-19.433	-20.437	-20.973
0.63 Parkeerbelasting	-1.659	-1.959	-1.959	-1.959
0.64 Belastingen overig	-132	-132	-132	-132
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-238.442	-244.189	-244.255	-252.599
0.8 Overige baten en lasten	1.683	14.410	23.547	34.396
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	75	75	75	75
Totaal saldo	-223.454	-218.117	-210.655	-208.797

Bedragen x 1.000 euro

Reserves	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Storting reserves	8.482	8.552	6.044	6.044
Onttrekking reserves	-5.432	-5.432	-2.817	-2.817
Saldo reserves	3.050	3.120	3.227	3.227

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

0.2 Burgerzaken

In 2026 zullen de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden. Per verkiezing is 230.000 euro beschikbaar. In 2027 zullen de Provinciale staten en waterschapsverkiezingen plaatsvinden. Voor deze gecombineerde verkiezing is 261.000 euro beschikbaar. In 2029 zullen de Europese- en Tweede Kamer verkiezingen plaatsvinden. Hiervoor is een budget van 261.000 euro geraamd.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

De afwijkingen houden verband met de kapitaallasten en huurinkomsten van de aangekochte rechtbank, die doorlopen tot en met 2027. Vanaf 2028 vindt een verlaging van zowel de lasten als de baten plaats.

Daarnaast zijn de geraamde kapitaallasten voor 2026 opnieuw beoordeeld. Omdat een aantal investeringsprojecten lager uitvalt of later tot uitvoering komt, zijn de begrote kapitaallasten voor 2026 incidenteel naar beneden bijgesteld. Dit verklaart het verschil tussen 2026 en 2027.

0.4 Overhead

De daling van de lasten in 2027 wordt veroorzaakt doordat de huidige begrotingsprogramma's doorlopen tot en met 2026. Vanaf 2027 vallen de programmamiddelen vrij ten gunste van het financieel meerjarenperspectief.

0.5 Treasury

De leningenportefeuille van opgenomen en uitgezette gelden is voor deze begroting geactualiseerd. Voor nadere informatie zie paragraaf Financiering 5.4.

0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet woningen

Voor alle jaarschijven worden de OZB-opbrengsten geïndexeerd. Daarnaast is conform besluitvorming bij de Perspectiefnota 2025-2028 de OZB aanvullend met 2,5% per jaar verhoogd.

0.63 Parkeerbelasting

Om het bezoeken van de binnenstad aantrekkelijker te maken zijn diverse instrumenten ingezet, waaronder gratis parkeren. Hiervoor is een budget beschikbaar gesteld van 300.000 euro per jaar voor de periode 2023 tot en met 2026.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

De algemene uitkering en de overige uitkeringen uit het gemeentefonds zijn in de meerjarenraming aangepast conform de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds.

0.8 Overige baten en lasten

Het verschil bij de lasten wordt hoofdzakelijk verklaard door reserveringen voor loon- en prijscompensatie.

Reserves

Zie 6.2.4 Overzicht reserves en voorzieningen

4.2.3 Veiligheid

Het hoofdtakveld Veiligheid omvat het integrale veiligheidsbeleid waarin de gemeente een regierol vervult ten opzichte van politie, justitie, ketenpartners en inwoners.

4.2.3.1 Vastgestelde nota's

[Extern veiligheidsbeleid 2014-2021](#)

[Integraal veiligheidsbeleid 2022-2025](#)

[Uniform Twents VTH beleid](#)

[Nota kapitaalgoederen openbare ruimte 2021-2024](#)

4.2.3.2 Uitgelichte activiteiten

Crisisbeheersing en brandweer

Doorontwikkeling crisisorganisatie

De financiering van de inzet van de Veiligheidsregio met betrekking tot crisisbeheersing is geregeld via de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Twente. In 2026 wordt vooral geïnvesteerd in een toekomstbestendige organisatie, waarbij geanticipeerd wordt op de veranderende samenleving in de geopolitieke context. Belangrijk aspect is de zelfredzaamheid en weerbaarheid van inwoners. De nadruk ligt op het vergroten van de bewustwording onder inwoners over hun eigen verantwoordelijkheid/zelfredzaamheid in de crisisvoorbereiding, bijvoorbeeld door het in huis hebben van een noodpakket. We blijven aandacht hebben voor risico's zoals wateroverlast door klimaatverandering en natuurbranden. Daarnaast zal in 2026 aandacht zijn voor de risico's die voortkomen uit polarisatie. En een belangrijk thema is informatieveiligheid (en de invloed van A.I.) en bedrijfscontinuïteit (zie hieronder). Daarnaast blijven we inzetten op de betrokkenheid en kundigheid van medewerkers door te trainen en te oefenen.

Weerbare samenleving

Door de geopolitieke situatie, maar ook door bijvoorbeeld klimaatverandering, is het meer denkbaar dan een aantal jaren geleden, dat maatschappij ontwrichtende situaties kunnen ontstaan. Gemeenten vervullen een essentiële rol bij het draaiende houden van de maatschappij. In samenwerking met de andere Twentse gemeenten zal de gemeente Almelo in 2026 verdere uitvoering geven aan het Projectplan Weerbaarheid en Continuïteit. Het projectplan omvat onder andere het ontwikkelen van scenario's, het oefenen van deze scenario's en het verbeteren van de samenwerking en continuïteit binnen de regio, zodat overheden en partners snel en effectief kunnen reageren op onverwachte gebeurtenissen. Belangrijk onderdeel is om inwoners ook zelf een handelingsperspectief te geven en het bieden van ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving.

Openbare orde en veiligheid

Jeugd en Veiligheid

In 2026 zetten we ons in om kwetsbare Almelose jongeren/jongvolwassenen te beschermen tegen (ondermijnende- en georganiseerde) criminaliteit. Dit doen we door verdere uitvoering te geven aan de interventies die opgenomen zijn in het programma Preventie met Gezag. Dit is onder andere de Persoonsgerichte- en groepsgerichte aanpak. Het vergroten van de bewustwording onder professionals, zodat risicosignalen sneller worden herkend. Verder zetten we in om de weerbaarheid te vergroten van jongeren. Om dit te bereiken willen we de jongeren zelf een stem geven en mee laten denken, zodat we daadwerkelijk aansluiting vinden bij de doelgroep. Ook willen meer zicht krijgen of we in Almelo de juiste interventies hebben om deze jongeren/jongvolwassenen op de juiste manier te ondersteunen. We gaan door met het intensiveren van de samenwerking met de ketenpartners.

Zorg en Veiligheid

Er is nog steeds sprake van casuïstiek met meervoudige en complexe sociale problematiek, waarbij veiligheidsrisico's aanwezig zijn en diverse knelpunten een oplossing belemmeren. Binnen het programma Zorg en Veiligheid staan gezamenlijke doelstellingen op het snijvlak van zorg én veiligheid centraal.

In 2026 ligt de focus op het zoveel mogelijk voorkomen van veiligheidsrisico's en, waar deze zich voordoen, het snel en doelmatig de-escaleren van situaties. Dit wordt gerealiseerd door de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) door te ontwikkelen. Daarnaast worden structurele knelpunten in kaart gebracht en op het juiste niveau geadresseerd. Dit kan plaatsvinden bij betrokken partners, als onderdeel van de versterking van de samenwerking binnen het zorg- en veiligheidsdomein, of via bestaande netwerken zoals de G40 of de Twentse stuurgroep Zorg, Veiligheid en Strafrecht. Op deze wijze komen knelpunten, bijvoorbeeld op het gebied van wetgeving, ook landelijk onder de aandacht.

Aanpak ondermijning

In 2026 gaan we de aanpak van ondermijning verder doorontwikkelen. We gaan onze informatiepositie hierbij verstevigen door middel van een nieuw informatiesysteem in de aanpak van ondermijning, zodat we efficiënter kunnen werken. Het vergroten van de weerbaarheid binnen én buiten de organisatie blijft onverminderd belangrijk. Dit willen we bereiken door het organiseren van diverse trainingen, campagnes, bewustwordingsactiviteiten, etc. Doel hiervan is dat medewerkers van de gemeente, maar ook inwoners en ondernemers, signalen van ondermijning herkennen én melden.

Integrale samenwerking met gemeentelijke afdelingen en ketenpartners blijft een prioriteit. We werken samen met partners zoals de politie, arbeidsinspectie, belastingdienst, douane en Kenniscentrum Mensenhandel Twente. Een professionele informatie-uitwisseling met het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) is hierbij van belang. We willen voorkomen dat kwetsbare inwoners slachtoffer worden van uitbuiting.

Vastgoedfraude, zorgfraude en mensenhandel blijven ook in 2026 prioriteit behouden. We blijven de integrale controles gericht op kwetsbare branches voortzetten. Hiermee zijn we zichtbaar voor inwoners en ondernemers, zorgt het voor een afschrikkende werking voor criminelen en willen we de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente verbeteren.

De screening 'Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar Bestuur' (Bibob) wordt onverminderd toegepast op vergunningen, zorgondernemingen en vastgoedtransacties, met als doel om malafide spelers te weren. Het Bibob-beleid wordt ook geactualiseerd.

De wereld digitaliseert in een rap tempo. In dat kader gaan we in 2026 verder investeren in het data-gestuurd werken om sneller en effectiever te kunnen interveniëren tegen vormen van ondermijning. We blijven inzetten op innoverende (bestuurlijke) interventies om criminele samenwerkingsverbanden te verstoren.

Aanpak verstoringen van de openbare orde

Op verschillende manieren willen we verstoringen van de openbare orde in 2026 verder tegengaan:

- Het inzetten van de kortdurende gebiedsontzegging tegen overlastgevers in het centrum tijdens uitgaansavonden en tegen personen die overlast veroorzaken in de stationsomgeving (bij een kortdurende gebiedsontzegging geeft de politie een overlastgever namens de burgemeester ter plekke een bevel om zich gedurende ten hoogste 48 uren niet op te houden in een bepaald gebied).
- Het versterken van het cameratoezicht in de openbare ruimte. Dit willen we doen door het inzetten van één of meer mobiele camera's die snel te plaatsen zijn op locaties waar de openbare orde ernstig is/wordt verstoord. Hierbij kan gedacht worden aan verplaatsende criminaliteit en overlast die zich buiten het bereik van de vaste camera's voordoen (zoals diefstal, drugshandel, vernielingen, intimiderend of agressief gedrag en drugsgebruik). Maar ook aan de helaas steeds vaker voorkomende aanslagen op woningen/panden waardoor de veiligheid én het veiligheidsgevoel in een straat of buurt ernstig onder druk kunnen komen te staan. Daarnaast blijven we samen met de andere Twentse gemeenten die participeren in de regionale toezichtsruimte, investeren in de kwaliteit van het cameratoezicht.
- Het programma Veilige Steden – geïnitieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en wetenschap (OCW) – ondersteunt gemeenten om de openbare ruimte veiliger te maken. De gemeente Almelo is vanaf 2022 bij dit programma aangesloten en zal hier tot en met 2026 een subsidie voor ontvangen. Ook in 2026 blijven we uitvoering geven aan de aanpak van seksuele intimidatie. Het beoogd effect van de aanpak is tweeledig. Enerzijds wordt er beoogd dat er in Almelo minder seksueel grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt, wat de veiligheid en veiligheidsgevoelens van Almelse inwoners verbetert. Anderzijds wordt er beoogd een nieuwe sociale norm te creëren, namelijk dat seksuele intimidatie niet als 'normaal' en niet als 'oké' wordt gezien door potentiële slachtoffers, plegers en omstanders. In 2026 zorgen we voor deskundigheidsbevordering bij (jeugd)professionals, draaien we campagnes en brengen het thema op diverse plekken onder de aandacht, zoals bijvoorbeeld scholen.
- In 2026 blijven we ons inzetten voor de aanpak van digitale criminaliteit. Met de aanpak beogen we het zelfbeschermend gedrag van inwoners en ondernemers te verhogen. Doelgroepen zijn MKB, jongeren en minder digitaal vaardigen. Het gaat hierbij om creëren van bewustwording en urgentie, het bieden van handelingsperspectieven en het bevorderen van aangiftebereidheid. Er worden bijvoorbeeld campagnes georganiseerd, we nemen deel aan lokale en regionale actiedagen en zijn betrokken bij diverse projecten op dit thema. Ook continueren wij de samenwerking met het Platform IVZ en Saxion Hogeschool door studenten te betrekken bij het implementeren en het verrichten van interventies. In 2026 willen we de samenwerking met Politie Oost Nederland en Saxion Hogeschool verder versterken om gezamenlijk meer impact op het tegengaan van dader- en slachtofferschap van digitale criminaliteit te genereren.

In 2026 werken we verder aan een goed uitgerust BOA-team dat met rechtvaardigheid handhaaft en oog heeft voor maatschappelijke context. BOA's zijn zichtbaar in de openbare ruimte en werken nauw samen met de politie, waarbij zij een preventieve en handhavende rol vervullen die complementair is aan de politie.

Specialisaties blijven belangrijk, met versterkte rol bij horecanachten, integrale controles, ondermijning en nieuwe taken zoals toezicht op het digitale opkoopregister en prostitutiecontroles. Er wordt in 2026 onverminderd ingezet op taakaccenten zoals jeugd, verkeer- en parkeren, milieu en horeca- en evenementen.

Elke wijk kent een integrale wijk-BOA die samenwerkt met de wijkagent, wijkregisseur en andere relevante partners. De BOA's werken daarnaast op basis van informatie gestuurde handhaving en richten hun inzet op de gebieden met de grootste problematiek. Binnen de beperkte beschikbare capaciteit moeten voortdurend prioriteiten worden gesteld. Het team moet anticiperen op de veranderingen in de maatschappij en de daarmee gepaard gaande uitbreiding van taken en uitdagingen die daarbij horen. De huidige bezetting is daarin niet toereikend, waardoor een heroriëntatie nodig is op inzet en capaciteit. In 2025/2026 wordt een visie ontwikkeld voor een professioneel en toekomstbestendig handhavingsteam, gericht op de lange termijn om effectief een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en veiligheid van onze stad.

4.2.3.3 Taakvelden

Taakveld	
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Rampenplan, rampenbestrijding, regionale brandweer en preventie.
1.2 Openbare orde en veiligheid	Formuleren integraal veiligheidsbeleid, toezicht en handhaving openbare orde door stadstoezicht, dierenbescherming en dierenwelzijn (o.a. opvang en vervoer zwerfdieren), APV, bestuursdwang en preventieve maatregelen (bijvoorbeeld inbraakpreventie).

4.2.3.4 Indicatoren

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners leeftijd 12-17 jaar	Almelo	100,0	90,0	110,0	110,0	100,0
	Grootteklasse	120,0	80,0	70,0	80,0	90,0
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	Almelo	2,9	2,6	3,1	2,8	2,5%
	Grootteklasse	1,9	1,6	2,1	2,3	2,0%
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Almelo	5,7	5,5	6,1	5,5	5,9%
	Grootteklasse	4,4	4,1	4,2	3,9	4,0%
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Almelo	1,8	1,2	1,5	1,1	1,5%
	Grootteklasse	1,8	1,4	1,4	1,3	1,2%
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Almelo	7,0	6,4	8,4	9,1	8,3%
	Grootteklasse	6,5	5,8	5,8	5,7	5,5%

Bron: waarstaatjegemeente.nl

4.2.3.5 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1 Veiligheid			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.310	6.606	6.795
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.473	3.195	2.752
Totaal lasten	8.783	9.801	9.547

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1 Veiligheid			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-
1.2 Openbare orde en veiligheid	-119	-344	-45
Totaal baten	-119	-344	-45

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1 Veiligheid			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.310	6.606	6.795
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.354	2.851	2.707
Totaal saldo	8.664	9.457	9.502

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

De bijdrage aan Veiligheidsregio Twente (VRT) wordt in 2026 verhoogd met 162.000 euro ten opzichte van 2025. Deze verhoging bestaat uit de reguliere loon- en prijsbijstellingen.

1.2 Openbare orde en veiligheid

De structurele extra personele inzet van veiligheid resulteert in 2025 in hogere lasten. De hogere baten zijn ontstaan als gevolg van subsidieverstrekking.

Het verschil bij de lasten wordt verklaard door incidentele projecten in 2024 en 2025.

4.2.3.6 Financieel vooruitkijken

Lasten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.795	6.795	6.795	6.795
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.752	2.752	2.752	2.752
Totaal lasten	9.547	9.547	9.547	9.547

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1.2 Openbare orde en veiligheid	-45	-45	-45	-45
Totaal baten	-45	-45	-45	-45

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.795	6.795	6.795	6.795
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.707	2.707	2.707	2.707
Totaal saldo	9.502	9.502	9.502	9.502

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

Niet van toepassing.

4.2.4 Verkeer, vervoer en waterstaat

Het hoofdtakveld Verkeer, vervoer en waterstaat omvat het gemeentelijk verkeer- en vervoersbeleid, het parkeerbeleid en de zorg voor het beheer en de aanleg van wegen en waterwegen.

4.2.4.1 Vastgestelde nota's

[Mobiliteitsvisie: Almelo op weg naar 2030](#)

[Parkeerbeleidsplan 2013-2018 \(inclusief aanpassingen\)](#)

[Beleidsregel parkeernormen Almelo 2025](#)

[Beleidsplan Gladheidsbestrijding gemeente Almelo 2022](#)

[Nota kapitaalgoederen openbare ruimte 2021-2024](#)

[Havenvisie](#)

[Samenwerkingsovereenkomst Gemeenschappelijk Havenbedrijf Twente](#)

4.2.4.2 Uitgelichte activiteiten

Verkeer en vervoer

In 2025 is gestart met aanbesteding van het project doorstroming H. Roland Holstlaan 2^e fase. Er is een bouwteam geselecteerd en de voorbereiding is gestart. Doordat nutsbedrijven 1 jaar voorbereidingstijd eisen, zullen de werkzaamheden pas in 2026 starten. In het voorjaar van 2026 wordt gestart met de reconstructie van de kruising Kleine Bunder – Bornerbroeksestraat. Hier wordt een verkeersregelinstallatie geplaatst. Daarna wordt op de kruising H. Roland Holstlaan – Kleine Bunder een fiets-/voetgangerstunnel onder de H. Roland Holstlaan door gerealiseerd, het kruispunt wordt heringericht en de kruising Twentepoort West – Broekerheide wordt gereconstrueerd. Gelijktijdig vindt groot onderhoud plaats op het laatste deel van de H. Roland Holstlaan tussen Kleine Bunder en de noordelijke afrit van de A35. Hiermee wordt de verkeersveiligheid voor het langzaam verkeer en de bereikbaarheid van Almelo verbeterd. De laatste fase van het project is de reconstructie van de noordelijke afrit van de A35 incl het kruispunt met de H. Roland Holstlaan. De verwachting is dat dit deel op z'n vroegst eind 2026 aangepakt gaat worden. Dit is afhankelijk van extra subsidie van het Rijk, waar naar verwachting eind 2025 besluitvorming door het Rijk wordt voorzien.

In 2026 worden 2 delen van de F35 gerealiseerd. Het gedeelte spoor (ROC) tot aan E. ten Catelaan én het gedeelte van Bornerbroeksestraat via Anjelierstraat tot aan station de Riet worden gerealiseerd. Daarnaast zullen de voorbereidingen starten voor het volgende deel van de F35, het gedeelte van Station de Riet tot en met de Steffensweg.

De mobiliteitsvisie is in concept gereed en wacht op bestuurlijke behandeling. Zodra de mobiliteitsvisie is vastgesteld, wordt er gestart met het opstellen van het mobiliteitsplan. Een belangrijk onderdeel daarvan is het parkeerbeleidsplan.

Door de val van het kabinet is er onduidelijkheid ontstaan over de voortgang van de aanpak van de N36. De gemeente pleit ervoor om de planuitwerking voor het gehele tracé van de N36 voort te zetten. De gemeente zal in 2026 lobby blijven voeren voor extra budget voor N36, zodat de weg in zijn geheel aangepakt kan worden.

Verhardingen

We zetten in op een gestructureerde, wijkgerichte en integrale aanpak van het onderhoud.

Het klein onderhoud, dat zich richt op het wegwerken van plaatselijke schades, levert directe verbetering van de kwaliteit op en kan groot onderhoud uitstellen.

Met het ontwikkelen van langjarige planningen van het groot onderhoud en vervangingen krijgen we meer grip op de pieken en dalen in de omvang en kosten en kan hier tijd op ingespeeld worden.

Civiltechnische kunstwerken en waterbouwkundige reconstructies

Op basis van inspecties wordt een aantal kunstwerken in 2026 onderhouden. Tevens wordt gestart met de voorbereiding van de vervanging van de Vriezebrug.

Parkeren

Op basis van de uitkomsten van de mobiliteitsvisie zal gestart worden met het maken van een nieuw parkeerbeleidsplan.

Economische havens en waterwegen

Almelo beschikt over 6 binnenhavens: vier insteekhavens en twee langshavens (Buitenhaven en XL park) welke voor diverse economische doeleinden gebruikt worden.

Binnen het gemeenschappelijk havenbedrijf start in 2026 de planperiode van het nieuwe bedrijfsplan.

De gezamenlijk geformuleerde strategische koers bouwt voort op bestaande afspraken en focust op drie prioriteiten: digitalisering, duurzaamheid en ecosysteemontwikkeling.

Samen met o.a. provincie en Rijkswaterstaat bereiden we ons voor op vaker voorkomende perioden van droogten. Als extra speerpunt voor Almelo in 2026 loopt het thema door rond de geschiktheid van de insteekhavens voor klasse Va schepen. Samen met de betrokken bedrijven is dit projectmatig opgepakt vanwege de complexe omvang.

Openbaar vervoer

Er zijn op dit moment geen concrete plannen voor wijzigingen aan spoor. Gemeente blijft wel volop meewerken aan planontwikkeling van het spoor in Twente. Speerpunt ligt bij Nedersaksenlijn. In het eerste concept dienstregeling busvervoer voor 2026 zijn geen wijzigingen opgenomen.

Openbare Verlichting

De grootschalige overgang naar LED verlichting geeft de kwaliteit van het areaal een flinke impuls. De afgelopen periode hebben we ruim 11.000 verouderde armaturen vervangen, dus is circa 75% van het totale areaal LED.

We zetten het ingezette beleid van de overgang naar LED verlichting, het planmatige aanpak van het onderhoud en de vervanging van lichtmasten in 2026 voort.

4.2.4.3 Taakvelden

Taakveld
2.1 Verkeer en vervoer Verkeersbeleid, gladheidsbestrijding, beheer en onderhoud wegen.
2.2 Parkeren Uitvoering parkeerbeleid.
2.3 Recreatieve havens Beheer en onderhoud jachthaven en ontvangen pachtgelden.
2.4 Economische havens en waterwegen Beheer bedrijfshaven en brugbediening.
2.5 Openbaar vervoer Vervoersbeleid maken in regionaal verband.

4.2.4.4 Indicatoren

De [Regeling beleidsindicatoren gemeenten](#) is aangepast. De indicatoren die voorheen onder dit taakveld werden opgenomen zijn daarbij komen te vervallen. De benodigde gegevens worden niet langer aan gemeenten verstrekt. Het gaat om de indicatoren 'ziekenhuisopname na verkeersongeval met motorvoertuig' en 'overige vervoersongevallen met een gewonde fietser'.

4.2.4.5 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2 Verkeer en vervoer			
2.1 Verkeer en vervoer	12.126	13.230	13.606
2.2 Parkeren	2.593	3.026	2.805
2.3 Recreatieve havens	118	94	67
2.4 Economische havens en waterwegen	178	208	193
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-
Totaal lasten	15.015	16.559	16.672

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2 Verkeer en vervoer			
2.1 Verkeer en vervoer	-662	-1.727	-713
2.2 Parkeren	-59	-48	-48
2.3 Recreatieve havens	-9	-15	-15
2.4 Economische havens en waterwegen	-176	-169	-169
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-
Totaal baten	-906	-1.960	-945

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
2 Verkeer en vervoer			
2.1 Verkeer en vervoer	11.463	11.503	12.893
2.2 Parkeren	2.534	2.978	2.758
2.3 Recreatieve havens	109	79	52
2.4 Economische havens en waterwegen	3	39	24
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-
Totaal saldo	14.109	14.599	15.727

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

2.1 Verkeer en vervoer

De lasten stijgen met ruim 400.000 euro in 2026 ten opzichte van 2025. De kapitaallasten zijn in 2026 ten opzichte van 2025 800.000 euro hoger door incidentele verlaging van kapitaallasten in de zomerrapportage 2025. Projectkosten zijn 1,0 miljoen euro lager door een tweetal incidentele projecten ingesteld in 2025 (project verkeersmaatregelen stimuleren en project impulsaanpak winkelgebied). Deze worden bekostigd door subsidiemiddelen, waardoor de baten in 2026 ook 1,0 miljoen euro lager zijn. Lasten van verlichting zijn 150.000 euro lager door incidentele toevoeging in de zomerrapportage 2025. Door de invulling van een deel van de zoekrichting onderhoud en beheer openbare ruimte van 1,6 miljoen euro uit de perspectiefnota 2026-2029 dalen de lasten op dit taakveld met 300.000 euro. Herverdeling van salarislasteren (budgetneutraal) leidt tot hogere lasten van ruim 900.000 euro. Door toekenning van prijscompensatie stijgen de lasten in 2026 met ruim 100.000 euro.

2.2 Parkeren

De lasten dalen met bijna 200.000 euro in 2026 ten opzichte van 2025.

In de programmabegroting 2025 is in totaal 1,16 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de pilot fiets parkeren (in 2025 756.000 euro en in 2026 404.000 euro). Dit verklaart grotendeels het voordelig verschil op de lasten.

Daarnaast zijn er 80.000 euro hogere kapitaallasten als gevolg van investeringen in parkeergarages en aanschaf van een straatparkeerautomaat.

4.2.4.6 Financieel vooruitkijken

Lasten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
2 Verkeer en vervoer				
2.1 Verkeer en vervoer	13.606	15.204	15.718	16.077
2.2 Parkeren	2.805	2.417	2.593	2.593
2.3 Recreatieve havens	67	67	67	67
2.4 Economische havens en waterwegen	193	250	249	249
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
Totaal lasten	16.672	17.938	18.627	18.986

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
2 Verkeer en vervoer				
2.1 Verkeer en vervoer	-713	-713	-713	-713
2.2 Parkeren	-48	-48	-48	-48
2.3 Recreatieve havens	-15	-15	-15	-15
2.4 Economische havens en waterwegen	-169	-169	-169	-169
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
Totaal baten	-945	-945	-945	-945

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
2 Verkeer en vervoer				
2.1 Verkeer en vervoer	12.893	14.492	15.005	15.364
2.2 Parkeren	2.758	2.369	2.545	2.545
2.3 Recreatieve havens	52	52	52	52
2.4 Economische havens en waterwegen	24	81	80	80
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
Totaal saldo	15.727	16.993	17.682	18.041

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

2.1 Verkeer en vervoer

Door de verhoging van de jaarlijkse stelposten voor kapitaallasten van investeringen in verharding, kunstwerken, openbare verlichting, verkeersregelininstallaties, bevaarbaar maken van het kanaal Almelo-Nordhorn en Stadskade nemen de lasten toe.

4.2.5 Economie

Het hoofdtakveld Economie omvat alle activiteiten die bijdragen aan de economische ontwikkeling van Almelo en heeft o.a. betrekking op bedrijfsterreinen, bedrijfsvestigingen en ambulante handel.

4.2.5.1 Vastgestelde nota's

[Verordening Starterslening Almelo](#)

[Verordening Toekomstbestendig wonen Almelo](#)

[Binnenhavenvisie 2017-2030](#)

[Nota kapitaalgoederen openbare ruimte 2021-2024](#)

[Verordening bedrijveninvesteringszone \(BIZ\) ondernemers Binnenstad Almelo 2022-2025](#)

[Verordening bedrijveninvesteringszone \(BIZ\) bedrijventerrein Bornsestraat 2022-2025](#)

[Verordening stimuleringsfonds binnenstad Almelo 2023-2027](#)

[Economisch Ruimtelijke Visie Almelo](#)

[Arbeidsmarktstrategie](#)

4.2.5.2 Uitgelichte activiteiten

De activiteiten voor economie zijn opgenomen in het programma Economie en arbeidsmarkt.

4.2.5.3 Taakvelden

Taakveld
3.1 Economische ontwikkeling Algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur Exploitatie van bedrijventerreinen.
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen Voorlichting, advies en dienstverlening aan lokale bedrijven, startersondersteuning, bijdrage aan regio Twente voor samenwerking op gebied van arbeidsmarktontwikkeling.
3.4 Economische promotie Ondernemersfonds centrummanagement, evenementen stichting Almelo promotie, recreatieve voorzieningen Regio Twente en opbrengsten toeristenbelasting.

4.2.5.4 Indicatoren

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
Functiemenging van bedrijven en wonen	Almelo	55,9%	56,3%	57,4%	58,2%	58,8%
Deze index weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	Grootteklasse	52,0%	51,9%	52,4%	52,7%	-
Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Almelo	127,5	134,5	141,4	151,2	158,1
	Grootteklasse	145,6	152,6	161,5	170,2	-

Bron: waarstaatjegemeente.nl

4.2.5.5 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
3 Economie			
3.1 Economische ontwikkeling	1.915	2.213	1.919
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.305	14.855	1.641
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	310	378	348
3.4 Economische promotie	845	1.001	1.129
Totaal lasten	6.375	18.447	5.038

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
3 Economie			
3.1 Economische ontwikkeling	-	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.216	-9.540	-1.126
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-196	-244	-212
3.4 Economische promotie	-576	-505	-541
Totaal baten	-1.988	-10.289	-1.880

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
3 Economie			
3.1 Economische ontwikkeling	1.915	2.213	1.919
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.089	5.316	515
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	114	133	136
3.4 Economische promotie	269	497	587
Totaal saldo	4.387	8.159	3.158

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

3.1. Economische ontwikkeling

De lagere lasten in 2026 ten opzichte van 2025 worden voornamelijk verklaard doordat er in 2025 incidenteel middelen beschikbaar waren gesteld voor het programma Economie en arbeidsmarkt. In 2026 zijn deze middelen echter nog geraamd op hoofdtakveld 0 Bestuur en ondersteuning, omdat de overheveling naar het taakveld Economie nog moet plaatsvinden.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De begroting van de grondexploitatie is gebaseerd op de uitgangspunten zoals gehanteerd bij de jaarverantwoording 2024. Dit leidt tot een (saldo neutrale) aanpassing van de baten en de lasten. In 2025 is de grondexploitatie XL Businesspark II ingesteld, met een verwacht verlies van 5,040 miljoen euro. Daarnaast is de begroting van de grondbank, per saldo neutraal, aangepast op basis van de werkelijke baten en lasten van de afgelopen jaren.

3.4 Economische promotie

De jaarlijkse stelpost van 100.000 euro voor Citymarketing op dit taakveld wordt later in het jaar overgeheveld naar het project Citymarketing.

4.2.5.6 Financieel vooruitkijken

Lasten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	1.919	1.919	1.919	1.919
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.641	3.680	947	946
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	348	348	348	348
3.4 Economische promotie	1.129	1.129	1.129	1.129
Totaal lasten	5.038	7.077	4.343	4.343

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.126	-3.396	-865	-865
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-212	-212	-212	-212
3.4 Economische promotie	-541	-541	-541	-541
Totaal baten	-1.880	-4.149	-1.618	-1.618

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	1.919	1.919	1.919	1.919
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	515	284	82	81
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	136	136	136	136
3.4 Economische promotie	587	587	587	587
Totaal saldo	3.158	2.927	2.725	2.724

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De begroting van de grondexploitatie is gebaseerd op de uitgangspunten zoals gehanteerd bij de jaarverantwoording 2024 en bij de grondexploitatie XL Businesspark II.

4.2.6 Onderwijs

Het hoofdtaakveld Onderwijs omvat het lokaal onderwijsbeleid waarbinnen aandacht wordt besteed aan de zorg voor onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, leerplicht, schoolbegeleiding, achterstandenbeleid en volwasseneneducatie.

4.2.6.1 Vastgestelde nota's

[Strategisch beleidsplan sociaal domein 2022](#)

[Integraal Huisvesting Plan Onderwijs 2025-2028](#)

4.2.6.2 Uitgelichte activiteiten

Lokale Educatieve Agenda (LEA)

In de stuurgroep (HJK) voert de gemeente het wettelijk verplicht overleg met diverse partners over het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) in Almelo. Door middel van het ontwikkelplan HJK 2023-2026 is een vertaling gegeven aan hoe we de kinderen en hun ouders willen stimuleren in hun ontwikkeling. De looptijd van dit ontwikkelplan is gelijk aan de OAB periode (2023-2026). Dit betekent dat per januari 2027 de nieuwe OAB periode ingaat. Om die reden wordt een nieuwe LEA opgesteld voor de leeftijdsgroep -10 maanden tot 12 jaar. Tegelijkertijd willen we ook binnen de stuurgroep 12-18 jaar de LEA mee ontwikkelen om een overkoepelende LEA op te stellen die de gehele ontwikkellijn van -10 maanden tot 18 jaar verbindt. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden voor een bredere, integrale LEA die eventueel doorloopt tot 23 of zelfs 27 jaar.

Pilot ouder kind (0 tot 2jarigen) activiteiten

In Q4 van 2025 is gestart met een 3-jarige pilot in verschillende kinderopvanglocaties in verschillende wijken. Door een laagdrempelige wekelijkse activiteit voor ouders van 0- tot 2-jarigen waarin het 'spelen' centraal staat, krijgen ouders instrumenten aangeboden om de ontwikkeling van hun kind te bevorderen. Daarbij staan de cognitieve, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling van de 0- tot 2-jarigen centraal. Het vertrouwen van ouders in de eigen opvoedvaardigheden gaat groeien en de deelname in de groep versterkt hun sociale netwerk. De gebieden van de ontwikkeling van het kind staan ook centraal bij VVE (en onderwijs) en daarmee is de ouder-kind activiteit een goede manier om ouders toe te leiden naar de peuteropvang en VVE. In Q4 van 2028 vindt de eindevaluatie plaats.

OAB-aanbod op SBO de Welle en SO de Rietpluim

Naast het reguliere onderwijs gaan de speciaal onderwijs scholen De Welle en de Rietpluim ook ondersteuning krijgen vanuit OAB-middelen. Beide scholen zien een toenemende complexiteit in de problematiek van kinderen en ouders, wat de noodzaak voor gerichte ondersteuning onderstreept.

Bevorderen van passend onderwijs

De samenwerkingsverbanden primair- en voortgezet onderwijs zijn er om passend onderwijs te bieden aan leerlingen die dit nodig hebben. Goede samenwerking met jeugdhulp en zo preventief en tijdig mogelijk inzetten van jeugdhulp is hierbij belangrijk. We voeren regie over twee pilots die zich richten op zorg in onderwijs. We vinden dat, ongeacht uit welke gemeente een kind komt, het gebruik moet kunnen maken van de onderwijs-jeugdhulparrangementen die op school wordt aangeboden. In 2026 willen we het onderwijs en jeugdhulp meer verbinden en onderzoeken hoe we dit op meerdere scholen kunnen vormgeven.

Gemeentelijk initiatief voor regionaal en lokaal nieuwkomersbeleid VO

In 2026 neemt de gemeente het voortouw om te komen tot een samenhangend en toekomstgericht nieuwkomersbeleid voor het voortgezet onderwijs. Op basis van de analyse en werksessies brengen we de belangrijkste knelpunten en kansen in beeld. Deze inzichten gebruiken we om het regionale gesprek te stimuleren en te werken aan structurele samenwerking met omliggende gemeenten en ISK's. We streven naar gezamenlijke afspraken over instroom, doorstroom en passende ondersteuning van nieuwkomersleerlingen. Tegelijkertijd pakken we lokaal de meest urgente thema's aan die uit de analyse naar voren zijn gekomen, binnen de mogelijkheden die we hebben. Door actief regie te voeren, bevorderen we afstemming, versterken we de continuïteit in de begeleiding van leerlingen en dragen we bij aan gelijke onderwijskansen voor nieuwkomers in Almelo én de regio Twente.

Huisvestingsprogramma 2026

Op 18 juni 2024 heeft de Raad het IHP voor de planperiode 2025-2028 vastgesteld. Op dit IHP staan er 11 projecten die de komende jaren worden gerealiseerd. Daarnaast worden er twee onderzoeken uitgevoerd voor centrale huisvesting Pius X / Canisius en het verduurzamen van het schoolgebouw van de Havo/Vwo locatie van OSG Erasmus aan de Sluiskade NZ 68a.

De gemeente is op basis van de wettelijke zorgplicht verantwoordelijk voor de adequate huisvesting van de scholen voor primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. De uitvoering van de in het IHP 2025-2028 opgenomen projecten valt onder deze zorgplicht. Jaarlijks wordt voor de financiering van de projecten een Huisvestingsprogramma (HVP) opgesteld.

In het HVP voor het jaar 2026 zijn onderstaande projecten opgenomen. Voor de realisatie van de volgende projecten is in samenwerking met de schoolbesturen de voorbereiding inmiddels opgestart:

1. Kindcentrum (KC) Ossenkoppelerhoek-Noord. Dit KC bestaat uit de basisscholen Step, De Wierde, een voorziening voor kinderopvang en een gymzaal.
2. Kindcentrum (KC) Windmolenbroek-West. Dit KC bestaat uit de basisscholen De Stapvoorde en De Huve en een voorziening voor kinderopvang.
3. Revitalisatie De Vrije School: Het schoolgebouw aan de Biesterweg wordt volledig gerenoveerd, verduurzaamd en onderwijskundig aangepast. De financiering van deze projecten vindt gefaseerd plaats. Een deel is reeds opgenomen in de begroting 2025 en een deel wordt opgenomen in de begroting 2026.

4.2.6.3 Taakvelden

Taakveld	
4.1 Openbaar basisonderwijs	Materiële instandhouding en gebruiksvergoeding sporthallen.
4.2 Onderwijshuisvesting	Nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding schoolgebouwen. Kapitaallasten bestaande schoolgebouwen.
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Onderwijsbeleid, uitvoering projecten onderwijsachterstanden, leerlingenvervoer, peuterspeelzalen en regionaal meldpunt en coördinatie voor voortijdig schoolverlaters.

4.2.6.4 Indicatoren

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
Absoluut school verzuim	Almelo	2,0	-	-	-	-
Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school per 1.000 leerlingen.	Grootteklasse	2,0	2,1	4,5	5,9	5,7%
Relatief verzuim	Almelo	60,0	63,0	95,0	122,0	35,0
Het aantal leerlingen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is per 1.000 leerlingen.	Grootteklasse	19,0	21,0	25,0	26,0	26,0
Voortijdig schoolverlaters VO en MBO	Almelo	2,4%	2,1%	2,8%	3,0%	2,6%
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	Grootteklasse	1,8%	1,8%	2,3%	2,4%	2,3%

Bron: waarstaatjegemeente.nl

4.2.6.5 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
4 Onderwijs			
4.1 Openbaar basisonderwijs	484	571	711
4.2 Onderwijshuisvesting	3.950	4.393	4.484
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.842	8.286	8.497
Totaal lasten	13.276	13.251	13.692

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
4 Onderwijs			
4.1 Openbaar basisonderwijs	-6	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-5	-	-
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.298	-5.276	-5.277
Totaal baten	-5.309	-5.276	-5.277

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
4 Onderwijs			
4.1 Openbaar basisonderwijs	478	571	711
4.2 Onderwijshuisvesting	3.946	4.393	4.484
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.544	3.010	3.220
Totaal saldo	7.968	7.975	8.415

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

4.1 Openbaar basisonderwijs

De stijging van de lasten wordt verklaard door mutaties in de toerekening van apparaatskosten aan het taakveld.

4.2 Onderwijshuisvesting

In het Integraal Huisvestingsplan zijn een aantal investeringen opgenomen. De kapitaallasten van de investeringen die nog niet in gebruik genomen zijn, zijn incidenteel afgeraamd in 2025.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

De stijging van de lasten wordt met name verklaard door mutaties in de toerekening van apparaatskosten aan het taakveld.

4.2.6.6 Financieel vooruitkijken

Lasten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
4 Onderwijs				
4.1 Openbaar basisonderwijs	711	711	711	711
4.2 Onderwijshuisvesting	4.484	5.736	5.903	6.523
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.497	8.497	8.497	8.497
Totaal lasten	13.692	14.944	15.111	15.731

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
4 Onderwijs				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-	-	-115	-115
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.277	-5.277	-5.277	-5.277
Totaal baten	-5.277	-5.277	-5.393	-5.393

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
4 Onderwijs				
4.1 Openbaar basisonderwijs	711	711	711	711
4.2 Onderwijshuisvesting	4.484	5.736	5.787	6.407
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.220	3.220	3.220	3.220
Totaal saldo	8.415	9.667	9.718	10.338

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

4.2 Onderwijshuisvesting

In het Integraal Huisvestingsplan 2025-2028 zijn een aantal investeringen opgenomen. Dit leidt tot een stijging in de kapitaallasten.

4.2.7 Sport, cultuur en recreatie

Het hoofdtakveld Sport, cultuur en recreatie omvat het sportbeleid en de sportaccommodaties, cultuurfaciliteiten en musea, cultureel erfgoed, media en openbaar groen en open luchtrecreatie.

4.2.7.1 Vastgestelde nota's

[Beleidskader buitensportaccommodaties 2015](#)

[Visie op sport en bewegen 2020](#)

[Actief Almelo - Sport en Bewegen in de openbare ruimte 2021](#)

[Twentse visie op Sport en bewegen 2024-2027](#)

Speelruimtebeleid 2008-2018

[Cultuur- en erfgoedvisie Almelo 2025](#)

[Subsidieverordening amateurkunst](#)

[Uitvoeringsprogramma Cultuurregio Twente 2023-2028](#)

[Hondenbeleid 2009](#)

[Nota Kapitaalgoederen 2021 -2024](#)

[Beleidsnota \(IBOR\) Integraal Beheer Openbare Ruimte \(2020\)](#)

[Beleidsnota Integraal Verzorgend Onderhoud Plan \(2020\)](#)

Bomenstructuurplan gemeente Almelo 2008

Bomenverordening 2011 gemeente Almelo

[Strategisch Citymarketingplan 2025-2029](#)

4.2.7.2 Uitgelichte activiteiten

Er is blijvende aandacht voor en inzet van sport en bewegen, kunst en cultuur. Als doel én als middel, om meerdere beleidsdoelstellingen te verwezenlijken.

Sportbeleid en activering/sportaccommodaties

Sportpark

In 2026 opent een nieuw, duurzaam (energieneutraal, geen gasverbruik) sportcomplex met 5 zwembaden en een sporthal. In de zomer van 2023 is de oude sporthal en het buitenbad gesloopt. Tijdens de bouwperiode blijft het bestaande binnenbad open.

Sportbedrijf

In 2025 is de eerste invulling gegeven aan de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek "Evaluatie en positionering Sportbedrijf Almelo BV" (2024). Om ons Sportbedrijf weer financieel gezond en toekomstbestendig te maken, worden er van 2026-2028 diverse maatregelen in gang gezet: O.a. Sportbedrijf Almelo BV zorgt zelf voor structurele besparingen en we gaan onderzoeken hoe we de IISPA en de andere binnensportaccommodaties efficiënter kunnen exploiteren, beheren en onderhouden. Daarnaast wordt voor het nieuwe sportpark een plan opgesteld over hoe we dit het best marketing technisch en financieel kunnen exploiteren. Daarbij wordt ook gekeken naar de positionering en zichtbaarheid van het sportcomplex.

Sportvisie

In 2026 starten we met het ontwikkelen van een nieuwe sport- en beweegvisie. Deze visie, die ook een sterke relatie zal hebben met het sociale domein, wordt in samenwerking met ons Sportbedrijf, sportverenigingen, sportaanbieders en inwoners gevormd.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie/cultureel erfgoed

Cultuurvisie

In 2025 is de nieuwe cultuurvisie "Ruimte voor reuring" vastgesteld. Eind 2025 en begin 2026 wordt het uitvoeringsprogramma geschreven om vervolgens de doelstellingen te realiseren.

Bidboek Cultuur

In 2025 is gewerkt aan een bidboek cultuur in de stedelijke ontwikkelopgave. Het bidboek zoomt in op de ruimtelijke, organisatorische en publieksgerichte voorwaarden die nodig zijn om de cultuur- en erfgoedvisie tot leven te brengen. Het college heeft inmiddels positief besloten over de adviezen. Dit najaar is de raad aan zet voor besluitvorming.

Cultuureducatie (KEPA)

Voor cultuureducatie loopt de huidige planperiode tot en met 1 september 2025. Samen met de partners is er een nieuw cultuureducatieplan voor de schooljaren 2025/2026 tot en met 2028/2029 gemaakt en uitvoering hiervan vindt plaats via het KEPA-platform. Alle leerlingen uit het basisonderwijs en uit het speciaal onderwijs maken gebruik van het aanbod. Dit plan is mogelijk door financiering van vier partijen. De deelnemende scholen, Rijnbrink, de provincie en de gemeente Almelo. De gemeente heeft onlangs het convenant Meer Muziek in de Klas ondertekend en de uitvoering hiervan is geborgd in het plan.

Bibliotheek

2026 is de vermoedelijke ingangsdatum van de wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen. In deze wet is de zorgplicht voor de gemeenten opgenomen. De gemeenten moeten uiterlijk een jaar na publicatie van de wet een meerjarenplan publiceren. De zorgplicht treedt drie jaar na publicatie van de wet in werking. Van gemeenten wordt verwacht dat zij de openbare bibliotheek op basis van lokale maatschappelijke opgaven door ontwikkelen. Om deze doorontwikkeling te kunnen bekostigen is een Rijksbijdrage in het vooruitzicht gesteld van ca. 220.000 euro per jaar. Er is onderzoek gedaan wat dit voor de gemeente Almelo betekent en hierbij is een uitvoeringsplan gemaakt waarbij ingezet wordt op een wijkgerichte aanpak waarbij in twee wijkcentra voorzieningen worden gerealiseerd als uitvalsbasis voor de wijkgerichte aanpak.

Openbaar groen en (open lucht) recreatie

Kwaliteit openbaar groen

Het meeste groen laat de afgesproken kwaliteit zien. Een relatief klein deel moet op korte termijn vervangen worden en er blijven logischerwijs ieder jaar nieuwe plantvakken bij komen die vervangen moeten worden. Dit geeft gelijk goede mogelijkheden om de biodiversiteit te vergroten.

Het grootste deel van de bomen heeft een voldoende of goede conditie. Bij de vervanging van bomen wordt expliciet gekeken naar de opbouw van ons huidige bomenbestand, rekening houdend met de soortendiversiteit en het vergroten van de biodiversiteit.

Voor het verzorgend onderhoud aan groen en bomen blijft het uitgangspunt kwaliteitsgestuurd beheer. Met het nieuwe beheerssysteem kunnen de vervangingen steeds meer plan- en projectmatig worden geprioriteerd. Maximale aandacht voor biodiversiteit en klimaatbestendigheid binnen de financiële kaders blijft een spanningsveld. Meer en kwalitatief hoogwaardiger groen tegen zo laag mogelijke (onderhouds)kosten blijft een speerpunt voor 2026. In 2026 gaan we actief aan de slag met de aanpak van de invasieve exoten en de verdere uitrol van de ontsluiting van data

Na evaluatie van het speelbeleid staat in 2026 een actualisatie op het programma waarbij we de input uit de kwaliteitsslag betrekken. We zetten ons ook meer in op natuurlijk spelen.

De vervanging van speelplekken blijft daarnaast de komende jaren doorgaan. Continu krijgen we vragen en verzoeken uit de samenleving over de speelvoorzieningen. Merendeels kunnen we deze inpassen bij de vervanging. Een mooie samenwerking met onze inwoners!

Nieuwe camperplaatsen

In juli 2024 is de motie "Nieuwe camperplaatsen" aangenomen. Er is onderzoek gedaan naar een betere locatie voor de camperplaats. Op basis van dit onderzoek kan de camperplaats het beste gerealiseerd worden aan de zuidzijde van het kanaal Almelo-Nordhorn, ter hoogte van het nieuwe Sportpark. Er volgt nog nader onderzoek over het aantal camperplekken, de faciliteiten, tarieven en huisregels van de nieuwe camperplaats. Omwonenden en diverse andere partijen in de buurt zullen bij de plannen betrokken worden.

4.2.7.3 Taakvelden

Taakveld
5.1 Sportbeleid en activering Stimuleren van topsport en breedtesport, gericht op de sportactiviteiten.
5.2 Sportaccommodaties Beheer, exploitatie en onderhoud sportaccommodaties voor sportbeoefening.
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie Faciliteiten (gebouwen en inventaris) om cultuur bij het publiek te brengen. Amateurkunst-beoefening en cultuureducatie.
5.4 Musea Subsidies aan musea.
5.5 Cultureel erfgoed Historische gebouwen, beschermde stads-en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte.
5.6 Media Bibliotheken, lokale omroep.
5.7 Openbaar groen en (open lucht) recreatie Beheer en onderhoud parken, plantsoenen en overig openbaar groen. Aanleg en onderhoud van kleine watergangen, speelvoorzieningen en overige recreatieve voorzieningen.

4.2.7.4 Indicatoren

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
Percentage niet-sporters	Almelo	58,7%	-	54,9%	-	50,9%
Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder	Grootteklasse	51,8%	-	48,7%	-	44,9%

Bron: waarstaatjegemeente.nl

4.2.7.5 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
5 Sport, cultuur en recreatie			
5.1 Sportbeleid en activering	4.289	4.184	4.093
5.2 Sportaccommodaties	1.404	1.315	1.402
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.795	3.039	2.671
5.4 Musea	39	55	56
5.5 Cultureel erfgoed	42	56	124
5.6 Media	2.609	2.643	2.614
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8.592	8.783	9.094
Totaal lasten	20.770	20.074	20.054

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
5 Sport, cultuur en recreatie			
5.1 Sportbeleid en activering	-210	-580	-480
5.2 Sportaccommodaties	-280	-281	-286
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-622	-295	-
5.4 Musea	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-
5.6 Media	-291	-71	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-103	-297	-
Totaal baten	-1.506	-1.524	-766

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
5 Sport, cultuur en recreatie			
5.1 Sportbeleid en activering	4.080	3.604	3.613
5.2 Sportaccommodaties	1.124	1.034	1.116
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.173	2.744	2.671
5.4 Musea	39	55	56
5.5 Cultureel erfgoed	42	56	124
5.6 Media	2.318	2.571	2.614
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8.489	8.486	9.094
Totaal saldo	19.264	18.550	19.288

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

5.1 Sportbeleid en activering

Doordat de oorspronkelijk planning van ingebruikname van het sportcomplex verschuift van juli 2025 naar december 2025 is besloten de subsidie van 420.000 euro voor 2025 nog eenmalig te verlengen.

5.2 Sportaccommodaties

De kapitaallasten van de investeringen die nog niet in gebruik genomen zijn, zijn incidenteel afgeraamd in 2025.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

De lasten stijgen met ruim 150.000 euro in 2026 ten opzichte van 2025. Kapitaallasten zijn 200.000 euro hoger door incidentele aframing van kapitaallasten in de zomerrapportage 2025. Projectkosten zijn 300.000 euro lager door een incidenteel project ingesteld in 2025 (project soortenmanagement). Dit project wordt bekostigd uit subsidiemiddelen, waardoor de baten in 2026 ook 300.000 euro lager zijn.

4.2.7.6 Financieel vooruitkijken

Lasten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
5 Sport, cultuur en recreatie				
5.1 Sportbeleid en activering	4.093	3.584	3.549	3.549
5.2 Sportaccommodaties	1.402	1.455	1.493	1.547
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.671	2.671	2.671	2.671
5.4 Musea	56	56	56	56
5.5 Cultureel erfgoed	124	124	124	124
5.6 Media	2.614	2.395	2.260	2.260
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9.094	9.570	9.721	9.799
Totaal lasten	20.054	19.856	19.874	20.006

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
5 Sport, cultuur en recreatie				
5.1 Sportbeleid en activering	-480	-23	-1	-1
5.2 Sportaccommodaties	-286	-286	-286	-286
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-	-
5.4 Musea	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6 Media	-	-	-	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-	-	-
Totaal baten	-766	-309	-287	-287

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
5 Sport, cultuur en recreatie				
5.1 Sportbeleid en activering	3.613	3.560	3.548	3.548
5.2 Sportaccommodaties	1.116	1.170	1.207	1.261
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.671	2.671	2.671	2.671
5.4 Musea	56	56	56	56
5.5 Cultureel erfgoed	124	124	124	124
5.6 Media	2.614	2.395	2.260	2.260
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9.094	9.570	9.721	9.799
Totaal saldo	19.288	19.547	19.587	19.719

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

5.1 Sportbeleid en activering

De financiële situatie van het Sportbedrijf is de afgelopen jaren structureel verslechterd. Dit wordt met name veroorzaakt door de hogere kosten van de exploitatie van de Topsporthal IISPA, de stijgende energie- en personeelskosten en de daling van de zwembadopbrengsten door sluiting van het buitenbad. Daarnaast is de bijdrage van de gemeente aan het Sportbedrijf niet meegegroeid met de inflatie.

Er worden een aantal maatregelen in gang gezet om het Sportbedrijf weer financieel gezond en toekomstbestendig te maken:

- Het Sportbedrijf gaat 5% besparen vanaf 2025
- Onderzoek naar een efficiënter gebruik van de Topsporthal IISPA en eventuele alternatieve inzet van deze hal.
- Efficiënter vastgoedbeheer
- De indexatie voor de prestatieovereenkomst en de huur worden gesynchroniseerd.

Ondanks deze maatregelen zal er een tekort blijven bestaan. Voor 2025 zal het tekort naar verwachting 400.000 euro bedragen en dit loopt terug naar 300.000 euro structureel vanaf 2028. Het Sportbedrijf heeft de tekorten eerst vanuit de eigen middelen opgevangen, waardoor dit geheel is verdampt. Om de continuïteit van het Sportbedrijf te waarborgen zal de gemeentelijke bijdrage dienen te worden verhoogd.

De baten en lasten dalen door de afbouw van de brede specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026.

5.2 Sportaccommodaties

De oplopende lasten in de meerjarenraming worden grotendeels verklaard door de verhoging van de jaarlijkse stelposten voor kapitaallasten van investeringen in de vervanging van kunstgrasvelden en overige sportgerelateerde investeringen.

5.6 Media

Tot de vorming naar de nieuwe streekomroep zou aan de huidige omroep een extra bijdrage van 135.000 euro per jaar beschikbaar worden gesteld. De verwachting was dat deze nieuwe streekomroep vanaf 2027 gerealiseerd zou zijn. De ingangsdatum van de wijzigingen van de wet is echter met een jaar vertraagd en gaat naar verwachting in per 2028. Dit betekent dat aan de huidige omroep ook voor het jaar 2027 de extra bijdrage van 135.000 euro beschikbaar wordt gesteld.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

De oplopende lasten in de meerjarenraming worden grotendeels verklaard door de verhoging van de jaarlijkse stelposten voor kapitaallasten van investeringen in speeltoestellen/sportvoorzieningen, tractie en groen.

4.2.8 Sociaal domein

Het hoofdtakveld Sociaal domein omvat alle gemeentelijke taken die genoemd worden in de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet en hieraan gerelateerde zaken gericht op het bieden van een sociale basis.

4.2.8.1 Vastgestelde nota's

[Strategisch beleidsplan sociaal domein 2022](#)

[Actieplan beleid sociaal domein](#)

[Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Almelo 2025](#)

[Verordening jeugdhulp gemeente Almelo 2025](#)

[Verordening afstemming Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Almelo 2025](#)

4.2.8.2 Uitgelichte activiteiten

De komende jaren zetten we in op het duurzaam versterken van de eigen kracht en zelfredzaamheid van onze inwoners en blijven wij het vangnet voor de inwoner die dat nodig heeft. Dit betekent dat onze focus nog meer verschuift naar preventie en zelfredzaamheid. Hierbij gebruiken we onze ervaringen met het Leeflab in De Riet waarbij het versterken van de sociale structuur en vergroten van de veerkracht centraal staan.

Samen met onze partners (onder andere aanbieders zorg- en welzijn, onderwijs, culturele instellingen, Sportbedrijf) gaan we werken aan het herontwerp van het sociaal domein.

Monitoren en sturen op resultaten en effecten van de inzet van voorzieningen en het doorzien en het doorbreken van belemmerende patronen zijn hiertoe noodzakelijke voorwaarden. In de samenwerking met onze partners kiezen we voor een strategisch partnerschap. De beweging die we inzetten moeten we samen met onze partners maken om de impact van de inzet van voorzieningen te vergroten. Deze ambitie is urgent geworden door de veranderende financiële ruimte en doordat de huidige manier van werken niet meer passend is in de toekomst.

Om onze ambitie waar te maken, zal de focus in 2026 met name gericht zijn op het verbeteren van onze uitvoeringsorganisatie en -processen. We zetten hierbij in op positieve en flexibele dienstverlening, vertrouwen en collectief vakmanschap en leren en blijvend verbeteren. Ook met het doel om het beroep op geïndiceerde voorzieningen duurzaam te verminderen. Hiervoor benutten we de opbrengsten van en bouwen we verder op Plan de Campagne, in het bijzonder de heringerichte online kanalen, het nieuwe inwonersportaal, de medewerkersomgeving en de sociale kaart. Ook hebben we door verbeterde kwaliteit van data en nieuwe rapportages meer grip op de resultaten van dienstverlening en kunnen we onze maatregelen en inwonerstevredenheid beter monitoren.

Behalve projecten en werkzaamheden die voortvloeien uit de implementatie van de maatregelen uit de Perspectiefnota en wijzigingen als gevolg van de Hervormingsagenda Jeugd, de Participatiewet in Balans en de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage in de Wmo, maken we de komende jaren een pas op de plaats als het gaat om nieuwe initiatieven en pilots. Uitzonderingen hierop worden hieronder kort toegelicht.

Participatiewet

Naast het implementeren van Participatiewet in Balans richten we ons met de gemeenten binnen onze arbeidsmarktregio op het realiseren van een Werkcentrum waar werkzoekenden, werkenden en werknemers terecht kunnen voor hulp en advies. De gezamenlijke dienstverlening van gemeenten, UWV en sociale partners vormt daarbij de basis, met als uitgangspunt het 'no wrong door'-principe: iedere inwoner of werkgever wordt geholpen, ongeacht de eerste ingang, met een Werkcentrum-medewerker als gids. In Twente krijgt dit concreet vorm met de doorontwikkeling van het Regionaal Werkcentrum Twente, dat zich ontwikkelt tot één herkenbaar loket voor inwoners en werkgevers. De komende periode ligt de nadruk op het verder versterken van de regionale samenwerking en het stapsgewijs inrichten van processen en dienstverlening.

In opdracht van het Rijk werken wij samen met onze buurgemeenten langjarig aan de doorontwikkeling van Ontplooi. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld om sociaal ontwikkelbedrijven toekomstbestendig te maken.

Jeugdwet en Wmo

In nauwe samenwerking met onze partners richten we ons op het verstevigen van de sociale basis en het uitbouwen van algemene voorzieningen waarnaar inwoners zelf zoveel mogelijk hun weg weten te vinden. Daarnaast zetten we in op het versterken van het sociale netwerk van kwetsbare inwoners. In lijn met de Hervormingsagenda Jeugd richten we ons op het realiseren van een stevige lokale toegang waar ondersteuning en zorg geïndiceerd kunnen worden of direct hulp kan worden verleend. We blijven inzetten op het afbouwen van residentiële voorzieningen (door het voorkomen van uithuisplaatsingen) en het realiseren van kleinschalige voorzieningen voor kinderen en jongeren die niet thuis kunnen wonen.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Met de subregiogemeenten, woningcorporaties, zorgaanbieders en hun cliënten gaan we de Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang grondig herijken. Ook hier zetten we stevig in op preventie (waaronder ambulante zorg) en in innovatie in de zorg. Voor jongeren die 18 jaar worden wordt een soepele overgang geregeld van de residentiële voorziening in de Jeugdwet naar beschermd wonen.

Dienstverlening en communicatie

In de dienstverlening aan onze inwoners gaan we uit van het principe dat de inzet van ondersteuning en zorg tijdelijk is en gericht is op het realiseren van vooraf vastgestelde doelen. We werken hierbij kort-cyclisch en multidisciplinair gericht op het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening. Hiertoe worden onze werkprocessen gestandaardiseerd. Ook werken we met duidelijke afspraken en vaste werkwijzen en houden daarbij vast aan de Aanpak Voorkomen Escalatie. Ten aanzien van de dienstverlening bewaken we de ondergrens wanneer veiligheid en/of bestaanszekerheid in het geding (dreigen te) komen.

Veranderingen in de dienstverlening en in het aanbod van voorzieningen hebben gevolgen voor onze inwoners. Daarom blijft communicatie ook in 2026 een speerpunt binnen het sociaal domein. Ook hiervoor werken we in Plan de Campagne aan betere inrichting van onze digitale kanalen met vernieuwde content, functionaliteiten en logische routes voor de inwoners naar bijvoorbeeld algemene voorzieningen in de sociale kaart. In de communicatie naar inwoners houden we er zoveel mogelijk rekening mee dat inwoners de boodschap ook begrijpen; bij voorkeur spreken en schrijven we op B1-niveau.

4.2.8.3 Taakvelden

Taakveld
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie Een breed palet aan voorzieningen, diensten, activiteiten en initiatieven gericht op het bieden van een sociale basis zoals algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. Bijvoorbeeld wijkaccommodaties, subsidies voor ouderen- en jeugdbeleid, sociaal cultureel werk, activiteiten vanuit de Wet Inburgering en vrijwilligersbeleid.
6.21 t/m 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo, Jeugd en integraal Voorzieningen gericht op het bieden van vrij toegankelijke hulp en het geleiden naar de juiste maatwerkvoorziening Wmo of Jeugd (of integraal). Voorlichting, advisering, (cliënt)ondersteuning.
6.3 Inkomensregelingen Verstrekken bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies en minimabeleid uitvoeren.
6.4 Wsw en beschut werk Bevorderen van maatschappelijke participatie die niet gericht is op doorstromen naar arbeid, dagbesteding en begeleiding, beschut en begeleid werken en de sociale werkvoorziening vanuit Ontplooi.
6.5 Arbeidsparticipatie Participatie- en re-integratievoorzieningen gericht op toeleiding naar arbeid, zoals beroepsgerichte scholing, werkgeversbenadering, jobcoaching etc.
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo) Hulpmiddelen en diensten om zelfstandig te kunnen functioneren voor inwoners met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking worden verstrekt.
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo) Dienstverlening in de vorm van huishoudelijke hulp voor inwoners met een fysieke, psychische of psychosociale beperking.
6.712 Begeleiding (Wmo) Dienstverlening in de vorm van begeleiding, persoonlijke verzorging en overige ondersteuning voor

Taakveld
individueel/huishouden.
6.713 Dagbesteding (Wmo) Voorzieningen in de vorm van dagbesteding, waaronder vervoer naar (niet-arbeidsmatige)dagbesteding.
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo) Maatwerk dat niet onder de overige dienstverlening valt van de taakvelden 6.711 t/m 6.713.
6.751 t/m 6.753 Jeugdhulp ambulant lokaal, regionaal of landelijk Lokaal, regionaal of landelijk ingekochte jeugdhulp en subregionaal ingekochte jeugdhulp. Ambulante zorg in natura betreft vormen van jeugdhulp waarbij een jongere thuis woont.
6.761 t/m 6.763 Jeugdhulp met verblijf lokaal, regionaal of landelijk Op lokaal, regionaal of landelijk niveau ingekochte jeugdhulp met verblijf: de jongere verblijft formeel niet thuis in het eigen gezin, maar overnacht ergens anders (in pleeggezin, gezinsgericht verblijf, residentiële instelling of andere vorm van verblijf, waaronder crisisverblijf). Deeltijdverblijf valt hier ook onder, bijvoorbeeld alleen tijdens weekenden of juist door de week.
6.791 PGB Wmo Alle persoonsgebonden budgetten (PGB) die worden verstrekt op grond van de Wmo 2015.
6.792 PGB Jeugd Alle persoonsgebonden budgetten (PGB) die worden verstrekt op grond van de Jeugdwet.
6.811 Beschermd wonen (Wmo) Beschermd wonen met begeleiding voor inwoners die niet zelfstandig kunnen wonen bijvoorbeeld vanwege psychische of psychosociale problemen.
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo) Vrouwenopvang en maatschappelijke opvang voor cliënten met meervoudige problematiek. Dagbesteding voor inwoners die in maatschappelijke opvang verblijven; zorg in het kader van de Wet verplichte GGZ, de Wet zorg en dwang en Veilig Thuis Twente.
6.821 Jeugdbescherming Een jeugdbeschermingsmaatregel wordt door de rechter dwingend opgelegd. Het doel van de jeugdbeschermingsmaatregel is het opheffen van de bedreiging voor de ontwikkeling van het kind, door een ondertoezichtstelling of voogdij.
6.822 Jeugdreclassering Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.
6.91 en 6.92 Coördinatie en beleid Wmo / Jeugd Maatwerkvoorzieningen voor Wmo en Jeugd, maar die niet zijn toe te rekenen aan één of enkele maatwerkvoorzieningen zoals beleidscapaciteit en gemeentelijke backoffice.

4.2.8.4 Indicatoren

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
Banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Almelo	905,7	924,6	964,4	995,9	1029,1
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	Grootteklasse	768,2	774,2	786,6	799,4	
Jongeren met een delict voor de rechter	Almelo	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	-
Percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	Grootteklasse	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	-
Kinderen in uitkeringsgezin	Almelo	9,0%	8,0%	7,0%	7,0%	-
Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	Grootteklasse	6,0%	5,0%	5,0%	5,0%	-
Werkloze jongeren	Almelo	3,0%	2,0%	2,0%	2,0%	-
Percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	Grootteklasse	2,0%	2,0%	1,0%	2,0%	-
Netto arbeidsparticipatie	Almelo	64,1%	67,3%	69,6%	70,7%	70,5%
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	Grootteklasse	68,2%	70,6%	72,1%	73,0%	73,2%
Aantal mensen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners in de leeftijd van 18 jaar en ouder	Almelo	74,0	68,9	60,3	56,3	54,8
	Grootteklasse	43,7	38,8	31,7	30,3	30,3
Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	Almelo	30,0	30,0	30,8	33,0	34,2
Een re-integratievoorziening wordt ingezet nadat er is vastgesteld dat een cliënt een belemmering heeft die directe arbeidsinschakeling bemoeilijkt (er is een afstand tot de arbeidsmarkt). De voorziening is erop gericht de afstand tot de arbeidsmarkt van een cliënt te verkleinen.	Grootteklasse	20,0	19,2	19,2	19,8	20,3
Jongeren met jeugdhulp	Almelo	13,4%	12,1%	12,5%	12,9%	13,7%
Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	Grootteklasse	11,9%	10,7%	10,9%	11,3%	11,4%
Jongeren met jeugdbescherming	Almelo	2,1%	1,9%	2,3%	2,0%	1,7%
Percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	Grootteklasse	1,3%	1,2%	1,2%	1,0%	1,0%
Jongeren met jeugdreclassering	Almelo	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%	0,5%
Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	Grootteklasse	0,4%	0,4%	-	-	0,3%
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 1.000 inwoners	Almelo	77,0	70,0	70,0	77,0	71,0
Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo, zoals hulp bij het huishouden, ondersteuning thuis en hulpmiddelen.	Grootteklasse	71,7	65,7	65,1	71,0	66,4

Bron: waarstaatjegemeente.nl

4.2.8.5 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
6 Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	17.901	20.470	11.401
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	91	2.280	2.213
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	3.514	3.920
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	5.519	2.127	2.573
6.3 Inkomensregelingen	56.875	61.825	61.106
6.4 WSW en beschut werk	12.882	12.498	12.873
6.5 Arbeidsparticipatie	6.155	5.321	5.349
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	6.514	5.362	5.300
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	9.255	9.668	10.239
6.712 Begeleiding (Wmo)	9.326	11.185	5.645
6.713 Dagbesteding (Wmo)	2.975	3.835	4.315
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	1.507	182	386
6.72a Jeugdhulp begeleiding	1.091	-	-
6.72b Jeugdhulp behandeling	6.792	-	-
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	1.786	-	-
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	1.221	-	-
6.73a Pleegzorg	2.318	-	-
6.73b Gezinsgericht	902	-	-
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	4.273	-	-
6.74c Gesloten plaatsing	265	-	-
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	17.638	2.644	2.141
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	180	22.242	22.884
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-	813	2.724
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	22.699	22.673
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	9.321	2.437	1.167
6.791 PGB Wmo	539	540	540
6.792 PGB Jeugd	-	285	300
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	9.374	11.900	11.982
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	5.435	6.383	6.553
6.821 Jeugdbescherming	-	3.442	3.620
6.822 Jeugdreclassering	-	453	597
6.82a Jeugdbescherming	4.430	-	-
6.82b Jeugdreclassering	895	-	-
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	-	1.745	1.366
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-	1.574	1.520
Totaal lasten	195.462	215.424	203.388

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
6 Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-9.117	-9.347	-391
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	-	-	-
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	-	-
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	-44.941	-49.592	-49.518
6.4 WSW en beschut werk	-560	-567	-468
6.5 Arbeidsparticipatie	-290	-	-
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-16	-	-
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	-965	-995	-995
6.712 Begeleiding (Wmo)	-248	-	-
6.713 Dagbesteding (Wmo)	-	-	-
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	-3	-	-
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-204	-	-
6.72b Jeugdhulp behandeling	-	-	-
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-	-
6.73a Pleegzorg	-	-	-
6.73b Gezinsgericht	-	-	-
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-
6.74c Gesloten plaatsing	-	-	-
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-577	-	-
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-	3	3
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-	-	-
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	-	-
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	-	-
6.791 PGB Wmo	-	-	-
6.792 PGB Jeugd	-	-	-
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	-96	-75	-75
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	-	-	-
6.821 Jeugdbescherming	-	-	-
6.822 Jeugdreclassering	-	-	-
6.82a Jeugdbescherming	-	-	-
6.82b Jeugdreclassering	-	-	-
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	-	-	-
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-	-	-
Totaal baten	-57.016	-60.573	-51.444

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
6 Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.784	11.123	11.010
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	91	2.280	2.213
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	3.514	3.920
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	5.519	2.127	2.573
6.3 Inkomensregelingen	11.934	12.233	11.588
6.4 WSW en beschut werk	12.323	11.932	12.406
6.5 Arbeidsparticipatie	5.864	5.321	5.349
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	6.498	5.362	5.300
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	8.290	8.673	9.244
6.712 Begeleiding (Wmo)	9.078	11.185	5.645
6.713 Dagbesteding (Wmo)	2.975	3.835	4.315
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	1.505	182	386
6.72a Jeugdhulp begeleiding	887	-	-
6.72b Jeugdhulp behandeling	6.792	-	-
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	1.786	-	-
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	1.221	-	-
6.73a Pleegzorg	2.318	-	-
6.73b Gezinsgericht	902	-	-
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	4.273	-	-
6.74c Gesloten plaatsing	265	-	-
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	17.061	2.644	2.141
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	180	22.245	22.887
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-	813	2.724
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	22.699	22.673
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	9.321	2.437	1.167
6.791 PGB Wmo	539	540	540
6.792 PGB Jeugd	-	285	300
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	9.278	11.825	11.907
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	5.435	6.383	6.553
6.821 Jeugdbescherming	-	3.442	3.620
6.822 Jeugdreclassering	-	453	597
6.82a Jeugdbescherming	4.430	-	-
6.82b Jeugdreclassering	895	-	-
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	-	1.745	1.366
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-	1.574	1.520
Totaal saldo	138.446	154.851	151.944

Bedragen x 1.000 euro

De indeling van de taakvelden is aan verandering onderhevig door aanpassingen van het Rijk. Omwille van de leesbaarheid- en vergelijkingsdoeleinden is onderstaande tabel opgenomen.

Saldo per onderdeel	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Samenkracht en burgerparticipatie	8.784	11.123	11.010
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.611	7.921	8.706
Participatie	30.121	29.486	29.343
Wmo	28.887	29.776	25.431
Jeugd	50.331	55.018	56.109
Beschermd wonen / Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	14.713	18.207	18.459
Coördinatie en beleid Wmo / Jeugd	-	3.319	2.885
Totaal saldo	138.446	154.851	151.944

Verschillen

Samenkracht en burgerparticipatie

Het verschil bij de baten en lasten wordt grotendeels verklaard door incidentele projecten in 2024 en 2025, onder andere voor de opvang van vluchtelingen. De stijging van de lasten wordt verklaard door mutaties in de toerekening van apparaatskosten aan het taakveld.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

De stijging van de lasten wordt verklaard door mutaties in de toerekening van apparaatskosten aan het taakveld.

Participatie

Inkomensregelingen

We verwachten voor de inkomensregeling in 2026 een verlaging van het saldo door enerzijds reguliere prijs- en loonontwikkelingen en anderzijds door de besparingsopgave.

Begeleide participatie

Het budget voor begeleide participatie is geactualiseerd met onder andere de verwachte salarislaster van de sw-medewerkers en de dienstverleningsovereenkomst met Ontplooi.

Wmo

De begroting is geactualiseerd, waarbij rekening is gehouden met een volumestijging op Wmo vanuit demografische ontwikkelingen van 1,5%. De prijsindexatie is toegepast conform contractuele afspraken. De bijstellingen van +/- 4,3 miljoen euro ten opzichte van de begroting 2025 zijn als volgt te verklaren:

- Loon- en prijsontwikkelingen en demografische ontwikkelingen (+ 1,6 miljoen euro);
- Mutatie besparingsopgave (-/- 5,9 miljoen euro).

De afname in de begrote uitgaven voor de Wmo in 2026 vloeit grotendeels voort uit de besparingsmaatregelen zoals opgenomen in de begroting 2025 en de Perspectiefnota 2026–2029. In lijn met het financieel meerjarenperspectief en gemaakte beleidsmatige keuzes wordt gestuurd op een gerichtere en efficiëntere inzet van ondersteuning. Daarbij wordt binnen de bestaande kaders nadrukkelijk aandacht besteed aan een doelmatige toepassing van voorzieningen. Ook worden voorzieningen anders georganiseerd waarbij we meer inzetten op algemene voorzieningen in plaats van maatwerkvoorzieningen.

Jeugd

De begroting is geactualiseerd. De bijstellingen ad. 1,1 miljoen euro ten opzichte van de begroting 2025 zijn als volgt te verklaren:

- Loon- en prijsontwikkelingen (+ 2,7 miljoen euro);
- Mutatie besparingsopgave (-/- 1,6 miljoen euro);
- Er is geen rekening gehouden met een volumestijging.

In 2026 werken we aan de hand van de besparingsmaatregelen (zoals opgenomen in de begroting 2025 en Perspectiefnota 2026-2029) toe naar een beperking van de toenemende uitgaven op Jeugdhulp. In de landelijke, regionale en lokale plannen werken we samen om de instroom in de Jeugdzorg en de voorzieningen te beperken.

Beschermd Wonen / Maatschappelijke- en vrouwenopvang

De begroting is geactualiseerd, waarbij de lasten zijn opgenomen op basis van actuele en verwachte ontwikkelingen.

Daarnaast worden de verschillen ten opzichte van de begroting 2025 mede verklaard doordat in die begroting incidentele posten zijn opgenomen, terwijl de begroting 2026 uitsluitend is opgebouwd uit structurele budgetten.

Coördinatie en beleid Wmo en Jeugd

De daling van de lasten wordt verklaard door mutaties in de toerekening van apparaatskosten aan het taakveld.

4.2.8.6 Financieel vooruitkijken

Lasten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
6 Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.401	10.853	10.852	10.851
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	2.213	2.213	2.213	2.213
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	3.920	3.920	3.920	3.920
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	2.573	2.573	2.573	2.573
6.3 Inkomensregelingen	61.106	61.143	61.167	61.182
6.4 WSW en beschut werk	12.873	12.488	12.026	11.352
6.5 Arbeidsparticipatie	5.349	5.443	5.537	5.631
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	5.300	5.300	5.299	5.299
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	10.239	10.237	10.237	10.237
6.712 Begeleiding (Wmo)	5.645	2.954	2.719	2.666
6.713 Dagbesteding (Wmo)	4.315	4.304	4.304	4.304
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	386	386	386	386
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	2.141	2.141	2.141	2.141
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	22.884	21.083	19.776	19.353
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	2.724	2.724	2.724	2.724
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	22.673	22.397	21.674	21.150
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.167	1.167	1.167	1.167
6.791 PGB Wmo	540	540	540	540
6.792 PGB Jeugd	300	300	300	300
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	11.982	11.982	11.982	11.982
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	6.553	6.553	6.553	6.553
6.821 Jeugdbescherming	3.620	3.620	3.620	3.620
6.822 Jeugdreclassering	597	597	597	597
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	1.366	1.366	1.366	1.366
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	1.520	1.520	1.520	1.520
Totaal lasten	203.388	197.804	195.193	193.628

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
6 Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-391	-43	-43	-43
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	-	-	-	-
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	-	-	-
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	-49.518	-49.518	-49.518	-49.518
6.4 WSW en beschut werk	-468	-478	-482	-483
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-	-	-	-
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	-995	-995	-995	-995
6.712 Begeleiding (Wmo)	-	-	-	-
6.713 Dagbesteding (Wmo)	-	-	-	-
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	-	-	-	-
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-	-	-	-
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	3	3	3	3
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-	-	-	-
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	-	-	-
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	-	-	-
6.791 PGB Wmo	-	-	-	-
6.792 PGB Jeugd	-	-	-	-
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	-75	-75	-75	-75
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	-	-	-	-
6.821 Jeugdbescherming	-	-	-	-
6.822 Jeugdreclassering	-	-	-	-
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	-	-	-	-
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-	-	-	-
Totaal baten	-51.444	-51.107	-51.111	-51.112

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
6 Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.010	10.810	10.809	10.808
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	2.213	2.213	2.213	2.213
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	3.920	3.920	3.920	3.920
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	2.573	2.573	2.573	2.573
6.3 Inkomensregelingen	11.588	11.625	11.649	11.664
6.4 WSW en beschut werk	12.406	12.010	11.544	10.869
6.5 Arbeidsparticipatie	5.349	5.443	5.537	5.631
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	5.300	5.300	5.299	5.299
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	9.244	9.242	9.242	9.242
6.712 Begeleiding (Wmo)	5.645	2.954	2.719	2.666
6.713 Dagbesteding (Wmo)	4.315	4.304	4.304	4.304
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	386	386	386	386
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	2.141	2.141	2.141	2.141
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	22.887	21.086	19.779	19.356
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	2.724	2.724	2.724	2.724
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	22.673	22.397	21.674	21.150
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.167	1.167	1.167	1.167
6.791 PGB Wmo	540	540	540	540
6.792 PGB Jeugd	300	300	300	300
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	11.907	11.907	11.907	11.907
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	6.553	6.553	6.553	6.553
6.821 Jeugdbescherming	3.620	3.620	3.620	3.620
6.822 Jeugdreclassering	597	597	597	597
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	1.366	1.366	1.366	1.366
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	1.520	1.520	1.520	1.520
Totaal saldo	151.944	146.698	144.082	142.516

Bedragen x 1.000 euro

De indeling van de taakvelden is aan verandering onderhevig door aanpassingen van het Rijk. Omwille van de leesbaarheid- en vergelijkingsdoeleinden hebben wij onderstaande tabel opgenomen.

Saldo per onderdeel	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Samenkracht en burgerparticipatie	11.010	10.810	10.809	10.808
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	8.706	8.706	8.706	8.706
Participatie	29.343	29.078	28.729	28.164
Wmo	25.431	22.727	22.491	22.438
Jeugd	56.109	54.032	52.002	51.055
Beschermd wonen / Maatschappelijke- en vrouwenopvang	18.459	18.459	18.459	18.459
Coördinatie en beleid Wmo / Jeugd	2.885	2.885	2.885	2.885
Totaal saldo	151.944	146.698	144.082	142.516

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

Samenkracht en burgerparticipatie

De baten en lasten dalen door het vervallen van de brede specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026.

Participatie

Begeleide participatie

De lagere lasten in de meerjarenraming zijn het gevolg van de afbouw van de Wet sociale werkvoorziening.

Arbeidsparticipatie

Het budget voor arbeidsparticipatie is geactualiseerd op basis van de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds.

Wmo

De daling in de lasten is te verklaren door de opgenomen besparingsmaatregelen conform het financieel meerjarenperspectief.

Jeugd

De daling in de lasten is te verklaren door de opgenomen besparingsmaatregelen conform het financieel meerjarenperspectief.

4.2.9 Volksgezondheid en milieu

Het hoofdtakveld Volksgezondheid en milieu omvat alle gemeentelijke activiteiten op het gebied van volksgezondheid, riolering en waterzuivering, afvalverwijdering en -verwerking, milieubeheer en begraafplaatsen en crematoria.

4.2.9.1 Vastgestelde nota's

[Gebiedsgericht geluidbeleid 2015](#)

[Een Nieuwe aanpak voor bodemverontreinigingen - gebiedsgericht grondwaterbeheer](#)

[Afvalbeleid Almelo 2025-2029](#)

[Programma Water en Riolering 2022-2026](#)

[Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale grond 2.0'](#)

[Visie op de bodem en ondergrond](#)

[Verordeningen rioleringen](#)

4.2.9.2 Uitgelichte activiteiten

Volksgezondheid

Uitvoering Wet publieke gezondheid

De wettelijke taken in het kader van de Wet publieke gezondheid worden door de GGD Twente, onderdeel van Samen Twente, uitgevoerd. Het gaat dan om onder meer de taken jeugdgezondheid (o.m. consultatiebureaus en schoolgezondheidszorg), infectieziektenbestrijding, uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma, het leveren van forensische geneeskunde, etc.. In 2025 is de kerntakendiscussie van Samen Twente afgerond. In 2026 zal het algemeen bestuur van Samen Twente een besluit nemen over het strategisch programma. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen hiertoe hun zienswijze meegeven.

Uitvoering Twentse visie op publieke gezondheid

Vanaf 1 januari 2024 wordt de Twentse visie op publieke gezondheid: 'Gezonde generaties in Twente' door de 14 gemeenten en GGD uitgevoerd. Behalve de reguliere middelen worden door gemeenten de middelen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (brede SPUK gezondheid, sociale basis, sport en cultuur) hiervoor ingezet.

Riolering

Voor het takveld wordt gewerkt volgens het Programma Water en Riolering 2022-2026.

Afval

Het afvalbeleidsplan is met de raad gedeeld en onder voorbehoud van de financiële consequenties vastgesteld. Momenteel wordt in samenwerking met Twente Milieu gewerkt aan een vervangingsplan gericht op ondergrondse containers. De uitvoering daarvan zal eind 2025 starten; het inrichten van de inzamelinfrastructuur bij hoogbouw voor GFE en oud papier start in 2026. De begroting met betrekking tot afval is vanzelfsprekend voor een deel gebaseerd op normale operationele kosten zoals inzameling en verwerking. De kapitaallasten komen voort uit investeringen in 2025 (vervangen van containers die reeds zijn afgesloten) en in 2026 voor de grootschalige vervanging van overige containers die in slechte staat verkeren.

Milieubeheer

Vanwege de Omgevingswet, in werking getreden per 1-1-2024, dienen een aantal vastgestelde nota's herzien dan wel geactualiseerd te worden. Hiertoe is in 2025 een aanvang gemaakt die doorloopt in 2026.

4.2.9.3 Taakvelden

Taakveld
7.1 Volksgezondheid Jeugdgezondheidszorg (bijdrage aan GGD).
7.2 Riolering Beheer en onderhoud, vervanging en uitbreiding riolering. Opstellen beleid Programma Water en Riolering. Kosten invordering van rioolheffing.
7.3 Afval Afvalscheiding en recycling, vuilophaal en afvoer, vuilstort en verwerking. Opstellen beleid met betrekking tot inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. De kosten van de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing.
7.4 Milieubeheer Zorg voor de kwaliteit van bodem, lucht, geluid en externe veiligheid
7.5 Begraafplaatsen en crematoria Beheer en onderhoud begraafplaatsen.

4.2.9.4 Indicatoren

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
Huishoudelijk restafval	Almelo	-	168	179	177	-
De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar in kilo's.	Grootteklasse	167	158	152	143	-
Hernieuwbare elektriciteit	Almelo	10,5%	11,7%	17,3%	17,0%	-
Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	Grootteklasse	16,8%	22,0%	30,3%	-	-

Bron: waarstaatjegemeente.nl

4.2.9.5 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
7 Volksgezondheid en milieu			
7.1 Volksgezondheid	4.241	4.295	4.305
7.2 Riolering	10.437	10.566	10.771
7.3 Afval	7.748	8.069	8.117
7.4 Milieubeheer	5.135	14.185	4.810
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	541	592	611
Totaal lasten	28.101	37.707	28.614

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
7 Volksgezondheid en milieu			
7.1 Volksgezondheid	-541	-568	-353
7.2 Riolering	-13.081	-13.216	-13.492
7.3 Afval	-10.021	-10.373	-10.549
7.4 Milieubeheer	-2.499	-10.876	-1.382
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-445	-478	-488
Totaal baten	-26.587	-35.511	-26.264

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
7 Volksgezondheid en milieu			
7.1 Volksgezondheid	3.699	3.727	3.952
7.2 Riolering	-2.644	-2.650	-2.721
7.3 Afval	-2.273	-2.304	-2.432
7.4 Milieubeheer	2.636	3.309	3.428
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	96	114	123
Totaal saldo	1.514	2.196	2.351

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

7.1 Volksgezondheid

Het verschil bij de baten wordt verklaard door een verlaging van de brede specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026, jaarschijf 2026.

7.2 Riolering

De begroting 2026 is aangepast conform de jaarschijf 2026 van het Programma Water en Riolerings 2022-2026 inclusief indexering. Lasten en baten blijven nagenoeg gelijk, afwijkingen worden verklaard door prijscompensatie van de lasten en indexering van de tarieven.

De begroting voor riolering wordt niet alleen verantwoord op taakveld 7.2. Zo moeten de lasten voor kwijschelding op grond van het BBV bijvoorbeeld verantwoord worden op taakveld 6.3 Inkomensregelingen en worden de toerekenbare overheadkosten verantwoord op taakveld 0.4. In de paragraaf lokale heffingen van deze begroting is een totaaloverzicht opgenomen.

7.3 Afval

Het verschil aan de batenkant wordt verklaard door de indexatie van de afvalstoffenheffing met 2%. Om het tarief niet meer te laten stijgen, (het kostprijsdekkend tarief ligt namelijk hoger) vindt er op begrotingsbasis een onttrekking uit de voorziening afvalstoffenheffing plaats van 220.000 euro.

De begroting van afval wordt niet alleen verantwoord op taakveld 7.3. Zo moeten de lasten voor kwijtschelding op grond van het BBV bijvoorbeeld verantwoord worden op taakveld 6.3 Inkomensregelingen en worden de toerekenbare overheadkosten verantwoord op taakveld 0.4. In de paragraaf lokale heffingen van deze begroting is een totaaloverzicht van de afvalbegroting opgenomen

7.4 Milieubeheer

Het verschil bij de baten en de lasten kunnen verklaard worden door incidentele subsidies en bijdrage programma klimaat die toegevoegd zijn aan een project. Het gaat om programmamiddelen klimaat, Lokale aanpak isolatie, CDOKE (tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) en energietransitie. Het verschil van 119.000 euro op het saldo van het taakveld milieu wordt grotendeels veroorzaakt door een hoger budget voor het Omgevingsdienst Twente op basis van de dienstverleningsovereenkomst.

4.2.9.6 Financieel vooruitkijken

Lasten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
7 Volksgezondheid en milieu				
7.1 Volksgezondheid	4.305	3.952	3.952	3.952
7.2 Riolering	10.771	10.829	10.886	10.944
7.3 Afval	8.117	8.272	8.419	8.356
7.4 Milieubeheer	4.810	4.783	4.891	4.941
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	611	611	596	578
Totaal lasten	28.614	28.446	28.744	28.770

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
7 Volksgezondheid en milieu				
7.1 Volksgezondheid	-353	-	-	-
7.2 Riolering	-13.492	-13.561	-13.630	-13.699
7.3 Afval	-10.549	-10.705	-10.934	-10.949
7.4 Milieubeheer	-1.382	-1.382	-1.382	-1.382
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-488	-488	-488	-488
Totaal baten	-26.264	-26.136	-26.434	-26.518

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
7 Volksgezondheid en milieu				
7.1 Volksgezondheid	3.952	3.952	3.952	3.952
7.2 Riolering	-2.721	-2.732	-2.744	-2.756
7.3 Afval	-2.432	-2.433	-2.516	-2.593
7.4 Milieubeheer	3.428	3.401	3.509	3.559
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	123	123	108	90
Totaal saldo	2.351	2.310	2.309	2.252

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

7.1 Volksgezondheid

De baten en lasten dalen door de afbouw van de brede specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026.

4.2.10 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Het hoofdtakveld Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing omvat alle gemeentelijke activiteiten op het gebied van ruimtelijke ordening, grondexploitaties en wonen & bouwen.

4.2.10.1 Vastgestelde nota's

[Welstandsnota 2017](#)

[Woonvisie Almelo 2020](#)

[Nota Grond- en Vastgoedbeleid gemeente Almelo 2020](#)

[Woningbouwplanning en -programmering 2021-2030](#)

[Investeringsagenda stedelijke ontwikkeling Almelo 2025](#)

4.2.10.2 Uitgelichte activiteiten

Inleiding

Binnen de takvelden Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Grondexploitaties en Wonen & Bouwen wordt invulling gegeven aan onze Stedelijke Ontwikkelingsambities. Almelo heeft de ambitie om samen met de markt nieuw te bouwen woningen toe te voegen aan de woningvoorraad. Met marktpartijen heeft de gemeente binnen het Platform Stedelijke Ontwikkeling (PSA) een gezamenlijk dynamisch planningsprogramma opgesteld als stuur op de opgave.

De speerpunten per takveld voor 2026 volgen hieronder.

Volkshuisvesting & Ruimtelijke Ordening

Veel onderwerpen in dit takveld vallen samen met de overige takvelden met betrekking tot Stedelijke Ontwikkeling, waaronder de woningbouwprogrammering(safspraken) en de woondeals gesloten met Provincie en Rijk. In aanvulling daarop worden daarbij onderstaande speerpunten geaccentueerd.

Wet Versterking regie op de volkshuisvesting

Het aangepaste voorstel voor de Wet versterking regie volkshuisvesting is door de Tweede Kamer vastgesteld en wordt na het zomerreces behandeld door de Eerste Kamer. Als deze akkoord gaat, treedt de wet op 1 januari 2026 in werking. Deze wet verplicht gemeenten om een volkshuisvestingsprogramma, een woonzorgvisie en een Huisvestingsverordening met urgentieregeling waarin wordt bepaald welke aandachtsgroepen voorrang krijgen bij de huisvesting en hoe dat geregeld wordt, op te stellen. In de Rijksprogramma's 'Een thuis voor iedereen' en 'Wonen en Zorg voor ouderen' is opgenomen dat alle gemeenten een start maken met integrale regionaal afgestemde woonzorgvisies voor alle aandachtsgroepen en ouderen. Hiermee worden de fysieke en sociale opgave van de gemeente met elkaar verbonden.

Begin 2024 is de Regionale woonzorgvisie Twente 2024-2026 vastgesteld. De regionale woonzorgvisie betreft een algemene visie, die een kapstok vormt voor een nog op te stellen lokale woonzorgvisie. De lokale woonzorgvisie wordt onderdeel van de Omgevingsvisie Almelo die 2025/2026 wordt geactualiseerd. Dit is een belangrijke bouwsteen voor het volkshuisvestingsprogramma die parallel daaraan wordt opgesteld. Een volkshuisvestingsprogramma is een plan van de gemeente voor het bouwen van nieuwe woningen, het betaalbaar houden van wonen, het verbeteren van bestaande woningen en het bevorderen van de leefbaarheid. Ook wordt er verkend in welke mate schaarste invloed heeft op de slagingskansen van woningzoekenden met een economische en/of maatschappelijke binding. Indien noodzakelijk wordt de huisvestingsverordening uitgebreid met deze doelgroepen.

Woonwagendstandplaatsen

In het woonwagenbeleid Almelo (2021) is besloten 12 standplaatsen te realiseren verdeeld over meerdere locaties. Hierbij wordt nadrukkelijk aansluiting gezocht bij de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties in het kader van uitvoeringsagenda stadsontwikkeling.

De uitbreiding van het aantal standplaatsen vindt plaats in Aalanderveld. Ook zien wij mogelijkheden om plaatsen toe te voegen op bestaande locaties. Onderzocht wordt op welke wijze wij dit kunnen realiseren.

De eerste concrete locatie wordt gerealiseerd in de Parkbuurt. Momenteel wordt uitgegaan van 4 standplaatsen per locatie. De inrichting en exploitatie van de standplaatsen wordt gedaan door de woningcorporaties. Er zijn afspraken gemaakt over de kostenverdeling. Het gemeentelijk aandeel is onderdeel van het financieel resultaat Parkbuurt. De kosten van de nog te ontwikkelen locaties, in het vervolg in Aalanderveld, maken onderdeel uit van de nog op te stellen grondexploitatie Aalanderveld.

We werken aan het realiseren van Skaeve Huse, een specifieke woonvorm voor mensen die niet in staat zijn te wonen in een reguliere woonomgeving. Het gaat om het bouwen en exploiteren van 10-15 woningen. Hiervoor zijn onder andere de samenwerking met een zorgverlener nodig, een geschikte locatie en een partij om de woningen te bouwen. In dit proces heeft de gemeenteraad op 24 juni 2025 kaders vastgesteld voor een locatiekeuze.

Particuliere locatieontwikkeling

Alle particuliere initiatieven die bij de gemeente worden ingediend, worden beoordeeld op kansrijkheid via de intaketafel. Bij kansrijke plannen wordt de ruimtelijke procedure voorbereid via een Bopa of het wijzigen van het omgevingsplan. Voor de initiatieven waarvoor leges worden geheven op basis van de legesverordening, wordt in voorkomend geval het kostenverhaalsregime gehanteerd en wordt eventuele nadeelcompensatie verhaald op de initiatiefnemer via een overeenkomst. Op basis van 2023 zijn er 177 particuliere initiatieven (groot en klein) beoordeeld, een beeld dat zich in 2024 heeft geconsolideerd (in lijn met het landelijk beeld). Waar er daarna in 2025 op zichzelf al een toename werd voorzien, zal dit beeld zich op basis van de ingezette versnellingsmaatregelen naar verwachting nog verder versterken.

Realisatiestimulans

De realisatiestimulans is een nieuwe subsidieregeling van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) die gemeenten ondersteunt bij het realiseren van betaalbare woningen.

Gemeenten ontvangen een vaste bijdrage van 7.000 euro (incl. btw) per betaalbare woning waarvan de bouw in het voorgaande kalenderjaar is gestart. Het gaat om sociale huurwoningen, middenhuur en betaalbare koopwoningen onder de 405.000 euro (2025). Er is in totaal ongeveer 2,5 miljard euro beschikbaar.

De subsidie wordt uitgekeerd op basis van het aantal betaalbare woningen waarvan de bouw is gestart in 2025. De uitkering volgt in het najaar van 2026. Gemeenten moeten zelf de start van de bouw registreren. De definitie van “start bouw” en “betaalbaarheid” moet juridisch onderbouwd kunnen worden, bijvoorbeeld via anterieure overeenkomsten of bestemmingsplannen. De regeling is niet projectgebonden, de gemeente ontvangt het geld. De bijdrage is vrij besteedbaar en bedoeld om toekomstige woningbouw te bekostigen. Begin 2026 zal er een voorstel worden gedaan hoe deze middelen kunnen worden ingezet voor wonen.

Deze investeringsagenda willen wij inzetten voor:

- het versnellen van woningbouw op complexe locaties;
- het dekken van plankosten en voorbereidingskosten;
- het ondersteunen van projecten met een hoog aandeel betaalbare woningen;
- het afdekken van onrendabele toppen bij woningbouw binnen de bebouwde kom.

Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Vanuit de Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling neemt de gemeente actieve regie op een aantal prioritaire opgaven, daarnaast worden woningen ontwikkeld via particuliere locatieontwikkeling.

De grote uitdagingen en de variabelen van de opgaven zitten daarbij onder meer in:

- De tijdigheid van de planvorming (onder andere het onherroepelijk zijn van omgevingsplannen en vergunningen);
- Het marktopnamevermogen;
- De financiële haalbaarheid.

Almelo Centraal

Met de Ontwikkelvisie Almelo Centraal is de basis gelegd voor het bouwen van 1.000 tot 2.000 nieuwe woningen, hightech en cultuur rondom een vernieuwd station (kernwaarde Intens). Met daarbinnen een woning voor elke portemonnee (kernwaarde Divers). En dat in een gebied dat draait om stedelijk leven met het landschap om de hoek (kernwaarde Grenzeloos). Met deze visie stuurt Almelo de komende jaren op de gewenste herontwikkeling en kwaliteit van het Spoorzone-gebied. Na vaststelling van de visie, is de uitwerking per ontwikkelgebied (Westerdok, Achter de Molen en Kerkelanden) en stadsproject (Kanaalpark, Laan van de Hoop en Intercityknoop) opgepakt. Eind 2025 worden de uitgewerkte stedenbouwkundige plannen opgeleverd, waarna in 2026 samen met onze partners aan verdere realisatie wordt gewerkt. Onder andere worden in 2026 de omgevingsplannen voor de eerste fases van Westerdok en Achter de Molen opgeleverd. En worden diverse tenders voorbereid. Maar het blijft niet alleen bij voorbereiding. Zo wordt er in 2026 ook al gebouwd. Denk bijvoorbeeld aan de verdere realisatie van de nieuwe rechtbank en de bouw van circa 90 woningen en appartementen in Kerkelanden.

Binnenstad

Voor de binnenstad is in 2025 ingezet op een aantal sporen. In het Groot Gravenkwartier is verder gewerkt aan transformatie van winkelpanden en herinrichting van de openbare ruimte. Er wordt onder andere uitvoering gegeven aan de ontvangen subsidie Startbouwimpuls vanuit het Rijk om de transformatie van winkelpanden naar woningen mogelijk te maken en aan de subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden toegekend voor de realisatie van woningbouw op een drietal locaties binnen het Groot Gravenkwartier, de herinrichting van de Hagengracht en een nieuwe voorgevel voor het Hofkeshuis. In 2026 wordt verder uitvoering gegeven aan de verkregen subsidie met onder andere start realisatie bouwplot Hagengracht en aanbesteding ontwerp Hagengracht. In 2026 wordt verder met diverse eigenaren gesproken over transformatie dan wel opknappen van panden in dit deel van de Grotestraat.

Voor de openbare ruimte van de binnenstad zijn, in vervolg op de herinrichting van Grotestraat Noord, uitgangspunten geformuleerd in 2025, en deze worden vervolgens vertaald naar een Visie Openbare Ruimte Binnenstad (VORB). In de Visie is ook een fasering en kostenraming per fase opgenomen. Na goedkeuring wordt in 2026 uitvoering gegeven aan de eerste fase van de herinrichting van de binnenstad. Dit betekent het selecteren van een bureau om voor de eerste fase een ontwerp op te stellen.

Voor de Stadskade zijn de eerder geformuleerde uitgangspunten nader uitgewerkt in een programma van eisen en wordt vervolgens een stedenbouwkundig plan inclusief financiële consequenties opgesteld. Het stedenbouwkundig plan is eind 2025 ter besluitvorming aangeboden.

In 2026 zal na goedkeuring gestart worden met een gefaseerde en plot gerichte aanpak. De aanpak zal per plot verschillen, naar gelang eigendom en type ontwikkeling.

Er wordt integraal ingezet op het beter faciliteren van (bewaakt) fietsparkeren in de binnenstad. De gemeenteraad heeft in november 2024 ruim 1 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een pilot van twee jaar om het fietsparkeren in de binnenstad te verbeteren. Deze investering maakt veilig en gebruiksvriendelijk fietsparkeren mogelijk en wordt gecombineerd met aanpassingen in de openbare ruimte, betere communicatie over fietsparkeermogelijkheden en intensievere handhaving. In 2026 wordt verder uitvoering gegeven aan de pilot. Concreet betekent dit nog uitvoering aan inrichting openbare ruimte en start pilot P9.

De mogelijkheid om gratis de auto, voor de eerste twee uren op donderdag, vrijdag en zaterdag te parkeren zetten we voort in 2026.

De inzet van het Stimuleringsfonds bestaande uit de gevelsubsidie, het transformatiefonds, de vestigingssubsidie, de verplaatsingssubsidie en de startsubsidie wordt in 2026 voortgezet.

Cruciaal is de verlenging van de Bedrijven Investerings Zone Ondernemers Binnenstad (BIZ). Er zal in 2026 een stemming worden georganiseerd onder alle ondernemers in de binnenstad met als doel een verlenging voor de periode van vijf jaar. Een BIZ is belangrijk omdat het staat voor een goede organisatiestructuur met uitvoeringskracht en een doordacht en breed gedragen actieprogramma.

In 2026 zal verder onderzoek verricht worden naar een nieuwe overlegstructuur van het binnenstadmanagement als onderdeel van de Koers Binnenstad.

Om de wijziging van het omgevingsplan voor de Binnenstad voor te bereiden, is een voorbereidingsbesluit genomen. De detailhandelsvisie en de terrassenvisie zijn ter besluitvorming voorgelegd. Het is nog te prematuur om een volwaardig omgevingsplan op te stellen (landelijk verschijnsel), waardoor uitvoering wordt gegeven aan TAM-omgevingsplannen. Dit zijn redenen dat er nogmaals een voorbereidingsbesluit wordt genomen en in 2026 zal hier uitvoering aan worden gegeven. Hiermee is rekening gehouden in de middelen binnenstad.

Nieuwe woonlocaties en woningbouw op ontwikkellocaties

De gebiedsvisies Aalanderveld, Aadorp en Bornerbroek zijn in 2025 afgerond en vastgesteld. Bij de vaststelling is voorbereidingskrediet verkregen voor de integrale begeleiding van de uitwerking van de gebiedsvisies in 2026. Afhankelijk van de gemeentelijke grondpositie(s) worden stedenbouwkundige (deel-)plannen binnen de gebiedsvisies in eigen beheer of door grondeigenaren uitgewerkt. In dit laatste geval zullen overeenkomsten worden opgesteld waarin afspraken worden vastgelegd over onder andere kostenverhaal en eisen openbare ruimte.

In het kader van het gevestigde voorkeursrecht zijn door de gemeente al eerste aankopen gedaan voor de gebiedsvisie Aadorp en Aalanderveld. In 2026 zal gestart gaan worden met de eerste verkenningen/onderzoeken van in de gebiedsvisie Aadorp benoemde woningbouwlocaties.

In 2025 is besloten om de gebiedsvisie Leemslagen tijdelijk stop te zetten, als gevolg van twee grote ruimtelijke ontwikkelingen bij deze locatie. Het betreft de inpassing van het TenneT verdeelstation en de mogelijke realisatie van twee windturbines bij de aansluiting A35/N36 in de gemeente Wierden.

Deze ontwikkelingen hebben grote invloed op de ontwikkeling van Leemslagen en de woningbouwlocaties. Afhankelijk van de besluitvorming rond deze twee ontwikkelingen kan de uitwerking van Leemslagen te zijner tijd worden hervat.

Overige opgaven

Het project Almelo Noordoost is een uitleggegebied voor woningbouw en bevindt zich grotendeels in de uitvoeringsfase. Het betreft hier een project voor vooral vrijstaande woningen op relatief grote kavels. Binnen dit gebied bevindt zich ook een woningbouwproject voor particulier opdrachtgeverschap "CPO Hof Markgraven".

Het geldende omgevingsplan is op 14 april 2010 onherroepelijk geworden. De grondexploitatie is sindsdien ook geactiveerd. De verkoop van het aantal bouw kavels verloopt volgens planning grondexploitatie. De verkoop van grote kavels (> 800 m²) blijft wel achter bij de verkoop van de kleinere kavels. Sinds medio 2025 worden grote kavels daarom ook op Funda te koop aangeboden, met als doel om de verkoop van de grote kavels hiermee te stimuleren.

Het uitleggebied Parkbuurt is, als onderdeel van Aalanderveld, in 2024 na een tenderprocedure verkocht aan een ontwikkelaar. Deze nieuwe wijk bevindt zich in een groene omgeving nabij de Bleskolk met ruimte voor 131 woningen van verschillende typologieën (rij- en hoekwoningen, 2-kappers, levensloopbestendige, appartementen en vrijstaand). In 2025 is gestart met het bouwrijp maken van de eerste fase (woonvelden) en de ontsluitingsweg. De start van de bouw van de eerste woningen (zuidelijke woonvelden) vond plaats in het najaar van 2025 en deze zullen in 2026 gereed zijn. In 2026 zullen deze woonvelden vervolgens woonrijp worden gemaakt en zullen de eerste bewoners hier gaan wonen. Begin 2026 zullen de werkzaamheden voor het bouwrijp maken voor de overige woonvelden ook gereed zijn. De verschillende typologieën woningen in deze (noordelijke) woonvelden zullen in de verkoop gaan zodat in 2026 een continue bouwstroom zal plaatsvinden van de verschillende woningen. In het zuidelijkste veld zijn de woonwagenstandplaatsen gereed en zullen de 4 woonwagens worden geplaatst (nadat de omgevingsvergunning procedure is doorlopen).

Grondexploitatie (bedrijventerreinen)

XL Businesspark 2

Op 4 februari 2025 is het omgevingsplan (inclusief MER en GREX) van XL Businesspark 2 door de raad vastgesteld. In 2025 werd gewerkt aan het afhandelen van de beroepschriften, aan het verwerven van gronden (binnen de grondbeleidsstrategie zoals met de raad afgestemd), aan het behalen van het BREEAM 'excellent'-certificaat en aan het bepalen van de wijze van samenwerken met andere partners, zoals de andere betrokken gemeenten. Daarnaast wordt intensief gewerkt aan het vinden van een oplossing voor de stikstofproblematiek en de netcongestie. Op die manier worden belangrijke stappen gezet richting de uitvoeringsfase. De financiële kaders voor deze werkzaamheden zijn op 4 februari 2025 door de raad vastgelegd bij de besluitvorming over de GREX waarbij de eerste jaarschijf ter grootte van 11,594 miljoen euro ter beschikking is gesteld.

Wonen en bouwen

Herstructureringsopgaven

Zoals opgenomen in de Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling is voor de prioritaire wijken Kerkelanden, Ossenkoppelerhoek en Nieuwstraatkwartier een streefbeeld opgesteld, gevolgd door een programmatische wijkaanpak op meerdere thema's waaronder herstructurering. Voor Kerkelanden en een groot deel van Nieuwstraatkwartier geldt dat deze deel uitmaken van de spoorzone en er een streefbeeld is ontwikkeld binnen de visie Almelo Centraal.

Voor Ossenkoppelerhoek ligt dat streefbeeld deels verankerd in de strategische doelen voor herstructurering. In 2025 is het voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld en is gestart met de Ontwikkelvisie voor Ossenkoppelerhoek. De planning is om deze visie in de eerste helft 2026 vast te laten stellen door de raad. In 2026 zal op basis van de visie, een nadere uitwerking van een aantal prioritaire opgaven plaatsvinden. Deze zijn een tweetal herstructureringslocaties, Boomplaats en Jan Vermeer en Jan Steenstraat, een gebiedsontwikkeling 'Scharnierkwartier' en de bouw van een IKC aan de Jacob van Campenstraat.

De samenwerkingspartners pakken een actieve rol in bovengenoemde kansen en opgaven, omdat:

1. Binnen de buurt Boomplaats de sociale opgave van onder andere overlast urgent is;
2. Binnen het 'Scharnierkwartier' verschillende locaties al vrij zijn of op korte termijn vrij komen voor ontwikkeling en de fysieke ontwikkeling een belangrijke impuls kan zijn voor sociale herstructurering van Ossenkoppelerhoek (alsook in verbinding met Nieuwstraatkwartier);
3. De genoemde locaties aan de Jan Vermeerstraat en Jan Steenstraat liggen braak en ontwikkeling kan een goede impuls kunnen vormen voor de stadsbrede afspraken tussen de gemeente en woningcorporaties om de stad meer in balans te brengen.

Bij het concretiseren van kansen en opgaven in projecten en activiteiten wordt er ook gekeken naar mogelijke koppelkansen, zoals geplande infrawerkzaamheden en de verduurzamingsopgave die tevens kan helpen bij de sociale opgave.

4.2.10.3 Taakvelden

Taakveld
8.1 Ruimtelijke Ordening Structuurvisie, beleid ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen.
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) Grondverwerving, bouw en woonrijp maken, verkoop van bouwrijpe gronden van niet-bedrijventerreinen (zie hiervoor 3.2).
8.3 Wonen en bouwen Omgevingsvergunningen, volkshuisvesting, stads- en dorpsvernieuwing, wijkaanpak, geo-informatie.

4.2.10.4 Indicatoren

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
Gemiddelde WOZ waarde	Almelo	183	199	225	272	284
Bedrag x 1.000 euro.	Grootteklasse	261	268	299	348	361
Nieuw gebouwde woningen	Almelo	7,6	4,8	5,2	9,7	-
Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties	Grootteklasse	7,7	8,5	8,7	8,6	-
Demografische druk	Almelo	72,8%	72,3%	72,2%	72,0%	71,1%
De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65.	Grootteklasse	74,4%	74,4%	75,1%	75,1%	75,3%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens	Almelo	839	845	943	967	996
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Grootteklasse	717	745	828	855	897
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	Almelo	839	886	986	1.011	1.041
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Grootteklasse	717	814	903	931	978

Bron: waarstaatjegemeente.nl

4.2.10.5 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing			
8.1 Ruimte en leefomgeving	2.046	1.693	1.737
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.104	4.983	10.482
8.3 Wonen en bouwen	8.986	6.169	6.201
Totaal lasten	12.136	12.845	18.420

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing			
8.1 Ruimte en leefomgeving	-351	-320	-221
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-177	-4.600	-10.203
8.3 Wonen en bouwen	-3.388	-1.575	-2.092
Totaal baten	-3.917	-6.495	-12.515

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing			
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.695	1.373	1.517
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	927	384	279
8.3 Wonen en bouwen	5.598	4.593	4.109
Totaal saldo	8.219	6.350	5.904

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

De begroting van de grondexploitatie is gebaseerd op de uitgangspunten zoals gehanteerd bij de jaarverantwoording 2024. Dit leidt tot een aanpassing van de baten en de lasten.

8.3 Wonen en bouwen

De daling van de lasten tussen 2025 en 2024 wordt voor het grootste deel verklaard door de middelen en projecten voor stedelijke ontwikkeling. Verder is de kostenonderbouwing voor de leges omgevingsvergunningen geactualiseerd en zijn de tarieven voor de omgevingsvergunningen hierop aangepast.

De hogere baten in 2024 in vergelijking met 2025 worden veroorzaakt door een incidentele stijging van het aantal bouwaanvragen in 2024.

4.2.10.6 Financiële vooruitkijken

Lasten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.737	1.737	1.737	1.737
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	10.482	7.032	5.821	1.888
8.3 Wonen en bouwen	6.201	6.476	6.776	7.076
Totaal lasten	18.420	15.245	14.334	10.701

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimte en leefomgeving	-221	-221	-221	-221
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-10.203	-6.945	-5.734	-1.801
8.3 Wonen en bouwen	-2.092	-2.092	-2.092	-2.092
Totaal baten	-12.515	-9.257	-8.046	-4.113

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.517	1.517	1.517	1.516
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	279	87	87	87
8.3 Wonen en bouwen	4.109	4.384	4.684	4.984
Totaal saldo	5.904	5.988	6.288	6.588

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)

Naar verwachting worden de lopende grondexploitaties woningbouw/niet-bedrijventerreinen m.u.v. Almelo Noordoost per ultimo 2028 volledig afgesloten.

8.3 Wonen en bouwen

In de perspectiefnota 2026-2029 is jaarlijks, gedurende zes jaar, 300.000 euro beschikbaar gesteld voor de dekking van de structureel oplopende kapitaallasten van de investeringen van de investeringsagenda stedelijke ontwikkeling.

4.2.11 Algemene dekkingsmiddelen en overige overzichten

4.2.11.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. In tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen kan een gemeente algemene dekkingsmiddelen dus vrij besteden.

4.2.11.2 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
0.5 Treasury	-24.439	-2.500	-1.573
0.61 OZB woningen	-11.283	-11.814	-12.487
0.62 OZB niet-woningen	-15.502	-16.592	-18.585
0.63 Parkeerbelasting	-2.157	-1.689	-1.689
0.64 Belastingen overig	-302	-238	-339
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-226.372	-234.944	-240.242
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-280.054	-267.779	-274.915

Bedragen x 1.000 euro

Voor de toelichting op de algemene dekkingsmiddelen wordt verwezen naar de verschilverklaring bij het overzicht financieel terugkijken.

4.2.11.3 Overhead

Overzicht overhead	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Overhead lasten	49.878	43.746	47.564
Overhead baten	-7.821	-6.951	-7.148
Totaal saldo overhead	42.057	36.794	40.417

Bedragen x 1.000 euro

4.2.11.4 Vennootschapsbelasting

Overzicht vennootschapsbelasting	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
VPB lasten	68	75	75
VPB baten	-	-	-
Totaal saldo vennootschapsbelasting	68	75	75

Bedragen x 1.000 euro

4.2.11.5 Onvoorzien

Onvoorzien	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Onvoorzien (incidenteel)	0	111	111
Onvoorzien (structureel)	0	25	25
Totaal saldo onvoorzien	0	136	136

Bedragen x 1.000 euro

5. Paragrafen

5.1 Lokale heffingen

5.1.1 Beleid lokale heffingen

Lokale heffingen zijn gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Deze middelen worden ingezet ter dekking van de uitvoering van gemeentelijke taken. De gemeenteraad kan met het vaststellen van een verordening lokale heffingen invoeren, wijzigingen of intrekken. In de verordeningen zijn de tarieven opgenomen. De verordeningen worden via een separaat voorstel door de gemeenteraad vastgesteld.

Lokale heffingen worden onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Ongebonden heffingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. De besteding ervan is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Deze middelen zijn wel gebonden aan een bepaalde taak.

Voor de gemeentelijke dienstverlening worden leges, rechten en retributies geheven. Leges zijn gebonden heffingen. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in de tarieven. Het beleid is er op gericht deze kosten zo laag mogelijk te houden.

Ongebonden belastingen	Gebonden belastingen
Onroerendezaakbelastingen	Afvalstoffenheffing
Parkeerbelastingen	Leges en rechten
Precariobelasting	Begraafrechten
Reclamebelasting	Havengeld
Toeristenbelasting	Rioolheffing
	Bedrijveninvesteringszone (BIZ)

Beleid ten aanzien van de tarieven 2025

De tarieven in de begroting 2026 zijn met 2,0% geïndexeerd. Dit percentage is een gewogen index op basis van de loon- en prijsindices uit het Centraal Economisch Plan 2025 (CEP2025) van het Centraal Planbureau (CPB). Net als in voorgaande jaren hanteren wij daarbij een combinatie van 2/3e looncompensatie en 1/3e prijscompensatie.

Uitzonderingen hierop betreffen:

- de tarieven voor de rioolheffing (3,51%), afvalstoffenheffing (2,0%) en de onroerende zaakbelasting (4,5%)
- de toeristenbelasting (11,59%) en precariobelasting (102%)
- de legesverordening en de tarieven die het Rijk heeft vastgesteld of gemaximeerd, zoals paspoorten of rijbewijzen.

Rioolheffing, afvalstoffenheffing en onroerende zaakbelastingen

De riool- en afvalstoffenheffing worden binnen de vastgestelde beleidskaders alleen verhoogd met een jaarlijkse indexatie van maximaal 2%. Rekening houdend met de tariefontwikkeling op basis van het vastgestelde kostendekkingsplan uit het Programma water en riolering 2022-2026 komt de stijging van de rioolheffing voor 2026 uit op 3,51%. De tarieven voor de afvalstoffenheffing stijgen met 2%. De onroerende zaakbelasting (OZB) wordt naast de jaarlijkse reguliere indexatie van 2%, aanvullend met 2,5% verhoogd. Conform vastgestelde uitgangspunten bij de Perspectiefnota 2025-2028. Voor 2026 zijn de OZB-opbrengsten daarom met 4,5% geïndexeerd.

Toeristenbelasting en precariobelasting

Conform de besluitvorming bij de perspectiefnota 2021 worden de tarieven voor de toeristen- en precariobelasting, naast de gebruikelijke indexatie, in de komende jaren stapsgewijs verhoogd.

Legesverordening en gemaximeerde tarieven

De leges tarieven worden berekend op basis van een kostendekkendheidsberekening. Voor paspoorten en rijbewijzen geldt dat, conform bestendige gedragslijn, het maximaal toegestane (Rijks)tarief in rekening wordt gebracht.

5.1.2 Actuele ontwikkelingen

Het Rijk is nog steeds voornemens om een planbatenheffing in te voeren. De exacte kaders voor deze heffing zijn nog niet bekend. Doel van deze heffing is dat een deel van de waarde stijging van gronden vanwege herbestemming ten gunste komt van de samenleving.

5.1.3 Ontwikkeling lokale lasten

De voorgestelde tariefaanpassingen voor de OZB, afval- en rioolheffing leiden voor een gemiddeld gezin (met eigen woning) tot de volgende woonlastenontwikkeling in 2026.

Uit de tabel blijkt dat de gemiddelde woonlasten voor een gemiddeld gezin (met eigen woning) in 2026 ten opzichte van 2025 stijgen met afgerond 33 euro (3,4%). Voor een (eenpersoons) huurder stijgen de woonlasten ten opzichte van 2025 met afgerond 16 euro (2,8%). Dit bedrag wijkt af omdat een huurder geen OZB en geen rioolheffing-eigenarendeel betaalt.

Ontwikkeling lokale lasten	2023	2024	2025	2026
OZB	322	328	343	358
Afvalstoffenheffing				
Afvalstoffenheffing - éénpersoons	258	264	269	274
Afvalstoffenheffing - meerpersoons	282	287	293	299
Rioolheffing				
Rioolheffing - éénpersoons	300	311	322	333
Rioolheffing - meerpersoons	321	332	344	356
Totaal*	925	947	980	1014
Mutatie t.o.v. vorig jaar in euro	24	23	33	33
Mutatie t.o.v. vorig jaar in %	2,6%	2,4%	3,5%	3,4%

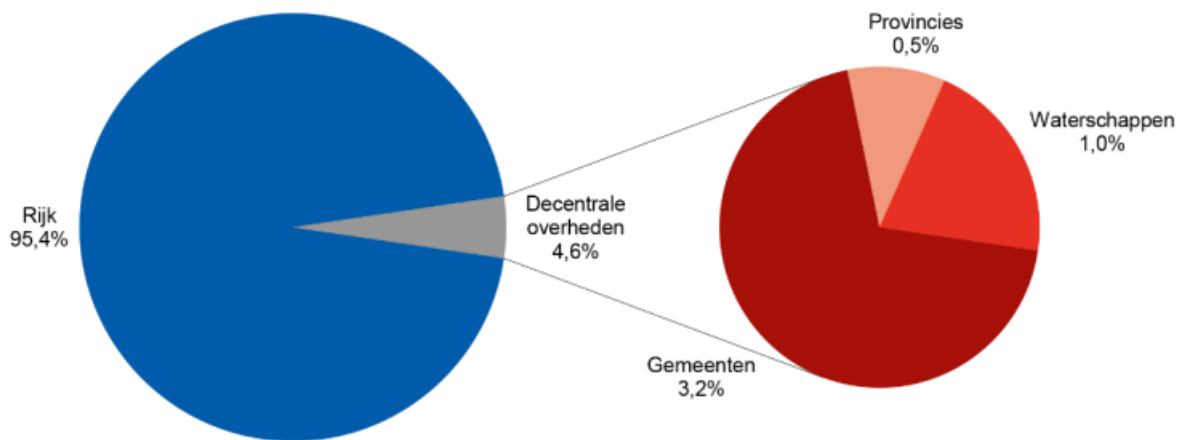
Bedragen x 1 euro

* 2023 e.v. op basis van meerpersoonstarief

5.1.4 Overzicht lokale heffingen

Van elke euro die huishoudens en bedrijven in Nederland aan belastingen en sociale premies betalen gaat in 2025 3,2% naar de gemeenten. De decentrale overheden nemen samen 4,6% voor hun rekening, de Rijksoverheid 95,4%. Het aandeel van de gemeente Almelo aan ontvangen belastingen en retributies bedraagt in dit geheel ongeveer 56 miljoen euro.

Grafiek: uit Coelo-atlas overzicht van de lokale lasten 2025

Opbrengst lokale heffingen	Werkelijk 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Mutatie	V/N
Onroerendezaakbelasting	-27.432	-28.407	-31.072	-2.665	V
Afvalstoffenheffing	-9.094	-9.310	-9.552	-242	V
Rioolheffing	-12.356	-12.504	-12.982	-478	V
Parkeerbelasting	-2.098	-1.978	-1.978	-	
Omgevingsvergunning	-2.748	-1.672	-1.472	200	N
Leges publiekszaken en overig	-821	-717	-900	-183	V
Begraafrechten	-433	-478	-478	-0	V
Toeristenbelasting	-466	-486	-523	-37	V
Bedrijveninvesteringszone (BIZ)	-182	-226	-191	35	N
Havengeld	-175	-144	-169	-25	V
Precariobelasting	-144	-100	-200	-100	V
Totaal	-55.949	-56.022	-59.517	-3.495	V

Bedragen x 1.000 euro

5.1.5 Kwijtschelding lokale heffingen

Voor de toepassing van kwijtschelding gelden landelijke regels. De gemeente Almelo hanteert de volgende beleidsregels voor kwijtschelding in het kader van het minimabeleid:

- Voor de ozb en de riool- en afvalstoffenheffing is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend en ook geen kwijtschelding rioolheffing bij een grondslag > 250 m³;
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers zijn voor de privébelastingen gelijkgesteld met particulieren;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit en;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

In 2026 wordt uitgegaan van een totaalbedrag van 1,46 miljoen euro aan kwijtschelding.

Kwijtschelding per belasting	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Afvalstoffenheffing	662	930	850
Rioolheffing	466	660	612
Totaal	1.128	1.590	1.462

Bedragen x 1.000 euro

5.1.6 Kostendekkendheid lokale heffingen

Taakveld	Leges Titel 1: publiekszaken	Lasten taakveld	BCF/ BTW	Totaal lasten	Leges	Overige baten	Totaal baten	Kosten dekking
0.2	Burgerzaken	1.465		1.465	-1.692		-1.692	
0.4	Overhead	227		227			0	
Totaal		1.692	0	1.692	-1.692	0	-1.692	100%

Bedragen x 1.000 euro

Taakveld	Leges Titel 2: omgevingsvergunning	Lasten taakveld	BCF/ BTW	Totaal lasten	Leges	Overige baten	Totaal baten	Kosten dekking
8.3	Wonen en bouwen	1.647		1.647	2.189		2.189	
0.4	Overhead	656		656			0	
0.64	Belastingen overig	7		7			0	
8.1	Ruimtelijke ordening	0		0	0		0	
Totaal		2.309	0	2.309	2.189	0	2.189	-95%

Bedragen x 1.000 euro

Taakveld	Leges Titel 3: bijzondere wetten	Lasten taakveld	BCF/ BTW	Totaal lasten	Leges	Overige baten	Totaal baten	Kosten dekking
1.2	Openbare orde en veiligheid	35		35	-61		-61	
0.4	Overhead	26		26			0	
Totaal		61	0	61	-61	0	-61	100%

Bedragen x 1.000 euro

Taakveld Afvalstoffenheffing		Lasten taakveld	BCF/ BTW	Totaal lasten	Heffing	Overige baten	Totaal baten	Kosten dekking
7.3	Afval	8.117	1.431	9.548	-9.552	-997	-10.549	
0.4	Overhead	151		151			0	
6.3	Inkomensregelingen	850		850			0	
Totaal		9.118	1.431	10.549	-9.552	-997	-10.549	100%

Bedragen x 1.000 euro

Taakveld Rioolheffing		Lasten taakveld	BCF/ BTW	Totaal lasten	Leges	Overige baten	Totaal baten	Kosten dekking
7.2	Riolering	10.856	1.453	12.309	-12.996	-581	-13.577	
0.4	Overhead	308		308			0	
2.1	Verkeer en vervoer	198		198			0	
5.7	Openbaar groen en openlucht recreatie	150		150			0	
6.3	Inkomensregelingen	612		612			0	
Totaal		12.124	1.453	13.577	-12.996	-581	-13.577	100%

Bedragen x 1.000 euro

Taakveld Begraafrechten		Lasten taakveld	BCF/ BTW	Totaal lasten	Leges	Overige baten	Totaal baten	Kosten dekking
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	413		413	-488		-488	
0.4	Overhead	140		140			0	
0.64	Belastingen overig	16		16			0	
Totaal		569	0	569	-488	0	-488	86%

Bedragen x 1.000 euro

Taakveld Havengeld		Lasten taakveld	BCF/ BTW	Totaal lasten	Leges	Overige baten	Totaal baten	Kosten dekking
2.3	Recreatieve havens	67		67	-15		-15	
2.4	Economische havens en waterwegen	233		233	-169		-169	
0.4	Overhead	0		0			0	
0.64	Belastingen overig	23		23			0	
Totaal		323	0	323	-184	0	-184	57%

Bedragen x 1.000 euro

5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

5.2.1 Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing behandelt de risico's die uitvoering van het gemeentelijk beleid met zich meebrengt. De Kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen 2020 - 2024 is het beleidskader voor deze paragraaf. Hierin liggen de te hanteren uitgangspunten bij het opstellen van de risico-inventarisatie en de kaders voor het beoordelen van het weerstandsvermogen vast.

Om vast te stellen dat een gemeente voldoende in staat is om risico's op te vangen, maken we een inschatting van het zogenoemde benodigde weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de gezondheid van de financiële positie van de gemeente op langere termijn. De gemeente Almelo streeft naar een ratio weerstandsvermogen van 1,2. Dit getal geeft aan hoe solide het weerstandsvermogen is. Een ratio van 1,2 is bijvoorbeeld voldoende. Boven de 2,0 is uitstekend.

5.2.2 Actuele ontwikkelingen

Ontwikkeling risicoprofiel

Met de invoering van de [kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen 2020-2024](#) is de systematiek om risico's in beeld te brengen doorontwikkeld. Door een integrale samenwerking met alle betrokkenen worden de risico's organisatiebreed in beeld gebracht. Risicomanagement is een dynamisch proces, waarbij de inzichten van risico's kunnen veranderen. De risicoanalyse kan daarom continu aangepast worden en geeft daarmee een actueel beeld van de risico's. De belangrijkste wijzigingen worden in deze paragraaf toegelicht. Deze wijzigingen hebben een sterke invloed op de weerstandsratio: de verhouding tussen de omvang van de risico's en de beschikbare middelen om deze op te vangen wanneer deze zich voordoen (zie paragraaf 5.2.5 voor de berekening). Het risicoprofiel is gewijzigd door een verhoogde kans op een beveiligingsincident die zorgt voor discontinuïteit in de dienstverlening en door de opening van de grondexploitatie XL Businesspark 2. De benodigde weerstandscapaciteit stijgt hierdoor van 9,7 miljoen euro in de jaarverantwoording 2024 naar 23,0 miljoen euro in deze programmabegroting. Aangezien de beschikbare weerstandscapaciteit ongewijzigd is, daalt de weerstandsratio van 4,7 in de jaarverantwoording 2024 naar 2,0 in deze programmabegroting. De daling van het weerstandsvermogen was voorzien en ook al aangekondigd in de jaarverantwoording 2024. Ook met deze daling blijft de weerstandsratio boven de minimale omvang van 1,2. Omdat de omvang van de financiële risico's toenemen, wordt ook meer aandacht gegeven aan de beheersing daarvan.

Weerbaarheid en wendbaarheid

Bij de inventarisatie van risico's wordt onderscheid gemaakt in risico's met betrekking tot wendbaarheid en weerbaarheid. Wendbaarheid (flexibiliteit) is het vermogen om zodra een onverwachte gebeurtenis zich aandient, daarop te anticiperen. De gevolgen hebben niet zozeer een directe financiële impact op de begroting, maar vragen flexibiliteit in sturing om de doelen te bereiken. Weerbaarheid betreft het vermogen om 'schokken', onverwachte gebeurtenissen met een directe financiële impact, op te kunnen vangen. Daarvoor is een zogenoemd weerstandsvermogen (buffer) nodig.

In onderstaande tabel is de top 15 van risico's met financiële effecten weergegeven waarvoor een buffer noodzakelijk is. Onder de tabel lichten we eventuele wijzigingen toe. De genoemde bedragen betreffen de mogelijke impact voor één jaar of indien van toepassing, de projectduur.

Top 15 financiële risico's:

Nr.	Risico-omschrijving	Kans %	Maximaal financieel gevolg
1	Geen continuïteit dienstverlening door het voordoen van beveiligingsincident	60	5
2	Onzekerheid over de prijsontwikkeling van de zorg	50	1
3	Noodzakelijke (veiligheids)voorzieningen gevels binnenstad Stadsbaken	50	1
4	Noodzakelijke (veiligheids)voorzieningen parkeerdek Havenblok binnenstad	50	1
5	Ondermijning neemt toe	70	0,5
6	Onzekerheid over de vraagkant van de zorg	30	1
7	Onzekerheid over de verzilveringsgraad van de zorg	30	1
8	Claims van ontwikkelaars en derden door het niet nakomen van verplichtingen	30	1
9	Onvolledige of onjuiste naleving inkopen, aanbesteding en contractbeheer	20	1
10	Sterke toename aantal incidenten met kwetsbare personen	50	0,3
11	Ongeoorloofde toegang tot (persoons)gegevens	30	0,5
12	Hoog verloop personeel en niet kunnen invullen van cruciale functies	50	0,3
13	Medewerker wordt geconfronteerd met agressief gedrag	70	0,2
14	Maatschappelijke onrust, radicalisering en polarisatie in de gemeente	70	0,2
15	Projectrisico's fysiek domein	10	0,5

Bedragen x 1 miljoen euro.

Toelichting belangrijkste wijzigingen top 15

Ontwikkelingen

Ten opzichte van het laatst opgestelde risicoprofiel in de jaarverantwoording 2024 zijn er wijzigingen opgetreden in de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en daarmee de weerstandsratio. De wijzigingen in de benodigde weerstandscapaciteit komen voort uit onderstaande ontwikkelingen.

Beveiligingsincident

Het dreigingsbeeld van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) voor 2025-2026 benadrukt de toenemende digitale dreigingen voor gemeenten, met name ransomware, datalekken en verstoringen door incidenten. Door de toenemende dreiging wordt de kans steeds groter dat de gemeente wordt getroffen door een beveiligingsincident die de continuïteit van dienstverlening zal raken. Met informatiebeveiliging en bedrijfscontinuïteitsmanagement heeft een gemeente instrumenten voorhanden om de kans van optreden en/of het gevolg van het beveiligingsincident te verkleinen.

De belangrijkste dreigingen voor een gemeente zijn:

Ransomware: Dit blijft de grootste dreiging voor gemeenten. Criminelen maken gebruik van kwetsbaarheden in gemeentelijke systemen om gevoelige data te stelen en deze te versleutelen, met als doel losgeld te eisen. De impact van ransomware kan leiden tot ernstige privacyschendingen, imagoschade en financiële verliezen.

Datalekken: De risico's van datalekken zijn significant, vooral gezien de vertrouwelijke informatie die gemeenten verwerken. Dit kan leiden tot schending van de privacy van inwoners en een verminderd vertrouwen in de overheid.

Verstoringen door Leveranciers: Gemeenten zijn steeds afhankelijker van externe partijen, wat extra risico's met zich meebrengt. Incidenten bij leveranciers kunnen leiden tot verstoringen in gemeentelijke processen.

Stedelijke ontwikkeling/grondexploitaties

Almelo staat voor grote ruimtelijke en maatschappelijke opgaven. Door het bouwen van nieuwe woningen en herstructurering van bestaande wijken moet de stad meer in balans komen. In de Strategische Investeringsagenda stedelijke ontwikkeling Almelo 2025 worden deze keuzes gemaakt. Met de investeringsagenda en de daarin opgenomen spelregels wordt de gemeenteraad in positie gebracht keuzes te maken over de prioritaire opgaven en daarvoor gericht middelen beschikbaar te stellen. De mate waarin en de snelheid waarmee de investeringsagenda kan worden uitgevoerd, is afhankelijk van het beschikbaar komen van aanvullende incidentele en structurele middelen.

Bij stedelijke ontwikkeling, zeker bij een actieve gemeentelijke rol, zijn risico's verbonden. Dat betreft ook financiële risico's, die een claim leggen op het beschikbare gemeentelijke weerstandsvermogen. Deze risico's zijn dynamisch. Om die reden worden deze financiële risico's in het kader van de gemeentelijke begroting en jaarverantwoording in beeld gebracht en afgezet tegen het actuele weerstandsvermogen. In de uitvoering is een scherpe aandacht voor het beheersen van de risico's. In de Strategische investeringsagenda is een aantal maatregelen opgenomen om de kans of het gevolg te verkleinen. De maatregelen richten zich op de planopzet, de inzet van externe/bestaande middelen, projectfasering en het beheersen van projectrisico's.

De risico's van de lopende grondexploitaties zijn in deze programmabegroting geactualiseerd. Dit resulteert in een benodigde weerstandscapaciteit van 16,6 miljoen euro.

Ravijnjaar en besparingsopgave

Bij de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds hebben gemeenten wat lucht gekregen doordat het "Ravijnjaar" is opgeschoven van 2026 naar 2028. De financiële onzekerheid is daarmee niet weg, maar slechtst verplaatst.

Al in een vroeg stadium, bij de Perspectiefnota 2023-2026 zijn kaders met bijbehorende zoekrichtingen bepaald waarlangs de besparingen gezocht moesten worden. Deze besparingen zijn in de daaropvolgende P&C documenten verder uitgewerkt. Van deze besparingsopgave moet ongeveer 20 miljoen nog worden gerealiseerd, waarvan ruim 17 miljoen in het sociaal domein. Om de voortgang van deze besparingsmaatregelen in het sociaal domein zorgvuldig te volgen, is een monitoringssysteem ontwikkeld. Periodiek wordt de uitvoering van de maatregelen geanalyseerd, zodat eventuele afwijkingen vroegtijdig wordenesignaleerd en bijgestuurd indien nodig. Mocht blijken dat de besparingsopgave niet of niet tijdig wordt gerealiseerd dan zal als eerste een beroep worden gedaan op de bestemmingsreserve Sociaal domein, voordat het beschikbare weerstandsvermogen wordt aangesproken. De bestemmingsreserve is ingesteld om incidentele tekorten binnen de Participatiewet, de Wmo en Jeugdwet af te dekken. De omvang van de reserve bedraagt ruim 16 miljoen euro.

5.2.3 Benodigde weerstandscapaciteit

Door risico-simulatie wordt twee keer per jaar het bedrag berekend dat nodig is om risico's in financiële zin af te dekken. De simulatie wordt uitgevoerd op gekwantificeerde risico's van 50.000 euro of meer. Uitgaande van een mate van zekerheid van 90% leidt dit voor de risico's, niet zijnde grondexploitaties, tot een benodigde weerstandscapaciteit van 6,4 miljoen euro.

Op basis van vergelijkbare systematiek is de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties becijferd op 16,6 miljoen euro. De totaal benodigde capaciteit komt uit op 23,0 miljoen euro. Niet-financiële risico's zijn in de berekening niet meegenomen. Deze bestaan voornamelijk uit risico's ten aanzien van imago en reputatie. Zij worden onderkend en waar mogelijk met maatregelen beheerst om de onderliggende risico's te reduceren of te vermijden.

5.2.4 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen of mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om onverwachte, niet-begrote substantiële kosten te dekken. De structurele capaciteit is nodig om onverwachte tegenvallers in de begroting op te kunnen vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de voortzetting van gemeentelijke taken. De incidentele capaciteit is nodig om eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen.

Beschikbare weerstandscapaciteit	2026
Structureel	
Onbenutte belastingcapaciteit	-
Post onvoorzien in de begroting: structureel deel	25
Incidenteel	
Algemene reserve	44.891
Stille reserves vastgoed	1.000
Post onvoorzien in de begroting: incidenteel deel	111
Totaal beschikbaar	46.027

Bedragen x 1.000 euro

De beschikbare weerstandscapaciteit wordt eind 2025 begroot op 46,0 miljoen euro.

5.2.5 Weerstandratio

In onderstaand overzicht wordt de benodigde weerstandscapaciteit afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit resulteert in een weerstandratio. De weerstandratio is een indicator in hoeverre de gemeente Almelo in staat is risico's op te vangen.

Uit deze berekening blijkt dat deze afneemt van 4,74 in de jaarverantwoording 2024 naar 2,00 in deze begroting. Voor een toelichting hierop zie paragraaf 5.2.2

Berekening weerstandratio	Streefratio = 1,2		
	JVW 2024	BEGR 2025	BEGR 2026
Grondexploitatie (benodigd)	4,200	4,300	16,600
Overige exploitatie (benodigd)	5,500	5,100	6,360
Totaal benodigde weerstandscapaciteit	9,700	9,400	22,960
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	46,026	46,191	46,027
Weerstandratio	4,74	4,91	2,00

Bedragen x 1 miljoen euro

5.2.6 Financiële kengetallen

Onderstaand zijn zes financiële kengetallen opgenomen. De kengetallen zeggen iets over de weerbaarheid en wendbaarheid van de begroting. Bij weerbaarheid gaat het om de mate waarin de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen. Daarbij is het van belang te weten hoe groot het eigen vermogen is, hoeveel schulden de gemeente heeft en waarvoor deze schulden zijn aangegaan. De kengetallen daarvoor zijn de netto (gecorrigeerde) schuldquote, de solvabiliteit en grondexploitatie.

Wendbaarheid geeft aan hoe snel de begroting kan worden aangepast als zich tegenvallers voordoen. Het is dan van belang te weten of inkomsten op korte termijn kunnen worden verhoogd en of de baten structureel hoger zijn dan de structurele lasten. De kengetallen daarvoor zijn belastingcapaciteit en structurele exploitatieruimte.

Eén afzonderlijk kengetal zegt weinig over de financiële positie van de gemeente. De kengetallen dienen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding te worden gezien. Hierna worden de kengetallen nader toegelicht:

Netto schuldquote: De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Voor de quote geldt hoe lager, hoe beter.

Netto schuldquote (gecorrigeerd): De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen geeft aan of de gemeente in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. Voor deze quote geldt hoe lager, hoe beter.

Solvabiliteitsratio: Solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de gemeente. Voor deze ratio geldt hoe hoger, hoe beter.

Structurele exploitatieruimte: Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Hiervoor geldt hoe hoger, hoe beter.

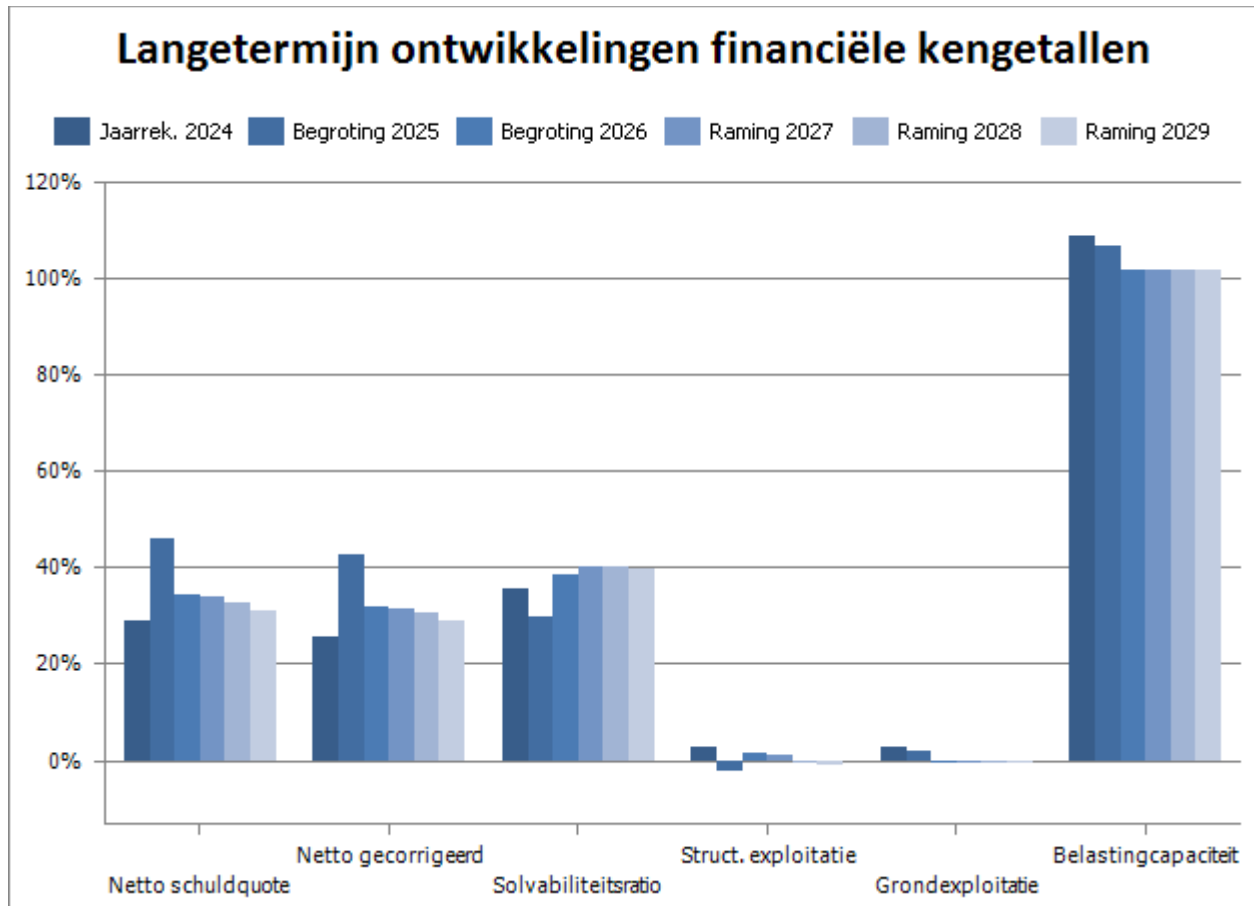
Grondexploitatie: Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Belastingcapaciteit: De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen en of er ruimte is voor nieuw beleid. Het maakt daarbij inzichtelijk hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Voor dit kengetal geldt hoe lager, hoe beter.

Financiële kengetallen	JVW 2024	BEGR 2025	BEGR 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Netto schuldquote	29%	46%	35%	34%	33%	31%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	26%	43%	32%	32%	31%	29%
Solvabiliteitsratio	36%	30%	39%	40%	40%	40%
Structurele exploitatieruimte	3%	-2%	2%	1%	0%	-1%
Grondexploitatie	3%	2%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	109%	107%	102%	102%	102%	102%

Langetermijnontwikkelingen financiële kengetallen

Onderstaande grafiek laat de verwachte ontwikkeling van de financiële kengetallen zien voor de periode 2024 t/m 2029.

- De komende jaren dienen bestaande geldleningen geherfinancierd te worden en is de verwachting dat nieuwe leningen benodigd zijn gezien het investeringsvolume.
- De solvabiliteitsratio verslechterd de komende jaren ten opzichte van de jaarverantwoording 2024 door negatieve begrotingssaldi in 2028 en 2029.
- De begroting laat voor de jaarschijf 2026 en 2027 een voordelig saldo zien, vanaf 2028 is er een stijgend negatief begrotingssaldo waardoor er sprake is van een negatieve structurele exploitatieruimte.
- De boekwaarde van de huidige grondexploitaties daalt de komende jaren omdat de nog te realiseren opbrengsten uit grondverkoop de eerste jaren hoger liggen dan de nog te maken kosten. De basis voor de huidige grondexploitaties is het vastgestelde Meerjaren Perspectief Grondbedrijf 2025. Hierin was de grondexploitatie XL Businesspark 2 nog niet opgenomen.

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

5.3.1 Beleid onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen als wegen, groen, riolering en gebouwen vragen aanzienlijke investeringen waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Deze objecten zijn van groot maatschappelijk belang en hebben gezamenlijk een omvang van bijna een miljard euro. Adequaat beheer en onderhoud is belangrijk om aan de gestelde eisen te kunnen blijven voldoen en om zo lang mogelijk een bijdrage te kunnen leveren aan de waarden van deze kapitaalgoederen.

Deze paragraaf bouwt voort op de Nota Kapitaalgoederen (NKG) 2026 – 2029 (vaststelling sept. 2025).

De benodigde budgetten voor dagelijks en groot onderhoud en vervangingen zijn voor de NKG 2026-2029 opnieuw berekend. Hierbij is rekening gehouden met de druk op de financiële middelen en bekeken hoe we (aan de hand van inspectieresultaten) de inspanningen op onderhoud en vervanging geminimaliseerd kunnen worden. Efficiënt gebruik van middelen blijft hierbij een belangrijk uitgangspunt.

5.3.2 Actuele ontwikkelingen

Een schone en verzorgde omgeving is een belangrijk doel in het huidige coalitieakkoord “Bouwen aan kansen voor iedereen”. Zowel voor groen, water als wegen. We hebben de ambitie om de openbare ruimte op een hoger niveau te onderhouden, klimaatadaptief te zijn en te zorgen voor voldoende goede speel- en sportvoorzieningen. Daarnaast willen we gevaarlijke verkeerssituaties aanpakken.

De stad ontwikkelt zich. Dit heeft ook gevolgen voor het beheer en onderhoud, de omvang van het areaal ontwikkelt zich navenant mee.

De actuele ontwikkelingen per taakveld worden hieronder beschreven. Regelmatig wordt daarbij gewezen op een integrale aanpak. Integraal betekent kansen op een hogere eindkwaliteit, maar betekent vaak ook extra tijd en capaciteit: alleen ga je sneller, samen kom je verder. Wij blijven kiezen voor samen.

5.3.3 Taakveld verkeer en vervoer (grijs)

De ambities vanuit de stedelijke ontwikkeling en leefbaarheid in de wijken betekenen een extra investering en capaciteitsvraag op dit taakveld. In 2023 zijn we gestart met de actualisatie van mobiliteitsvisie en werken we dit uit tot een concreet uitvoeringsprogramma.

Verharding

Areaal

Het areaal verharding is bijna 5 miljoen m² groot. De helft (50%) van het areaal bestaat uit elementenverharding en iets meer dan 49% bestaat uit asfaltverharding. Betonverharding betreft circa 1% van het totale areaal. Almelo beschikt daarmee over een relatief hoog percentage asfaltverharding

Beleidskaders

- [Beleidsnota \(IBOR\) Integraal Beheer Openbare Ruimte \(2020\)](#)
- [Beleidsnota Integraal Verzorgend Onderhoud Plan \(2020\)](#)

Voor het technisch onderhoud (heel en veilig) is geen beleidskader vastgesteld, wel hanteren we vanaf 2023 een werkwijze voor wegen waarin we ons blijven verbeteren en aanpassen aan actualiteit (onderhoudswijzen, kosten per eenheid, standaardisering en dergelijke). Het wettelijk minimum is leidend, op basis van de landelijke systematiek van het CROW. De aanpak van de gemeente is gericht op: minimale inzet en kosten, om veiligheid en functionaliteit te borgen, kapitaalvernietiging te voorkomen en hergebruik te optimaliseren; kortom kwaliteitsniveau Basis. Deze aanpak is vastgelegd in het beheerplan dat eind 2019 is opgesteld en in 2026 geactualiseerd wordt.

Kwaliteit

De kwaliteit van de wegen wordt iedere 2 jaar gemeten. De inspecties en de resultaten vormen de basis voor actuele planningen en areaalinzichten. De integrale aanpak blijft de basis om de opgave aan te pakken. Het kwaliteitsniveau Basis blijft het uitgangspunt, waarbij door de extra inzet op groot onderhoud en vervanging de kwaliteit naar verwachting verder toeneemt.

Speerpunten

We lopen de achterstand in groot onderhoud en vervanging verder in. Extra inzet met een planmatige en integrale aanpak werpt zijn vruchten af. Analyse van de meeste recente inzichten leren ons wel dat de opgave omvangrijk is en het een forse klus is om tegelijkertijd Almelo bereikbaar te houden, maar we blijven trots op de resultaten.

We steken veel energie in een verbeterde strategie rondom onderhoud van het areaal. Hiermee kunnen we deze beter in stand houden, waarbij kostenbeheersing een uitdaging blijft. We zien dat de opgave steeds complexer wordt o.a. op het gebied van integraliteit, duurzaamheid en participatie. Dit vraagt ten dele ook soms andere prestaties van onze objecten. We bereiken doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, participatie of integraliteit, wat soms nadelig uitpakt qua kosten.

We zetten daarnaast de gestructureerde, wijkgerichte, aanpak van het klein onderhoud aan de verhardingen voort. Kleine onderhoudsopgaven worden wijk voor wijk verholpen. Klein onderhoud, dat zich richt op het wegwerken van plaatselijke schades, levert directe verbetering van de kwaliteit op en kan groot onderhoud uitstellen. Tegelijk worden planmatige werkzaamheden als aanpak boomwortelschade en bermonderhoud meegenomen.

Financiële consequenties in de begroting

Verharding	2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvestering	1.532	3.535	3.535	3.535
Exploitantiebegroting				
Kapitaallasten	-	54	177	301
Groot onderhoud	2.275	2.275	2.275	2.275
Klein onderhoud	1.149	1.149	1.149	1.149
Schoonhouden	1.232	1.232	1.232	1.232
Totaal exploitatie	4.656	4.710	4.833	4.957

Bedragen x 1.000 euro

Civiltechnische kunstwerken en waterbouwkundige constructies

Areaal

Er zijn ruim 450 civiltechnische kunstwerken (bruggen tunnels, oeverconstructies en kademuren). Het gehele areaal kunstwerken en waterbouwkundige constructies is in 2020 onderworpen aan een inspectie en inventarisatie conform de daarvoor geldende richtlijn (NEN2767).

Beleidskaders

- [Beleidsnota \(IBOR\) Integraal Beheer Openbare Ruimte \(2020\)](#)
- [Beleidsnota Integraal Verzorgend Onderhoud Plan \(2020\)](#)

Er is geen apart beleidskader voor het technisch beheer van civiltechnische kunstwerken. Veel van de kunstwerken maken deel uit van het wegennet, waardoor ook hier de wettelijke zorgplicht geldt. Om vast te stellen welk onderhoud minimaal nodig is, maakt Almelo gebruik van de landelijk gehanteerde normen voor conditiemetingen (NEN 2767-4 5). Voor de invulling van het beheer zijn beheerplannen opgesteld. Het huidige Meerjaren Onderhouds- en Investeringsplan loopt tot 2025 en geeft een doorkijk tot 2040. We stemmen af met de stedelijke ontwikkelingsplannen.

Kwaliteit

Vanaf 2015 wordt gewerkt aan de verbetering van het planmatig beheer van civiltechnische kunstwerken en waterbouwkundige constructies. Hierbij wordt een risicogestuurd aanpak gehanteerd, die in eerste instantie is gericht op de grote kunstwerken met bijbehorende grote risico's. Mede door die aanpak verkeren de kunstwerken in goede of uitstekende staat.

Speerpunten

We blijven inzetten op het planmatig onderhoud en beheersing van de objecten.

In 2025 zijn we gestart met de voorbereiding voor de vervanging van de Vriezebrug. In 2026 zal de vervanging van de brug het grootste project zijn. Daarnaast richten we ons op het in stand houden of vervangen van meerdere minder omvangrijke objecten, zodat deze objecten de verwachte prestaties kunnen blijven leveren.

Voor kunstwerken werken we met een cyclus van vijfjaarlijkse inspecties. In 2025 zijn de kunstwerken geïnspecteerd en worden uitgewerkt in een nieuwe meerjarenplanning. De voorlopige inzichten bieden geen aanleiding tot budgetwijzigingen.

Financiële consequenties in de begroting

Civieltechnische kunstwerken	2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvestering	1.478	750	853	819
Exploatiebegroting				
Kapitaallasten	-	52	78	108
Onderhoud	659	659	659	659
Pompen en fontein	42	42	42	42
Totaal exploitatie	701	753	779	809

Bedragen x 1.000 euro

Openbare verlichting

Areaal

De belangrijkste onderdelen van de openbare verlichting zijn de lichtmast, armatuur en de lamp. De gemeente Almelo kent in totaal 16.145 masten en 16.329 armaturen.

Beleidskaders

- [Beleidsnota \(IBOR\) Integraal Beheer Openbare Ruimte\(2020\)](#)
- [Beleidsnota Integraal Verzorgend Onderhoud Plan \(2020\)](#)

Kwaliteit

De grootschalige overgang naar LED-verlichting geeft de kwaliteit van het areaal een flinke impuls. De afgelopen periode hebben we ruim 11.000 verouderde armaturen vervangen; circa 75% van het totale areaal.

Speerpunten

We zetten het ingezette beleid van de overgang naar LED-verlichting, het planmatige aanpak van het onderhoud en de vervanging van lichtmasten voort.

Financiële consequenties in de begroting

Openbare verlichting	2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvestering	468	468	468	468
Exploatiebegroting				
Kapitaallasten		20	41	61
Onderhoud	194	194	194	194
Schades	26	26	26	26
Totaal exploitatie	220	240	261	281

Bedragen x 1.000 euro

Verkeersregelinstallaties (VRI)

Areaal

De gemeente Almelo heeft op dit moment 46 VRI's. Daarnaast bezit de gemeente Almelo een dynamisch busstation, acht Dynamische Route Informatie Panelen (DRIP's) en twee parkeerwijssystemen (binnenstad en stadion).

Beleidskader

- [Beleidsnota \(IBOR\) Integraal Beheer Openbare Ruimte\(2020\)](#)
- [Beleidsnota Integraal Verzorgend Onderhoud Plan \(2020\)](#)

Kwaliteit

Voor het borgen van de bedrijfszekerheid en verkeersveiligheid word ook in 2026 diverse VRI's vervangen om de kwaliteit van de doorstroming te waarborgen en uitval te minimaliseren.

De vervanging wordt zoveel mogelijk gelijktijdige opgepakt met de uitvoering van groot onderhoud wegen en de integrale projecten, zodat we de middelen zo efficiënt mogelijk inzetten.

Speerpunten

We continueren en intensiveren de samenwerking met partners. We streven naar het handhaven van het huidige onderhoudsniveau van de VRI's om de bedrijfszekerheid te waarborgen.

In 2026 worden onder andere de volgende 5 VRI's vervangen. Daarvan worden 3 gelijktijdig met een reconstructie vervangen.

Het betreffen de volgende kruispunten:

- K3049 H. Roland Holstlaan – Kleine Bunder – Broekerheide (combi met 2^e fase H. Roland Holstlaan).
- K3069 Kleine Bunder – Bornerbroeksestraat – Twentepoort Oost (combi met 2^e fase H. Roland Holstlaan) (nieuw).
- K3004 Wierdensestraat – Rohofstraat (combi met F35 aanleg)
- K3036: Weezebeeksingel – Soeteman - Windmolenbroeksweg
- K3012 : van Rechteren Limpurgsingel – Berkelstraat - Kieftsbeeklaan

Daarnaast bestaat de kans dat ook de VRI op kruispunt K3066 H. Roland Holstlaan – noordelijke afrit A35 wordt vervangen. Dit is afhankelijk van de toekenning van extra subsidie van het Rijk voor de aanpassing van de afrit en deze kruising. Een besluit van Rijkswaterstaat wordt hiervoor eind 2025 verwacht. Dit besluit geeft doorslag over de omvang van de werkzaamheden.

Financiële consequenties in de begroting

Verkeersregelininstallaties	2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvestering	816	948	820	511
Exploitatiebegroting				
Kapitaallasten	-	63	135	198
Onderhoud	689	689	689	689
Totaal exploitatie	689	752	824	887

Bedragen x 1.000 euro

5.3.4 Taakveld openbaar groen en openlucht recreatie (groen)

Groen en bomen

Areaal type	Aantal	Eenheid
Bomen	38.968	stuks
Cultuurlijke beplanting	2.268	are
Natuurlijke beplanting	6.010	are
Intensief gras	14.479	are
Extensief gras	15.383	are

Beleidskaders

- [Beleidsnota \(IBOR\) Integraal Beheer Openbare Ruimte \(2020\)](#)
- [Beleidsnota Integraal Verzorgend Onderhoud Plan \(2020\)](#)
- [Bomenstructuurplan gemeente Almelo 2008](#)
- Bomenverordening 2011 gemeente Almelo
- [Hondenbeleid 2009](#)

Kwaliteit

Het meeste groen laat de afgesproken kwaliteit zien. Een relatief klein deel moet op korte termijn vervangen worden en er blijven logischerwijs ieder jaar nieuwe plantvakken bij komen die vervangen moeten worden. Dit geeft gelijk goede mogelijkheden om de biodiversiteit te vergroten.

Het grootste deel van de bomen heeft een voldoende of goede conditie. Bij de vervanging van bomen wordt expliciet gekeken naar de opbouw van ons huidige bomenbestand, rekening houdend met de soortendiversiteit en het vergroten van de biodiversiteit.

Speerpunten

Voor het verzorgend onderhoud aan groen en bomen blijft het uitgangspunt kwaliteitsgestuurd beheer. Met het nieuwe beheerssysteem kunnen de vervangingen steeds meer plan- en projectmatig worden geprioriteerd. Maximale aandacht voor biodiversiteit en klimaatbestendigheid binnen de financiële kaders blijft een spanningsveld. In 2026 gaan we actief aan de slag met de aanpak van de invasieve exoten en de verdere uitrol van de ontsluiting van data.

Financiële consequenties in de begroting

Groen	2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvestering	695	1.195	1.445	1.445
Exploitantiebegroting				
Kapitaallasten	-	24	66	117
Onderhoud	5.755	5.755	5.755	5.755
Totaal exploitatie	5.755	5.779	5.821	5.872

Bedragen x 1.000 euro

Speelvoorzieningen

Areaal

Het huidige areaal omvat bijna 1.000 speeltoestellen en ruim 30.000 m² aan speelondergronden.

Beleidskader

- [Beleidsnota \(IBOR\) Integraal Beheer Openbare Ruimte \(2020\)](#)
- [Beleidsnota Integraal Verzorgend Onderhoud Plan \(2020\)](#)
- Plan van aanpak kwaliteitsslag speelvoorzieningen
- Speelruimtebeleid 2008-2018
- [Visie op sport en bewegen 2020](#)

Speerpunten

Na evaluatie van het speelbeleid staat in 2026 een actualisatie op het programma waarbij we de input uit de kwaliteitsslag betrekken. We zetten ons ook meer in op natuurlijk spelen.

De vervanging van speelplekken blijft daarnaast de komende jaren doorgaan. Continu krijgen we vragen en verzoeken uit de samenleving over de speelvoorzieningen. Merendeels kunnen we deze inpassen bij de vervanging. Een mooie samenwerking met onze inwoners!

Financiële consequenties in de begroting

Speelvoorzieningen	2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvestering	438	438	438	438
Exploitantiebegroting				
Kapitaallasten	-	48	96	145
Onderhoud	234	234	234	234
Totaal exploitatie	234	282	330	379

Bedragen x 1.000 euro

5.3.5 Taakveld riolering (blauw)

Taakveld riolering (blauw)

Areaal

Het gehele rioolstelsel en de watergangen met alle objecten en voorzieningen is een enorm kapitaalgoed. De gemeente Almelo is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van circa 475 km vrijverval riolering, 130 km drukriolering, 465 gemalen en pompunits en bijna 40.000 straatkolken.

Beleidskaders

- [Programma Water en Riolering 2022-2026](#)
- [Beleidsnota \(IBOR\) Integraal Beheer Openbare Ruimte \(2020\)](#)
- [Beleidsnota Integraal Verzorgend Onderhoud Plan \(2020\)](#)

Kwaliteit

De gemengde riolen worden langzamerhand vervangen door gescheiden systemen voor vuilwater en hemelwater. Binnen de integrale opgave in de openbare ruimte is aandacht voor een klimaatrobuuste inrichting, waarbij hemelwater wordt afgekoppeld. We blijven hier mooie stappen zetten. Momenteel worden de data van riolering geactualiseerd en zijn er nieuwe putfoto- en video inspecties uitgevoerd.

De operationele inspectie-, reparatie- en vervangingsplanning wordt op basis van de nieuwe data geactualiseerd en integraal afgestemd. Op basis van de leeftijd van riolen én vertaling van het kwaliteitsbeeld worden de maatregelen voor reiniging, reparatie of vervanging bepaald.

Speerpunten

Voor de onderhoudsopgave van riolering wordt op gebiedsniveau gekeken en worden de maatregelen integraal afgestemd met andere disciplines, om zoveel mogelijk werk met werk te kunnen maken. Speerpunten voor de opgaven is het in stand houden van het inzamelen en transport van afvalwater en het voorkomen van wateroverlast. Duurzaamheid, leefbaarheid en klimaat krijgen in de vorm van meer groen en blauw een meer prominente plek. Een klimaatrobuuste en duurzame inrichting is een blijvend speerpunt.

Financiële consequenties in de begroting

Riolering	2026	2027	2028	2029
Investering verbetermaatregelen	1.561	1.561	1.561	1.561
Exploatiebegroting				
Kapitaallasten	-	68	135	203
Vervangingen	6.127	6.127	6.127	6.127
Onderhoud	985	985	985	985
Totaal exploitatie	7.112	7.180	7.247	7.315

Bedragen x 1.000 euro

5.3.6 Taakveld havens

Areaal

Almelo beschikt over 6 binnenhavens: vier insteekhavens en twee langshavens (Buitenhaven en XL park) welke voor diverse economische doeleinden gebruikt worden. De totale lengte van de kade- en oeverconstructies in deze havens bedraagt bijna 4 km.

Naast de bedrijfshavens heeft Almelo ook 1 jachthaven in beheer.

Beleidskader

- [Havenvisie](#)
- [Samenwerkingsovereenkomst Gemeenschappelijk Havenbedrijf Twente](#)

Kwaliteit

Vanwege de ontwikkelingen rondom het Twentekanaal (verruiming Va) sluiten niet alle havenassets meer aan op het beoogde gebruik. Met het project 'opwaardering havens Va' is een deel van de assets weer functioneel op orde gebracht. Qua instandhouding (= gebruik zoals aangelegd) zijn er geen grote opgaven. Echter voor het gewenste gebruik is er wel een opgave: de haveninfrastructuur is veelal (nog) niet toereikend voor de grotere schepen.

Speerpunten

Binnen het havenbedrijf Twente wordt onderzoek gedaan naar verdere digitalisering van de havengelden. Ook het administratief stroomlijnen van de verschillende havengebieden van de betrokken gemeenten krijgt de komende jaren zijn beslag. Een wijziging van de grondslag in de Havengeldenverordening, ingaande in 2025, is daar een uitvloeisel van. Samen met o.a. provincie en Rijkswaterstaat bereiden we ons voor op vaker voorkomende perioden van droogten. Als speerpunt in 2025-2026 loopt het thema door rond de geschiktheid van de insteekhavens voor klasse Va schepen. Samen met de betrokken bedrijven wordt dit projectmatig opgepakt.

Het havenbedrijf Twente werkt aan een nieuw Strategisch Bedrijfsplan, voor de perioden 2026 tot en met 2029

Financiële consequenties in de begroting

Havens	2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvestering	-	-	-	-
Exploitatiebegroting				
Kapitaallasten	-	-	-	-
Groot onderhoud	10	10	10	10
Klein onderhoud	25	25	25	25
Schoonhouden	-	-	-	-
Totaal exploitatie	35	35	35	35

Bedragen x 1.000 euro

5.3.7 Taakveld gebouwen (rood)

Areaal

Het areaal van het taakveld gebouwen omvat 113 vastgoedobjecten waarvan 89 algemeen en 24 sport gerelateerd.

Beleidskader

De nota Vastgoedbeleid 2020 vormt de basis van de wijze waarop we het vastgoed beheren. Binnen deze kaders is bepaald dat de onderhoudsuitgangspunten sober en doelmatig zijn voor de gehele vastgoedportefeuille. In 2025 is het vastgoedbeleid geactualiseerd. De onderhoudsuitgangspunten zijn het afgelopen jaar vertaald naar conditiescores uit de landelijke normen uit de NEN2767 middels een technische nulmeting van de panden die horen tot de kernportefeuille. Het jaar 2025 is met name gebruikt om de achterstallige werkzaamheden uit de nulmeting weg te werken. Vanaf 2026 zijn we in staat om aan de hand van het geactualiseerde vastgoedbeleid het planmatig onderhoud van de panden uit te voeren.

Speerpunten

De speerpunten voor onderhoud worden toegelicht in [paragraaf 4.2.2.2](#), *Beleidsbegroting - Bestuur en ondersteuning - Uitgelichte activiteiten*.

Financiële consequenties in de begroting

Vastgoed	2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvestering	2.400	2.400	2.400	2.400
Exploatiebegroting				
Kapitaallast	-	162	324	486
Groot onderhoud	650	650	650	650
Klein onderhoud	1.176	1.176	1.176	1.176
Schoonhouden	-	-	-	-
Totaal exploitatie	1.826	1.988	2.150	2.312

Bedragen x 1.000 euro

5.4 Financiering

5.4.1 Beleid financiering

[Treasurystatuut](#)

[Beleidsregels publieke taak leningen en garanties](#)

[Nota activabeleid 2022](#)

De doelstellingen van het treasurybeleid van de gemeente zijn:

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden met als doel het uitvoeren van het beleid binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting;
- Het verzekeren van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen en de financiële resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het optimaliseren van renteresultaten binnen de kaders van de wet Fido, aanvullende regelgeving en de voorschriften die in dit statuut zijn opgenomen;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

5.4.2 Rente

Renteontwikkelingen/-visie

Om onderbouwde financieringsbeslissingen te kunnen nemen, is het belangrijk om een inschatting te maken van toekomstige renteontwikkelingen. De ontwikkeling van de korte rente is vooral afhankelijk van de inflatie. De hoogte van de lange rente wordt vooral bepaald door de economische groei.

Vanaf 2024 heeft de ECB de rente stapsgewijs verlaagd naar 3,0% op 12 december 2024. In 2025 heeft de ECB de rente in vier stappen van ieder 0,25% verder verlaagd tot 2%. Dit gebeurde op respectievelijk 30 januari 2025, 6 maart 2025, 17 april 2025 en voor het laatst op 5 juni. Een eventuele verdere verlaging van de rente is sterk afhankelijk van het wel of niet doorvoeren van nieuwe importheffingen door de Verenigde Staten. Mits er geen significante wijzigingen in de importheffingen worden doorgevoerd, is de verwachting dat de rente de komende tijd rond de 2% blijft schommelen.

Rente toerekening en renteresultaat

In het onderstaand schema wordt uiteengezet hoe de rentetoerekening in de begroting 2025 plaatsvindt. Eerst wordt het saldo van de daadwerkelijke rentelasten en rentebaten bepaald. Vervolgens wordt de specifieke rente toerekening daarop in mindering gebracht. Het deel dat over blijft wordt toegerekend aan de diverse taakvelden in de begroting. Dit gebeurt via de rente-omslag. De rente die niet aan de taakvelden wordt toegerekend staat als renteresultaat op het taakveld 0.5 Treasury.

Rente toerekening	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Externe rentelasten	2.283	2.176	2.035
Externe rentebaten	-2.483	-267	-268
Saldo rentelasten en rentebaten	-200	1.909	1.767
Toerekening aan grondexploitatie	-502	-326	-228
Toerekening aan projectfinanciering	-689	-544	-511
Toerekening rente over eigen vermogen	-	-	-
Toerekening rente over voorzieningen	-	-	-
Aan taakvelden toe te rekenen rente	-1.391	1.039	1.028
Toegerekende rente volgens begrote renteomslag	-37	2.676	3.427
Correctie rente-omslag	-1.958	-	-
Renteresultaat op taakveld 0.5 Treasury	-604	1.637	2.399

Bedragen x 1.000 euro

5.4.3 Financiering

Financieringspositie

Financiering is het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. De financieringsbehoefte wordt daarbij bepaald door diverse factoren, zoals het investeringsniveau en -tempo, de baten en lasten van de grondexploitatie, en mutaties in de leningenportefeuille. Zodra de financieringsmiddelen (reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen, dan is dit een signaal dat de gemeente een langlopende geldlening moet gaan aantrekken.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente kort mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,5 procent van het begrotingstotaal. Voor 2026 is dat 8,5% van 391,9 miljoen euro, zijnde 33,3 miljoen euro.

Renterisiconorm

Voor de renterisico's op de lange termijn wordt gekeken naar de jaarlijks verplichte aflossingen van langlopende leningen. Dit mag in totaal niet meer dan 20 procent zijn van de totale begroting. Dat betekent voor Almelo dat op een begroting van 391,9 miljoen euro deze maximaal uit 78,4 miljoen euro aan aflossingen mag bestaan op langlopende leningen. Onderstaande tabel laat zien dat de gemeente Almelo ruimschoots aan de renterisiconorm voldoet.

Financieringspositie	2025	2026	2027	2028	2029
<i>Geïnvesteed kapitaal</i>					
Boekwaarde geactiveerde investeringen	305.238	312.155	326.405	321.704	318.560
Boekwaarde geactiveerde investeringen	305.238	312.155	326.405	321.704	318.560
<i>Beschikbare financieringsmiddelen</i>					
Opgenomen langlopende geldleningen	146.460	130.433	114.352	108.214	103.196
Eigen financieringsmiddelen	138.114	145.279	149.764	148.525	145.642
Voorzieningen	29.214	28.433	27.425	26.119	24.730
Totaal financieringsmiddelen	313.788	304.145	291.541	282.858	273.568
Financieringspositie (-/- = overschot)	-8.550	8.010	34.864	38.846	44.992

Bedragen x 1.000 euro

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt ontstaat er in de komende jaren een financieringsbehoefte. De boekwaarde van de geactiveerde investeringen neemt toe, terwijl op de bestaande leningportefeuille wordt afgelost.

Kasgeldlimiet	Werkelijk 2024	Begroting 2026
<i>Berekening kasgeldlimiet</i>		
Begrotingstotaal	355.024	391.933
Percentage regeling	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet	30.177	33.314
<i>Berekening ruimte onder kasgeldlimiet</i>		
Vlottende schuld	350	13.207
Vlottende middelen	78.136	30.795
Totaal netto vlottende schuld	-77.786	-17.588
Ruimte onder kasgeldlimiet	107.963	50.902

Bedragen x 1.000 euro

Renterisiconorm	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Begrotingstotaal	458.129	372.944	391.933	397.686	394.619	400.190
Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	91.626	74.589	78.387	79.537	78.924	80.038
<i>Berekening ruimte onder renterisiconorm</i>						
Renteherzieningen	-	-	-	-	-	-
Aflossingen	18.182	17.482	16.027	16.082	6.138	5.018
Renterisico	18.182	17.482	16.027	16.082	6.138	5.018
Ruimte onder renterisiconorm	73.444	57.107	62.360	63.455	72.786	75.020

Bedragen x 1.000 euro

5.5 Bedrijfsvoering

5.5.1 Beleid bedrijfsvoering

- [Nota activabeleid 2022](#)
- [Privacybeleid gemeente Almelo 2018-2021](#)
- [Strategisch informatiebeveiligingsbeleid 2021-2026](#)

5.5.2 Organisatieontwikkeling

Stand van zaken Organisatieontwikkeling

De gemeente Almelo werkt verder aan het ontwikkelen van de organisatie. Dat gebeurt op verschillende manieren, waar een aantal belangrijke hieronder kort toegelicht worden.

Er is onder de werktitel 'Samen slimmer werken aan een aantrekkelijke stad in balans' gekozen voor een ontwikkelrichting voor de organisatie in de komende jaren die zich richt op

- het versterken van de samenwerking binnen de organisatie en met de partners binnen en buiten de stad
- slimmer werken aan de hand van de onderwerpen innovatie, effectiviteit en productiviteit.

De eenheid bedrijfsvoering ontwikkelt zich met een projectmatige aanpak tot een betrouwbare en gewaardeerde businesspartner, die de kwaliteit van de organisatie waarborgt en de organisatie ondersteunt in haar ontwikkeling. Het verbetertraject duurt ongeveer twee jaar en richt zich op verschillende onderdelen zoals de eenheid zelf, de algehele bedrijfsvoering, de dienstverlening, de vaardigheden binnen het team en de data en systemen.

Vanaf 1 januari 2026 beschikt de organisatie over een nieuw financieel systeem, wat een belangrijke stap is in de modernisering van de bedrijfsvoering en het verbeteren van het financieel beheer.

In 2026 eindigt het ontwikkeltraject 'Plan de Campagne'. Dit traject faciliteert de digitale transformatie van het Sociaal Domein. In 2026 worden de zaken die in dit traject ontwikkeld zijn voor het Sociaal Domein waar nuttig uitgerold in andere onderdelen van de organisatie.

5.5.3 Bezuinigingstaakstellingen

In de tabel staat de nog openstaande taakstelling in de periode 2026 t/m 2029, met daaronder een korte toelichting.

Herkomst	Taakstelling/maatregel	2026	2027	2028	2029
B2025	Verbeteren bedrijfsvoering	-500	-1.000	-1.500	-1.500
Totale bezuinigingsopgave		-500	-1.000	-1.500	-1.500

Bedragen x 1.000 euro

Herkomst	Ombuigingen	2026	2027	2028	2029
B2023	Datagedreven werken	-1.443	-1.443	-1.443	-1.443
Totaal nog in te vullen ombuiging		-1.443	-1.443	-1.443	-1.443

Bedragen x 1.000 euro

Verbeteren bedrijfsvoering

- In de begroting 2025 is besloten tot een (netto) taakstelling op de ambtelijke organisatie die ingaat in 2026 met een bedrag van 0,5 miljoen euro en in twee jaar oploopt tot een structureel bedrag van 1,5 miljoen euro;

Datagedreven werken

Deze taakstelling is ontstaan vanuit twee onderdelen:

- Een bedrag van afgerond 1,2 miljoen euro als ombuiging. Deze taakstelling komt voort uit een investering die gedaan is in formatie voor de onderwerpen procesmanagement, informatiemanagement en datamanagement;
- Een bedrag van afgerond 0,2 miljoen euro als te behalen voordeel door beter in te kopen.

Uitbreiding functieboek

- De taakstelling 'uitbreiding functieboek in verband met vaste verplichtingen' zal structureel worden ingevuld door besparing op de personeelsbegroting.

5.5.4 Personeel

Digitalisering, kunstmatige intelligentie, maatschappelijke opgaven en arbeidsmarktkrapte stellen andere eisen aan de manier waarop onze organisatie is georganiseerd. De opgaven waar we als gemeente Almelo voor staan zijn complex en raken meerdere domeinen tegelijk. Dat vraagt om een organisatie die wendbaar is, samenhangend samenwerkt en flexibel inzetbaar is.

We blijven bouwen aan het versterken van een organisatiecultuur waarin vertrouwen, flexibiliteit en samenwerking centraal staan. In 2024/2025 heeft de aanscherping van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie (DBA) geleid tot een gerichte aanpak op het terugdringen van externe inhuur en het op orde brengen van de rechtmatigheid. Ook in 2026 blijven we zoeken naar een goed evenwicht tussen vaste en flexibele inzet. Daarbij worden de ontwikkelingen op de krappe arbeidsmarkt en de eventuele effecten daarvan op continuïteit en capaciteit, nauwlettend gevolgd. Voor de invulling van inhuur wordt het werken met een Managed Service Provider (MSP), momenteel ingevuld door het bureau Maandag, voortgezet. Hiervoor wordt in 2026 opnieuw een aanbesteding uitgezet.

Daarnaast zetten we in 2026 nadrukkelijk in op de volgende strategische HR lijnen:

Aantrekkelijk werkgeverschap in een krappe arbeidsmarkt

Ook in 2026 blijft de arbeidsmarktkrapte voelbaar. Gemeente Almelo blijft zich onderscheiden als een inclusieve en aantrekkelijke werkgever. We versterken onze employer branding, werken gericht aan het binden en boeien van talent en zetten in op het behoud en de doorontwikkeling van medewerkers. Dat doen we onder andere door ruimte te blijven bieden voor hybride werken en maatwerk in werk-privébalans, maar ook door aandacht te hebben voor vitaliteit en werkgeluk. Om daar gericht op te kunnen inzetten zal er eind 2026 opnieuw een Arbeidsbelevingsonderzoek (ABO) worden uitgezet onder alle medewerkers.

Bij aantrekkelijk werkgeverschap horen ook goede arbeidsvoorwaarden. Conform het bepaalde in de CAO Gemeenten 2025-2027, dient er ook binnen Gemeente Almelo een regeling te worden vastgesteld voor de vergoeding van reiskosten woon-werkverkeer. Bij het vormgeven van deze regeling zal er worden gekeken naar een goede balans tussen het vergroten van aantrekkelijk werkgeverschap, duurzaamheid en vitaliteit enerzijds en financiële haalbaarheid anderzijds. Ook wordt er afstemming gezocht met andere Twentse gemeenten teneinde onderlinge concurrentie op dit gebied zoveel mogelijk te voorkomen.

Investeren in leren, ontwikkelen en leiderschap

Een wendbare organisatie en aantrekkelijk werkgeverschap vraagt om ruimte voor ontwikkeling en doorgroei van medewerkers en om toekomstgericht leiderschap. Leren & ontwikkelen en duurzame inzetbaarheid blijven stevige pijlers binnen het strategisch HR-beleid. De digitale transformatie heeft daarbij de volle aandacht. Digitalisering verandert functies, rollen en benodigde competenties. Er wordt scherper geanalyseerd welke impact dit heeft op het werk van vandaag én morgen. Met behulp van strategische personeelsplanning en data-analyse worden teams en leidinggevendenden geholpen om tijdig bij te sturen en de juiste mensen op de juiste plek te krijgen - en bovenal te behouden.

Professionele HR-dienstverlening als motor

Om de rol van HR binnen de veranderende organisatie en de krappe arbeidsmarkt goed te kunnen (blijven) invullen, wordt verder vormgegeven aan de doorontwikkeling van HR dienstverlening en HR advies. Dat betekent betere ondersteuning van teams, vereenvoudigde en efficiëntere processen, doorontwikkeling van Employee Self Service en Management Self Service en bovenal een stevige rol in advies en implementatie. Zo draagt HR bij aan een toekomstbestendige organisatie die haar maatschappelijke opgaven met overtuiging tegemoet kan treden.

5.5.5 Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging

Door ontwikkelingen op allerlei terreinen staat ook gemeente Almelo aan steeds meer nieuwe bedreigingen bloot. Bedreigingen die we niet alleen met technische hulpmiddelen kunnen afweren, maar waar we iedereen bij nodig hebben. Hoe kwetsbaar we zijn voor bedreiging wordt door een groot deel bepaald door ons gedrag.

We werken in een organisatie waarin we de belangen van onze inwoners, ondernemers, ketenpartners en medewerkers van de gemeente Almelo. Zij mogen van ons verwachten dat de gemeente Almelo hun gegevens op een betrouwbare, integere en vertrouwelijke wijze verwerken.

Op veel terreinen zijn er maatregelen genomen om onze betrouwbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie te waarborgen. We kunnen daar uitsluitend succesvol in zijn als we ons van de risico's bewust zijn en daarnaar handelen. Alle risico's uitsluiten kunnen we niet. We kunnen ze wel tot aanvaardbare proporties terugdringen.

Gezien de ontwikkelingen omtrent de innovaties en de vernieuwde wetgevingen is het wenselijk om meer in te zetten op een bewust en bekwame informatiebeveiligingscultuur, waarin gewerkt wordt aan een risico gestuurde aanpak van onze bedrijfsvoering. Hierbij wordt het borgen van informatiebeveiliging in de processen een begrip. Dit maakt het mogelijk om niet meer alleen het bestaan en opzet aan te kunnen tonen, maar ook de werking van informatiebeveiliging.

Informatiebeveiligingsbeleid en -plan

De inrichting van informatiebeveiliging binnen een organisatie begint bij een volledig aansluitende fundering dat te dragen is door de directie en ondersteund wordt door het management. Het is belangrijk dat informatiebeveiligingsbeleid aansluit bij de visie van de organisatie en wordt gedragen door bestuur en directie. Het huidige strategisch informatiebeveiligingsbeleid moet weer worden geactualiseerd om als kapstok te dienen voor de verschillende ambtelijke tactische beleidsdocumenten. Deze tactische beleidsdocumenten bevatten een nadere uitwerking van het strategische informatiebeveiligingsbeleid en gaan in op bijvoorbeeld logische toegangsbeveiliging en cryptografie.

Actuele ontwikkelingen en focusgebieden

De Cyberbeveiligingswet (Cbw) vloeit voort uit de Europese NIS2-richtlijn die de Europese richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging is. Het doel van de wet is de weerbaarheid en samenwerking op het gebied van cyberveiligheid te verhogen. De verwachting is dat de Cyberbeveiligingswet in Q1 2026 in werking gaat treden en daarmee ook de Baseline Informatiebeveiliging Overheid2 (BIO2) als uitwerking daarvan.

Huidige status en planning informatiebeveiliging

In 2025 is de structurele inrichting van bedrijfscontinuïteitsbeheer verbeterd. Dit wordt in 2026 voortgezet. Vanuit informatiebeveiliging zijn 17 tactische beleidsdocumenten opgesteld. Na vaststelling moeten deze beleidsdocumenten nog worden geïmplementeerd.

Vanuit informatiebeveiliging worden initiatieven gestart voor procesverbetering/-borging. Voorbeeld hiervan is het wijzigingsbeheerproces.

Om te kunnen gaan voldoen aan de NIS2/BIO2 is gestart met het inrichten van een Information Security Management System (ISMS) en het beleggen van uitvoeringsverantwoordelijkheden voor de implementatie van beveiligingsmaatregelen in de organisatie. Inmiddels zijn gesprekken gestart met de eind- en/of uitvoeringsverantwoordelijken over hoe het ISMS te gebruiken. De verwachting is dat vanaf 2026 het ISMS operationeel is.

5.5.6 Privacy

Op het gebied van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg) is vanaf 2024 gestart met het wegwerken van achterstanden om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen. Het toezicht van de Functionaris Gegevensbescherming in 2025 wees uit dat het compliance niveau is toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Het belangrijkste thema in 2026 is om als ambtelijke organisatie naar een hoger privacy-volwassenheidsniveau te groeien. Daarvoor is inmiddels een goede basis aanwezig.

Follow-up n.a.v. uitgevoerde risicoanalyses

De in 2025 uitgevoerde risicoanalyses hebben inzicht in kwetsbaarheden op het gebied van privacy opgeleverd. Het management heeft maatregelen vastgesteld om de risico's zo klein mogelijk te houden. In 2026 zal gestuurd worden op de uitvoering van die maatregelen en er wordt ook gecontroleerd wat het effect van de maatregelen is. Daardoor is het uitvoeren van risicoanalyses geen eenmalige actie, maar blijft de organisatie actief in een continue verbetercyclus.

Bewaren en archiveren

Op het gebied van bewaren en archiveren van bestanden en documenten zijn er organisatiebreed een aantal verbeterkansen. In 2026 wordt daarom extra aandacht besteed aan de archiefvoorschriften en bewaartermijnen waar de gemeente aan moet voldoen.

5.5.7 Strategische huisvesting

Verduurzaming

In 2026 zetten we het ingezette beleid rondom de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed voort, met als doelstelling om uiterlijk in 2050 te voldoen aan de ambitie van het Klimaatakkoord: CO₂ neutraal . (gebouwgebonden energieneutraal vastgoed). De gemeente blijft haar voorbeeldfunctie uitdragen door bij de verdere ontwikkeling van het vastgoedbeheer nadrukkelijk in te zetten op duurzaamheidsmaatregelen voor alle panden die ook na 2050 onderdeel uitmaken van de gemeentelijke portefeuille. De doorontwikkeling van vastgoedbeheer krijgt in 2026 verder vorm door het professionaliseren van asset- en portefeuillemanagement. Op basis van de actuele portefeuille strategie en een uitgewerkt assetmanagementplan wordt per gebouw inzichtelijk gemaakt welke verduurzamingsmaatregelen noodzakelijk en haalbaar zijn. Hierbij nemen we de actuele wensen en eisen van de beleidsvelden als uitgangspunt, zodat het vastgoed nu en in de toekomst optimaal aansluit bij de maatschappelijke opgaven.

Voor de overige gebouwen, die op termijn mogelijk afgestoten worden, worden verduurzamingsmaatregelen afgewogen binnen de wettelijke kaders en in relatie tot de verhouding tussen investeringen en baten. Op basis van de in 2024 in kaart gebrachte energetische staat en de in 2025 uitgewerkte maatregelen, worden in 2026 de eerste stappen gezet in de uitvoering en implementatie.

5.6 Verbonden partijen

5.6.1 Beleid verbonden partijen

- [Kadernota governance 2015](#)
- [Situationeel toezicht verbonden partijen](#)

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de beleidsmatige en financiële betrokkenheid van de gemeente bij verbonden partijen. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Er is een bestuurlijk belang als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van een faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie kunnen worden verhaald bij de gemeente.

De paragraaf 'verbonden partijen' is een verplichte paragraaf en kent een aantal vaste onderdelen. De paragraaf moet tenminste informatie bevatten over de omvang van het eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat aan het begin en het einde van het rapportagejaar. Hiervoor gebruiken we de meest recente gegevens. Voor de leesbaarheid nemen wij deze financiële gegevens op in de bijlage behorende bij deze begroting.

5.6.2 Actuele ontwikkelingen

Nieuwe Kadernota governance

De Kadernota governance uit 2015 stelt dat de overheid een stap terug doet en de samenleving een grotere rol krijgt. Dit paste in het streven naar een rol van de gemeente als regisseur, waarbij de gemeente alleen taken uitvoert als anderen dat zelf niet kunnen. In de praktijk koos de gemeente ervoor om enkele taken, zoals Stadstoezicht en het beheer van de wijkcentra, zelf uit te voeren. Bovendien besloot de gemeente taken zelf te blijven uitvoeren, zoals bedrijfsvoering en beheer openbare ruimte. De rol van de gemeente is daarmee veranderd. Het college heeft een actualisatie van de kadernota governance in voorbereiding; de Kadernota samenwerkingsverbanden

In de Kadernota governance uit 2015 lag de focus op samenwerkingsrelaties in de vorm van verbonden partijen. De reikwijdte van de Kadernota samenwerkingsverbanden is breder en dit komt tot uiting in de gebruikte terminologie. De Kadernota governance sprak vaak over verbonden partijen, maar in de nieuwe kadernota wordt meestal de term samenwerkingsverband(en) gebruikt. De kaders en uitgangspunten zijn breed geformuleerd en daarmee toepasbaar en ondersteunend bij het vormgeven en onderhouden van alle samenwerkingen.

Rekenkameronderzoek naar de Twentse samenwerking

De samenwerkende Twentse rekenkamers hebben een onderzoek uitgevoerd naar de Twentse samenwerking

De centrale onderzoeksvraag luidde:

“Wat zijn bij de diverse samenwerkingsvormen in Twente de daadwerkelijk geboden mogelijkheden voor gemeenteraden om de kaderstellende en controlerende rol op adequate wijze in te vullen (zijn er risico's voor een democratisch tekort)?

Het onderzoeksrapport van de samenwerkende Rekenkamers bevat uitgebreide bevindingen over de samenwerkingsverbanden, de wijze waarop raadsleden (kunnen) reflecteren op de samenwerkingen, de organisatie, de juridische vorm en de financiën. Ook wordt ingegaan op de legitimiteit van de samenwerkingen. Op basis daarvan hebben de samenwerkende rekenkamers een aantal conclusies getrokken over de verschillende onderzoeksvragen en worden aanbevelingen gedaan. De inhoud van het onderzoeksrapport, de conclusies en de aanbevelingen vormen daarmee een handvat om een discussie te voeren over Twentse samenwerking en de eigen gemeentelijke inbreng daarin.

5.6.3 Risicoanalyse verbonden partijen

De risicoanalyse van de verbonden partijen is wederom uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten Enschede, Almelo, Dinkelland, Losser, Hengelo en Tubbergen. De risico's voor de verbonden partijen worden geïnventariseerd met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst. De vragen worden samengevat in acht indicatoren, die gezamenlijk een beeld geven van het risicoprofiel. De indicatoren zijn: directie/bestuur, eigenaarsbelang, marktomgeving, flexibiliteit, contracten, opdrachtgeversrelatie, governance, control en kwaliteit. Het financieel belang is gebaseerd op een brede definitie. Dat betekent dat er onder meer rekening wordt gehouden met de exploitatiebijdrage, de boekwaarde van aandelen, dividenden, subsidies en verstrekte leningen en garanties.

Ten opzichte van de jaarverantwoording is een aantal wijzigingen in de risicoscores aangebracht. De Omgevingsdienst Twente gaat van hoog naar midden. Verder gaan de risicoscores van Veiligheidsregio Twente, Ontplooj en Stadsbank Oost Nederland van midden naar laag.

Situationele sturing en toezicht

Op basis van de classificatie van het risico van de verbonden partij passen wij maatwerk toe in het toezicht op de externe relaties. Hierbij onderscheiden wij de volgende drie toezichtregimes: minimaal toezicht, basis toezicht en verhoogd of intensief toezicht.

Verbonden partij	Risico score organisatie	Financieel belang	Risico score totaal	Mutatie risico score	Toezicht regime
Sportbedrijf Almelo	Hoog	Groot	Hoog	–	Intensief
Samen Twente	Hoog	Gemiddeld	Midden	–	Basis
Omgevingsdienst Twente	Midden	Groot	Midden	–	Basis
Recreatieschap Twente	Hoog	Gemiddeld	Midden	–	Basis
Cogas	Midden	Gemiddeld	Midden	–	Basis
Veiligheidsregio Twente	Midden	Gemiddeld	Laag	–	Basis
Ontplooj	Midden	Gemiddeld	Laag	–	Basis
Stadsbank Oost Nederland	Midden	Klein	Laag	–	Basis
Twente Milieu	Laag	Gemiddeld	Laag	–	Basis
Regionaal Bedrijventerrein Twente	Midden	Groot	Laag	–	Minimaal
Euregio	Laag	Klein	Laag	–	Minimaal
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	Laag	Klein	Laag	–	Minimaal
Industriegebouw Maatschappij	Laag	Klein	Laag	–	Minimaal
Bank Nederlandse Gemeenten	Laag	Klein	Laag	–	Minimaal
Openbaar Lichaam Crematoria Twente	Midden	Klein	Laag	–	Minimaal

Toelichting

Wij geven hier een toelichting op de verbonden partijen met een risico score hoog:

Sportbedrijf Almelo.

De liquiditeitspositie van het Sportbedrijf Almelo staat al enige tijd onder druk.

Dit heeft onze bijzondere aandacht en daarmee een intensief toezicht.

5.7 Grondbeleid

5.7.1 Beleid grondexploitaties

Een van de middelen van een gemeente om haar ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken bij het uitvoeren van het omgevingsbeleid van de overheid is het grondbeleid. In het kader van het omgevingsbeleid wordt de maatschappelijke gewenste bestemming van de grond, middels een plan of besluit op basis van de Wet ruimtelijke ordening (WRO), bepaald. De raad heeft een kaderstellende en controlerende functie ten aanzien van het gehanteerde grondbeleid en de daarbij behorende begrotingen en verantwoordingen. Grondbeleid gaat in belangrijke mate over de productie van bouwgrond, de wijze waarop die tot stand komt en hoe de bouwgrond verkocht en gebruikt wordt.

Actief en faciliterend grondbeleid

Gemeenten kunnen ervoor kiezen om actief grondbeleid te voeren (waarbij je zelf als gemeente gronden koopt, bouw- en woonrijp maakt en bouwgrond als eindproduct verkoopt) of faciliterend grondbeleid (waarbij de bouwgrondproductie aan ontwikkelaars wordt overgelaten).

Met faciliterend grondbeleid loopt de gemeente minder financiële risico's. Deze liggen bij marktpartijen.

Daar staat tegenover dat de gemeente minder sturingsmogelijkheden heeft (alleen publiekrechtelijke en geen privaatrechtelijke sturingsmogelijkheden.) Daarnaast kan de gemeente bij faciliterend grondbeleid geen winst maken, omdat ze alleen kosten kan verhalen. Daardoor komen verlieslatende ruimtelijke ontwikkelingen niet of moeizaam van de grond, omdat de markt deze om bedrijfseconomische redenen niet oppakt.

Bij actief grondbeleid kunnen met de baten uit winstgevende grondexploitaties tekorten op verlieslatende grondexploitaties worden bekostigd, waardoor er feitelijk financiële verevening tussen verschillende ruimtelijke ontwikkelingen plaats kan vinden.

De gemeente Almelo voert om bovengenoemde redenen een pragmatisch grondbeleid, waarbij per project bekeken wordt welk beleid het beste gevoerd kan worden.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De grondexploitaties zijn ingedeeld conform de voorschriften van het BBV. Er is een onderscheid gemaakt in:

- Bouwgrond In Exploitatie (BIE);
- Gronden die onder de rubriek Materieel Vast Actief (MVA) op de balans worden verantwoord.

Bouwgrond in exploitatie (BIE) heeft in alle gevallen betrekking op grondexploitaties die zich (bijna) in de uitvoeringsfase bevinden. Onder BIE vallen gronden die in eigendom zijn van de gemeente en waarvoor door de gemeenteraad een grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld. Het startpunt van BIE is het raadsbesluit van de vaststelling. Vanaf dat moment kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie bij onderhanden werk (BIE) op de balans.

De gronden die onder MVA (Materiële Vaste Activa) worden geschaard zijn meestal in het verleden anticiperend of strategisch aangekocht. Er is voor deze (bouw)gronden (nog) geen grondexploitatie vastgesteld door de raad. Deze (bouw)grond kunnen in de toekomst alsnog worden overgeheveld naar BIE.

Strategische grondverwerving

Met de Omgevingsvisie als basis is de uitvoeringsagenda voor stadsontwikkeling opgesteld. Deze agenda geeft houvast en kader voor de ontwikkeling van wijken, gebieden en locaties. Daarin zijn een aantal gebieden benoemd of bekrachtigd als prioritaire ontwikkelopgaven voor de komende jaren. We willen de ontwikkeling van deze gebieden samen met partners oppakken, zodat Almelo haar krachtige positie behoudt als centrumgemeente in Noordwest Twente.

Om de ambities uit uitvoeringsagenda te realiseren is het juiste instrumentarium benodigd. Op dit moment dient de raad voor elke grondaankoop een separaat krediet te verlenen. Dit is in de praktijk een omslachtige en tijdrovende procedure die in het kader van strategische grondverwerving belemmerend werkt. Met name in de prioritaire gebieden voor stedelijke ontwikkeling moeten we direct kunnen handelen op het moment dat een perceel door een grondeigenaar wordt aangeboden. Om dit probleem op te lossen werken we naar een strategisch verwervingskrediet welke in september 2025 voor wordt gelegd aan de gemeenteraad. Na instemming kunnen aankopen door dit verwervingskrediet worden gedekt en is het college bevoegd om over aankopen in het kader van de prioritaire opgave te beslissen. Dit komt de snelheid van de besluitvorming ten goede.

5.7.2 Actuele ontwikkelingen

Per 1-1-2025 kende het Grondbedrijf 11 lopende grondexploitaties. In de eerste helft van 2025 zijn er twee nieuwe grondexploitaties vastgesteld.

Aanbod vanuit lopende grondexploitaties

Werklocaties (hectares)	Prognose			e.v.
	Totaal	2025	2026	
Rohof	0,8	0,4	0,4	-
Rhijnbeek	4,3	4,3	-	-
Bedrijvenpark Twente Noord	6,4	2,1	-	4,3
Weggeler	1,0	-	1,0	-
XL Businesspark 2	76,2	-	-	76,2
Totaal werklocaties	88,8	6,8	1,4	80,5

Woninglocaties (aantallen)	Prognose			e.v.
	Totaal	2025	2026	
Almelo Noordoost	76	20	20	36
Heetveldsweg	-	-	-	-
Schefferstraat	10	10	-	-
De Savornin Lohmanstraat	-	-	-	-
Rietveldstraat	11	11	-	-
Gravenstraat	-	-	-	-
Weggeler	16	16	-	-
Parkbuurt	135	33	33	69
Schelhorstdwarsweg	112	112	-	-
Totaal woninglocaties	360	202	53	105

5.7.3 Huidige financiële posities

Huidige financiële positie grondbedrijf

Per 1-1-2025 kende het Grondbedrijf 11 lopende grondexploitaties. In de eerste helft van 2025 zijn er drie nieuwe grondexploitaties vastgesteld.

In het onderstaande overzicht wordt, m.b.t. de nu lopende grondexploitaties, de financiële stand van zaken per 1-1-2026 weergegeven (conform JR24), dit vanuit de fictie dat de voortgang financieel gezien in 2025 exact is verlopen, zoals is geraamd.

Voor verlieslatende grondexploitaties zijn voorzieningen getroffen ter dekking van het begrote tekort.

Bij winstgevende grondexploitaties moet, na rato van de voortgang, geleidelijk winst worden genomen. Daarmee mag niet worden gewacht tot het moment waarbij het project (bijna) geheel is gerealiseerd.

Grondexploitaties	Boekwaarde	nog te maken		eind	geraamd eindresultaat		
	1-1-2026	kosten	opbrengsten	jaar	eindwaarde	op CW (2%)	N/V
Werklocaties							
Rohof	11.156	523	264	2026	-11.414	-10.971	N
Rhijnbeek	6.998	1.449	0	2027	-8.447	-7.960	N
Bedrijvenpark Twente Noord	2.253	2.540	2.531	2027	-2.261	-2.131	N
XL2	11.618	181.239	186.074	2039	-6.783	-5.040	N
Subtotaal werklocaties	32.025	185.751	188.869		-28.905	-26.102	
Woningbouw							
Almelo Noordoost	-6.193	9.639	15.642	2032	12.196	10.409	V
Heetveldsweg	-214	330	0	2026	-116	-111	N
Schefferstraat	-246	190	0	2026	56	53	V
Savornin Lohmanstraat	95	102	0	2026	-197	-189	N
Rietveldstraat	-55	219	0	2026	-164	-158	N
Gravenstraat	290	183	0	2026	-473	-455	N
Parkbuurt	-666	7.423	9.273	2029	2.516	2.279	V
Schelfhorstdwarsweg	-189	1.199	1.010	2026			N/V
Hagengracht	144	241	385	2027			N/V
Weggeler	6.705	665	1.365	2026	-6.005	-5.771	N
Subtotaal woningen	-329	20.191	27.675		7.813	6.057	
Totaal	31.696	205.942	216.544		-21.092	-20.045	N

Bedragen x 1.000 euro

In onderstaande tabel zijn de grondexploitaties vertaald naar de begroting. Weergegeven in de tijd zijn: de kasstroom en de rente, de rentebijbeschrijving op genomen winst en verlies en de geprognosticeerde (tussentijdse) winstneming.

vertaling grex --> programmabegroting	Totaal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
uitgaven + rente grex	229.217	23.276	30.621	30.139	24.257	22.546	19.286	18.132
rentekosten genomen winst			0	0	0	0	0	0
winstneming	6.246	827	1.082	1.039	1.662	1.037	283	242
verlaging balanswaarde OWH grex	55.827		0	0	0	0	0	0
Totale lasten	291.291	24.104	31.704	31.178	25.919	23.583	19.569	18.375
(grond)opbrengsten grex	-239.384	-22.838	-11.676	-23.412	-19.952	-16.308	-16.594	-16.013
rentebaten verliesvoorziening	-3.074	-656	-669	-315	-107	-109	-111	-114
verhoging balanswaarde OWH grex	-48.833	-610	-19.358	-7.451	-5.860	-7.166	-2.864	-2.248
Totale baten	-291.291	-24.104	-31.704	-31.178	-25.919	-23.583	-19.569	-18.375

Bedragen x 1.000 euro

vertaling grex --> programmabegroting	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
uitgaven + rente grex	18.875	8.526	7.305	7.529	6.603	6.528	5.428	165
rentekosten genomen winst	0	0	0	0	0	0		0
winstneming	74	0	0	0	0	0		0
verlaging balanswaarde OWH grex	0	7.494	9.035	8.814	9.742	9.820	10.922	0
Totale lasten	18.949	16.020	16.340	16.343	16.345	16.348	16.350	165
(grond)opbrengsten grex	-15.590	-15.902	-16.220	-16.220	-16.220	-16.220	-16.220	0
rentebaten verliesvoorziening	-116	-118	-120	-123	-125	-128	-130	-133
verhoging balanswaarde OWH grex	-3.243	0	0	0	0	0		-32
Totale baten	-18.949	-16.020	-16.340	-16.343	-16.345	-16.348	-16.350	-165

Bedragen x 1.000 euro

5.8 Dienstverlening

5.8.1 Wat willen we bereiken?

Dienstverlening is bij uitstek mensenwerk. Slim, zo makkelijk mogelijk en adequaat georganiseerd met optimaal gebruik van digitale mogelijkheden. Dienstverlening innoveert continu. Landelijk en ook in Almelo gaan we steeds meer gebruik maken van voor en door gemeenten ontwikkelde programmatuur. Dit is programmatuur die open is en volgens de landelijke standaard Common Ground is ontwikkeld. Common Ground is een informatiekundige visie voor Nederlandse gemeenten, ontwikkeld door de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten), om de informatievoorziening flexibeler, eenvoudiger en slimmer te maken. We doen dit in Almelo onder andere door het uitvoeren van de opgave "Plan de campagne". Daarnaast krijgt pro-actieve dienstverlening steeds meer aandacht. Dit is dienstverlening waarbij we op basis van de gegevens die we (al) bezitten de dienst kunnen verlenen, zonder dat de inwoner hiervoor een aanvraag hoeft te doen. Het eerder automatisch verstrekken van de landelijke energietoeslag is hier een praktisch voorbeeld van.

Onze inwoners, bedrijven en instellingen ervaren hierdoor onze dienstverlening als steeds beter, makkelijker te verkrijgen, resultaat- en klantgerichte dienstverlening. De leefwereld van hen is hierbij ons uitgangspunt. De gemeentelijke producten en diensten zijn van een uitstekende kwaliteit en afgestemd op de behoeften van onze inwoners.

- Onze inwoners, bedrijven en instellingen, verwachten professionele gemeentelijke dienstverlening, die betrouwbaar en duidelijk is, die gemakkelijk te verkrijgen is, zich kan meten met andere dienstverlening die zij in de (commerciële) markt ervaren en die bovendien tegen een reële prijs kan worden geleverd.
- Onze dienstverlening is inclusief. Voor inwoners die vanuit een zwakkere positie of beperking onze hulp nodig hebben of die niet digitaal vaardig zijn, zijn werkende oplossingen bedacht waardoor ook zij gebruik kunnen maken van onze dienstverlening.

In 2026 willen wij het volgende bereiken:

- Door het uitvoeren van de opgave "Plan de campagne" wordt een flexibelere informatievoorziening, meer gestandaardiseerde processen, open en beschikbare data en een wendbaardere organisatie" ingevoerd. Dit doen we als eerste binnen het sociaal domein en breiden dit later uit naar de andere beleidsterreinen van onze organisatie
- We standaardiseren onze programmatuur daar waar mogelijk (volgens het principe pas toe of leg uit) via de landelijke ontwikkelde standaarden die volgens Common Ground zijn ontwikkeld
- Verkiezingen die op tijd, via de regels en ordentelijk zijn verlopen
- Bij meervoudige en complexe vragen helpen wij met één centraal aanspreekpunt, door bij deze vragen centrale regie op de dienstverlening uit te voeren.
- Wij bewaken de voortgang en garanderen dat onze inwoners, bedrijven en instellingen hun antwoorden van ons ontvangen.

5.8.2 Wat gaan we in 2026 doen?

- Organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen die op 18 maart 2026 worden gehouden
- Invoer en daarna uitbreiding van mijn.almelo.nl een nieuw inwonersportaal. Dit portaal geeft inwoners meer regie over hun aanvragen en gegevens. Het interne werkproces wordt bovendien efficiënter ingericht. Het nieuwe inwonersportaal is common ground gebaseerd. Dat wil zeggen dat we gebruik maken van open programmatuur die door en voor gemeenten is ontwikkeld.
- Invoer van nieuwe digitale formulieren via formulier.almelo.nl op basis van Open Formulieren. Open formulieren biedt een veel betere klantgerichte ervaring. Open Formulieren is ook common ground gebaseerd
- Verkenning van de mogelijkheden van pro-actieve dienstverlening. Dit is dienstverlening waarbij de inwoner deze dienstverlening automatisch geleverd krijgt zonder deze te hoeven aanvragen. Dit kan omdat wij alle gegevens voor deze dienstverlening in huis hebben en waarbij deze gegevens van voldoende kwaliteit zijn
- Invoeren van een nieuwe sociale kaart. De sociale kaart is website met een digitale lijst van organisaties en diensten die hulp, advies, zorg, producten en activiteiten bieden op het gebied van zorg, welzijn, werk, opvoeden, geldzaken, en vrije tijd.
- Invoeren van live chat als nieuw inwonerskanaal met daaraan gekoppeld een informatiegevende chatbot (beginnend bij eenvoudig gestandaardiseerde diensten, zoals aanvraag paspoort, rijbewijs, etc.)

- Verder invoeren van de wet Wmebv (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer). Deze is opnieuw met 1 jaar uitgesteld en deze gaat nu in op 1 januari 2026 in. De wet regelt het recht van inwoners om op digitale wijze met de overheid te kunnen communiceren en welke spelregels (zoals bv notificaties en het ontvangen van een ontvangstbevestiging) die hierbij gelden). Het legt een zorgplicht bij de gemeente om te waarborgen dat gebruik van digitale dienstverlening goed verloopt

5.8.3 Wat mag het kosten?

Zie paragraaf [4.2.2 Bestuur en ondersteuning](#) bij taakveld '0.2 Burgerzaken' voor een overzicht van baten en lasten.

5.8.4 Indicatoren

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
Waardering inwoners algehele dienstverlening	Almelo		6,7		*1	6,9
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse		6,8			
Waardering inwoners digitale dienstverlening	Almelo		7,0		*1	7,0
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse		7,0			
Waardering ondernemers algehele dienstverlening	Almelo		6,7		*2	*2
Het gemiddelde rapportcijfer dat ondernemers geven voor de dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse		6,5			
Waardering ondernemers digitale dienstverlening	Almelo		7,2		*2	*2
Het gemiddelde rapportcijfer dat ondernemers geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse		6,2			

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Toelichting:

*1: Wij hebben begin 2024 afscheid genomen van de burgerpeiling methodiek vanuit waarstaatjegemeente.nl. Dit omdat er te weinig gemeenten met dezelfde grootte als Almelo deelnamen. In 2023 is deze vanwege gebrek aan deelname en daardoor onvoldoende kwaliteit ook niet uitgevoerd. Rondom de zomer 2024 is er een eigen burgerpeiling gehouden waarmee de indicatoren waardering algemene dienstverlening en digitale dienstverlening weer kunnen worden gevuld. We zijn van plan deze peiling in vervolg jaarlijks te herhalen.

*2: De VNG is gestopt met de ondernemerspeiling en Almelo heeft daarom in 2023 geen ondernemerspeiling laten uitvoeren. Almelo gaat over op de MKB peiling MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland. Vanwege vernieuwing was deze peiling in 2023 niet ter beschikking. Ook in 2024 is deze niet uitgevoerd.

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
Waardering gemeentelijke klantfeedback alle gemeten producten en kanalen	Almelo	*	*	9,2	9,1	9,1

Toelichting:

* = Door de coronapandemie waren er voor de jaren 2020 en 2021 geen statistisch verantwoorde cijfers te produceren. Een groot deel van de klantfeedback wordt verzameld via apparatuur met een aanraakscherm. Deze apparatuur is gedurende de coronapandemie vanwege mogelijk besmettingsgevaar buiten werking gesteld. Eind september 2022 is de apparatuur weer in gebruik genomen. De cijfers over 2022 gaan daarmee over de maanden oktober t/m december.

De eigen indicator wordt gemeten na een baliebezoek. Een inwoner kan de dienstverlening met een groene (goed, =10 punten), een oranje (matig, = 5 punten) of een rode smiley (slecht, = 0 punten) waarderen. Het getal geeft de gemiddelde waardering aan van alle binnengekomen reacties.

5.9 Wet open overheid

5.9.1 Wat willen we bereiken?

Het doel van de Wet open overheid (Woo) is om een transparanter en actief openbaar makende overheid te creëren die dient aan het belang van openbaarheid door publieke informatie openbaar te maken. Openbare overheidsinformatie is essentieel voor een democratie. De overheid verzamelt steeds meer data. De Woo richt zich op het bevorderen van een open, toegankelijke en betrouwbare overheid die de samenleving actief informeert, met transparantie als kernwaarde.

Nederland is sinds 2011 aangesloten bij het Open Government Partnership (OGP). Het Actieplan Open Overheid 2023-2027 is het vijfde actieplan van Nederland. Dit plan richt zich op samenwerking tussen overheid en samenleving met betrekking tot open overheid.

De nieuwe Archiefwet brengt meer afstemming op de eisen van dit digitale tijdperk. Een van de bepalingen verkort de overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar. Deze aanpassing heeft als doel om informatie sneller openbaar te maken, waardoor deze eerder onder beheer van archiefdiensten valt. Door de verkorte overbrenging wordt het inzagerecht geregeld door de Archiefwet. Voorafgaand aan de overbrenging is het noodzakelijk om eventuele beperkingen op de openbaarheid van de informatie te beoordelen.

5.9.2 Wat gaan we in 2026 doen?

De openbaarheidsparagraaf werd voor het eerst vastgesteld in de Programmabegroting 2023. Begin 2022 startte het concernproject Woo na een impactanalyse. Over de jaren 2022 tot en met 2024 is gerapporteerd via de paragraaf Woo, die volgens wetsartikel 3.5 nu ook wordt opgenomen in de Programmabegroting 2026. Vanuit het 'Woo Meerjarenplan ([VNG 22 april 2022](#))' is de Woo onderverdeeld in:

- Openbaar maken uit eigen beweging (actief openbaar maken)
- Openbaar maken op verzoek (passief openbaar maken)
- Informatiehuishouding op orde
- Organisatorische eisen

Actief Openbaar Maken (AOM), openbaar maken uit eigen beweging

De verplichting voor het actief openbaar maken uit eigen beweging (AOM) treedt voor de 17 informatie categorieën via vier tranches in werking. Op 1 november 2024 is de eerste fase van verplichte actieve openbaarmaking ingegaan met de inwerkingtreding van de eerste tranche. De bestuursorganen zijn sinds deze datum verplicht om vijf informatiecategorieën actief openbaar te maken. Per 1 april 2025 voldeed 96% van de gemeenten aan deze wettelijke eis. De gemeente Almelo voldeed in november al.

Het gaat daarbij om de volgende vijf categorieën: Wetten en algemeen verbindende voorschriften (art. 3.3, lid 1, onderdeel a), Overige besluiten van algemene strekking (art. 3.3, lid 1, onderdeel b), Vergaderstukken Staten-Generaal (art. 3.3, lid 2, onderdeel b) (geldt voor het Rijk), Informatie over organisatie en werkwijze (art. 3.3, lid 1, onderdeel d), Bereikbaarheidsgegevens (art. 3.3, lid 1, onderdeel e).

Het rijk heeft eerder aangegeven te zullen informeren over de definitieve inwerkingtredingsdata van de verschillende categorieën. De afstemming hierover vraagt meer tijd vanwege de (door)ontwikkeling van de benodigde technische voorzieningen, ook wel aanlevermethoden genoemd. Deze voorzieningen zijn noodzakelijk om openbaar gemaakte informatie toegankelijk te maken via de generieke Woo-voorziening, zodat voldaan wordt aan artikel 3.3b van de Woo. Zodra de generieke Woo-voorziening aan de gestelde eisen voldoet, zal de verplichting tot aansluiting van kracht worden.

In juli 2025 meldde de VNG dat gemeenten binnenkort eenvoudig kunnen aansluiten op [open.overheid.nl](#), het centrale Woo-platform dat door BZK wordt ontwikkeld. Dit platform zal vanaf volgend jaar ook informatie via Open Raadsinformatie (ORI) ondersteunen.

De ORI-API is nu vastgesteld als een officiële aanlevermethode in de ontwikkeling van de centrale Woo-voorziening. Hierdoor wordt raadsinformatie uit raadsinformatiesystemen via deze koppeling automatisch naar de centrale voorziening gestuurd. Omdat de ORI-API aansluit op de centrale voorziening, wordt dubbel werk voorkomen. Veel gemeenten en leveranciers maken

al gebruik van een koppeling met Open Raadsinformatie. De centrale voorziening is echter nog niet beschikbaar. Volgens de minister van BZK is de oplevering vertraagd omdat de ontwikkeling van verschillende aanlevermethoden meer tijd kost. Er vindt daarnaast overleg plaats over de kosten voor decentrale overheden. Na de zomer van 2025 volgt er een nieuwe planning. De planning voor alle bestuursorganen is wat betreft de eerste tranche uitgevoerd en de overige delen van de planning zijn achterhaald. De planning zag er eerst op de volgende manier uit:

Indicatieve verdeling in tranches en planning, per informatiecategorie (art. 3.3 Woo) voor het Rijk

Eerste tranche: Actief openbaar per: 1 november 2024	Tweede tranche: Actief openbaar per: medio 2025 (Rijk)	Derde tranche: Actief openbaar per: tweede helft 2025 (Rijk)	Vierde tranche: Actief openbaar per: 2026 (Rijk)
1a (eerste lid , onderdeel a): Wetten en algemeen verbindende voorschriften	1c (eerste lid, onderdeel c): Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag	2a (lid 2, onderdeel a): Bij vertegenwoordigende organen ingekomen stukken	2k (tweede lid, onderdeel k): Beschikkingen
1b (eerste lid, onderdeel b): Overige besluiten van algemene strekking	2c (tweede lid, onderdeel c): Vergaderstukken decentrale overheden	2h (tweede lid, onderdeel h): Subsidieverplichtingen anders dan met beschikking	
2b (tweede lid, onderdeel b): Vergaderstukken Staten-Generaal	2d (tweede lid, onderdeel d): Agenda's en besluiten bestuurscolleges	2f (tweede lid, onderdeel f): Convenanten	
1d (eerste lid, onderdeel d): Informatie over organisatie en werkwijze	2e (tweede lid, onderdeel e): Adviezen	2j (tweede lid, onderdeel i): Onderzoeksrapporten	
1e (eerste lid, onderdeel e): Bereikbaarheidsgegevens	2g (tweede lid, onderdeel g): Jaarplannen en jaarverslagen	2l (tweede lid, onderdeel l): Klachtoordelen	
	2i (tweede lid, onderdeel i): Woo-verzoeken en -besluiten		

De minister kan categorieën toevoegen. De gemeente mag volgens de omgekeerde “hot spot”-thema's gegevens openbaar maken. Meer actieve openbaarheid kan het aantal Woo-verzoeken verlagen en zorgt dat inwoners dezelfde informatie hebben. Dit afwegingskader vraagt om het actief openbaar maken van relevante informatie en bevat elementen die richting kunnen geven aan de uitvoering van de inspanningsverplichting, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van dossiers waarvoor aanzienlijke maatschappelijke belangstelling bestaat. Op landelijk niveau is een interbestuurlijke werkgroep van overheidsorganisaties gestart om mee te denken over de beleidsmatige uitwerking van artikel 3.1 en advies te geven aan BZK. Daarnaast heeft het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) een verzoek ontvangen om te reflecteren op het doel en de reikwijdte van de inspanningsverplichting en hierover advies uit te brengen. Ook de Raad voor het Openbaar Bestuur heeft onlangs een advies uitgebracht over transparantie met de titel 'Betekenisvol Transparant'. Deze adviezen zullen worden meegenomen in de beleidsvorming. In het vierde kwartaal van 2025 volgt vanuit het Rijk een gezamenlijke reactie op beide adviezen.

Passief Openbaar Maken (POM), openbaar maken op verzoek

De verplichting tot openbaarmaking van ingediende informatieverzoeken op grond van de Woo, inclusief besluiten en documenten, treedt in werking met de tweede tranche. Vanaf medio 2022 zijn deze stukken te vinden op de website van gemeente Almelo onder 'Onderwerpen' en is de knop 'Informatieverzoek (Woo)' beschikbaar, waarmee gericht gezocht kan worden naar informatie. Hier zijn de reeds openbaar gemaakte Woo-besluiten en documenten te raadplegen die via deze [link](#) toegankelijk zijn. Deze informatie kan mogelijk later ook op een ander publicatieplatform gepubliceerd worden. Tevens zijn er diverse links opgenomen naar relevante websites van verschillende overheden waar aanvullende informatie gevonden kan worden.

Indien de gewenste informatie niet gevonden wordt, is het mogelijk telefonisch contact op te nemen met de contactpersoon om samen het verzoek verder te bespreken. Mocht de informatie nog niet openbaar zijn, dan kan via de knop 'doe een informatieverzoek' een aanvraag worden ingediend.

Het overzicht toont de ontvangen Woo-verzoeken en de verwachte voor 2025 en 2026. Het inschatten van het aantal Woo-verzoeken is lastig. Tot op heden werd landelijk aangenomen dat het aantal Woo-verzoeken zou afnemen. Afgelopen jaar was dit echter niet het geval, maar dit kan incidenteel zijn geweest. De verwachting is bijgesteld naar boven, maar nog wel met een afname.

Passieve openbaarmaking

Woo-verzoeken Inwerkingtreding 1 mei 2022	Gemeente Almelo			Landelijk streefpercentage na inwerkingtreding Woo	
	Jaarverslag 2024	Plan 2025	Plan 2026	Twee jaar	Vijf jaar
Aantal Woo-verzoeken ontvangen jaarlijks	57	45	40		
Behandeld door gemeenten binnen de in de wet gestelde beslistermijn, in %	37-68%	60%	70%	80%	100%
Het aantal waarbij contact is met verzoeker over precisering, prioritering en behandeltermijn, schriftelijk bevestigen, in % (bij omvangrijk en/of complex verzoek art. 4.2a)	18-32%	40%	40%	40%	50%

De gemiddelde afhandelingstermijn van het Rijk was in 2021 161 dagen (rapport '[Ondraaglijk traag](#)' 28 januari 2022), in 2022 167 dagen ([rapport "Matglas"](#) 9 maart 2023) en in 2023 opgelopen naar 172 zonder uitschieters (rapport "[Blaadjes op het spoor](#)" februari 2024). En in 2024 was het 188 dagen ([rapport 'Schildpaddensoep'](#)). Nog een verdere stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Lokale overheden zijn sneller; de gemiddelde doorlooptijden zijn daar 83 dagen (provincies), 61 dagen (waterschappen) en 82 dagen (steekproef gemeenten).

Informatiehuishouding Op Orde

Voor het onderdeel 'Informatiehuishouding op orde' is tijdens de opstelling van de openbaarsheidsparagraaf onderzocht welke criteria uit het 'Woo-Meerjarenplan (VNG 22 april 2022)' relevant zijn. Deze criteria zijn opgenomen in het onderstaande overzicht. In de kolom 'Gemeente Almelo' staat vermeld of de uitvoering gepland is, wordt uitgevoerd of is afgerond. De realisatie kan enkele jaren duren. Het op orde brengen van de informatiehuishouding is geen onderdeel van het project Woo binnen de gemeente Almelo, al zorgen onderdelen van het project Woo er wel voor dat de informatiehuishouding verbetert. Het op een juiste manier kunnen uitvoeren van de Woo (passieve en actieve openbaarmaking van documenten) vereist dat de informatiehuishouding van de gemeente op orde is. Deze onderdelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Gemeenten geven hun informatiehuishouding gemiddeld een 2,8 uit 5. Dit laat zien dat er nog verbeteringen mogelijk zijn, zoals betere toepassing van selectielijsten, informatiebeheerplannen maken en het archiveren van e-mails en berichten. [Vng.nl](https://www.vng.nl)

Informatiehuishouding op orde

Eis aan Informatiehuishouding <i>Inwerkingtreding 1 mei 2022</i>	Gemeente Almelo	
	Jaarverslag 2024	Plan 2026
Iedere gemeente heeft de beschikking over of is aangesloten op een <i>e-depotvoorziening</i>	Almelo gekozen voor het spoor 'bewaren bij de bron'. E-depot zal binnen de eigen organisatie worden ingericht.	Visie op digitale archivering zal worden uitgewerkt.
Binnen de applicaties zijn selectielijsten geïmplementeerd	Wordt gestart in 2025	Gestart in 2025
Aantal applicaties	13%	20%
Waarvan aantal met verplichte selectielijsten (Archiefwet)	15	15
	2	3
Iedere gemeente heeft beheer georganiseerd op emailarchivering	Volgt landelijke toepassing	Evalueren op landelijke voorzet
Iedere gemeente heeft beheer georganiseerd op tekstberichten	Volgt landelijke toepassing	Evalueren op landelijke voorzet
Iedere gemeente heeft een informatiebeheerplan (minimaal: inzicht in werkprocessen, proceseigenaar, in welke applicaties welke data/documenten staan, hoe het beheer is geregeld)	Maken gebruik van Blue Dolphin en Mavim	Kwaliteit wordt geëvalueerd
Iedere gemeente hanteert een kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer, zoals vastgelegd in artikel 16 van de Archiefregeling	Onderdelen in het document moeten opnieuw aangepast / uitgewerkt worden i.v.m. andere werkwijzen na de kanteling in Join.	Wordt gestart in 2026 om een systematiek in elkaar te zetten. RB 32435
Iedere gemeente heeft een metagegevensschema vastgelegd en aan elk blijvend te bewaren informatie- object metagegevens gekoppeld (ook alles dat openbaar is)	Plan 2026	Er is wel een metagegevensschema, maar nog niet vastgesteld. Plan is om het in 2026 te laten vaststellen.

De organisatorische eisen

De organisatie is gestart als concernproject, waarbij wordt gewerkt aan communicatie, scholing, kennisdeling, samenwerking en facilitering om de stapsgewijze cultuurverandering duurzaam te realiseren. Gemeenten worden geholpen bij het implementeren van de Woo met en dankzij veel regionale en landelijke samenwerkingsinitiatieven via VNG en ministeries van BZK en OCW.

In Almelo is er aansluiting op de Woo-index en ORI. Of dat technisch aan de laatste eisen voldoet dat vraagt ook capaciteit in Almelo evenals de eisen die aan alle documenten worden gesteld. Het bestaande platform iBabs wordt hier voorlopig voor gebruikt. Of dat ook voor beschikkingen wordt ingezet is nog een afweging die moet worden gemaakt. De Woo-index wordt landelijk voorzien van vindsoftware die alle digitale documenten kan doorzoeken die zijn aangesloten. Alleen met de juiste aansluiting en status van openbaar gemaakte documenten werkt dat goed. Ook ORI wordt daarvoor geschikt gemaakt. Raadsleden kunnen evenals inwoners daardoor besluitvorming van andere gemeenten ook eenvoudig zoeken en vooral vinden.

De organisatorische eisen

Eis aan organisatie Woo-implementatie <i>Inwerkingtreding 1 mei 2022</i>	Gemeente Almelo		Landelijk streef-% na inwerkingtreding Woo	
	Jaarverslag 2024	Plan 2026	Twee jaar	Vijf jaar
Gemeenten zijn organisatorisch aangesloten op PLOOI ¹ , dat is stopgezet en vervangen door de Woo-index (overheid.nl)	Ja, aangesloten	Ja	Onbekend	100%
Gemeenten hebben een verantwoordelijke c.q. projectleider voor de implementatie Woo	Ja, hoewel in 2024 vanaf mei tot december geen projectleider was.	Ja	50%	50%
Gemeenten hebben een projectplan om de Woo te implementeren	Ja, via de openbaarheids-paragraaf in de Programma-begroting	Ja	80%	80%

1. PLOOI, WI = Woo-index, is er i.p.v. PLOOI = platform open overheidsinformatie dat is stop gezet. De reden hiervan was dat de ontwikkeling ervan te complex werd, leidend tot vertragingen en een onwerkbaar systeem. De verplichting treedt fasegewijs na Koninklijk Besluit in werking.

5.9.3 Wat mag het kosten?

Meerjarenproject Woo-implementatie

Inwerkingtreding Woo 1 mei 2022

Meerjarenproject, Woo-implementatie

Implementatie Woo	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2024	193	135
Jaar 2025	215	
Jaar 2026	236	
Jaar 2027	149	
Jaar 2028	149	
Jaar 2029	149	
Totaal	1.091	135

Bedragen x 1.000 euro

Het Rijk levert een financiële bijdrage in zowel de incidentele als de structurele kosten. Incidenteel is tot en met 2026 in totaal 426.000 euro voor Almelo beschikbaar en structureel 70.000 euro in 2022 oplopend naar 149.000 euro vanaf 2026. Over de jaren 2024 tot en met 2029 is in totaal 1,091 miljoen euro beschikbaar.

De Woo-middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld voor de invoering in vijf à acht jaar tijd, zijn medio 2024 structureel ingezet voor onder andere projectleiding, de cultuuromslag en scholing naar 'alles is openbaar tenzij', het opstellen van werkwijzen in het kader van de Woo, aansluiting op het platform voor actieve openbaarmaking van overheidsinformatie, en de aanpassing van werkprocessen, inclusief digitale processen, met betrekking tot de actieve en passieve openbaarmaking van documenten en de nieuwe vereisten voor duurzaam digitaal archiveren. De incidentele middelen zijn ook nodig voor de projectorganisatie of de voortzetting ervan om bewustwording en de houding die past bij de uitdaging 'openbaar tenzij' te blijven ontwikkelen. Daarnaast vraagt de opstelling van de eerder geschetste werkwijzen toegesneden op Almelo en de invoering daarvan met standaardisering en uniformering van werkprocessen een lange adem.

Deze middelen blijven gedurende de periode 2022-2026 en daarna beschikbaar voor de invoering van de Woo met verlenging. De structurele kosten betreffen ook beheer en onderhoud van de systemen met licenties, toenemende variabele kosten voor het platform voor het openbaar maken van documenten en eventuele kosten voor de aangewezen contactpersoon per bestuursorgaan. Vanaf 2026 zullen de structurele kosten voor het platform stijgen. De waarde van de publieke dienstverlening is toegenomen, mede door de extra aandacht voor de openbaarheid van informatie met ondersteuning van de contactpersoon.

5.10 Majeure projecten

5.10.1 Zwembad Sportpark nieuwbouw

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken van de door de gemeenteraad benoemde majeure projecten. Naast de actuele stand van zaken wordt ingegaan op de afgeronde- en voorziene bestuurlijke besluitvorming, de belangrijkste mijlpalen en beheersaspecten in de projecten en de geïdentificeerde risico's en kansen. Zo ziet u in één oogopslag bij welke projecten er sprake is van afwijkingen ten opzichte de doelstellingen of de planning.

Onderwerp	Toelichting
Stand van zaken	Planmatig is nu het beeld: • Afronding ruwbouw Q4 2025 • Bouwkundige oplevering verwacht dec 2025 • Ingebruikname verwacht Q1 2026 Parallel aan de voorbereidingsfase voor de bouw van het zwembad is een traject opgestart om de herontwikkeling van het aanpalend terrein vorm te geven (kadernota voor de herontwikkeling is vastgesteld (BW-9849) . Grondexploitatie/verkoop is in voorbereiding).
Afgeronde besluitvorming	• Aanvullend krediet sept 2022 (RAAD-7511) • Vaststellen uitvoeringskrediet: juni 2021; (RAAD-6659) • Vaststelling PvE: Raad - juni 2021;(RAAD-6659) • Variantenstudie, keuze voorkeursvariant: november 2019; (RAAD-5718) • Ontwerp en middelen buitenterrein: B&W 19 aug 2025
Voorziene besluitvorming	• Vaststellen exploitatiebegroting Q4 2025
Mijlpalen	De belangrijkste mijlpalen voor het project zijn: • Openzetten van de kraan om het bad te vullen: Q3/4 2025; • Oplevering gebouw: Q4 2025. • Sloop bestaande zwembad en herinrichting buitenterrein Q2 en Q32025 • Openstelling buitenbaden Q2 2016
Scope	Ontwerp buitenterrein gereed, uitvoering in vergevorderd stadium. Het ambitieniveau is ten opzichte van de oorspronkelijke plannen verhoogd doordat in het nieuwe inrichtingsplan meer aandacht wordt besteed aan klimaatadaptatie. Daarnaast zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd ten aanzien van de parkeervoorzieningen, de toegankelijkheid en de aansluiting met het toekomstige Kanaalpark. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van robuuster materiaal.
Voortgang	Vanwege de discussie over de funderingstechniek (RAAD-8304) heeft de bouw bijna een half jaar vertraging opgelopen en zal het complex niet in de zomer, maar rond de kerst 2025 worden opgeleverd. Ingebruikname eind Q1 2026 Met de gebruikers van de sporthal zijn afspraken gemaakt over (verlengde) tijdelijke huisvesting tijdens de bouwperiode.
Financiën	Door de verhoging van het ambitieniveau is een aanvullend krediet benodigd van 1,5 miljoen euro. Daarnaast zijn de kosten vanwege de langere doorlooptijd van het project 300.000 euro hoger dan verwacht en is door belastingtechnische redenen een deel van de BTW niet verrekenbaar middels de SPUK-regeling. Dit heeft een kostenverhogend effect van 300.000 euro. Het totaal extra benodigd krediet bedraagt hierdoor 2,1 miljoen euro met een bijbehorende kapitaallast van structureel 75.000 euro.

Risico's / kansen		Toelichting
	Ontoereikendheid van het beschikbaar gestelde investeringskrediet. - Er is op dit moment geen sprake meer van sterke prijsstijgingen in de bouw. Dit risico wordt, indien het weer op zou treden (gedeeltelijk) opgevangen vanuit de post onvoorzien(Zie onderdeel financiën). - Er is een risico dat eventuele nieuwe eisen vanuit het rijk het project kostbaarder maken, bijvoorbeeld stikstof/PFAS. - De SPUK regeling wordt ook in 2026 voortgezet; BTW risico is weg.	Voor de nieuwbouw van het zwembad op het sportpark is aan taakstellend krediet beschikbaar gesteld. De bouwsom is inmiddels vastgezet en niet meer inflatiegevoelig. SPUK blijft in ieder geval tot en met 2025 van kracht, zaak is om alle kosten voor 1 jan 2026 te maken.
	Erasmus is niet op tijd weg naar de Aalderinkshoek.	Dit risico is geëffectueerd. Erasmus kon pas in de zomer van 2023 verhuizen. Met het aanbieden van wat extra voorzieningen is dit opgelost. Erasmus heeft haar gebouw aan de Sluiskade per 1 januari 2025 aan de gemeente overgedragen. Sloop is gepland Q3 2025.
	Omgevingsfactoren, bodemvondsten, tegenvallers bij de sloop (bv asbest) leiden tot vertraging of het duurder worden van de sloop en/of bouw.	Nog niet opgetreden en worden ook niet meer verwacht. De bouw is in volle gang.
	Vertraging in de uitvoering als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt.	De aannemer geeft aan volgens de aangepaste planning te kunnen bouwen en opleveren.

Toelichting

	Op koers, geen bijzonderheden
	Behoeft aandacht, bijsturing mogelijk
	Afwijking , bijsturing niet (meer) mogelijk

6. Financiële begroting

6.1 Incidentele baten en lasten

Om te bepalen of er in de begroting en meerjarenraming sprake is van structureel evenwicht dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de begroting en meerjarenraming bevat.

De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief.

In het algemeen geldt, dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten zijn de regel, incidentele lasten zijn de uitzondering. Dit betekent dat de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld in eerste instantie bepalend is of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt.

Structurele baten en lasten zijn baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening zijn opgenomen. Voor structurele baten en lasten geldt in het algemeen, dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd opgenomen zijn. Met andere woorden, er is (nog) geen einddatum bekend. Dit noemt men ook wel structureel bestaand beleid. Dit laat onverlet, dat de hoogte van de structurele baten en lasten jaarlijks kan fluctueren.

Van structurele baten en lasten is ook sprake indien de ramingen bijvoorbeeld om het jaar opgenomen zijn. Zolang deze posten maar periodiek terug blijven komen en er geen eindtijd bepaald is. Deze fluctuaties blijken uit de meerjarenraming. Ook door nieuw beleid of door bezuinigingen kunnen de hoogte van structurele lasten en baten worden beïnvloed.

Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Een begroting, meerjarenraming of jaarrekening kan ieder jaar dergelijke eenmalige zaken bevatten.

Incidentele baten en lasten	Herkomst	2026	2027	2028	2029
0. Bestuur en ondersteuning					
Dienstverlening KCC	Perspectiefnota 2024-2027	0,44			
<i>Dekking Rijksmiddelen versterken gemeentelijke dienstverlening</i>	Perspectiefnota 2024-2027	-0,44			
Programma's en wijkbudgetten 2022-2026	Perspectiefnota 2024-2027	2,20			
Verkoopopbrengst vastgoed	Doorlopend	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15
2. Verkeer, vervoer en waterstaat					
Parkeerbeleid	Programmabegroting 2023	0,30			
Pilot fietsparkeren binnenstad	Programmabegroting 2025	0,40			
Totaal incidentele baten en lasten		2,75	-0,15	-0,15	-0,15

-/- = voordeel/baten, + = nadeel/lasten (bedragen x 1 miljoen euro)

Toelichting:

0. Bestuur en ondersteuning

Dienstverlening KCC

In de perspectiefnota 2024-2027 is 1 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een aantal projecten van het Klantcontactcentrum (KCC). Hiermee wordt een impuls gegeven aan o.a. versterking van de archieftaken, digitalisering van dienstverlening en de digitale participatiestrategie en bijbehorende toolbox.

Dekking Rijksmiddelen versterken gemeentelijke dienstverlening

De hierboven genoemde projecten van het KCC worden gedekt uit de Rijksmiddelen ter versterking van de gemeentelijke dienstverlening.

Programma's en wijkbudgetten

In de perspectiefnota 2024-2027 zijn programmamiddelen opgenomen en is er een verhoging doorgevoerd op de wijkbudgetten. In de perspectiefnota 2024-2027 is besloten deze middelen vanaf 2027 vrij te laten vallen ten gunste van het financieel meerjarenperspectief.

Verkoopopbrengst vastgoed

Jaarlijks wordt gemiddeld 150.000 euro aan (netto) verkoopopbrengsten van gemeentelijk vastgoed begroot. Conform de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV zijn de verkoopopbrengsten incidenteel van aard.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Parkeerbeleid

Voor een periode van 4 jaar (2023 t/m 2026) wordt jaarlijks 300.000 euro beschikbaar gesteld om parkeren in de binnenstad te verbeteren.

Pilot fietsparkeren binnenstad

Als invulling en uitvoering van de motie "Verbetering van fietsenstallingen in Almelo" stelt het college voor om voor de jaren 2025 en 2026 in totaal 1,16 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de pilot "Vernieuwing fietsparkeren in de binnenstad Almelo 2025/2027".

6.2 Uiteenzetting financiële positie

6.2.1 Meerjaren Investeringsplan (MIP)

Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026 - 2029	A/B	TOTAAL Bedrag	2026	2027	2028	2029
Informatisering en automatisering						
Investeringsruimte	B	4.592	1.148	1.148	1.148	1.148
<i>Totaal informatisering en automatisering</i>		4.592	1.148	1.148	1.148	1.148
Gronden en gebouwen						
Investeringsruimte	B	9.720	2.430	2.430	2.430	2.430
<i>Totaal gronden en gebouwen</i>		9.720	2.430	2.430	2.430	2.430
Kleine kapitaalwerken						
Investeringsruimte	B	800	200	200	200	200
<i>Totaal kleine kapitaalwerken</i>		800	200	200	200	200
Overig						
Meerkosten sportpark Almelo	A	600	600	-	-	-
Verhoging ambitieniveau sportpark Almelo	A	1.500	1.500	-	-	-
<i>Totaal overig</i>		2.100	2.100	-	-	-
Hoofdtakveld Bestuur en Ondersteuning		17.212	5.878	3.778	3.778	3.778
Investeringsruimte		-	-	-	-	-
Hoofdtakveld Veiligheid		-	-	-	-	-
Verharding/wegen						
Financiële ruimte 2026	B	-	-	-	-	-
Financiële ruimte 2027	B	2.235	-	2.235	-	-
Financiële ruimte 2028	B	1.805	-	-	1.805	-
Financiële ruimte 2029	B	1.390	-	-	-	1.390
GOA 2026 - Bornsestraat	B	250	250	-	-	-
Haghoek - deelproject 1 - Johanna van Buurenlaan	B	-	-	-	-	-
Haghoek - deelproject 2 - Berninklaan e.o.	B	250	-	250	-	-
Haghoek - deelproject 3 - Frerikshuislaan e.o.	B	250	-	-	250	-
Haghoek - deelproject 4 - Beverdamlaan e.o.	B	250	-	-	-	250
IGOP 2026 - Onvoorzien Grijs	B	250	250	-	-	-
IGOP 2027 - Onvoorzien Grijs	B	250	-	250	-	-
IGOP 2028 - Onvoorzien Grijs	B	250	-	-	250	-
IGOP 2029 - Onvoorzien Grijs	B	250	-	-	-	250
Jan Steenstraat - reconstructie	B	865	-	-	20	845
Reconstructie Boddendaal en Het Baken	B	10	-	-	10	-

Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026 - 2029	A/B	TOTAAL Bedrag	2026	2027	2028	2029
Rehabilitatie asfalt 2026	B	530	530	-	-	-
Rehabilitatie asfalt 2027	B	400	-	400	-	-
Rehabilitatie asfalt 2028	B	800	-	-	800	-
Rehabilitatie asfalt 2029	B	400	-	-	-	400
Rehabilitatie elementenverharding 2026	B	100	100	-	-	-
Rehabilitatie elementenverharding 2027	B	400	-	400	-	-
Rehabilitatie elementenverharding 2028	B	400	-	-	400	-
Rehabilitatie elementenverharding 2029	B	400	-	-	-	400
Sweelincklaan - reconstructie	B	400	400	-	-	-
<i>Totaal verharding</i>		12.135	1.530	3.535	3.535	3.535
Investeringsimpuls infrastructuur						
866 - Kleine verkeersprojecten	A	171	85	86	-	-
379 - Kruispunt Stins - Nijenrode	A	722	-	722	-	-
379 - Subsidie	A	-325	-	-325	-	-
368 - Zijtak F35 - Bleskolksingel - Aadorp	A	1.095	-	1.095	-	-
368 - Subsidie	A	-800	-	-800	-	-
Aansluiting fietspaden op rotonde Broekerheide-Maardijk	A	85	85	-	-	-
Verplaatsen bushalte Bornerbroeksestraat	A	95	95			
718 - Financiële ruimte	A	12	12	-	-	
<i>Totaal investeringsimpuls infrastructuur</i>		1.055	277	778	0	0
Openbare verlichting						
Openbare verlichting - diverse vervangingen 2026	B	93	93	-	-	-
Openbare verlichting - diverse vervangingen 2027	B	93	-	93	-	-
Openbare verlichting - diverse vervangingen 2028	B	93	-	-	93	-
Openbare verlichting - diverse vervangingen 2029	B	93	-	-	-	93
Openbare verlichting - vervanging Schelfhorst fase 2	B	375	375	-	-	-
Openbare verlichting - vervanging Schelfhorst fase 3	B	375	-	375	-	-
Openbare verlichting - vervanging Schelfhorst fase 4	B	375	-	-	375	-
Openbare verlichting - vervanging Schelfhorst fase 5	B	375	-	-	-	375
<i>Totaal openbare verlichting</i>		1.872	468	468	468	468
Verkeersregelininstallaties						
Vervanging verkeersregelininstallaties	B	2.524	799	929	575	221
Investeringsruimte	B	571	17	19	245	290
<i>Totaal verkeersregelininstallaties</i>		3.095	816	948	820	511
(Civiele) Kunstwerken						
Beschoeiing BS01-BS14, BS27-2 en BS27-3	B	414	414	-	-	-
Brug BB010 Windmolenbroeksweg	B	23	-	-	23	-
Brug BB014 Weezebeeksingel 2029	B	20	-	-	-	20
Brug BB016 Berlagelaan 2026	B	25	25	-	-	-

Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026 - 2029	A/B	TOTAAL Bedrag	2026	2027	2028	2029
Brug BB018 Nachtegaalstraat 2026	B	37	37	-	-	-
Brug BB070 Van Rechteren Limpurgsingel 2028	B	250	-	-	250	-
Brug BB071 Van Rechteren Limpurgsingel 2028	B	165	-	-	165	-
Brug BB100 Twentepoort Oost 2028	B	17	-	-	17	-
Brug BB101 Twentepoort Oost 2028	B	17	-	-	17	-
Brug BB115 Zomerdijk 2029	B	15	-	-	-	15
Brug BB116 Wolbeslanden 2029	B	15	-	-	-	15
Brug BB121 Aloespad 2029	B	20	-	-	-	20
Brug BB130 Bolscherlanden 2027	B	16	-	16	-	-
Brug BB131 Maatkampsweg 2027	B	15	-	15	-	-
Brug BB132 - Krikkenhaar	B	15	-	15	-	-
Brug BB172 Grote Bavenkelsweg 2028	B	15	-	-	15	-
Brug SB031 Dollegoorbrug 2026	B	194	194	-	-	-
Brug SB032 Eilandbrug 2026	B	88	-	88	-	-
Brug SB061 Javabrug 2028	B	325	-	-	325	-
Brug SB16-5 Bavinksweg 2027	B	19	-	19	-	-
Brug SB31-6 Bosuil 2027	B	50	-	50	-	-
Brug SV035 Vriezebrug	B	752	752	-	-	-
Brug SV036 Sluiskade Noordzijde 2029	B	20	-	-	-	20
Financiële ruimte 2026	B	30	30	-	-	-
Financiële ruimte 2027	B	18	-	18	-	-
Financiële ruimte 2028	B	16	-	-	16	-
Financiële ruimte 2029	B	704	-	-	-	704
Tunnel TN078 Windmolenbroeksweg 2027	B	155	-	155	-	-
Tunnel TN079 Maardijk 2027	B	228	-	228	-	-
Tunnel TN080 Leemslagenweg 2027	B	122	-	122	-	-
Vervangen beschoeiingen 2026	B	25	25	-	-	-
Vervangen beschoeiingen 2027	B	25	-	25	-	-
Vervangen beschoeiingen 2028	B	25	-	-	25	-
Vervangen beschoeiingen 2029	B	25	-	-	-	25
Totaal kunstwerken		3.900	1.478	750	853	819
Parkeren						
Parkeerautomaten buiten vervangen	B	312	312	-	-	-
Totaal parkeren		312	312	-	-	-
Verbreiding Almelo-Nordhornkanaal						
investeringen 2025 bruggen	A	576	576	-	-	-
investeringen 2025 aanleg steigers	A	75	75	-	-	-
investeringen 2026 bruggen	A	2.865	-	2.865	-	-
investeringen 2026 aanleg steigers	A	75	-	75	-	-
investeringen 2027 bruggen	A	-40	-	-	-40	-
investeringen 2027 aanleg steigers	A	75	-	-	75	-
investeringen 2028 bruggen	A	93	-	-	-	93

Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026 - 2029	A/B	TOTAAL Bedrag	2026	2027	2028	2029
investeringsen 2028 aanleg steigers	A	75	-	-	-	75
<i>Totaal verbreding Almelo-Nordhornkanaal</i>		3.794	651	2.940	35	168
Overig						
Herontwikkeling Stadskade	A	-	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
<i>Totaal overig</i>		-	-	-	-	-
Hoofdtakveld Verkeer, vervoer en waterstaat		26.163	5.532	9.419	5.711	5.501
Investeringsruimte		-	-	-	-	-
Hoofdtakveld Economie		-	-	-	-	-
Onderwijshuisvesting						
Primair onderwijs	B	22.745	10.135	10.010	2.600	-
Speciaal onderwijs	B	180	180	-	-	-
Voortgezet onderwijs	B	-	-	-	-	-
Bewegingsonderwijs	B	1.700	-	1.700	-	-
Investeringsruimte	B	6.000	-	-	-	6.000
<i>Totaal onderwijshuisvesting</i>		30.625	10.315	11.710	2.600	6.000
Hoofdtakveld Onderwijs		30.625	10.315	11.710	2.600	6.000
Tractie sport						
Vervoermiddelen	B	-	-	-	-	-
Tractoren	B	70	-	-	-	70
Machines	B	123	123	-	-	-
Investeringsruimte	B	-	-	-	-	-
<i>Totaal tractie sport</i>		193	123	-	-	70
Tractie						
Investeringsruimte	B	2.082	577	750	435	320
<i>Totaal tractie</i>		2.082	577	750	435	320
Openbaar groen						
Groen						
Voorbereiding groen algemeen 2026	B	20	20	-	-	-
Voorbereiding groen algemeen 2027	B	30	-	30	-	-
Voorbereiding groen algemeen 2028	B	35	-	-	35	-
Voorbereiding groen algemeen 2029	B	100	-	-	-	100
vervanging groen en bomen Noord 2026	B	190	190	-	-	-
vervanging groen en bomen Noord 2027	B	254	-	254	-	-
vervanging groen en bomen Noord 2028	B	252	-	-	252	-
vervanging groen en bomen Noord 2029	B	-	-	-	-	-

Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026 - 2029	A/B	TOTAAL Bedrag	2026	2027	2028	2029
vervanging groen en bomen Zuid 2026	B	97	97	-	-	-
vervanging groen en bomen Zuid 2027	B	-	-	-	-	-
vervanging groen en bomen Zuid 2028	B	83	-	-	83	-
vervanging groen en bomen Zuid 2029	B	-	-	-	-	-
vervanging groen en bomen overig	B	2	-	2	-	-
renoveren achterstallig bosplantsoen 2026	B	100	100	-	-	-
renoveren achterstallig bosplantsoen 2027	B	100	-	100	-	-
renoveren achterstallig bosplantsoen 2028	B	100	-	-	100	-
renoveren achterstallig bosplantsoen 2029	B	100	-	-	-	100
achterstallige omvormingen klein 2026	B	123	123	-	-	-
achterstallige omvormingen klein 2027	B	164	-	164	-	-
achterstallige omvormingen klein 2028	B	138	-	-	138	-
achterstallige omvormingen klein 2029	B	103	-	-	-	103
vervanging groen begraafplaats 2026	B	25	25	-	-	-
vervanging groen begraafplaats 2027	B	35	-	35	-	-
vervanging groen begraafplaats 2028	B	35	-	-	35	-
vervanging groen begraafplaats 2029	B	45	-	-	-	45
vervanging gras en kruidachtige 2026	B	25	25	-	-	-
vervanging gras en kruidachtige 2027	B	50	-	50	-	-
vervanging gras en kruidachtige 2028	B	50	-	-	50	-
vervanging gras en kruidachtige 2029	B	100	-	-	-	100
vervanging natuurlijke beplanting 2026	B	20	20	-	-	-
vervanging natuurlijke beplanting 2027	B	120	-	120	-	-
vervanging natuurlijke beplanting 2028	B	200	-	-	200	-
vervanging natuurlijke beplanting 2029	B	150	-	-	-	150
Boomwortelopgroei 2026	B	80	80	-	-	-
Boomwortelopgroei 2027	B	85	-	85	-	-
Boomwortelopgroei 2028	B	85	-	-	85	-
Boomwortelopgroei 2029	B	85	-	-	-	85
Vervangen/herplanten bomen 2026	B	15	15	-	-	-
Vervangen/herplanten bomen 2027	B	120	-	120	-	-
Vervangen/herplanten bomen 2028	B	250	-	-	250	-
Vervangen/herplanten bomen 2029	B	300	-	-	-	300
Kleine aanpassingen groen/bomen 2027	B	125	-	125	-	-
Kleine aanpassingen groen/bomen 2028	B	100	-	-	100	-
Kleine aanpassingen groen/bomen 2029	B	125	-	-	-	125
Planmatig onderhoud wegbermen 2027	B	50	-	50	-	-
Planmatig onderhoud wegbermen 2028	B	50	-	-	50	-
Planmatig onderhoud wegbermen 2029	B	50	-	-	-	50
IGOP 2027 - Nazorg 2026	B	15	-	15	-	-
IGOP 2028 - Nazorg 2027	B	15	-	-	15	-
IGOP 2029 - Nazorg 2028	B	15	-	-	-	15
Vervanging struiken 2026	B	-	-	-	-	-
Vervanging struiken 2027	B	26	-	26	-	-

Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026 - 2029	A/B	TOTAAL Bedrag	2026	2027	2028	2029
Vervanging struiken 2028	B	32	-	-	32	-
Vervanging struiken 2029	B	58	-	-	-	58
Vervanging hagen 2026	B	-	-	-	-	-
Vervanging hagen 2027	B	19	-	19	-	-
Vervanging hagen 2028	B	19	-	-	19	-
Vervanging hagen 2029	B	19	-	-	-	19
Financiële ruimte 2026	B	-	-	-	-	-
Financiële ruimte 2027	B	-	-	-	-	-
Financiële ruimte 2028	B	-	-	-	-	-
Financiële ruimte 2029	B	194	-	-	-	194
<i>Totaal groen</i>		4.780	695	1.195	1.445	1.445
Speeltoestellen/beweegplekken						
Speeltoestellen	B	1.752	438	438	438	438
Skatevoorziening Spoorzone	B	125	-	-	-	125
<i>Totaal speeltoestellen/beweegplekken</i>		1.877	438	438	438	563
Overig						
Nieuwe camperplaats	A	60	60	-	-	-
<i>Totaal overig</i>		60	60	-	-	-
Sport						
Kunstgrasveld Luctor de Horst	B	345	-	345	-	-
Investeringsruimte	B	2.007	438	445	749	375
<i>Totaal sport</i>		2.352	438	790	749	375
Hoofdtakveld Sport, cultuur en recreatie		11.344	2.331	3.173	3.067	2.773
Investeringsruimte		-	-	-	-	-
Hoofdtakveld Sociaal Domein		-	-	-	-	-
Riolering (vervanging)						
Aanleg fietssnelweg F35 Wierdensestraat	B	600	600	-	-	-
Blauw voorbereiding algemeen 2026	B	100	100	-	-	-
Blauw voorbereiding algemeen 2027	B	100	-	100	-	-
Blauw voorbereiding algemeen 2028	B	100	-	-	100	-
Blauw voorbereiding algemeen 2029	B	100	-	-	-	100
Bornerbroeksestraat - verleggen riolering	B	500	250	250	-	-
Doelenstraat - Molenstraat	B	500	500	-	-	-
Egbert ten Catelaan	B	100	100	-	-	-
Financiële ruimte 2026	B	-	-	-	-	-
Financiële ruimte 2027	B	-	-	-	-	-
Financiële ruimte 2028	B	-	-	-	-	-

Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026 - 2029	A/B	TOTAAL Bedrag	2026	2027	2028	2029
Financiële ruimte 2029	B	626	-	-	-	626
Grotestraat Zuid	B	500	500	-	-	-
Haghoek - deelproject 1 - Johanna van Buurenlaan	B	500	500	-	-	-
Haghoek - deelproject 2 - Berninklaan e.o.	B	800	-	800	-	-
Haghoek - deelproject 3 - Frerikshuislaan e.o.	B	800	-	-	800	-
Haghoek - deelproject 4 - Beverdamlaan e.o.	B	800	-	-	-	800
Herinrichting Hagengracht	B	300	-	300	-	-
IGOP 2026 - Nazorg 2025	B	15	15	-	-	-
IGOP 2026 - Onvoorzien Blauw	B	50	50	-	-	-
IGOP 2026 - Voorbereiding IGOP 2027	B	15	15	-	-	-
IGOP 2027 - Nazorg 2026	B	15	-	15	-	-
IGOP 2027 - Onvoorzien Blauw	B	150	-	150	-	-
IGOP 2027 - Voorbereiding IGOP 2028	B	15	-	15	-	-
IGOP 2028 - Nazorg 2027	B	15	-	-	15	-
IGOP 2028 - Onvoorzien Blauw	B	300	-	-	300	-
IGOP 2028 - Voorbereiding IGOP 2029	B	15	-	-	15	-
IGOP 2029 - Nazorg 2028	B	15	-	-	-	15
IGOP 2029 - Onvoorzien Blauw	B	300	-	-	-	300
IGOP 2029 - Voorbereiding IGOP 2030	B	15	-	-	-	15
Kolken vervangen 2026	B	115	115	-	-	-
Kolken vervangen 2027	B	115	-	115	-	-
Kolken vervangen 2028	B	115	-	-	115	-
Kolken vervangen 2029	B	115	-	-	-	115
Reconstructie Boddestraat en Het Baken	B	650	-	-	50	600
Relining diversen 2026	B	2.342	2.342	-	-	-
Relining diversen 2027	B	2.442	-	2.442	-	-
Relining diversen 2028	B	2.792	-	-	2.792	-
Relining diversen 2029	B	2.916	-	-	-	2.916
Rumerslanden - Abraham Steenhagenstraat en omgeving	B	300	-	300	-	-
Rumerslanden - Leeuwerikstraat en omgeving	B	300	-	-	300	-
Sweelincklaan - reconstructie	B	250	250	-	-	-
Vervangen voorzieningen gemalen 2026	B	540	540	-	-	-
Vervangen voorzieningen gemalen 2027	B	540	-	540	-	-
Vervangen voorzieningen gemalen 2028	B	540	-	-	540	-
Vervangen voorzieningen gemalen 2029	B	540	-	-	-	540
Vervangen voorzieningen pompunits 2026	B	100	100	-	-	-
Vervangen voorzieningen pompunits 2027	B	100	-	100	-	-
Vervangen voorzieningen pompunits 2028	B	100	-	-	100	-
Vervangen voorzieningen pompunits 2029	B	100	-	-	-	100
Wester-Sluitersveldlanden	B	2.150	150	1.000	1.000	-
<i>Totaal riolering (vervanging)</i>		24.508	6.127	6.127	6.127	6.127
Riolering (verbetering)						

Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026 - 2029	A/B	TOTAAL Bedrag	2026	2027	2028	2029
Aanpassen omgeving IJsselstraat	B	950	150	400	400	-
Adastraat	B	350	350	-	-	-
Afkoppelen HWA derden 2026	B	100	100	-	-	-
Afkoppelen HWA derden 2027	B	100	-	100	-	-
Afkoppelen HWA derden 2028	B	100	-	-	100	-
Afkoppelen HWA derden 2029	B	100	-	-	-	100
Doelenstraat - Molenstraat	B	200	100	100	-	-
Financiële ruimte 2026	B	144	144	-	-	-
Financiële ruimte 2027	B	344	-	344	-	-
Financiële ruimte 2028	B	444	-	-	444	-
Financiële ruimte 2029	B	994	-	-	-	994
GOA 2026 - Bornsestraat	B	-	-	-	-	-
Haghoek - deelproject 1 - Johanna van Buurenlaan	B	200	200	-	-	-
Haghoek - deelproject 2 - Berninklaan e.o.	B	200	-	200	-	-
Haghoek - deelproject 3 - Frerikshuislaan e.o.	B	200	-	-	200	-
Haghoek - deelproject 4 - Beverdamlaan e.o.	B	200	-	-	-	200
Herinrichting Hagengracht	B	200	-	200	-	-
Meeliften groenprojecten 2026	B	100	100	-	-	-
Meeliften groenprojecten 2027	B	100	-	100	-	-
Meeliften groenprojecten 2028	B	100	-	-	100	-
Meeliften groenprojecten 2029	B	100	-	-	-	100
OBA 3 - IJsselstraat - Hofkampbuurt	B	150	150	-	-	-
Reconstructie Boddendaal en Het Baken	B	400	-	-	200	200
Rumerslanden - Abraham Steenhagenstraat en omgeving	B	150	-	150	-	-
Rumerslanden - Bevrijdingslaan en omgeving	B	300	300	-	-	-
Rumerslanden - Leeuwerikstraat en omgeving	B	150	-	-	150	-
<i>Totaal riolering (verbetering)</i>		6.376	1.594	1.594	1.594	1.594
Afval						
Ondergrondse verzamelcontainers	B	1.219	1.219	-	-	-
GFE (groente, fruit, etensresten)-zuilen bij hoogbouw	B	860	860	-	-	-
Reconstructie afvalbrengpunt en locatie Twente Milieu	B	7.200	-	7.200	-	-
<i>Totaal afval</i>		9.279	2.079	7.200	-	-
Hoofdtakveld Volksgezondheid en milieu		40.163	9.800	14.921	7.721	7.721
Investeringsruimte		-	-	-	-	-
Hoofdtakveld Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		-	-	-	-	-
Investeringsruimte		-	-	-	-	-
Totaal GENERAAL		125.507	33.856	43.001	22.877	25.773

Bedragen x 1.000 euro

* Onder voorbehoud van voldoende cofinanciering

6.2.2 Geprognosticeerde balans

Geprognosticeerde balans	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
ACTIVA						
Immateriële vaste activa	2.194	1.968	1.740	1.509	1.278	1.044
Materiële vaste activa	256.171	288.213	296.259	312.142	308.578	306.747
Financiële vaste activa	17.696	15.057	14.157	12.754	11.848	10.769
Totaal vaste activa	276.061	305.238	312.156	326.405	321.704	318.561
Vorraden (ohw)	14.204	3.095	0	0	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	81.694	41.305	27.839	11.639	11.639	11.639
Liquide middelen	2.956	2.956	2.956	2.956	2.956	2.956
Overlopende activa	31.544	31.544	31.544	31.544	31.544	31.544
Totaal vlottende activa	130.398	78.901	62.339	46.139	46.139	46.139
Totaal generaal activa	406.459	384.138	374.494	372.544	367.843	364.700

Bedragen x 1.000 euro

Geprognosticeerde balans	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
PASSIVA						
Eigen vermogen	147.132	138.114	145.279	149.764	148.525	145.642
Voorzieningen	25.087	29.214	28.433	27.425	26.119	24.730
Vaste schulden	163.891	146.460	130.433	114.352	108.214	103.196
Totaal vaste passiva	336.109	313.789	304.145	291.541	282.859	273.568
Vlottende schulden	13.207	13.207	13.207	23.860	27.842	33.988
Overlopende passiva	57.143	57.143	57.143	57.143	57.143	57.143
Totaal vlottende passiva	70.350	70.350	70.350	81.003	84.984	91.131
Totaal generaal passiva	406.459	384.138	374.494	372.544	367.843	364.700

Bedragen x 1.000 euro

De balansprognose is gebaseerd op de voorliggende meerjarenbegroting, het meerjaren investeringsplan (MIP), en het meerjaren perspectief grondbedrijf (MPG) zoals die zijn vastgesteld door de raad (of zoals die worden voorgesteld aan de raad ter vaststelling). Investerings- en grondexploitaties die nog niet door de raad zijn vastgesteld zijn niet opgenomen in de balansprognose.

Overlopende activa en passiva kennen een minimale ontwikkeling in de tijd en hebben over het algemeen weinig invloed op de ontwikkeling van de financiële positie. Daarom bevriezen we deze posten in de balansprognose. Voor wat betreft de ontwikkeling van de schulden gaan we uit van het aflossingsschema zoals we die kennen op de bestaande leningenportefeuille van langlopende leningen. We gaan er in de prognose vanuit dat de sluitpost de financieringsbehoefte is en dat we die invullen door inzet van uitzettingen < 1 jaar en vervolgens door korte schulden. In de prognose houden we geen rekening met het aantrekken of herfinancieren van lang vreemd vermogen. Voor het inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie is het niet van belang of dit financiering op korte- of lange termijn is. Ook houden we geen rekening met eventuele extra rentelasten voor eventuele aanvullende financiering in de toekomst. Deze rentelasten zien we als verwaarloosbaar en niet van belang voor het inzicht in de financiële positie op hoofdlijnen.

6.2.3 Overzicht EMU saldo

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	7.165	4.485	-1.239	-2.884
2 Mutatie (im)materiele vaste activa	7.817	15.653	-3.795	-2.065
3 Mutatie voorzieningen	-781	-1.008	-1.306	-1.389
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-3.095	-	-	-
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	1.662	-12.176	1.250	-2.208

Bedragen x 1.000 euro

6.2.4 Overzicht reserves en voorzieningen

	Saldo per 31-12- 2025	Saldo per 31-12- 2026	Saldo per 31-12- 2027	Saldo per 31-12- 2028	Saldo per 31-12- 2029	Doel van reserve
Verloopoverzicht reserves						
Algemene reserve						
Algemene reserve	44.891	44.891	44.891	44.891	44.891	Buffer om mogelijke (toekomstige) verliezen te kunnen dekken.
Subtotaal algemene reserve	44.891	44.891	44.891	44.891	44.891	
Bestemmingsreserves						
Overlopende werken	14.067	14.168	14.270	14.371	14.473	Dekking van meerjarige incidentele projecten.
Gebiedsgerichte aanpak	3.963	3.963	3.963	3.963	3.963	Dekking voor gebiedsgerichte aanpak grondwater-verontreinigingen.
Co-financiering	425	425	425	425	425	Dekking van de gemeentelijke co-financiering bij projecten.
Centrumgemeente MO+ BW	6.378	8.306	10.234	12.162	14.090	Dekking voor toekomstige uitgaven beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
Stadsontwikkelingsfonds	40.065	40.499	40.929	41.198	41.467	Dekking voor uitgaven t.b.v. stadsontwikkeling.
Sociaal domein	16.594	16.594	16.594	16.594	16.594	Dekking voor toekomstige tekorten binnen sociaal domein.
Opvang vluchtelingen	5.480	5.480	5.480	5.480	5.480	Dekking voor toekomstige kosten opvang vluchtelingen.
Afschrijvingslasten investering	3.646	3.182	2.793	2.671	2.550	Dekking van toekomstige afschrijvingslasten.
Theaterfunctie	2.045	3.095	4.145	5.195	6.245	Dekking voor toekomstige kosten theaterfunctie.
Subtotaal bestemmingsreserves	92.662	95.712	98.833	102.060	105.287	
Nog te bestemmen resultaat						
Begrotingssaldo	560	4.675	6.040	1.574	-4.537	Begrotingssaldo (gecumuleerd)
Subtotaal nog te bestemmen resultaat	560	4.675	6.040	1.574	-4.537	
Totaal reserves	138.114	145.279	149.764	148.525	145.642	

Bedragen x 1.000 euro

Mutatieoverzicht reserves	Storting 2026	Ont- trekking 2026	Storting 2027	Ont- trekking 2027	Storting 2028	Ont- trekking 2028	Storting 2029	Ont- trekking 2029
Bestemmingsreserves								
Overlopende werken	119	18	119	18	119	18	119	18
Centrumgemeente MO+ BW	4.606	2.678	4.606	2.678	4.606	2.678	4.606	2.678
Stadsontwikkelingsfonds	434		430		269		269	
Sociaal domein								
Afschrijvingslasten investering	2.273	2.736	2.346	2.736		121		121
Theaterfunctie	1.050		1.050		1.050		1.050	
Subtotaal bestemmingsreserves	8.482	5.432	8.552	5.432	6.044	2.817	6.044	2.817
Nog te bestemmen resultaat								
Begrotingssaldo	4.115		1.365		-4.466		-6.111	
Subtotaal nog te bestemmen resultaat	4.115	0	1.365	0	-4.466	0	-6.111	0
Totaal reserves	12.597	5.432	9.917	5.432	1.578	2.817	-67	2.817

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting op de reservemutaties:

Reserve overlopende werken: De middelen voor meerjarige incidentele projecten worden gestort in de reserve overlopende werken. Gedurende het project worden de daadwerkelijke projectkosten aan de reserve onttrokken.

Reserve centrumgemeenten MO+BW

Het jaarlijkse verwachte overschot bij beschermd wonen wordt gestort in de reserve centrumgemeentetaken MO+BW. Jaarlijks worden met de regiogemeenten afspraken gemaakt hoe het gerealiseerde resultaat van het vorig jaar wordt verdeeld c.q. besteed.

Reserve stadsontwikkelingsfonds

Er wordt in basis structureel 500.000 euro gestort in deze reserve. Kapitaallasten van aankoop ontwikkelpvastgoed wordt (incidenteel) in mindering gebracht op de storting.

Reserve afschrijvingslasten investering

Reserve ter dekking van toekomstige afschrijvingslasten van investeringen.

Reserve theaterfunctie

Er wordt structureel 1,05 miljoen euro gestort in deze reserve.

Resultaatbestemming:

De begrotingssaldi zoals gepresenteerd in het financieel meerjarenperspectief worden toegevoegd of onttrokken aan de reserve resultaatbestemming.

Verloopoverzicht voorzieningen	Saldo per 31-12- 2025	Saldo per 31-12- 2026	Saldo per 31-12- 2027	Saldo per 31-12- 2028	Saldo per 31-12- 2029	Doel van voorziening
Verplichtingen						
Nog uit te voeren werken grondexploitaties	1.269	1.269	1.269	1.269	1.269	Dekking van nakomende kosten van afgesloten grondexploitaties.
Verwacht verlies grondexploitatie	1.667	1.667	1.667	1.667	1.667	Dekking van verwachte verliezen grondexploitatie.
Wethouderspensioen	1.870	1.870	1.870	1.870	1.870	Dekking voor toekomstige pensioenverplichtingen wethouders.
Bovenwettelijk verlof/verlofsparen	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	Dekking voor eventuele toekomstige verplichtingen uit hoofde van bovenwettelijk verlof/verlofsparen
Subtotaal verplichtingen	6.293	6.293	6.293	6.293	6.293	
Middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is						
Riolering egalisatie	4.978	4.455	3.863	3.202	2.472	Dekking voor egalisatie van rioleringskosten.
Afval egalisatie	2.411	2.152	1.736	1.092	433	Dekking voor egalisatie van kosten afvalinzameling.
Subtotaal middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	7.389	6.607	5.599	4.294	2.905	
Toekomstige vervangingsinvesteringen						
Riolering vervanging	15.533	15.533	15.533	15.533	15.533	Dekking voor toekomstige vervangingsinvesteringen.
Subtotaal toekomstige vervangingsinvesteringen	15.533	15.533	15.533	15.533	15.533	
Totaal voorzieningen	29.214	28.433	27.425	26.119	24.730	

Bedragen x 1.000 euro

7. Bijlagen

7.1 Verbonden partijen

7.1.1 Gemeenschappelijke regelingen

7.1.1.1 Euregio

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		-71	V
Eigen vermogen	2.540	2.611	
Vreemd vermogen	29.943	28.968	
Solvabiliteit (EV/TV)	7,8%	8,3%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Er zijn geen relevante actuele ontwikkelingen.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Voor de EUREGIO is het Duitse recht van toepassing. Dit betekent dat voor EUREGIO niet dezelfde plichten gelden ten aanzien van bijvoorbeeld de verzending van de begroting aan de deelnemende gemeenten.

Voor de begroting 2026 betekent dit, dat deze pas wordt vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van EUREGIO in januari 2026. De lidmaatschapsbijdrage van Almelo bedraagt voor 2025 22.000 euro. De ledenbijdrage is uniform vastgesteld op 0,29 euro per inwoner.

7.1.1.2 Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT)

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		-1.258	V
Eigen vermogen	1.652	2.886	
Vreemd vermogen	9.435	13.145	
Solvabiliteit (EV/TV)	14,9%	18,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Er zijn geen relevante actuele ontwikkelingen.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

De gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten in 2026 bedraagt totaal 16 miljoen euro.

Voor Almelo bedraagt de bijdrage voor GBTwente 2025 2,246 miljoen euro. Een stijging van slechts 16.000 euro. Voor 2026 heeft het GBT een kostenbesparing gerealiseerd van 429.000 euro. De bijdragen voor de gemeenten laten slecht een lichte stijging zijn als gevolg van de loon- en prijsindexatie.

7.1.1.3 Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT)

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		-482	V
Eigen vermogen	2.081	2.563	
Vreemd vermogen	-	12	
Solvabiliteit (EV/TV)	100,0%	99,5%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

De begroting van het OLCT bevat slechts de verrekening van het dividendresultaat uit de dochteronderneming Crematoria Twente B.V. (CT). De beheerskosten van de gemeenschappelijke regeling worden in mindering gebracht op het uit te keren dividend.

De gehanteerde uitgangspunten in de begroting 2026 zijn conform de besluiten van het algemeen bestuur.

In de ontwerpbegroting 2026 is vanuit CT een dividend opgenomen van 425.000 euro. Na aftrek van de kosten is de verwachting dat de GR OLCT afsluit met een voordelig saldo van baten en lasten van 400.000 euro. Voor de komende vier jaar is het dividend aan de deelnemende gemeenten vastgesteld op 400.000 euro. De jaarlijkse winstuitkering van de GR OLCT aan de deelnemende gemeenten geschiedt op basis van het gemiddeld aantal crematies per gemeente over de voorgaande 4 jaar.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Het risico van OLCT beperkt zich tot het risico van dochteronderneming CT. De risico's van CT zijn van invloed op de hoogte van het dividend dat het OLCT ontvangt, voor de komende vier jaar is een vast bedrag vastgesteld. De meeste bedrijfsrisico's van CT zijn afgedekt door procedures, verzekeringen en tarieven.

7.1.1.4 Samen Twente

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		-1.014	V
Eigen vermogen	4.105	5.119	
Vreemd vermogen	21.448	21.811	
Solvabiliteit (EV/TV)	16,1%	19,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

De begroting van Samen Twente heeft in 2025 een omvang van 66,1 miljoen euro, en stijgt daarmee met 3,1 miljoen euro t.o.v. de begroting 2024. Het aandeel van de gemeentelijke bijdragen is geraamd op 43,9 miljoen euro. Deze bijdrage is gestegen met 1,7 miljoen euro (3,8%) t.o.v. de begroting 2025. De grootste stijging wordt veroorzaakt door het toepassen van de loon- en prijscompensatie.

De bijdrage vanuit de gemeente Almelo stijgt van 4,9 miljoen euro, na de begrotingswijziging in 2025) naar 5,1 miljoen euro in 2026.

Kerntakendiscussie

Majeure inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten zijn voor het Algemeen Bestuur (AB) aanleiding geweest om, op initiatief van o.a. gemeente Almelo opdracht te geven tot een kerntakendiscussie. Majeure inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten in combinatie met de financiële realiteit van het Ravijnjaar 2026 zijn hiervoor de aanleiding geweest.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Door krimp van het gemeentefonds vanaf 2026 verslechtert de financiële positie van gemeenten aanzienlijk. Om die reden is bij de besluitvorming over de begrotingen 2025 van uw organisaties, een zienswijze van de Twentse gemeenten aangenomen waarmee de GR-en de opdracht hebben gegeven om een aandeel in de financiële opgave te nemen bij het opstellen van de conceptbegrotingen 2026. Inmiddels hebben wij kennis genomen van de kaderbrieven van GR-en met de uitgangspunten en ontwikkelingen voor de begrotingen van 2026. Wij stellen vast dat de GR-en wel rekenschap geven aan het ravijn dat ontstaat bij de gemeenten vanaf 2026 maar de financiële invulling gering is.

De uitkomst van de kerntakendiscussie is een belangrijke basis voor het meerjarenprogramma Samen Twente. Het nemen van besluiten over de (structurele) uitzetting van de begroting pas kan plaatsvinden als er een inhoudelijke discussie is geweest. Het AB wil dit proces uiterlijk december 2024 afronden. Dit is een krappe planning, waarbij de deadline van december 2024 echter cruciaal is om eventuele wijzigingen voor 2025 nog te kunnen doorvoeren in de gewijzigde begroting 2025 en de begroting 2026. Latere afronding is daarmee niet gewenst.

7.1.1.5 Recreatieschap Twente

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		-769	V
Eigen vermogen	797	1.566	
Vreemd vermogen	4.073	4.569	
Solvabiliteit (EV/TV)	16,4%	25,5%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Het aandeel gemeentelijk bijdrage voor 2026 is geraamd op 4,25 miljoen euro. Deze bijdrage is ten opzichte van de begroting 2025 gestegen met 130.000 euro. De grootste stijging wordt veroorzaakt door aanpassingen binnen de cao SGO en het toepassen van de loon- en prijscompensatie-spelregels van de Twentse gemeenten voor verbonden partijen.

Recreatieschap Twente beheert namens de Twentse gemeenten de recreatieparken: Het Hulsbeek (Oldenzaal), Het Rutbeek (Enschede) en Het Lageveld (Wierden). Daarnaast beheert en onderhoud Recreatieschap Twente namens de Twentse gemeenten ook 380 km recreatieve fietspaden in Twente en 10.000 km aan routes.

De bedrijfsvoering van het recreatieschap wordt uitgevoerd door de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Samen Twente waarmee een dienstverleningsovereenkomst (DVO) is gesloten. Door de duidelijke DVO met de GR Samen Twente, en een separate administratie, blijft er een heldere en transparante scheiding tussen de financiën van het Recreatieschap Twente en de GR Samen Twente.

De begroting 2026 voor het Recreatieschap Twente wijkt inhoudelijk niet af van de programmabegroting.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

De gemeentelijke bijdrage 2026 wordt verdeeld over de gemeente op basis van de inwoneraantallen (in % van totaal) per 1 januari 2025 (eigen opgave gemeenten) Voor Almelo is dit een bedrag van 494.000 euro.

Een stijging van 17.000 euro t.o.v. 2025. Per inwoner bedraagt dit 6,63 euro.

7.1.1.6 Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT)

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		-2.075	V
Eigen vermogen	14.396	16.471	
Vreemd vermogen	74.251	58.149	
Solvabiliteit (EV/TV)	16,2%	22,1%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Als gevolg van de liquidatie van de GR Regionaal Bedrijventerrein (RBT) neemt de gemeente Almelo bij notariële akte van overdracht, per 1 januari 2026 de activa van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente over.

Gemeente Almelo is één van de vijf deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente. De GR Regionaal Bedrijventerrein is er 1 januari 2026 geliquideerd.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

7.1.1.7 Ontplooi

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024 V/N
Financieel resultaat		-93 V
Eigen vermogen	87	180
Vreemd vermogen	1.409	1.367
Solvabiliteit (EV/TV)	5,8%	11,6%

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Ontplooi heeft geen winstoogmerk en beperkt zich tot het uitvoeren van werkzaamheden van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), de Participatiewet en overige wettelijke taken op het gebied van de (sociale) werkvoorziening. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd voor de gemeenten Almelo, Twenterand, Wierden, Tubbergen en Dinkelland op basis van dienstverleningsovereenkomsten. Commerciële dienstverlening aan derden wordt alleen uitgevoerd wanneer dit bijdraagt aan de doelen van Ontplooi. Met de vier gemeenten zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Voor de meerjarenbegroting is uitgegaan van dezelfde berekeningssystematiek zoals die op dit moment wordt gehanteerd. Doel van deze methode is een eerlijke verdeling tussen gemeenten op basis van diensten die ze afnemen en aantal medewerkers per dienst. Het resultaat van Ontplooi is na bijdrage gemeenten 0 euro.

Ontplooi ontvangt een tarief per medewerker nominaal voor de uitvoering van HR werkgeverstaken en/of verloning. Dit tarief is gebaseerd op de directe kosten en een deel van de indirecte kosten.

De gemeenten die bijdragen betreffen: Almelo, Dinkelland, Tubbergen, Twenterand en Wierden.

De gemeenten Dinkelland, Tubbergen, Twenterand en Wierden betalen 15% opslag over de totale bijdrage ten behoeve van potentiële frictiekosten.

7.1.1.8 Stadsbank Oost Nederland (SON)

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024 V/N
Financieel resultaat		-1.034 V
Eigen vermogen	2.036	3.070
Vreemd vermogen	4.576	4.622
Solvabiliteit (EV/TV)	30,8%	39,9%

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

De Stadsbank Oost Nederland voert de bancaire schuldhulpverlening uit voor onze gemeente, 'de echte bankzaken'. De gemeente is regievoerder in deze samenwerking, conform de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, en de Stadsbank is de uitvoerende partij.

Het dienstverleningsmodel en bekostigingsmodel is aangepast om beter aan te sluiten bij de integrale toegang en regie van de 21 gemeenten. De Stadsbank heeft de beweging gemaakt van proces- en productgericht werken naar klant- en resultaatgericht werken.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Het gemeentelijk aandeel in de begrote kosten wordt voor 75% naar rato verdeeld op basis van de afgenomen dienstverlening en de overige 25% naar rato op basis van het aantal huishoudens per gemeente. De bijdrage Almelo gaat van 1,356 miljoen euro in 2025, naar 1,390 miljoen euro in 2026.

7.1.1.9 Omgevingsdienst Twente (ODT)

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024 V/N
Financieel resultaat		-1.034 V
Eigen vermogen	2.036	3.070
Vreemd vermogen	4.576	4.622
Solvabiliteit (EV/TV)	30,8%	39,9%

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

De OD Twente behandelt voor haar deelnemers (de 14 Twentse gemeenten) de aanvragen voor vergunningen in het kader van het omgevingsrecht (milieudeel en voor de provincie ook het bouwdeel), toetst meldingen, houdt toezicht op en handhaaft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Daarnaast adviseert de OD Twente haar deelnemers bij de opstelling van beleid en bij specifieke ontwikkel- of uitvoeringsprojecten. In de jaarlijkse programmabegroting wordt gewerkt met een percentage voor loon- en prijsindexatie. Deze is op advies van de deelnemende gemeenten identiek aan de overige gemeenschappelijke regelingen voor 2026. De kaders hiervoor zijn door de colleges vastgesteld. Indexaties zijn gebaseerd op de CBS indexcijfers en zijn voor 2026 voor loonindexatie 1,5 % en voor prijsindexatie 4,9 %. Het definitieve uurtarief zal in de Programmabegroting 2026 worden opgenomen.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Bij de oprichting van de ODT heeft de gemeente Almelo robuust ingebracht, in tegenstelling tot aantal andere gemeenten. De inbreng van Almelo is 20.787 uur. Niet- afgenomen uren door ODT worden aan het eind van boekjaar terugbetaald. Over 2024 is er een bedrag 45.000 euro. De deelname voor Almelo bedraagt voor 2026 2,377 miljoen euro. In 2025 bedroeg de bijdrage 2,310 miljoen euro.

7.1.1.10 Veiligheidsregio Twente (VRT)

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024 V/N
Financieel resultaat		-1.085 V
Eigen vermogen	2.504	3.589
Vreemd vermogen	72.141	77.667
Solvabiliteit (EV/TV)	3,4%	4,4%

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

De Veiligheidsregio Twente (VRT) is de regionale samenwerkingsorganisatie op het gebied van de brandweer, incidentenbestrijding en crisisbeheersing. De VRT kenmerkt zich doordat ze kapitaalintensief en tegelijk arbeidsintensief is. Beide leveren momenteel risico's op. Materialen en prijzen voor inkoop in het algemeen zijn sterk gestegen en de schaarste op de arbeidsmarkt is een risico voor het invullen van vacant gekomen functies. Het is al een opgave om de crisisbeheersing stabiel en paraat te houden.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Er is sprake van een hoog eigenaarsbelang, 82% van de lasten wordt door de bijdrage van gemeenten gedekt. Dit is inherent aan een verplichte samenwerking zoals VRT is. Flexibiliteit is een achilleshiel; kapitaallasten (veel gebouwen, voertuigen en machines) en veel vast personeel beslaan een groot deel van de begroting. Lichte zorgen zijn er verder ook op het gebied van opdrachtgeversrelatie. Er ontbreekt een DVO, waarin de wederzijdse verplichtingen en rechten zijn vastgelegd. Dit is verklaarbaar, omdat VRT bijna uitsluitend wettelijke taken uitvoert, waarvoor niet een overeenkomst, maar de wet bepalend is.

7.1.2 Vennootschappen en coöperaties

7.1.2.1 Cogas NV

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		-8.706	V
Eigen vermogen	141.841	145.458	
Vreemd vermogen	110.955	109.354	
Solvabiliteit (EV/TV)	56,1%	57,1%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Cogas voert het beheer uit van het gas- en elektriciteitsnetwerk in Almelo. Cogas werkt volop aan de warmte- en energietransitie en de veranderingen die daarmee optreden. Cogas werkt op dit moment op meerdere plekken in het verzorgingsgebied aan het verzwaren van het elektriciteitsnet. Cogas werkt mee aan haalbaarheidsonderzoeken van eventuele aanleg van lokale en/of regionale warmtenetten. Hierbij legt Cogas zich in eerste instantie toe op lokale initiatieven en schaaft eventueel op naar regionale warmte-initiatieven. Deze transitie heeft grote impact op de bedrijfsvoering en zorgt voor grote veranderingen in de investeringsbehoefte en financiële resultaten van Cogas. Cogas oriënteert zich daarom op deze toekomst en bekijkt welke bedrijfsactiviteiten hierbij passen c.q. noodzakelijk zijn. Het college wenst zicht te blijven houden op de huidige en toekomstige taken die Cogas uitvoert waarbij moet worden vermeden dat Cogas taken gaat uitvoeren waarvan het college en de gemeenteraad vinden dat deze niet tot de kerntaken van Cogas behoren.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Volgens de directie wordt Cogas geconfronteerd met enorme fluctuaties in het bedrijfsresultaat, waaraan niet-beïnvloedbare factoren ten grondslag liggen. Er is sprake van een neerwaartse liquiditeitsprognose. Hierdoor is een vast bedrag aan dividenduitkering niet langer passend, een dividenduitkering die is gebaseerd op een percentage van de winst is redelijker. Met ingang van het dividenduitkeringsjaar 2028 (gebaseerd op het nettoresultaat van het boekjaar 2027) zal het jaarlijks dividend een resultaatafhankelijk vorm krijgen.

7.1.2.2 BNG Bank N.V.

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		-56.000	V
Eigen vermogen	4.721.000	4.777.000	
Vreemd vermogen	110.819.000	123.164.000	
Solvabiliteit (EV/TV)	4,1%	3,7%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Er zijn geen relevante ontwikkelingen.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

De BNG bank is, naast dat ze onze huisbankier is, een solide belegging. BNG behoort tot de gezondste banken van West-Europa. Er is slechts een gering financieel risico, dat alleen optreedt als de bank omvalt. In dat geval moeten we de boekwaarde van de aandelen t.b.v. 436.000 euro afboeken. Die kans is nihil. De marktwaarde van de aandelen is een veelvoud daarvan.

7.1.2.3 NV Industriegebouw Maatschappij (IGM)

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		18	N
Eigen vermogen	1.781	1.763	
Vreemd vermogen	1.750	1.750	
Solvabiliteit (EV/TV)	50,4%	50,2%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

IGM is bezig met de laatste fase van de afbouwfase. De vastgoed portefeuille is inmiddels verkocht. De gemeente is als enig aandeelhouder voornemens de resterende leningenportefeuille van IGM over te nemen. Dit dient via een collegevoorstel nog wel bevestigd te worden. Overname kan echter pas plaats vinden na afhandeling en afsluiting van een vastgoedtransactie die in het verleden heeft plaatsgevonden.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

De gemeente Almelo is enig aandeelhouder en financier van de IGM, waardoor de gemeente risico loopt wanneer klanten van de IGM niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen.

7.1.2.4 Sportbedrijf Almelo BV

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024	V/N
Financieel resultaat		734	N
Eigen vermogen	1.059	325	
Vreemd vermogen	135	120	
Solvabiliteit (EV/TV)	88,7%	73,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Het college heeft een evaluatie van het Sportbedrijf Almelo laten uitvoeren. Deze evaluatie toont aan dat de positionering van de beheer- en exploitatietaken binnen een Sportbedrijf een passend model is en van meerwaarde. Het maatschappelijk rendement is goed, Sportbedrijf Almelo is een sterk merk geworden en het is belangrijk om dit te behouden. Deze evaluatie heeft ook laten zien dat het financiële rendement voor verbetering vatbaar is. Om het sportbedrijf weer financieel gezond en toekomstbestendig te maken, worden een aantal maatregelen in gang gezet; Het Sportbedrijf gaat 5% besparen vanaf 2025, wat neerkomt op circa 350.000 euro structureel per jaar. Deze besparing zal met name plaatsvinden op de bedrijfsvoering en overhead. Er wordt onderzocht of vastgoedtaken efficiënter kunnen worden uitgevoerd, onder andere door meer taken bij de gemeente te beleggen. Dit zou op de langere termijn resultaten kunnen opleveren door gezamenlijke inkoop van onderhoud.

Ondanks bovengenoemde maatregelen zal er voor 2025 een financieel tekort blijven bestaan. Vanaf 2026 zal in de programmabegroting 2026 een hogere structurele bijdrage worden opgenomen, waarbij de taakstelling van een besparing van 5% bij het Sportbedrijf is neergelegd.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

De gemeente heeft een dubbelrol richting het sportbedrijf. Dit kan de relatie tussen eigenaar en opdrachtgever/subsidieverstrekker op gespannen voet zetten. Door een zuivere rollenscheiding op zowel bestuurs- als ambtelijk niveau wordt rolvermenging zoveel mogelijk voorkomen. De jaarlijkse bijdrage aan het Sportbedrijf bedraagt circa 3,4 miljoen euro. Het risico voor de gemeente als aandeelhouder is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 18.000 euro). Voor 2026 is er door het college een structurele extra bijdrage van 300.000 euro toegekend. Het Sportbedrijf moet in hiermee in staat een sluitende begroting aan te leveren.

7.1.2.5 Twente Milieu NV

Financiële kengetallen	1-1-2024	31-12-2024 V/N
Financieel resultaat		-240 V
Eigen vermogen	12.065	13.665
Vreemd vermogen	15.275	19.500
Solvabiliteit (EV/TV)	44,1%	49,0%

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Het bestuur van Twente Milieu stelt eens per drie jaar vast of de aandeelverhouding nog passend is. Op basis van de inwoneraantallen per 01-01-2024 van de deelnemende gemeenten is een nieuwe verdeling gemaakt. Het totaal van de aandelen wijzigt niet. Voor de gemeenten Enschede, Borne en Almelo neemt het aantal aandelen per gemeente met 10 toe. De gemeente Almelo koopt 10 extra aandelen Twente Milieu om de afspraken met de andere aandeelhouders goed na te leven. De gemeente bezit nu 280 aandelen van het totaal van 2.070 uitgegeven aandelen door Twente Milieu. Dankzij deze aanpassing is de verdeling van de aandelen weer zoals afgesproken en bezit Almelo 290 aandelen Twente Milieu. Door de herverdeling van e aandelen wijzigt ook de stemverhouding. De gemeente Almelo gaat van een stemverhouding van 13,5 % naar 14 %.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Het risico voor de gemeente als aandeelhouder is relatief gering en beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 127.000 euro). Het risico van Twente Milieu lijkt stabiel. Twente Milieu heeft zich in de afgelopen jaren financieel goed ontwikkeld.

7.2 Delegatieregister

Inleiding

De gemeenteraad van Almelo besloot op 2 december 2014 ([RAAD-2331](#)) dat een geactualiseerd delegatieregister jaarlijks bij de programmabegroting moet worden vastgesteld. Het delegatieregister is ten opzichte van het delegatieregister dat bij de begroting voor het jaar 2025 is vastgesteld, gewijzigd. Toegevoegd is de bevoegdheid om contactpersonen te mogen aanwijzen voor de Wet open overheid. Dit is in het register verwerkt onder 2.

Nr.	Omschrijving bevoegdheid	Juridische grondslag	Delegans	Delegataris	Voorwaarden
Wet open overheid (Woo)					
1.	Het beslissen op aan de raad gerichte aanvragen en verzoeken op grond van de Woo en daarmee verband houdende processuele handelingen.	art. 4.3 en 4.4 Woo art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	
2.	Het aanwijzen van contactpersonen.	art. 4.7 Woo art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	
Algemene wet bestuursrecht (Awb)					
3.	Het besluiten om toepassing te geven aan afdeling 3.4, de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, van de Awb.	afd. 3.4 Awb art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	
4.	Het in de gelegenheid stellen van aanvragers, geadresseerden en derde-belanghebbenden, hun zienswijze naar voren te brengen in gevallen bedoeld in artikel 4:7 en 4:8 Awb.	art. 4:7 en 4:8 Awb art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	
5.	Het nemen van verdagingsbesluiten op bij de raad ingediende bezwaarschriften.	art. 4:14 Awb art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	
6.	Het beslissen op een bezwaarschrift als bedoeld in de Awb, indien een hoorzitting achterwege wordt gelaten om één van de in artikel 7:3 Awb genoemde redenen.	art. 7:3 Awb art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	
Omgevingswet					
7.	Bevoegdheden wijzigen en vaststellen Omgevingsplan in de volgende gevallen: a. het verwerken van kaderstellend beleid of beleidsregels waarover door de gemeenteraad of college is besloten in het omgevingsplan; b. het toevoegen en of wijzigen van	art. 2.8 en 4.14 Ow. artikel 10:13 t/m 10:19 Awb art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	

Nr.	Omschrijving bevoegdheid	Juridische grondslag	Delegans	Delegataris	Voorwaarden
	begripsbepalingen, voor zover deze geen wezenlijke wijzigingen voor de fysieke leefomgeving tot gevolg hebben; c. het wijzigen van het omgevingsplan voor ontwikkelingen welke niet vallen binnen de categorieën van gevallen waarvoor, voor het verlenen van een omgevingsvergunning van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, advies van de gemeenteraad nodig is; d. het aanpassen van informatieproducten van het omgevingsplan; e. het aanpassen van het omgevingsplan aan veranderende wet- en regelgeving en beleidsnormen, voor zover hier geen beleidsvrijheid is toegekend; f. het corrigeren van verschrijvingen, verkeerde verwijzingen en inventarisatiefoutjes; g. het opnemen van verleende omgevingsvergunningen die in afwijking van het geldende omgevingsplan zijn verleend in het vast te stellen omgevingsplan; h. het toevoegen van die onderdelen uit de gemeentelijke verordeningen die beleidsneutraal overgeheveld worden naar het omgevingsplan; i. het aanpassen van het omgevingsplan als deze in overeenstemming is met wijzigingsbevoegdheden die in de vastgestelde bestemmingsplannen zijn opgenomen; j. het aanpassen van het omgevingsplan als deze in overeenstemming is met de uitwerkingsbevoegdheden die in de vastgestelde bestemmingsplannen zijn opgenomen; k. het nemen van een voorbereidingsbesluit met het oog op de voorbereiding van in het omgevingsplan te stellen regels.				
Verkeer					

Nr.	Omschrijving bevoegdheid	Juridische grondslag	Delegans	Delegataris	Voorwaarden
8.	Het aangeven van bebouwde komgrenzen ingevolge artikel 20a Wegenverkeerswet (WVW)	art. 20a WVW art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	
9.	Een weg onttrekken aan het openbaar verkeer o.g.v. artikel 9 en 11 WVW	art. 9 en 11 WVW art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	Actieve informatieplicht richting de raad voorafgaande aan de besluitvorming. Raadsbesluit van 29 januari 2013(Raad1200689)
Straatnaamgeving en huisnummers					
10.	Het geven van namen aan straten, pleinen, parken, buurten en nieuwbouwwijken en het toekennen van huisnummers.	art. 124 lid 1 Grondwet art. 108, 147 en 156 Gemeentewet	Raad	B en W	De raad stelt de verordening en de kaders vast waarbinnen B en W dient te besluiten. Raadsbesluit van 18 december 2018 (Raad1805086, agendapunt 6)
Wet hergebruik overheidsinformatie					
11.	Het beslissen op aan de raad gerichte verzoeken om informatie op grond van de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) en daarmee verband houdende processuele handelingen	Art. 3 en 4 Who Art. 156 Gemeentewet	Raad	B en W	

7.3 Stand van zaken moties

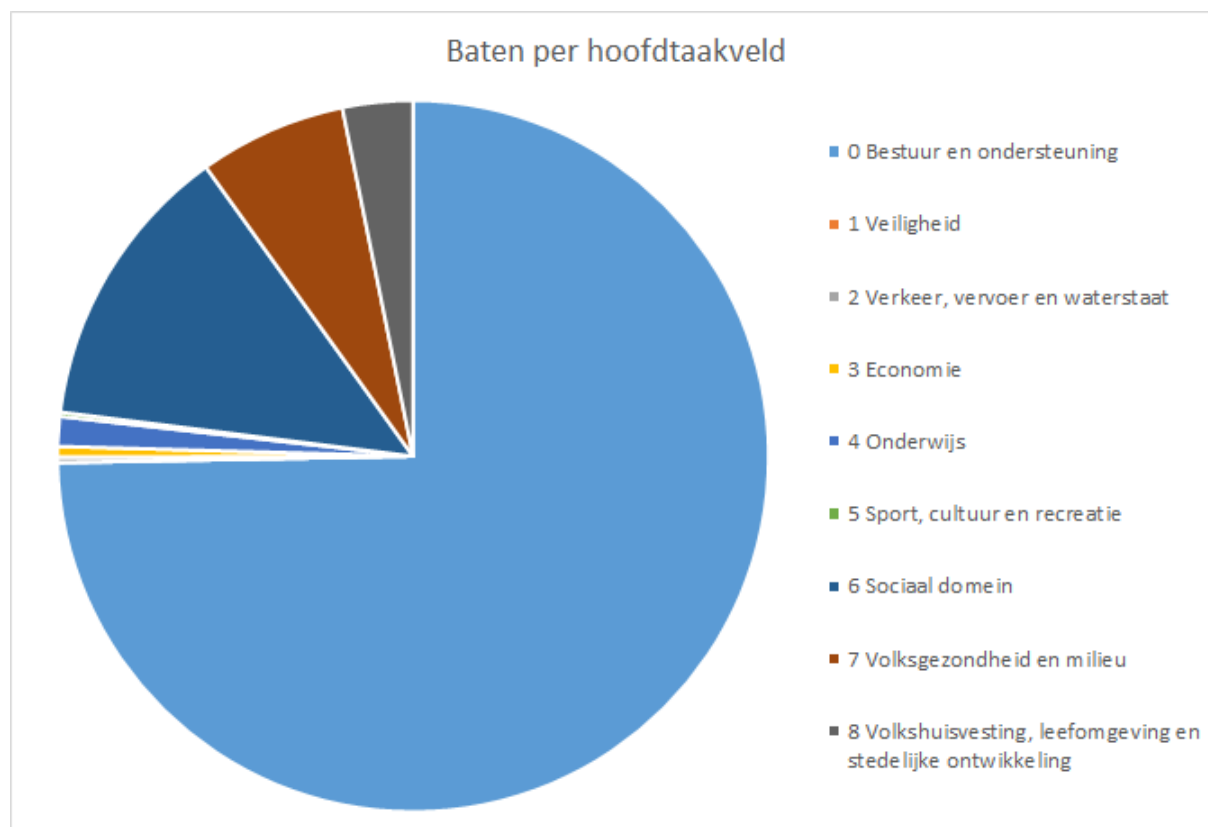
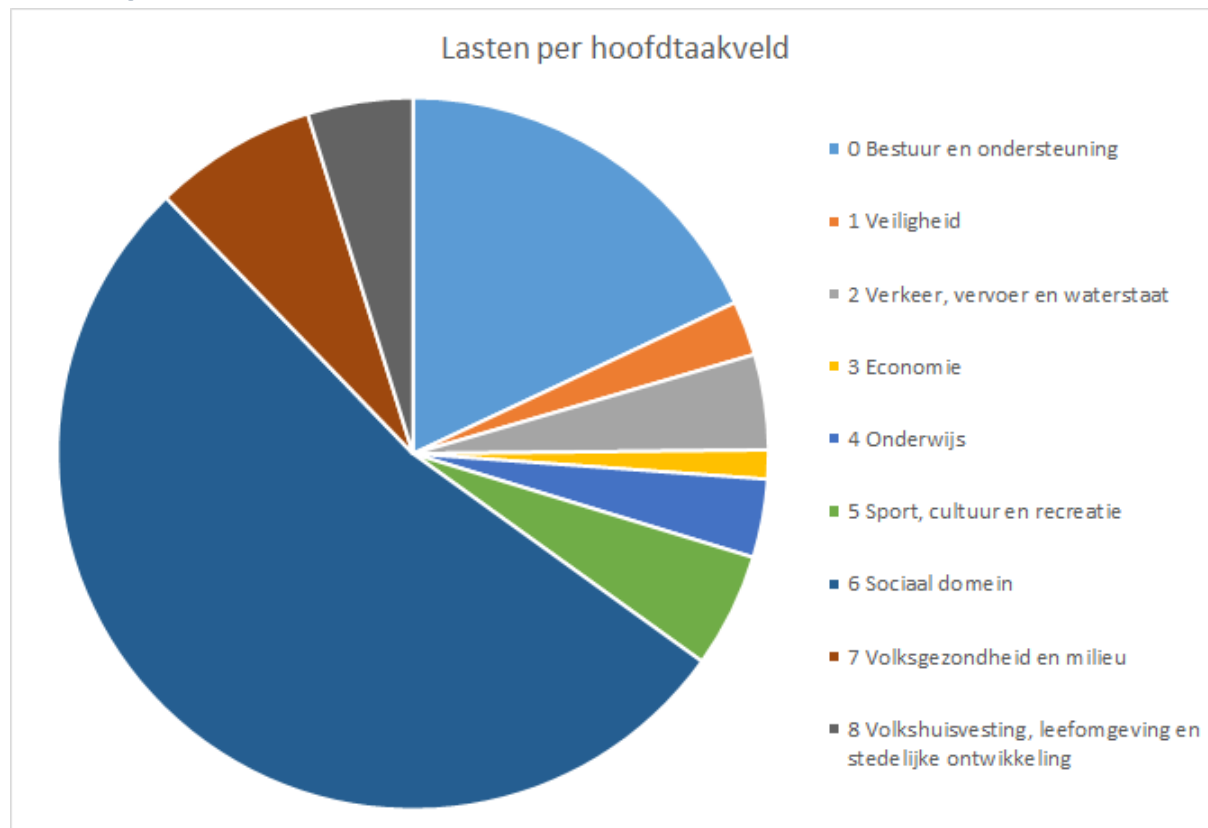
Vertrekpunt is het overzicht met de stand van zaken moties bij de Perspectiefnota 2026-2029. Afgehandelde moties zijn niet in dit overzicht opgenomen. Deze kunt u vinden in het overzicht met moties op iBabs.

Omschrijving motie	Datum raadsvergadering	Stand van zaken
Resultaatgerichtheid jeugdzorg, tussenstand en uitvoerbaarheid	10-7-2025	De motie is recent aangenomen.
Bankjes wandelpad Aalanderveld	10-7-2025	De motie is recent aangenomen.
Gratis drinkwater voor inwoner en toerist	10-7-2025	De motie is recent aangenomen.
Goed geschoold advies	10-7-2025	De motie is recent aangenomen.
Meer podium voor evenementen	10-7-2025	De motie is recent aangenomen.
Grip op grond XL2	4-2-2025	Om grip te krijgen op de grondverwerving is een concept strategie voor de grondverwerving opgesteld. We zijn terughoudend bij de verwerving, maar verkennen binnen de kaders van de risicosturing wel de mogelijkheden om een start te maken met de verwerving om vertraging in het vervolgtraject te voorkomen. De eigenaren zijn geïnformeerd over hoe de gemeente de komende tijd met grondverwerving wil omgaan.
Monitoring maatschappelijke effecten bezuinigingen sociaal domein	7-11-2024	De focus heeft eerst gelegen op het inrichten van de financiële monitoring, komende periode wordt de monitoring van de maatschappelijke effecten ingericht. De verwachting is dat het monitoringsysteem van de maatschappelijke effecten bij de Zomerrapportage 2026 gereed is.
Het Vlaggenschip van Almelo	15-10-2024	Inmiddels is een stedenbouwkundig bureau (De Zwarte Hond) geselecteerd om, in samenwerking met het projectteam, het stedenbouwkundig plan op te stellen. Het stedenbouwkundige plan, inclusief de financiële onderbouwing (GREX), wordt naar verwachting het vierde kwartaal 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.
‘Nieuwe’ camperplaats	11-7-2024	Het onderzoek is in concept gereed. Voorlopige conclusie is dat er in ieder geval ruimtelijk/fysiek plaats is voor ca. 6 camperplaatsen aan de zuidzijde van het kanaal Almelo-Nordhorn ter hoogte van het Sportpark. De middelen voor de camperplaats zijn opgenomen in de begroting. De motie is hiermee afgehandeld.

Omschrijving motie	Datum raadsvergadering	Stand van zaken
Grip op sociaal domein	11-7-2024	We zullen de raad actief informeren als budgetten overschreden worden of reserves uitgeput raken. Sinds dit jaar werken we met een maandelijkse monitor waarmee we de financiële ontwikkelingen scherp in de gaten houden en per kwartaal ook dieper inhoudelijk analyseren. Als dat aanleidingen biedt, zal het college de raad hierover informeren. Indien er zich calamiteiten voordoen, zal de raad hier spoedig over geïnformeerd worden. De motie is hiermee afgehandeld.
'BOSK' in Almelo	11-7-2024	Er wordt gewerkt aan een voorstel om de motie in uitvoering te brengen.
Verkeerssituatie Hospitaalweg	18-6-2024	Het verkeersonderzoek om de knelpunten in beeld te brengen is gereed. Momenteel vindt er nog een ander onderzoek plaats. De resultaten van dit onderzoek worden afgewacht voordat er vervolgstappen kunnen worden gezet.
Inzicht in de praktijk van inbreiding	23-4-2024	De motie wordt betrokken bij de behandeling van de locatiepaspoorten. Verwacht wordt dat besluitvorming hierover plaatsvindt in Q4 2025.
Trimparcours Pooksbelden	9-11-2023	Realisatie van het trimparcours vindt plaats in september 2025.
Hofkeshuis	13-7-2023	De gemeenteraad wordt in het najaar met een raadsbrief geïnformeerd over de stand van zaken.
Uitwerking aanbevelingen en vaststellen tijdsplan voor de nieuwe samenwerkingsnota	27-6-2023	Op 22 januari 2025 is de raad geïnformeerd over het vervolgproces. Het onderzoek van de gezamenlijke rekenkamer wordt meegenomen in het vervolg. Het college verwacht in de 2 ^e helft van 2025 de nieuwe kadernota samenwerkingsverbanden aan te bieden.
Evaluatie bomenbeleid Almelo	10-11-2022	Het bomenbeleid is inmiddels geëvalueerd. De aanbevelingen worden betrokken bij het nieuw op te stellen beleid.
Beter en breder tarievenbeleid nieuw zwembad	26-5-2021	De motie wordt uitgevoerd op het moment dat er zicht is op de voltooiing en exploitatie van het nieuwe zwembad. De verwachting hiervoor is eind 2025, begin 2026.

7.4 Overzicht van baten en lasten

7.4.1 Diagram van baten en lasten

7.4.2 Overzicht van baten en lasten

Lasten	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	4.431	4.463	4.463	4.463
0.2 Burgerzaken	3.455	3.486	3.225	3.486
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	8.556	10.145	7.709	7.837
0.4 Overhead	47.564	46.946	46.715	46.668
0.5 Treasury	-1.573	-2.125	-2.002	-1.943
0.61 OZB woningen	964	964	964	964
0.62 OZB niet-woningen	114	114	114	114
0.63 Parkeerbelasting	30	30	30	30
0.64 Belastingen overig	207	207	207	207
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	1.800	1.800	1.800	1.800
0.8 Overige baten en lasten	3.720	16.237	26.785	37.662
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	75	75	75	75
0 Bestuur en ondersteuning	69.343	82.343	90.085	101.362
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.795	6.795	6.795	6.795
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.752	2.752	2.752	2.752
1 Veiligheid	9.547	9.547	9.547	9.547
2 Verkeer en vervoer				
2.1 Verkeer en vervoer	13.606	15.204	15.718	16.077
2.2 Parkeren	2.805	2.417	2.593	2.593
2.3 Recreatieve havens	67	67	67	67
2.4 Economische havens en waterwegen	193	250	249	249
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
2 Verkeer en vervoer	16.672	17.938	18.627	18.986
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	1.919	1.919	1.919	1.919
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.641	3.680	947	946
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	348	348	348	348
3.4 Economische promotie	1.129	1.129	1.129	1.129
3 Economie	5.038	7.077	4.343	4.343
4 Onderwijs				
4.1 Openbaar basisonderwijs	711	711	711	711
4.2 Onderwijshuisvesting	4.484	5.736	5.903	6.523
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.497	8.497	8.497	8.497
4 Onderwijs	13.692	14.944	15.111	15.731
5 Sport, cultuur en recreatie				
5.1 Sportbeleid en activering	4.093	3.584	3.549	3.549
5.2 Sportaccommodaties	1.402	1.455	1.493	1.547
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.671	2.671	2.671	2.671
5.4 Musea	56	56	56	56
5.5 Cultureel erfgoed	124	124	124	124
5.6 Media	2.614	2.395	2.260	2.260
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9.094	9.570	9.721	9.799

Lasten	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
5 Sport, cultuur en recreatie	20.054	19.856	19.874	20.006
6 Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.401	10.853	10.852	10.851
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	2.213	2.213	2.213	2.213
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	3.920	3.920	3.920	3.920
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	2.573	2.573	2.573	2.573
6.3 Inkomensregelingen	61.106	61.143	61.167	61.182
6.4 WSW en beschut werk	12.873	12.488	12.026	11.352
6.5 Arbeidsparticipatie	5.349	5.443	5.537	5.631
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	5.300	5.300	5.299	5.299
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	10.239	10.237	10.237	10.237
6.712 Begeleiding (Wmo)	5.645	2.954	2.719	2.666
6.713 Dagbesteding (Wmo)	4.315	4.304	4.304	4.304
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	386	386	386	386
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	2.141	2.141	2.141	2.141
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	22.884	21.083	19.776	19.353
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	2.724	2.724	2.724	2.724
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	22.673	22.397	21.674	21.150
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.167	1.167	1.167	1.167
6.791 PGB Wmo	540	540	540	540
6.792 PGB Jeugd	300	300	300	300
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	11.982	11.982	11.982	11.982
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	6.553	6.553	6.553	6.553
6.821 Jeugdbescherming	3.620	3.620	3.620	3.620
6.822 Jeugdreclassering	597	597	597	597
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	1.366	1.366	1.366	1.366
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	1.520	1.520	1.520	1.520
6 Sociaal domein	203.388	197.804	195.193	193.628
7 Volksgezondheid en milieu				
7.1 Volksgezondheid	4.305	3.952	3.952	3.952
7.2 Riolering	10.771	10.829	10.886	10.944
7.3 Afval	8.117	8.272	8.419	8.356
7.4 Milieubeheer	4.810	4.783	4.891	4.941
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	611	611	596	578
7 Volksgezondheid en milieu	28.614	28.446	28.744	28.770
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.737	1.737	1.737	1.737
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	10.482	7.032	5.821	1.888
8.3 Wonen en bouwen	6.201	6.476	6.776	7.076
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	18.420	15.245	14.334	10.701
Totaal lasten	384.768	393.201	395.858	403.074

Bedragen x 1.000 euro

Baten	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	-	-	-	-
0.2 Burgerzaken	-1.977	-1.977	-1.977	-1.977
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-6.720	-6.763	-4.327	-4.327
0.4 Overhead	-7.148	-7.280	-7.392	-7.496
0.5 Treasury	-1.573	-1.572	-971	-971
0.61 OZB woningen	-12.487	-13.179	-13.902	-14.310
0.62 OZB niet-woningen	-18.585	-19.546	-20.551	-21.087
0.63 Parkeerbelasting	-1.689	-1.989	-1.989	-1.989
0.64 Belastingen overig	-339	-339	-339	-339
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-240.242	-245.989	-246.055	-254.399
0.8 Overige baten en lasten	-2.037	-1.827	-3.238	-3.266
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-
0 Bestuur en ondersteuning	-292.797	-300.460	-300.740	-310.160
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1.2 Openbare orde en veiligheid	-45	-45	-45	-45
1 Veiligheid	-45	-45	-45	-45
2 Verkeer en vervoer				
2.1 Verkeer en vervoer	-713	-713	-713	-713
2.2 Parkeren	-48	-48	-48	-48
2.3 Recreatieve havens	-15	-15	-15	-15
2.4 Economische havens en waterwegen	-169	-169	-169	-169
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
2 Verkeer en vervoer	-945	-945	-945	-945
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.126	-3.396	-865	-865
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-212	-212	-212	-212
3.4 Economische promotie	-541	-541	-541	-541
3 Economie	-1.880	-4.149	-1.618	-1.618
4 Onderwijs				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-	-	-115	-115
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.277	-5.277	-5.277	-5.277
4 Onderwijs	-5.277	-5.277	-5.393	-5.393
5 Sport, cultuur en recreatie				
5.1 Sportbeleid en activering	-480	-23	-1	-1
5.2 Sportaccommodaties	-286	-286	-286	-286
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-	-
5.4 Musea	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6 Media	-	-	-	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-	-	-
5 Sport, cultuur en recreatie	-766	-309	-287	-287
6 Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-391	-43	-43	-43

Baten	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	-	-	-	-
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	-	-	-
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	-49.518	-49.518	-49.518	-49.518
6.4 WSW en beschut werk	-468	-478	-482	-483
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-	-	-	-
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	-995	-995	-995	-995
6.712 Begeleiding (Wmo)	-	-	-	-
6.713 Dagbesteding (Wmo)	-	-	-	-
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	-	-	-	-
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-	-	-	-
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	3	3	3	3
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-	-	-	-
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	-	-	-
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	-	-	-
6.791 PGB Wmo	-	-	-	-
6.792 PGB Jeugd	-	-	-	-
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	-75	-75	-75	-75
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	-	-	-	-
6.821 Jeugdbescherming	-	-	-	-
6.822 Jeugdreclassering	-	-	-	-
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	-	-	-	-
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-	-	-	-
6 Sociaal domein	-51.444	-51.107	-51.111	-51.112
7 Volksgezondheid en milieu				
7.1 Volksgezondheid	-353	-	-	-
7.2 Riolerings	-13.492	-13.561	-13.630	-13.699
7.3 Afval	-10.549	-10.705	-10.934	-10.949
7.4 Milieubeheer	-1.382	-1.382	-1.382	-1.382
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-488	-488	-488	-488
7 Volksgezondheid en milieu	-26.264	-26.136	-26.434	-26.518
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimte en leefomgeving	-221	-221	-221	-221
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-10.203	-6.945	-5.734	-1.801
8.3 Wonen en bouwen	-2.092	-2.092	-2.092	-2.092
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	-12.515	-9.257	-8.046	-4.113
Totaal baten	-391.933	-397.686	-394.619	-400.190

Bedragen x 1.000 euro

Saldo van baten en lasten	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	4.431	4.463	4.463	4.462
0.2 Burgerzaken	1.478	1.509	1.248	1.509
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.835	3.383	3.382	3.510
0.4 Overhead	40.417	39.666	39.323	39.173
0.5 Treasury	-3.145	-3.697	-2.973	-2.914
0.61 OZB woningen	-11.523	-12.215	-12.938	-13.346
0.62 OZB niet-woningen	-18.471	-19.433	-20.437	-20.973
0.63 Parkeerbelasting	-1.659	-1.959	-1.959	-1.959
0.64 Belastingen overig	-132	-132	-132	-132
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-238.442	-244.189	-244.255	-252.599
0.8 Overige baten en lasten	1.683	14.410	23.547	34.396
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	75	75	75	75
0 Bestuur en ondersteuning	-223.454	-218.117	-210.655	-208.797
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.795	6.795	6.795	6.795
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.707	2.707	2.707	2.707
1 Veiligheid	9.502	9.502	9.502	9.502
2 Verkeer en vervoer				
2.1 Verkeer en vervoer	12.893	14.492	15.005	15.364
2.2 Parkeren	2.758	2.369	2.545	2.545
2.3 Recreatieve havens	52	52	52	52
2.4 Economische havens en waterwegen	24	81	80	80
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
2 Verkeer en vervoer	15.727	16.993	17.682	18.041
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	1.919	1.919	1.919	1.919
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	515	284	82	81
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	136	136	136	136
3.4 Economische promotie	587	587	587	587
3 Economie	3.158	2.927	2.725	2.724
4 Onderwijs				
4.1 Openbaar basisonderwijs	711	711	711	711
4.2 Onderwijshuisvesting	4.484	5.736	5.787	6.407
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.220	3.220	3.220	3.220
4 Onderwijs	8.415	9.667	9.718	10.338
5 Sport, cultuur en recreatie				
5.1 Sportbeleid en activering	3.613	3.560	3.548	3.548
5.2 Sportaccommodaties	1.116	1.170	1.207	1.261
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.671	2.671	2.671	2.671
5.4 Musea	56	56	56	56
5.5 Cultureel erfgoed	124	124	124	124
5.6 Media	2.614	2.395	2.260	2.260
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9.094	9.570	9.721	9.799
5 Sport, cultuur en recreatie	19.288	19.547	19.587	19.719
6 Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.010	10.810	10.809	10.808

Saldo van baten en lasten	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	2.213	2.213	2.213	2.213
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	3.920	3.920	3.920	3.920
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	2.573	2.573	2.573	2.573
6.3 Inkomensregelingen	11.588	11.625	11.649	11.664
6.4 WSW en beschut werk	12.406	12.010	11.544	10.869
6.5 Arbeidsparticipatie	5.349	5.443	5.537	5.631
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	5.300	5.300	5.299	5.299
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	9.244	9.242	9.242	9.242
6.712 Begeleiding (Wmo)	5.645	2.954	2.719	2.666
6.713 Dagbesteding (Wmo)	4.315	4.304	4.304	4.304
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	386	386	386	386
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	2.141	2.141	2.141	2.141
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	22.887	21.086	19.779	19.356
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	2.724	2.724	2.724	2.724
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	22.673	22.397	21.674	21.150
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.167	1.167	1.167	1.167
6.791 PGB Wmo	540	540	540	540
6.792 PGB Jeugd	300	300	300	300
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	11.907	11.907	11.907	11.907
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	6.553	6.553	6.553	6.553
6.821 Jeugdbescherming	3.620	3.620	3.620	3.620
6.822 Jeugdreclassering	597	597	597	597
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	1.366	1.366	1.366	1.366
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	1.520	1.520	1.520	1.520
6 Sociaal domein	151.944	146.698	144.082	142.516
7 Volksgezondheid en milieu				
7.1 Volksgezondheid	3.952	3.952	3.952	3.952
7.2 Riolerings	-2.721	-2.732	-2.744	-2.756
7.3 Afval	-2.432	-2.433	-2.516	-2.593
7.4 Milieubeheer	3.428	3.401	3.509	3.559
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	123	123	108	90
7 Volksgezondheid en milieu	2.351	2.310	2.309	2.252
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.517	1.517	1.517	1.516
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	279	87	87	87
8.3 Wonen en bouwen	4.109	4.384	4.684	4.984
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	5.904	5.988	6.288	6.588
Totaal saldo van baten en lasten	-7.165	-4.485	1.239	2.884

Bedragen x 1.000 euro

Reserves	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Storting reserves	8.482	8.552	6.044	6.044
Onttrekking reserves	-5.432	-5.432	-2.817	-2.817
Totaal reserves	3.050	3.120	3.227	3.227

Bedragen x 1.000 euro

Begrotingssaldo	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Begrotingssaldo	-4.115	-1.365	4.466	6.111

Bedragen x 1.000 euro

7.5 Openbaarheidsparagraaf, informatiewetten

Overzicht van de relatie tussen geïdentificeerde i-wetten en bovenliggende publieke waarden (grijs weergegeven wetten, slechts beperkt relevant).

Dienstverlening en communicatie Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) Digitale Dienstenwet Single Digital Gateway (EU) Dienstenwet Wet digitale overheid (Wdo) Wet elektronische publicaties (Wep) eIDAS-verordening (EU) Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Nederlandse uitvoeringswet (Uavg) Tijdelijke besluit digitale toegankelijkheid Wet markt en overheid Algemene wet bestuursrecht Mededingingswet Aanbestedingswet Wet extern klachtrecht (Wek)	
Openbaarheid en transparantie Archiefwet 1995/Archiefwet 2021 Wet openbaarheid van bestuur (Wob)/ Wet open overheid Bekendmakingswet/Wet elektronische publicaties (Wep) Wet hergebruik overheidsinformatie(Who)/Implementatie Europese open data richtlijn Aanbestedingswet Data governance verordening Wet markt en overheid Algemene wet bestuursrecht ENSIA Single Digital Gateway (EU) Grondwet (GW)	Privacy en intellectueel eigendom Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Nederlandse uitvoeringswet (Uavg) Auteurswet (+Europese richtlijn en internationale wetgeving) Data governance verordening Informatieveiligheid, Baseline informatiebeveiliging overheid (BIO) Wet politiegegevens Grondwet (GW)
Toegankelijkheid en inclusie Tijdelijke besluit digitale toegankelijkheid/WDO VNG verdrag handicap Single Digital Gateway (EU) Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) Algemene wet bestuursrecht Grondwet (GW)	Informatiebeveiliging Wet digitale overheid (Wdo) Baseline informatiebeveiliging overheid (BIO) Eidas (EU)-verordening Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Nederlandse uitvoeringswet (Uavg) Data governance verordening ENSIA
Duurzame toegankelijkheid en informatiehuishouding op orde Archiefwet 1995/Archiefwet 2021 Wet openbaarheid van bestuur (Wob)/Wet open overheid Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Nederlandse uitvoeringswet (Uavg) Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) Wet digitale overheid (Wdo) Tijdelijke besluit digitale toegankelijkheid Baseline informatiebeveiliging overheid (BIO) Burgerlijk Wetboek (BW) Gemeentewet Wet gemeenschappelijke regelingen	

Bron: VNG realisatie, Analyse naar de samenhang tussen generieke informatiewetten, 14 juni 2022, pagina 30